TALOUSARVIO 2027

Taloussuunnitelma 2027–2029

Kaupunginjohtajan ehdotus

Sisällys

Talousarvion yleisperustelut ... 1
Kaupunkistrategia ... 1
Talousarvion valmistelu ... 2
Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys ... 3
Yleinen taloudellinen kehitys ... 3
Alueellisen elinkeinotoiminnan kehitys ja Porin kaupungin ekosysteemisopimus ... 4
Väestökehitys ... 5
Osaamisperusteinen maahanmuutto ... 9
Työllisyystilanne ... 9
Kaupunkikehityksen kärkikohteet ... 12
Kestävä kehitys ja resurssiviisas kiertotalouden tiekartta ... 16
Yhteenveto toimintaympäristöstä ... 17
Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit ... 18
Kaupunkikonsernin toiminta ja talous ... 19
Konsernitason tavoitteet ... 21
Strategisten yhtiöiden tavoitteet ... 22
Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta sekä tilivelvolliset ... 25
Kasvun metropori – Pori 2035-strategia ... 28
Painopiste: Elinvoima ja yhteydet ... 28
Teko: Euroopan turvallisuus ja tulevaisuus ... 28
Teko: Paremmat liikenneyhteydet ja saavutettavuus ... 28
Teko: Laajeneva ja kehittyvä kaupunkikeskusta ... 29
Teko: Yhteistyö ja verkostot ... 30
Painopiste: Hyvinvointi ja vetovoima ... 31
Teko: Turvallinen ja onnellinen kaupunkiarki ... 31
Teko: Kulttuuri ja tapahtumat ... 32
Teko: Meri ja luonto ... 33
Teko: Vetovoimainen kaupunkibrändi ... 34
Painopiste: Osaaminen ja teollisuus ... 35
Teko: Uudet työpaikat ja yritykset ... 35
Teko: Jatkuva oppiminen ja osaamistason nostaminen ... 36
Teko: Koulutuksen ja elinkeinoelämän tiiviit yhteydet ... 36
Teko: Kansainvälisyys ... 37
Painopiste: Johtaminen ja vastuullisuus ... 38
Teko: Johtaminen ... 38
Teko: Kestävä talous ... 38
Teko: Digitalisaatio ja tekoäly ... 38
Teko: Pidämme huolta ympäristöstä ... 39
Teko: Varautuminen ... 40
Käyttötalousosa ... 41
Tarkastustoimi ... 42
Konsernipalvelut ... 42
Muu toiminta ... 44

Sivistystoimiala – Opetus ja varhaiskasvatus ... 45
Varhaiskasvatus ... 46
Perusopetus ... 49
Lukiokoulutus ... 51
Sivistävä koulutus ... 52
Sivistystoimiala – Kulttuuri, liikunta ja nuoriso ... 53
Kulttuuripalvelut ... 55
Liikuntapalvelut ... 57
Nuorisopalvelut ... 58
Elinvoima- ja ympäristötoimiala ... 59
Joukkoliikennepalvelut ... 61
Työllisyyspalvelut ... 62
Tekninen toimiala ... 63
Infrastruktuurin palvelut ... 65
Tilavuokrauspalvelut ... 65
Tuloslaskelmaosa ... 66
Investointiosa ... 74
Toimialainvestoinnit ... 74
Teknisen toimialan investoinnit ... 75
Infrastruktuuriin kohdistuvat investoinnit ... 77
Tiloihin kohdistuvat investoinnit ... 80
Maa-alueiden investointimenot ja - myyntitulo sekä rahoitusosuudet ... 83
Rahoitusosa ... 84
Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto ... 85
Liikelaitosten talousarviot ... 86
Porin palveluliikelaitos ... 86
Porin Vesi, liikelaitos ... 88
Liikelaitosten vaikutus kaupungin tilikauden tuloksen muodostumiseen ... 90

Talousarvion yleisperustelut

Kaupunkistrategia

Porin kaupungin toimintaa ohjaa taloussuunnitelmakaudella kaupunginvaltuuston hyväksymä **Kasvun metropori – Pori 2035-strategia**. Strategia määrittelee kaupungin pitkän aikavälin suunnan ja toimii talousarvion sekä toiminnan suunnittelun perustana. Strategian visiona on vahvistaa Porin asemaa kasvavana, kansainvälistyvänä ja vaikuttavana kaupunkina ja maakuntakeskuksena, joka rakentaa hyvinvointia, elinvoimaa ja kestävää taloutta koko Satakunnan hyväksi. Porin toimintaa ohjaavat arvot ovat **avoimuus, rakkaus ja rohkeus**, jotka näkyvät kaupungin johtamisessa, päätöksenteossa, palveluissa ja yhteistyössä.

Strategian painopisteet rakentuvat **neljän kasvun teeman** ympärille. Kaupunki vahvistaa elinvoimaa ja saavutettavuutta kehittämällä liikenne- ja yhteysverkkoja, yritystoiminnan edellytyksiä sekä kaupunkikeskustaa. Samalla edistetään asukkaiden hyvinvointia ja kaupungin vetovoimaa laadukkaiden sivistys-, kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluiden avulla. Osaamisen, koulutuksen ja teollisuuden uudistumisen tukeminen on keskeistä kaupungin kasvutavoitteiden saavuttamisessa. Lisäksi vastuullinen johtaminen, talouden tasapaino, varautuminen sekä ympäristövastuu muodostavat perustan kaupungin kestävälle kehitykselle.

Strategian toimeenpanoa tukee kaupungin strateginen johtamisjärjestelmä, jossa talousarvio, toiminnan seuranta sekä strategiat muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Keskeisiä strategiaa toteuttavia asiakirjoja ovat muun muassa hyvinvointisuunnitelma, henkilöstöstrategia, viestintä- ja markkinointistrategia, omistajapoliittiset linjaukset, maapoliittinen ohjelma, asuntopoliittinen ohjelma sekä kaupunkikeskustan kehittämisohjelma. Lisäksi kaupungin toimintaa tukevat esimerkiksi matkailun ja tapahtumien tiekartta, resurssiviisaan kiertotalouden tiekartta ja digitiekartta.

Kaupunginhallitus hyväksyi 16.3.2026 **Porin kaupungin henkilöstöstrategian 2026**, jonka tavoitteena on varmistaa osaavan henkilöstön saatavuus, hyvä johtaminen sekä työhyvinvoinnin jatkuva kehittäminen. Henkilöstöstrategian keskeiset painopisteet ovat **mieliystävällinen ja hyvinvointia lisäävä työ**, **nykyaikainen ja vaikuttava johtaminen** sekä **osaamisen jatkuva kehittäminen ja onnistumisen mahdollistaminen**. Kaupunki pyrkii vahvistamaan veto- ja pitovoimaansa työnantajana, tukemaan työkykyä ja työssä jaksamista sekä varmistamaan, että muuttuvien palvelutarpeiden edellyttämä osaaminen on käytettävissä myös tulevaisuudessa. Hyvä johtaminen, yhdenvertaisuus, turvallinen työympäristö ja jatkuva oppiminen ovat henkilöstöpolitiikan keskeisiä lähtökohtia.

Kaupunginhallituksen 1.6.2026 hyväksymä **Viestintä- ja markkinointistrategia 2026–2030** tukee Pori 2035 -strategian toteuttamista vahvistamalla kaupungin tunnettuutta, vetovoimaa ja yhteistä kaupunkibrändiä. Strategian lähtökohtina ovat **avoin, vuorovaikutteinen ja vaikuttava viestintä sekä luottamuksen rakentaminen eri sidosryhmien kanssa**. Viestintää ja markkinointia kehitetään monikanavaisesti ja tiedolla johdettuna siten, että ne tukevat kaupungin kasvua, elinvoimaa, investointeja, osaamista, matkailua ja asukkaiden osallisuutta. Strategian tavoitteena on tehdä Kasvun metropori -visio näkyväksi sekä vahvistaa Porin asemaa houkuttelevana asuin-, opiskelu-, työskentely-, investointi- ja matkailukaupunkina.

Talousarvio 2027 tukee Kasvun metropori – Pori 2035-strategian toteuttamista kohdentamalla voimavaroja kaupungin kasvun, kilpailukyvyn, hyvinvoinnin, osaamisen sekä vastuullisen ja taloudellisesti kestävän toiminnan vahvistamiseen. Talousarvion toteutumisen seuranta on samalla strategian toteutumisen seurantaa.

Talousarvion valmistelu

Kaupunginhallituksen hyväksymä kehys

Talousarviokehys valmisteltiin kaupunkistrategian ja voimassa olevan taloussuunnitelman mukaisesti ylijäämäiseksi. Toimialojen määrärahoissa huomioitiin taloussuunnitelmaan sisältynyt 2,5 prosentin (n. 5,5 miljoonaa euroa) toimintakatteen kasvu vuoden 2026 talousarvioon verrattuna. Tämän päälle toimialoille tehtiin erilaisia päätösperusteisia ja toimintaympäristön sekä lainsäädännön muutoksista johtuvia lisäyksiä 4,9 miljoonalla eurolla, josta miljoona euroa oli määrärahasiirtoja investointiosasta. Merkittävin yksittäinen lisäys oli 1,5 miljoonaa euroa elinvoima- ja ympäristötoimialalle kasvaneisiin työttömyysetuusmenoihin.

Lisäyksistä kyettiin kattamaan yli kaksi miljoonaa euroa toimialojen itse esittämillä priorisointi- ja tehostustoimilla, jotka eivät näy kaupungin palvelutason heikentymisenä, 0,7 miljoonaa euroa teknisinä oikaisuna (mm. sote-käytössä olevien kiinteistöjen vuokratulojen osittainen palautus kehykseen) ja 0,2 miljoonaa euroa esittämällä iltapäivätoiminnan maksujen korotusta. Lisäksi liikelaitosten tulostavoitteita nostettiin kehysvaiheessa yhteensä noin 1,3 miljoonalla eurolla. Lopulta toimintakate kasvoi koko kaupungin tasolla 0,4 % (n. 0,9 miljoonaa euroa) taloussuunnitelmaan verrattuna.

Verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet yhteensä) ennuste keväällä oli heikentynyt 3,4 miljoonaa euroa taloussuunnitelmaan verrattuna. Heikennys katettiin nostamalla rahoitustuloja 3,3 miljoonalla eurolla perustuen odotettavissa oleviin osinkotuottoihin. Lisäksi kiinteistöveroarviota nostettiin miljoonalla eurolla Kuntaliiton ennusteesta, mikä riitti kattamaan toimintakatteen heikentymisen. Lopputuloksena kehys päätyi 48 000 euroa ylijäämäiseksi.

Investointien osalta kehykseen tehtiin pieniä lisäyksiä ja tarkennuksia 0,6 miljoonalla eurolla. Käyttötalousosaan tehtyjen määrärahasiirtojen takia investointien rahavirta kuitenkin parani 0,4 miljoonalla eurolla taloussuunnitelmaan verrattuna. Toiminnan ja investointien rahavirta päätyi -9,8 miljoonaan euroon.

Lisäksi kehyksessä huomioitiin lisäyksenä toimialojen toimintamenoihin ja teknisen toimialan toimintatuloihin sisäiset vuokrat. Vuoteen 2026 asti sisäisiä vuokria on käsitelty toimintakatteen ulkopuolisina laskennallisina vyörytyserinä. Kuntien automaattisen talousraportoinnin AURA-käsikirjan suositusten noudattamiseksi ja tilastoinnin laadun parantamiseksi sisäiset vuokrat tullaan vuodesta 2027 käsittelemään toimialojen toimintakatteeseen vaikuttavina sisäisinä erinä. Sisäiset vuokrat vahvistetaan talousarvion yhteydessä, eikä niitä muuteta kesken vuoden pois lukien merkittävät ennakoimattomat tilamuutokset. Muutoksella ei tavoitella ohjausvaikutusta toimialojen tilojen käyttöön.

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotus

Toimialojen ja liikelaitosten talousarvioesitykset olivat kehyksen mukaisia sivistystoimialaa lukuun ottamatta. Sivistyslautakunta esitti 698 000 euron ja vapaa-ajan lautakunta 198 574,50 euron lisäystä kehyksen päälle. Kaupunginjohtajan talousarvioehdotukseen sisältyy lisäyksiä, mitkä on katettu parantuneilla verorahoituksen ennusteilla ja rahoitustuloarvioita edelleen kasvattamalla.

Lisäyksinä konsernipalveluihin on huomioitu 0,6 miljoonaa euroa ICT-yksikölle digitaalisten tiekarttojen toteuttamiseksi ja 0,5 miljoonaa euroa kaupunginjohtajan määrärahoihin kasvun kumppanuusmallin käynnistämiseen. Elinvoima- ja ympäristötoimialalle on edelleen lisätty 0,5 miljoonaa euroa kasvaneisiin työttömyysetuusmenoihin (lisäys taloussuunnitelmaan verrattuna nyt yhteensä 2 miljoonaa euroa). Tekniselle toimialalle on lisätty 0,34 miljoonaa euroa, josta 0,14 miljoonaa euroa kohonneisiin sähkön siirtokustannuksiin ja 0,2 miljoonan lisäys vuokrakustannuksiin. Porin Vesi, liikelaitoksen tulostavoitetta on laskettu 45 000 euroa huomioiden kohoavat sähkön siirtokustannukset. Muilta osin toimialojen määrärahoihin tehdyt muutokset ovat pieniä teknisluonteisia tarkennuksia ja sisäisten vuokrien täsmennyksiä sekä muita sisäisiä siirtoja.

Sivistystoimialan osalta sivistyslautakunnan talousarvio ehdotetaan hyväksyttävän kehyksen mukaisesti. Vapaa-ajan lautakunnan talousarvioon on lisätty 93 111,50 euron määräraha liikunnan sekä hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen toiminta-avustuksiin. Muilta osin myös vapaa-ajan lautakunnan talousarvio ehdotetaan hyväksyttävän kehyksen mukaisesti.

Ehdotuksessa on myös huomioitu uudet verorahoituksen ennusteet, mitkä ovat parantuneet kehystilanteeseen verrattuna 0,9 miljoonalla eurolla. Rahoitustuloihin on lisätty 1,9 miljoonaa euroa, josta 1,1 miljoonaa on osinkotuotto-odotusten nostoa ja 0,8 miljoonaa antolainojen korkotuloja. Myös korkomenojen arviota on laskettu 0,3 miljoonalla eurolla. Suunnitelman mukaisten poistojen tasoa on kasvatettu miljoonalla eurolla perustuen poistojen toteumaan ja ns. sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen siirtymiseen vuodelle 2027.

Tehdyt lisäykset heikentävät toimintakatetta kehykseen verrattuna yhteensä 1,8 miljoonalla eurolla, mutta verorahoituksen ja rahoituserien vahvistuminen nostaa tuloksen kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksessa noin 282 000 euroa ylijäämäiseksi.

Teknisen toimialan investointeihin on lisätty 1,2 miljoonaa euroa erikseen määriteltyihin kohteisiin. Toiminnan ja investointien rahavirta päätyy -9,8 miljoonaan euroon.

Toimintaympäristö ja taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talouden arvioidaan olevan vuonna 2027 hitaassa mutta asteittain vahvistuvassa kasvuvaiheessa useiden vuosien heikon suhdannekehityksen jälkeen. Bruttokansantuotteen kasvun ennustetaan kiihtyvän noin 1–2 prosentin tasolle investointien, viennin ja yksityisen kulutuksen asteittaisen elpymisen seurauksena. Kasvua tukevat etenkin vienti ja investoinnit, ja myös yksityisen kulutuksen odotetaan vahvistuvan kuluttajien luottamuksen ja ostovoiman parantuessa. Inflaation ennustetaan hidastuvan ja korkojen laskevan vuonna 2027, mutta energian hinnan kehitys voi muuttaa näkymiä. Maailmantalouden ja geopoliittisen tilanteen epävarmuus sekä julkisen talouden sopeutustoimet voivat vaikuttaa kasvun toteutumiseen.

Työmarkkinoiden kehityksessä ennakoidaan käännettä parempaan. Työllisyysasteen odotetaan kasvavan vuonna 2027 ja työttömyysasteen laskevan vähitellen, vaikka työttömyys pysyy edelleen historiallisesti tarkasteltuna melko korkealla tasolla. Työvoiman kysyntää voivat vahvistaa erityisesti investointien elpyminen, teolliset hankkeet ja palvelualojen asteittainen piristyminen. Pitkäaikaistyöttömyyden arvioidaan pysyvän korkeana vielä vuonna 2027. Tekoälyn käytön lisääntyminen muuttaa työn sisältöjä ja osaamistarpeita.

Rakennusala on vielä vuonna 2027 toipumisvaiheessa. Asuntorakentaminen on ollut useita vuosia poikkeuksellisen matalalla tasolla. Rakennusalaa ovat suuret teolliset rakennushankkeet piristäneet, mutta asuntorakentamisen kasvu vaatii korkotason laskua ja yleistä kuluttajaluottamuksen lisääntymistä. Asuntojen tuotannon arvioidaan siksi jäävän edelleen pitkän aikavälin keskiarvoa alhaisemmaksi.

Julkisen talouden suunnitelmassa arvioidun kehityksen mukaan kuntien talouspaineita lisäävät sovitut palkkaratkaisut, työttömyysetuuksien kasvaneet rahoitusvastuut, valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset ja välttämättömät investoinnit.

Kuntatalouden toimintamenot kasvavat pääosin hintojen nousun vuoksi vuosina 2027–2030. Kunta-alalle sovittu sopimusratkaisu sekä palkkausjärjestelmien kehittämisohjelma kasvattavat henkilöstövaltaisen kuntasektorin henkilöstökuluja. Kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksi on keskimäärin 3,2 prosenttia vuosina 2027–2030.

Kuntien peruspalveluiden painopiste on sivistys- ja kulttuuripalveluissa, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Laskeva palvelutarve ei kuitenkaan realisoidu menojen alenemisena samassa suhteessa, sillä menot eivät jousta mm. palveluverkkoon, henkilöstörakenteeseen ja lainsäädännöllisiin velvoitteisiin liittyvien jäykkyyksien takia. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet viime vuosina.

TE-palvelu-uudistuksen myötä kunnille siirtyi osittainen työttömyysetuuksien rahoitusvastuu, joka on luonteeltaan suhdanneherkkää ja vaikeammin ennakoitavaa. Kuntien rahoitusosuus työttömyysetuuksista kasvaa portaittain työttömyyden keston mukaan ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys aiheuttaa suuren osan kuntien työttömyysetuuksien rahoituskustannuksista.

Tulojen ja menojen epätasapaino edellyttää kuntataloudessa pitkäjänteistä päätöksentekoa ja pysyviä talouden tasapainottamistoimia tulevina vuosina. Ongelmat osaavan työvoiman saatavuudessa, kiinteistökannan vajaakäyttö, syntyvyyden pienentyminen sekä vihreä siirtymä edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja, joissa yhteistyö sekä kuntien että yksityisen sektorin välillä korostuu.

Alueellisen elinkeinotoiminnan kehitys ja Porin kaupungin ekosysteemisopimus

Pori on perinteinen teollisuuskaupunki, jota rakennemuutos on aikojen saatossa muokannut. Teollisuus on edelleen merkittävä kaupungin elinvoiman kivijalka, mutta tuhansia henkiä työllistäviä tehtaita ei kaupungissa enää ole. Teollisuusyritysten omistusta on siirtynyt ulkomaille, toimintaa on pilkottu pienempiin osiin ja toisaalta teollisuutta palveleva liiketoiminta on noussut merkittäväksi toimialaksi. Työpaikat sijaitsevat yksittäisen tehtaan sijaan teollisuusalueilla, joissa on lukuisia toisilleen synergisiä yhtiöitä. Palveluliiketoiminnalla on suuri merkitys aluetaloudessa.

Teollinen perinteemme, teollinen infrastruktuuri, puhtaan energian saatavuus ja teollisuutta palvelevat logistiset yhteydet ovat alueemme vahvuuksia, jotka tukevat teollisten hankkeiden sijoittumista seudulle. Muuttunut maailmanpoliittinen tilanne on lisännyt kiinnostusta länsirannikon mahdollisuuksiin, mistä esimerkkinä on Porissa käynnistynyt merkittävä puolustusteollisuuden rakennushanke. Lisäksi alueelle on suunnitteilla arvoltaan miljardiluokan teollisia investointeja muun muassa vety- ja datakeskusaloilla. Jos suunnitellut paljon sähköä käyttävät hankkeet toteutuvat, niiden sähkönkysyntä voi osaltaan parantaa merituulivoimainvestointien edellytyksiä. Tätäkin silmällä pitäen Pori kehittää merituulikeskuskonseptia merituulivoimaloiden rakentamista, kokoonpanoa ja huoltoa palvelevaksi kokonaisuudeksi. Nämä hankkeet ja alueen olemassa olevat vahvuudet tekevät Porin seudusta kiinnostavan sijoittumispaikan teollisille investoinneille.

Alueen teollisen uudistumisen ja osaamisen kehittämisen tukena on Porin kaupungin ja valtion välinen innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus vuosille 2021–2027. Sopimuksella vahvistetaan yritysten, korkeakoulujen ja muiden toimijoiden TKI-yhteistyötä sekä valittuja osaamiskärkiä. Kaupunkien investointeja ja hankintoja voidaan hyödyntää innovaatiotoiminnan alustoina. Porin sopimuksen kaksi temaattista painopistealuetta ovat teknologiametallit ja kiertotalous sekä automaatio ja robotiikka. Sopimusta toteutetaan muun muassa kehittämishankkeilla, jotka tukevat osaamista, TKI-toimintaa ja elinkeinoelämän uudistumista.

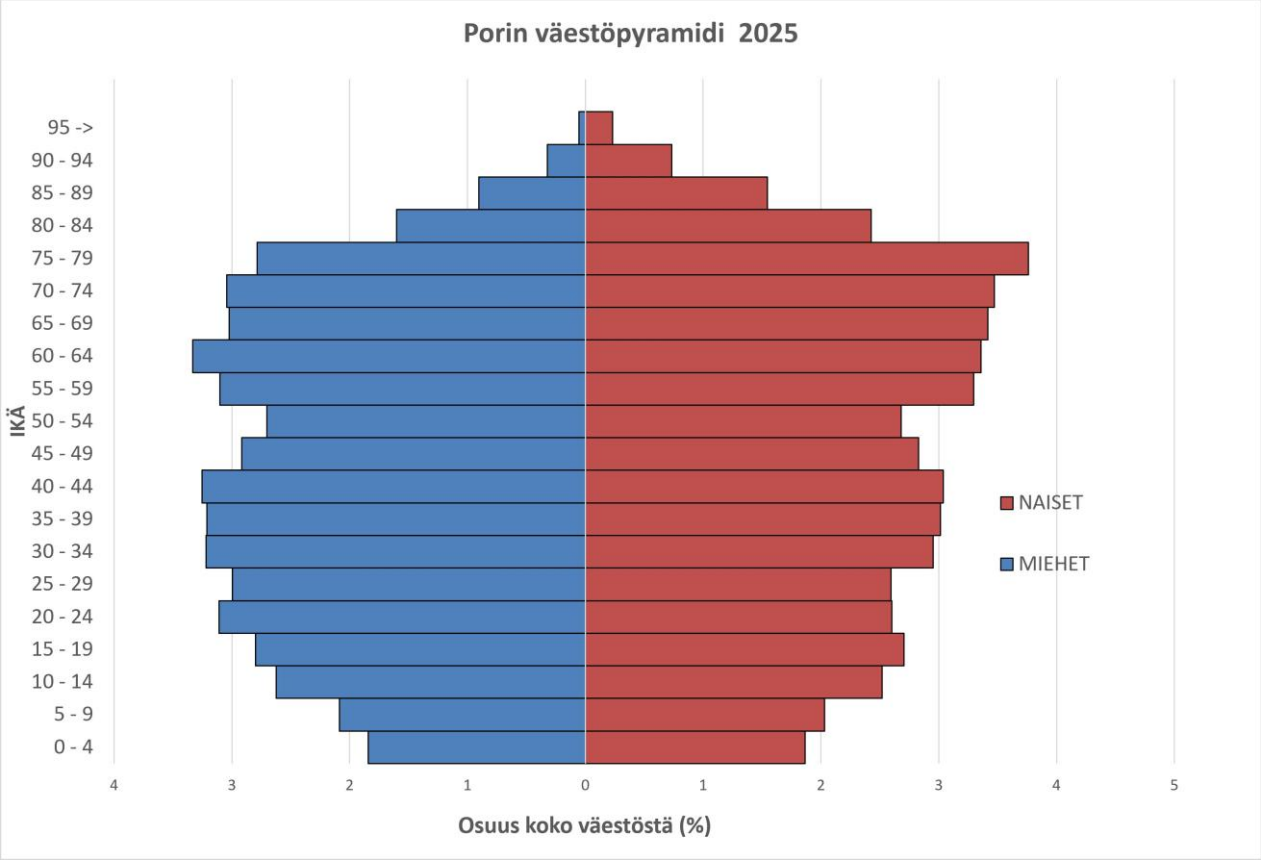
Ekosysteemisopimusten ensimmäinen rahoitushaku avattiin Satakuntaliiton syksyn 2022 EAKR-hakukierroksen yhteydessä, ja viides rahoitushaku toteutettiin keväällä 2026. Haun 0,9 miljoonan euron EU- ja valtionrahoituksen lisäksi Porin kaupunki osallistuu rahoitukseen 0,45 miljoonalla eurolla ja hanketoteuttajat 10 prosentin omarahoituksella. Tällä rahoitusmallilla haun hankkeiden kokonaisvolyymi nousee 1,5 miljoonaan euroon.

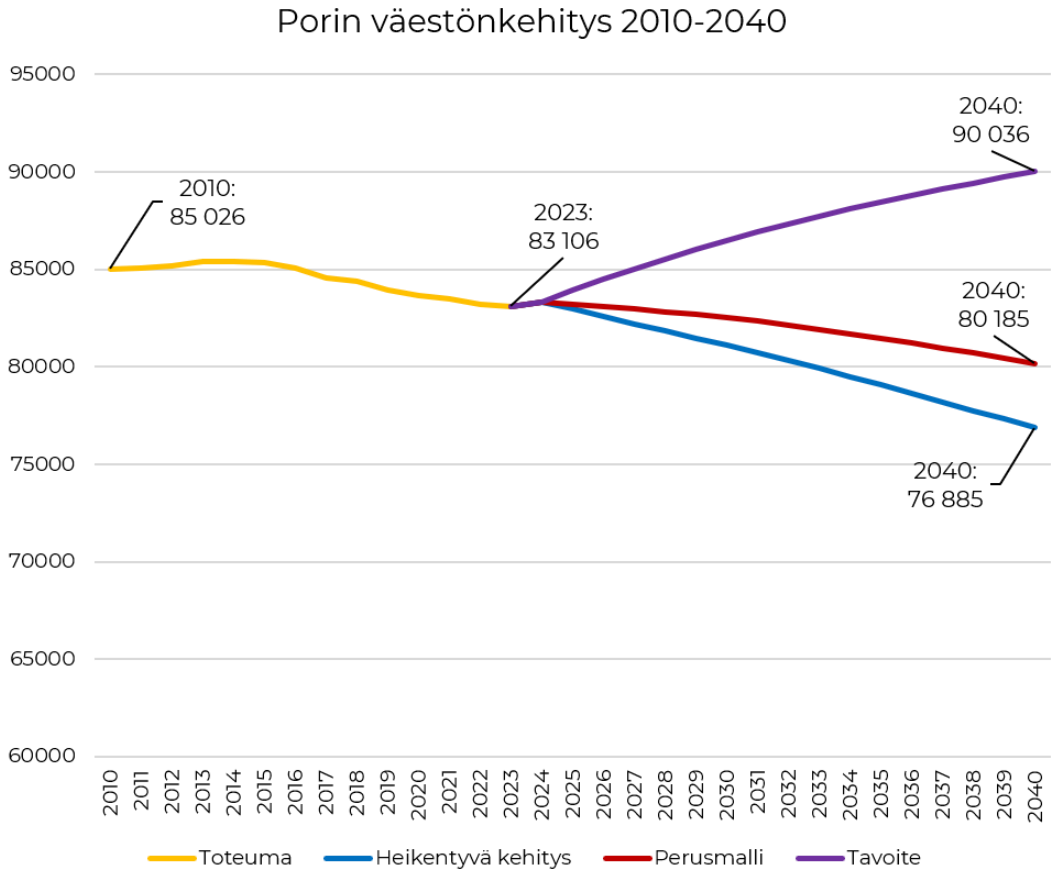
Ekosysteemisopimushankkeilla on tuettu kiertotalouden, automaation ja robotiikan edellytyksiä, edistetty digitalisaation ja tekoälyn soveltamista yrityksissä sekä valmisteltu erityisesti vihreän siirtymän energia- ja teollisuusinfraan liittyviä investointeja tukevia selvityksiä. Lisäksi on vahvistettu teknologiametalliklusterin osaamista ja edellytyksiä muun muassa metallurgian TKI-toiminnan kautta.

Rahoituksen saajia tähän mennessä ovat olleet Satakunnan ammattikorkeakoulu, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Tampereen korkeakoulusäätiö, Turun yliopisto, Porin kaupunki, Prizztech Oy sekä Länsirannikon Koulutus Oy. Tähän mennessä ekosysteemisopimuksen piirissä jo rahoitettuja ja viimeisimmässä haussa rahoitettavaksi esitettyjä projekteja on yhteensä 17.

Väestökehitys

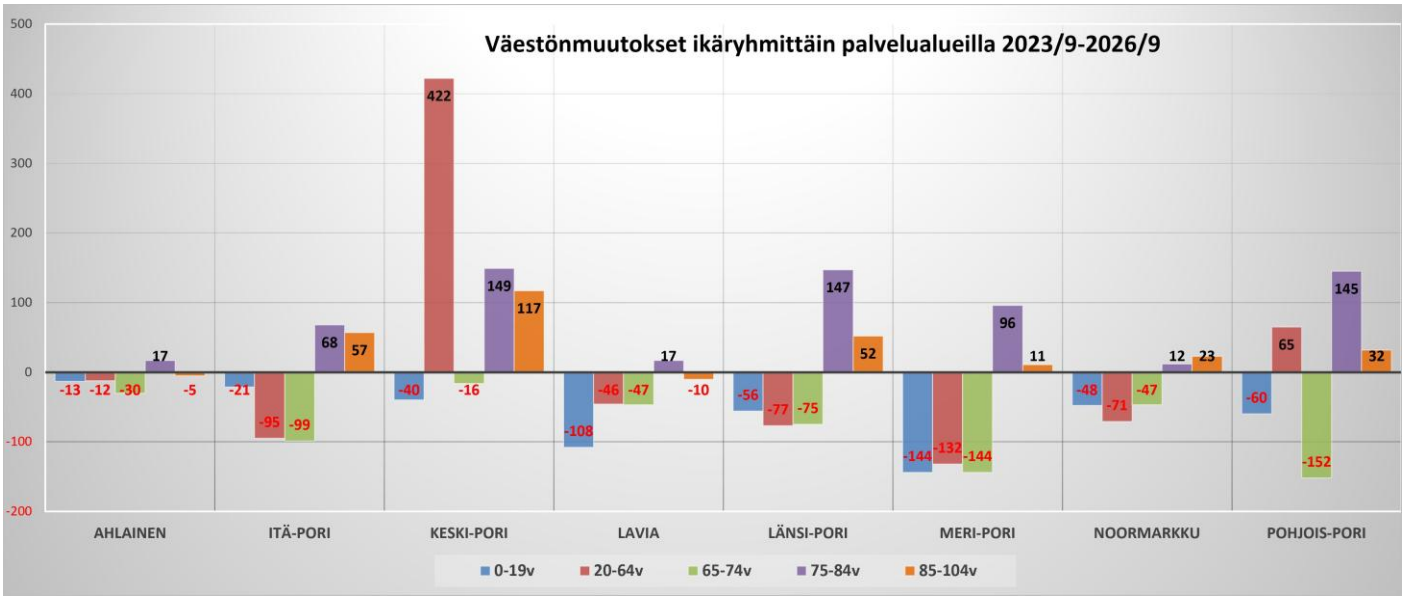
Suomen väestökehitystä määrittää voimakas alueellinen eriytyminen: kasvu keskittyy pääosin suurimmille kaupunkiseuduille, kun taas valtaosassa maata syntyvyyden lasku ja väestön ikääntyminen supistavat väestöpohjaa. Tämä rakennemurros näkyy selvästi myös Porissa. Kaupungin väestödynamiikan keskeisimpänä haasteena on luonnollisen väestönkasvun heikentyminen ja ikärakenteen vinouma. Oheinen vuoden 2025 väestöpyramidi havainnollistaa tilanteen: nuorimpien ikäluokkien osuus koko väestöstä on kaventunut merkittävästi, ja väestön pääpaino on siirtynyt voimakkaasti vanhempiin ikäryhmiin.

Porin väestökehitystä tarkastelevat skenaariot edellisessä kuvassa osoittavat, että ilman merkittäviä muutoksia kaupungin väestökehitys jatkuu laskevana. Perusmallissa väestö vähenee vuoteen 2040 mennessä noin 80 000 asukkaaseen, mikä tarkoittaa noin 2 900 asukkaan eli 3,5 prosentin vähennystä vuosien 2023–2040 aikana. Heikentyvän kehityksen skenaariossa väestö laskee vielä voimakkaammin, noin 76 900 asukkaaseen, jolloin vähenemä olisi noin 6 200 henkilöä eli 7,5 prosenttia. Tavoiteskenaariossa puolestaan pyritään 90 000 asukkaan väestömäärään vuonna 2040, mikä edellyttäisi noin 6 900 asukkaan kasvua nykytilanteesta ja lähes 10 000 asukasta enemmän kuin perusmallin kehitys. Kaikkia skenaarioita yhdistää väestön ikääntymisen aiheuttama kuolleisuuden kasvu ja negatiivinen luonnollinen väestönlisäys, jotka muodostavat merkittävän haasteen Porin väestökehitykselle tulevina vuosikymmeninä.

Vuoteen 2050 saakka ulottuva väestöennuste ennakoi tämän demografisen kehityskulun vahvistuvan. Ennusteen mukaan Porin kaltaisissa aluekeskuksissa työikäisen väestön määrä supistuu ja väestöllinen huoltosuhde heikkenee, kun syntyvyys pysyy pitkäaikaisesti matalana ja elinajanodote kasvaa. Koska kuolleisuus ylittää syntyvyyden tulevina vuosikymmeninä yhä selvemmin, kaupungin väestömäärän ja elinvoiman ylläpitäminen on täysin riippuvaista muuttovoitosta – ja tulevaisuudessa yhä korostetummin kansainvälisestä maahanmuutosta. Tämä pitkän aikavälin trendi vaatii kaupungilta samanaikaisesti kykyä sopeuttaa palvelurakennettaan voimakkaasti ikääntyvän väestön tarpeisiin ja investointeja uuden työvoiman houkuttelemiseksi alueelle.

Väestöpyramidin kehitys näkyy selvästi myös palvelualueiden ikärakenteessa tapahtuneissa muutoksissa. Yllä olevassa kuvassa esitetään väestömuutokset Porin palvelualueilla ikäryhmittäin ajanjaksolla syyskuu 2023 – syyskuu 2026. Tarkastelu osoittaa, että alle 75-vuotiaiden ikäryhmät ovat vähentyneet lähes kaikilla palvelualueilla. Erityisen selvästi tämä näkyy alle 20-vuotiaiden sekä 65–74-vuotiaiden ikäryhmissä, joiden väestömäärä on laskenut useimmilla alueilla. Myös työikäisten (20–64-vuotiaat) määrä on pienentynyt lähes kaikilla palvelualueilla.

Keski-Porin palvelualue erottuu tarkastelussa selvästi muista alueista. Työikäisten määrä on kasvanut alueella voimakkaasti, yli 400 henkilöllä, ja myös ikääntyneiden ryhmissä tapahtunut kasvu on ollut merkittävää. Keski-Pori onkin ainoa palvelualue, jolla väestönkehitys on ollut kokonaisuutena selvästi positiivista useissa ikäryhmissä samanaikaisesti.

Yli 75-vuotiaiden määrä on kasvanut kaikilla palvelualueilla. Kasvu on ollut voimakkainta Keski-Porissa, Länsi-Porissa ja Pohjois-Porissa, mutta myös muilla alueilla 75–84-vuotiaiden määrä on lisääntynyt. Vastaavasti 85 vuotta täyttäneiden määrä on kasvanut lähes kaikilla palvelualueilla. Suurinta kasvu on ollut Keski-Porissa, jossa 85–104-vuotiaiden määrä on lisääntynyt yli sadalla henkilöllä. Ainoastaan Ahlainen ja Lavia poikkeavat kehityksestä, sillä niiden vanhimmassa ikäryhmässä on havaittavissa lievää vähenemistä.

Kokonaisuutena tarkastelu kuvaa väestön ikääntymisen jatkumista Porin palvelualueilla. Lasten, nuorten ja pääosin myös työikäisten määrä vähenee, kun taas erityisesti yli 75-vuotiaiden ikäryhmät kasvavat lähes kaikilla alueilla. Kehitys korostuu erityisesti Keski-Porissa, jossa väestön kasvu kohdistuu samanaikaisesti sekä työikäisiin että eläkeikäisiin asukkaisiin.

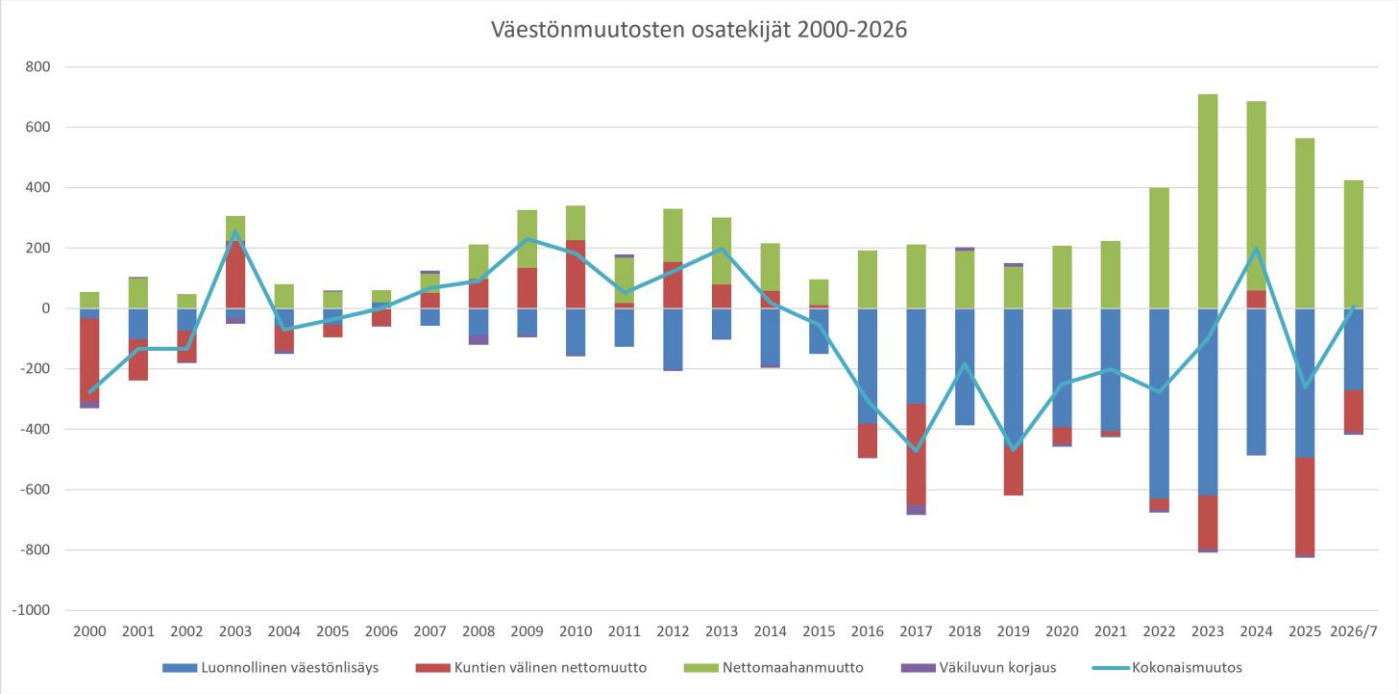
Vuoden 2026 heinäkuun tilanteessa Porin väestönkehityksessä näkyy edelleen sama keskeinen piirre kuin viime vuosina: väestömuutoksen osatekijät vaikuttavat eri suuntiin. Vaikka kokonaismuutos on alkuvuonna ollut lähellä nollatasoa, väestönkasvu perustuu edelleen lähes kokonaan kansainväliseen muuttoliikkeeseen.

Luonnollinen väestönlisäys (syntyneet miinus kuolleet) on ollut negatiivinen koko tarkastelujakson ajan 2000-luvulla, mutta erityisen voimakkaasti vuodesta 2016 lähtien. Kuvio osoittaa, että syntyneiden määrä ei riitä kompensoimaan ikääntyvän väestön aiheuttamaa kuolleisuuden tasoa, minkä seurauksena luonnollinen väestökehitys vähentää kaupungin väkilukua vuosittain.

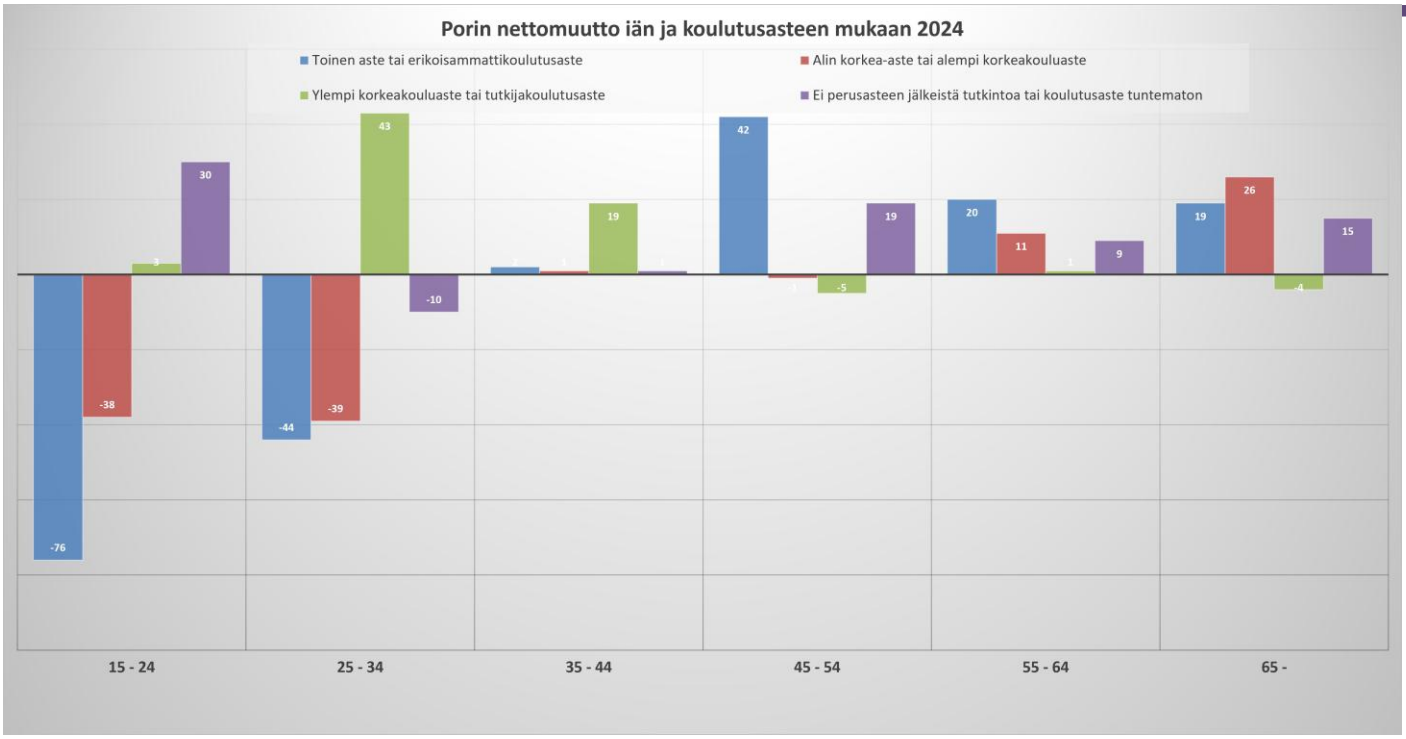
Kuntien välinen muuttoliike on vaihdellut huomattavasti tarkastelujakson aikana. 2000-luvun loppupuolella Pori sai muuttovoittoa muista kunnista, mutta 2020-luvulla kehitys on ollut pääosin tappiollista. Vuonna 2024 kuntien välinen nettomuutto oli hetkellisesti positiivinen, mutta vuoden 2025 aikana muuttosaldo painui jälleen selvästi negatiiviseksi. Vuonna 2026 tilanteessa on havaittavissa lievää paranemista, vaikka muuttotase on edelleen miinuksella.

Porin väestökehityksen merkittävin myönteinen tekijä on ollut nettomaahanmuutto. Ulkomailta saatu muuttovoitto on kasvanut erityisesti vuosina 2022–2024 ennätyksellisen suureksi ja kompensoinut merkittävän osan luonnollisen väestönmuutoksen sekä kotimaan muuttoliikkeen aiheuttamasta väestötappiosta. Vaikka nettomaahanmuutto on vuoden 2024 huipputasosta hieman pienentynyt, se on edelleen selvästi tärkein väestönkasvua ylläpitävä tekijä.

Kokonaisuutena tarkasteltuna Porin väestökehitys on viime vuosina ollut yhä riippuvaisempaa kansainvälisestä muuttoliikkeestä. Luonnollisen väestönmuutoksen pysyessä voimakkaasti negatiivisena ja kuntien välisen muuttoliikkeen vaihdellessa väestömäärän säilyminen tai kasvu perustuu entistä enemmän ulkomailta saatavaan muuttovoittoon. Vuoden 2026 alkuvuoden tiedot viittaavat siihen, että nettomaahanmuuton vahvana jatkunut vaikutus on edelleen tasapainottanut muiden väestötekijöiden negatiivisia vaikutuksia.

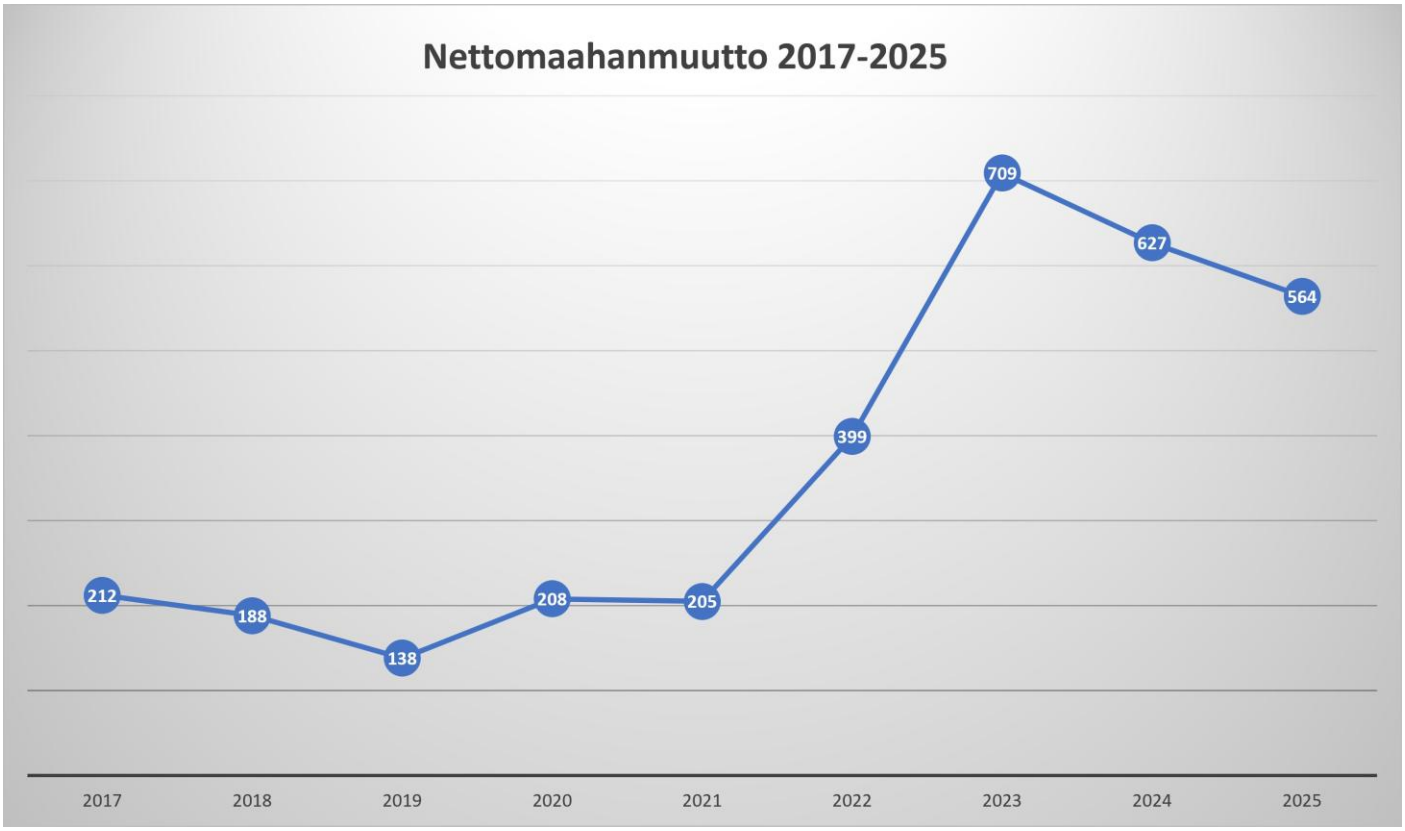

Porin kuntien välinen nettomuutto vaihtelee edelleen huomattavasti iän ja koulutusasteen mukaan. Suurimmat muuttotappiot vuonna 2024 kohdistuivat 15–34-vuotiaisiin toisen asteen sekä alemman korkeakouluasteen suorittaneisiin. Sen sijaan ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden nettomuutto oli selvästi positiivinen erityisesti 25–34-vuotiaiden ja 35–44-vuotiaiden ikäryhmissä. Suurin yksittäinen nettomuuttovoitto syntyi 25–34-vuotiaista ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneista. Yli 45-vuotiaiden nettomuutto oli pääosin positiivista koulutusasteesta riippumatta, kun taas nuorten koulutettujen poismuutto jatkuu edelleen merkittävänä haasteena Porille.

Nettomaahanmuutolla tarkoitetaan maahanmuuton ja maastamuuton välistä erotusta. Pori sai muuttovoittoa kansainvälisestä muuttoliikkeestä jokaisena tarkasteluvuonna. Vuosina 2017–2021 nettomaahanmuutto oli melko vakaalla ja maltillisella tasolla, vaihdellen 138 ja 212 henkilön välillä. Vuonna 2022 nettomaahanmuutto lähes kaksinkertaistui edellisvuodesta ja nousi 399 henkilöön. Kasvu voimistui edelleen vuonna 2023, jolloin nettomaahanmuutto saavutti tarkastelujakson korkeimman arvon, 709 henkilöä. Näistä TEM:n tilastojen mukaan 244 oli Ukrainan kansalaisia. Yhteensä Ukrainan kansalaisia Porissa vuonna 2024 oli 530 ja vuonna 2025 oli 580 henkilöä.

Huippuvuoden jälkeen nettomaahanmuutto on vähentynyt kahtena peräkkäisenä vuonna. Vuonna 2024 muuttovoittoa kertyi 627 henkilöä ja vuonna 2025 yhteensä 564 henkilöä. Nettomaahanmuutto pieneni siten vuoden 2023 huipusta 145 henkilöllä eli noin 20 prosenttia. Laskusta huolimatta vuoden 2025 muuttovoitto oli edelleen lähes kolminkertainen verrattuna vuosien 2017–2021 keskimääräiseen tasoon. Kansainvälinen muuttoliike on näin ollen säilynyt Porin väestökehityksen keskeisenä ja dynaamisena osatekijänä, vaikka poikkeuksellisen voimakkaan kasvun huippu näyttää ainakin toistaiseksi tasaantuneen.

Osaamisperusteinen maahanmuutto

Osaamisperusteisen maahanmuuton merkitys korostuu Porin ja koko Satakunnan väestö- ja työmarkkinakehityksessä. Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strateginen ohjelma tähtää työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton edistämiseen, kansainvälisten osaajien työllistymiseen, pitovoiman vahvistamiseen sekä maakunnallisen yhteistyön tiivistämiseen. Ohjelman lähtökohtana on, että Satakunnan työikäinen väestö vähenee ja työvoiman saatavuuden turvaaminen edellyttää myös kansainvälisen osaamisen nykyistä vahvempaa hyödyntämistä. Satakunnan kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strateginen ohjelma kuvaa tavoitteeksi nettomaahanmuuton merkittävän kasvattamisen vuoteen 2040 mennessä.

Satakunnan työllisyysalue tarjoaa ulkomaalaistaustaisille työnhakijoille työllistymistä, osaamisen tunnistamista ja kotoutumista tukevia palveluja koko yhdentoista kunnan työllisyysalueella. Työllisyysalueen EURES-palvelu tukee työnantajia työntekijöiden rekrytoinnissa EU- ja ETA-maista sekä täydentää alueen kansainvälisen rekrytoinnin palvelukokonaisuutta erityisesti eurooppalaisen työvoiman tavoittamisessa.

Porissa vuonna 2024 avattu International House Pori täydentää työllisyysalueen palvelukokonaisuutta tukemalla ulkomailta saapuvien työntekijöiden, opiskelijoiden ja heidän perheidensä asettautumista alueelle. Palvelu tarjoaa neuvontaa muun muassa viranomaisasioissa, asumiseen, opiskeluun, työhön ja arjen palveluihin liittyvissä kysymyksissä sekä edistää kotoutumista. International House Pori tuottaa kotoutumista edistäviä palveluja Porin lisäksi myös Harjavallan, Kokemäen ja Ulvilan alueille sekä toimii osana laajempaa palveluverkostoa yhdessä kaupungin, Satakunnan työllisyysalueen, oppilaitosten, järjestöjen ja muiden palveluntarjoajien kanssa.

Vuonna 2027 osaamisperusteisen maahanmuuton kehittämisessä painopiste on kansainvälisten osaajien houkuttelussa, työllistymisessä sekä alueelle kiinnittymisessä. Satakunnan työllisyysalueen, International House Porin, oppilaitosten ja työnantajien yhteistyöllä rakennetaan sujuvia koulutus-, rekrytointi- ja työllistymispolkuja sekä edistetään osaajien ja heidän perheidensä pitkäaikaista juurtumista Satakuntaan.

Työllisyystilanne

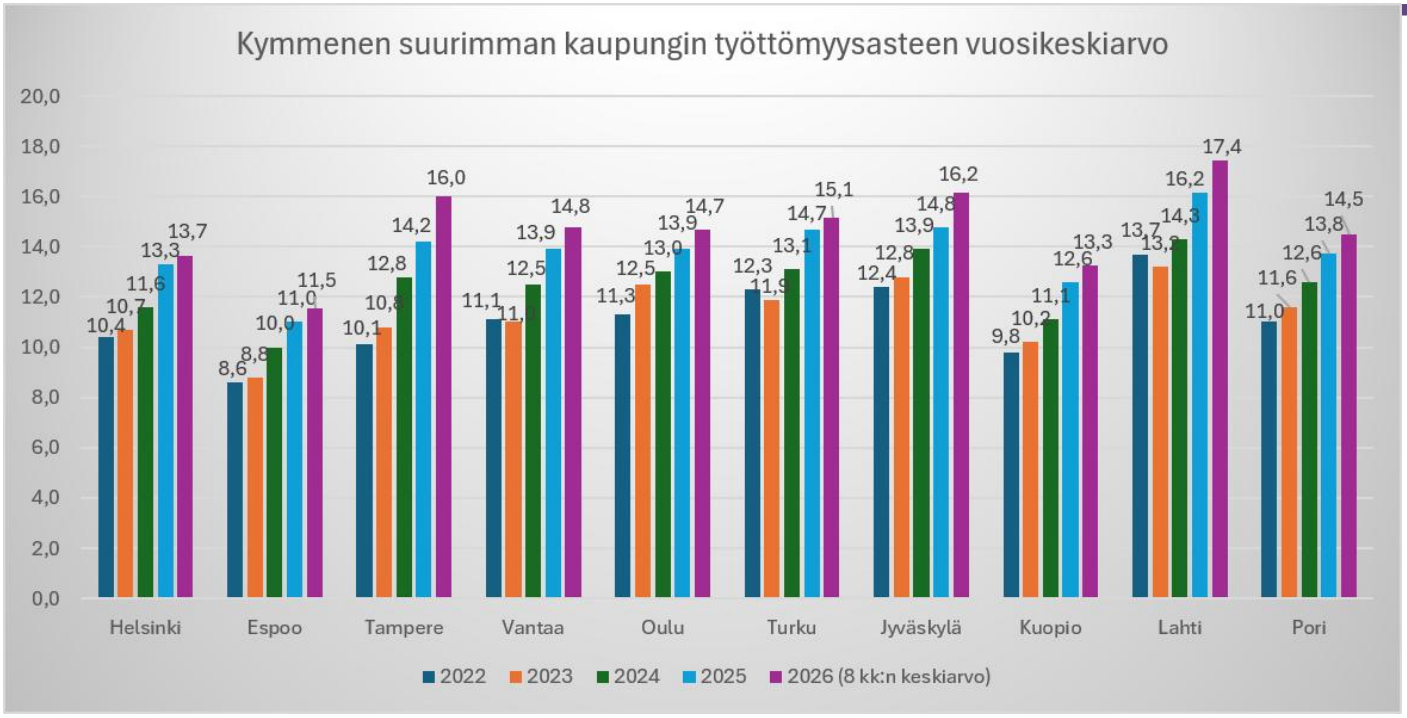
Porin ja Satakunnan työllisyystilanne on vuonna 2026 edelleen haastava. Työttömyys on pysynyt edellisvuotta korkeammalla tasolla, ja myös pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut koko maassa. Satakunnan työttömyysaste oli elokuussa 2026 11,4 prosenttia, ja jokaisessa maakunnassa työttömiä työnhakijoita oli enemmän kuin vuotta aiemmin. Satakunnan työllisyysalueen työttömyysasteen keskiarvo tammi–heinäkuussa 2026 oli 13,4 prosenttia ja Porin työttömyysaste oli heinäkuussa 14,2 prosenttia.

Työttömyyslukujen nousua selittää osittain se, että työnhakijoiksi kirjautuu aiempaa enemmän henkilöitä muilta tukimuodoilta. Lisäksi työttömyysjaksoja aiemmin katkaisseiden toimenpiteiden, kuten palkkatuen, väheneminen lakimuutosten seurauksena pitää työnhaun aiempaa useammin näkyvänä tilastoissa. Työttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvu ei siten kuvaa yksinomaan uusien työttömien määrän lisääntymistä, vaan myös muutosta siinä, ketkä näkyvät työnhakijatilastoissa.

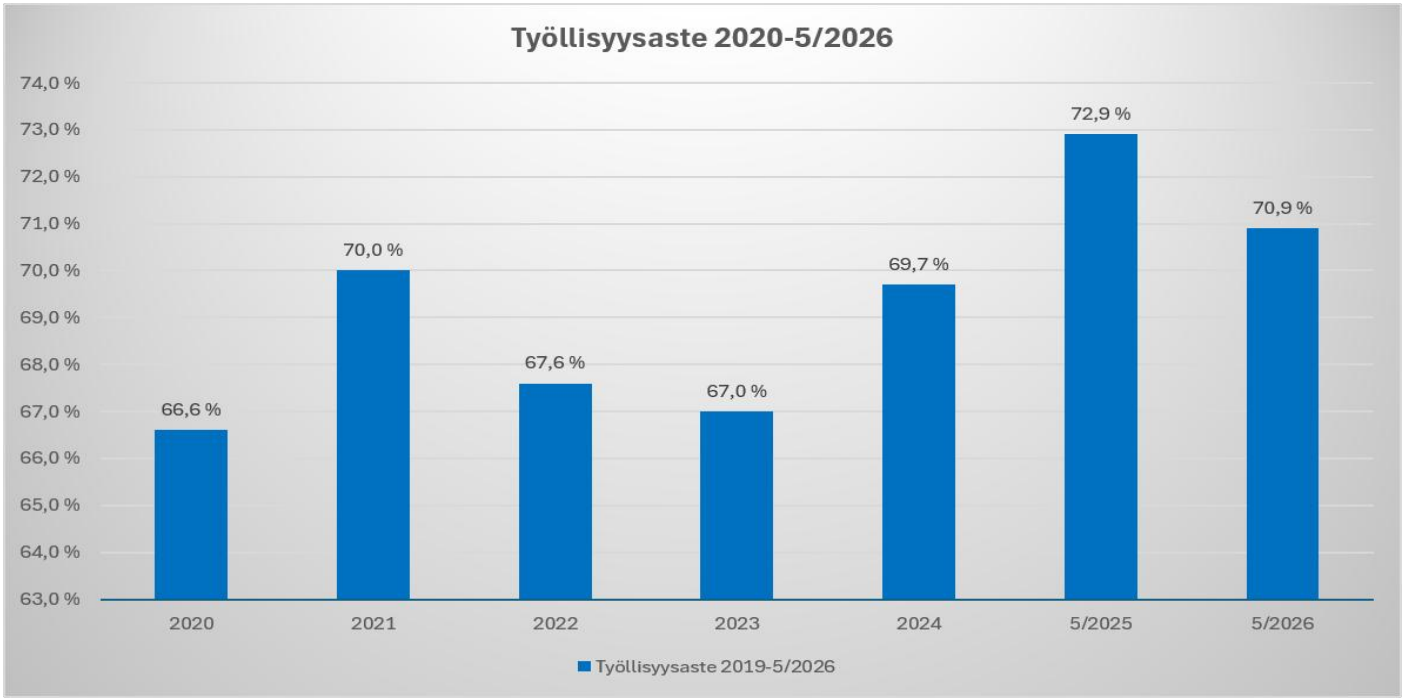
Työvoimabarometri kuvaa Satakunnan työmarkkinoita kokonaisuutena työvoiman ylitarjonnaksi, mikä kertoo ennen kaikkea työvoiman kysynnän riittämättömyydestä. Samalla tietyillä aloilla esiintyy osaajapulaa ja kohtaanto-ongelmia, jotka voivat muodostua kasvun esteeksi. Erityisesti sosiaali- ja terveysalan tehtävissä, varhaiskasvatuksessa, teknologiateollisuuden osaamisissa sekä koneenrakennusalan ja muiden teollisuuden ammattien kohdalla osaavan työvoiman saatavuus voi muodostua kasvun esteeksi.

Vuoden 2027 näkymä on kaksijakoinen. Yleisen talouden elpyminen, teolliset investoinnit ja palvelualojen vähittäinen piristyminen voivat lisätä työn kysyntää, mutta työttömyyden aleneminen on todennäköisesti hidasta. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyys, nuorisotyöttömyys ja osaamisen vanhenemisen riski edellyttävät aktiivisia toimia. Työllisyysalueen näkökulmasta painopisteinä ovat työnantajayhteistyö, yritysten rekrytointitarpeiden ennakointi, osaamisen päivittäminen sekä työnhakijoiden ohjaaminen niille aloille, joilla kysyntä on vahvistumassa. Myös palvelutarpeen ja työkyvyn arviointia vahvistetaan, jotta asiakkaat voidaan ohjata tarkoituksenmukaisiin palveluihin, kuntoutukseen tai etuuksille heidän työ- ja toimintakykynsä mukaisesti.

Mäntyluodon telakan uusi kasvu ja suunniteltujen investointien lähteminen rakentumaan vahvistavat Porin teollista työllisyysnäkymää. Tämä tarkoittaa työtä metallin alihankkijoille, palveluntuottajille ja rakennusalalle. Tämä korostaa koneenrakennusalan, sähkö- ja asennustehtävien sekä meriteollisuuden osaamisen saatavuuden merkitystä vuonna 2027. Rakennusalalla on jopa ylikuumenemisen vaara, sillä on mahdollista, että useita isoja rakennushankkeita käynnistyy yhtä aikaa.

Kymmenen suurimman kaupungin työttömyysasteen vuosikeskiarvo
20,0
18,0
16,0
14,0
12,0
10,0
8,0
6,0
4,0
2,0
0,0
Helsinki
Espoo
Tampere
Vantaa
Oulu
Turku
Jyväskylä
Kuopio
Lahti
Pori
2022
2023
2024
2025
2026 (8 kk:n keskiarvo)

Porin työttömyysaste 2022 -8/2026
16,0 %
15,0 %
14,0 %
13,0 %
12,0 %
11,0 %
10,0 %
9,0 %
8,0 %
7,0 %
tammi
helmi
maalis
huhti
touko
kesä
heinä
elo
syys
loka
marras
joulu
2026
2025
2024
2023
2022

Työllisyysaste 2020-5/2026
74,0 %
73,0 %
72,0 %
71,0 %
70,0 %
69,0 %
68,0 %
67,0 %
66,0 %
65,0 %
64,0 %
63,0 %
66,6 %
70,0 %
67,6 %
67,0 %
69,7 %
72,9 %
70,9 %
2020
2021
2022
2023
2024
5/2025
5/2026
Työllisyysaste 2019-5/2026

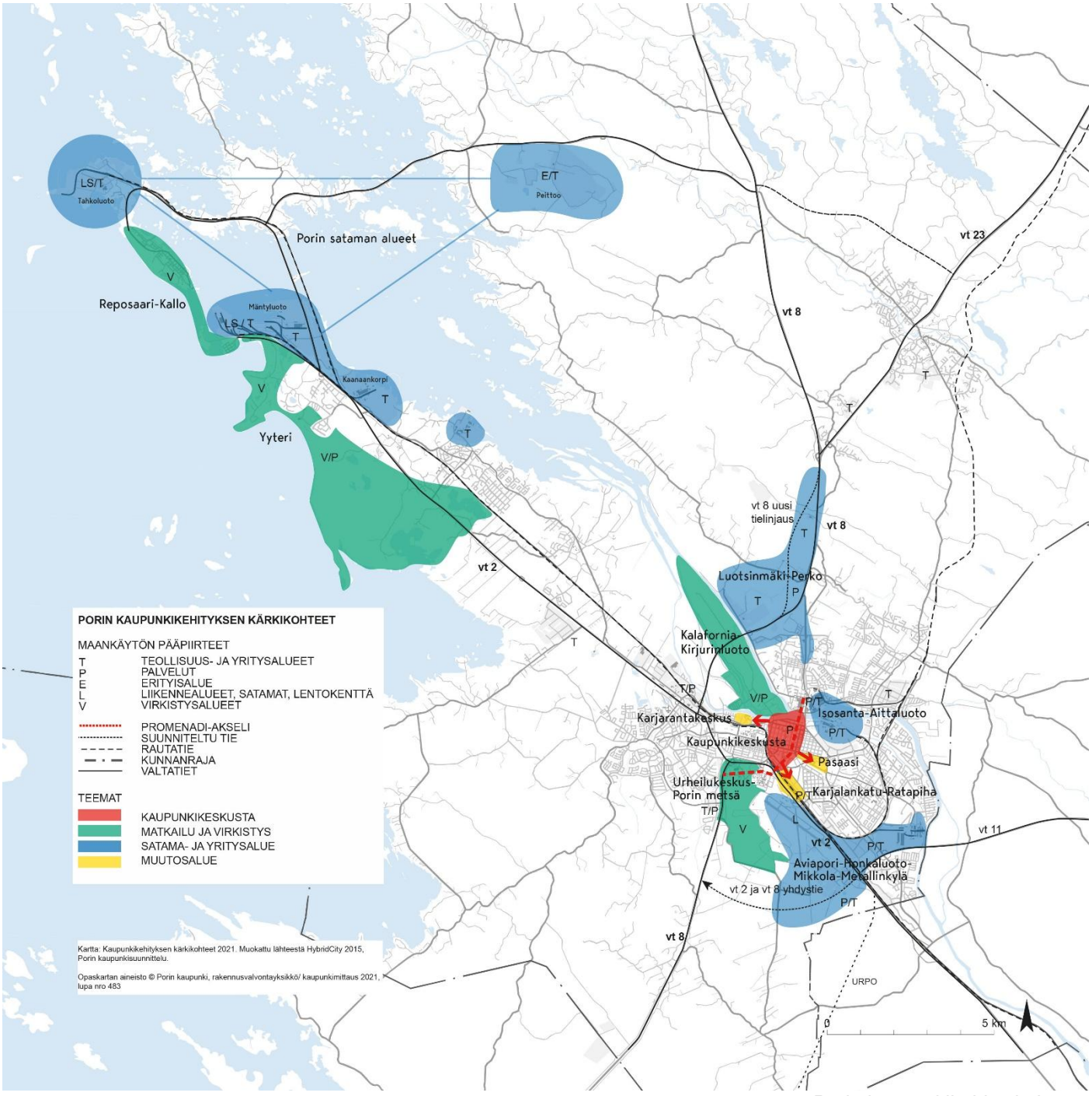
Viimeisimmän tilaston (keskiarvo 1–8/2026) mukaan Porin työttömyysaste oli elokuussa 14,5 % (1–8/2025 keskiarvo 13,9 %). Taso on edellisvuotta korkeampi, mutta kymmenen suurimman kaupungin joukossa Porin tilanne on kohtuullinen. Esimerkiksi Tampereen työttömyysasteen vuosikeskiarvo 1–8/2026 oli 16,0 % ja Turun 15,1 %. Porin työllisyysaste oli toukokuussa 2026 70,9 prosenttia ja jäi edellisvuotta alemmalle tasolle. Vuonna 2025 työllisyysasteen nousu ja työttömyysasteen nousu saattoivat selittyä työmarkkinoille osallistuvien määrän kasvulla: sekä työllisiä että työnhakijoita oli enemmän. Vuonna 2026 kehitys on muuttunut ongelmallisemmaksi, sillä työllisyysasteen lasku viittaa työllisten osuuden pienentymiseen työikäisestä väestöstä työttömyyden samalla kasvaessa. Tämä vahvistaa kuvaa työmarkkinatilanteen heikkenemisestä.

Vuodesta 2025 alkaen julkisista työvoimapalveluista Porissa on vastannut Satakunnan työllisyysalue, joka toimii yhdentoista kunnan alueella ja jonka vastuukuntana on Pori. Työllisyysalueen tavoitteena vuonna 2027 on vahvistaa palvelujen vaikuttavuutta sekä tukea erityisesti nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä työnantajayhteistyön, osaamisen kehittämisen ja varhaisen palvelutarpeen tunnistamisen keinoin. Työllistymisen edellytyksiä vahvistetaan yrityksille suunnatuilla taloudellisilla kannustimilla, joilla edistetään työvoiman kysyntää ja uusien rekrytointien käynnistymistä.

Kaupunkikehityksen kärkikohteet

Toimialat ylittävällä kaupunkikehitysryhmällä on kaupunkikehittämisen kärkikohteiksi nostettu 12 kehittämistavoitteiden ja hallittavuuden kannalta tarkoituksenmukaista aluetta:

Porin sataman alueet
Luotsinmäki-Perko
Isosanta-Aittaluoto
Aviapori-Honkaluoto-Mikkola-Metallinkylä
Reposaari-Kallo
Yyteri
Kalafornia-Kirjurinluoto
Urheilukeskus-Porin metsä
Kaupunkikeskusta
Karjarantakeskus
Pasaasi
Karjalankatu-Ratapiha

Porin kaupunkikehityskohteet.

Satama ja yritysalueet	*Yhteensä 3 205 000 €*
Porin sataman alueet, *95 000 €* • Peittoon tieliittymä ja kadut • Kirrinsanta, Kolpantie	Porin satamien vahvuuksina ovat syvät ja jäättömät väylät. Näitä vahvuuksia tukevat satamiin johtava sähköistetty raideliikenne ja valtatie. Alueilla on laajentumistilaa, jota markkinoidaan sataman palveluita tarvitsevalle liike- ja teollisuustoiminnalle, erityisesti puhtaan siirtymän liiketoiminnoille. Näitä tukevien yleis- ja asemakaavojen päivittäminen sekä satamayhtiön ja –toimintojen kehittäminen teollisuusalueiksi ovat käynnissä. Merituulipuiston huoltoalueiden toteuttamista valmistellaan. Tahkoluodon alueen kehittämistä puhtaan siirtymän teollisuusalueena edistetään kaupungin ja Fortumin yhteistyönä. Peittoon kiertotalousalueen saavutettavuutta parannetaan suunnittelemalla asemakaavan mukainen liittymä Porin saaristotielle. Samalla suunnitellaan alueen sisäinen Kivikaulantie ja arvioidaan samalla mahdollisuudet toteuttaa alueen tonttien tasaukset. Kirrisannan Kolpantien kautta tulee kulku asemakaavan mukaiselle tontille, jota on tarkoitus käyttää Pihlavanlahden ruoppauksen läjitysalueena ja myöhemmin massojen saostuttua ottaa tonttikäyttöön.
Luotsinmäki-Perko	Porin keskustan pohjoispuolelle valtatien 8 varrelle on valmistellussa asemakaava, jossa osoitetaan valtatie 8:lle uusi linjaus. Valtatielinjauksien väliin osoitetaan isokokoisia tontteja liiketoiminnalle ja teollisuudelle. Kaupungin omistukseen saaduista alueista osa sisältää pilaantuneita maita, joiden puhdistamisen tarvetta ja mahdollisuuksia selvitetään. Tavoitteena on, että Hyvelän risteysalueen tiesuunnitelmat ja asemakaava saadaan voimaan ja toteutukseen vuoden 2027 aikana.
Isosanta-Aittaluoto	Keskustan tuntumassa joen molemmin puolin on kaupungille tärkeää teollista toimintaa. Joen pohjoispuolella Konepajanrantaa koskeva asemakaavan muutos on aloitettu ja olemassa olevan rakennuskannan kehittämistä varten on myönnetty poikkeus- ja rakennusluvat. Tarkoituksena on luoda olosuhteet alueen monipuoliselle käytölle siten, että nykyinen teollinen toiminta voi jatkua alueella. Osana asemakaavan valmistelua selvitetään alueen saavutettavuus ja liikenteen toimivuus sekä yleiskaavassa esitetyn siltayhteyden tarvetta. Maankäytön ratkaisuista riippuen alueen uusista katujärjestelyistä ja muista mahdollisista yleisistä alueista on laadittava tarvittavat maankäyttö- ja muut sopimukset.
Aviapori-Honkaluoto-Mikkola-Metallinkylä, *3 110 000 €* • Honkaluodon laajennuksen kadut • Impolan ylikulkusilta	Alueella on toisiinsa kytkeytyneinä teknologiametalliteollisuutta Metallinkylässä, kaupan suuryksiköitä Mikkolassa, ensisijaisesti logistiikan toimijoille suunnattu yritysalue Honkaluodossa ja lentokentän ympärille rakentuva kehitysalue Aviapori, johon lasketaan myös lentokentän eteläpuolella olevat Suomen Ilmailuopisto ja Turvallisuuskeskus. Uusina toimijoina Metallikylään ja Honkaluotoon ovat sijoittumassa merkittävät datakeskukset. Lentokenttä profiloituu yhä vahvemmin lentoliikenteeseen liittyvään koulutukseen Winnovan laajentaessa toimintaa yhteistyötahojen Turvallisuuskeskuksen ja Suomen lento-opiston kanssa ja toteuttaessaan hangaari- ja koulutusrakennuksen. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että alueen houkuttelevuutta lisätään entisestään yhdistämällä valtatiet 2 ja 8. Metallinkylässä varmistetaan olemassa olevan teollisuuden toiminta- ja kasvuedellytykset. Honkaluodon asemakaava-alueen laajennuksen katuja toteutetaan vaiheittain ja mahdollistetaan ensimmäisten teollisuustonttien käyttöönotto. Uusi Impolan ylikulkusilta turvaa raskaan liikenteen reitin keskustan teollisuusalueilta valtateille.

Matkailu ja vapaa-aika	*Yhteensä 4 235 000 €*
Reposaari-Kallo, *215 000 €* • Kallon pysäköintialue • Kaupparanta ja Vaakunaviiki	Reposaari ja Kallo ovat matkailijoiden ja paikallisten suosiossa, mutta niiden palvelut eivät kaikilta osin vastaa nykyvaatimuksia. Kehittämisen ja markkinoinnin näkökulmasta ne ovat osa Yyterin kokonaisuutta ja portteja Selkämeren kansallispuistoon, jonka saavutettavuutta ja tunnettuutta pyritään lisäämään niin maitse kuin vesitse. Kaupunki on suunnitellut ja toteuttaa yhdessä ELY-keskuksen kanssa jalankulku- ja polkupyöräyhteydestä välille Mäntyluoto – Reposaari (Tahkoluodon risteys). Kallon pysäköintialue toteuttaa laadittua yleissuunnitelmaa ja asemakaavaa. Tarkoituksena on parantaa alueen saavutettavuutta ja yleisen käytön mahdollisuuksia. Reposaaren rannat ovat historiallisesti merkittäviä ja edelleen käytössä olevia vesitse saapumisen paikkoja. Kohde on osa Meren ja joen kaupunki -visiotyötä, jonka tavoitteena on parantaa asukkaiden hyvinvointia, lisätä luontomatkailua sekä kehittää mereen ja jokeen kytkeytyvän liiketoiminnan mahdollisuuksia.
Yyteri, *305 000 €* • Kortejärventie-Santalantie • Elinkeinoelämää tukevat investoinnit	Yyteri on yksi Porin tunnetuimmista ja vetovoimaisimmista kohteista, jonka kehittämisessä päivitetään parhaillaan vuonna 2020 hyväksytyn Yyterin kasvuohjelman toteutusta. Tavoitteena on yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa löytää keinoja kasvattaa alueen majoituskapasiteettia, saada alueelle uusia toimijoita ja palveluita, sekä niin paikallisia kuin matkailijoita houkuttelevia elämyksiä. Yyterin vierailukeskus on parantanut alueen ympärivuotista palvelutasoa ja konttiravintolakonsepti on vakiinnuttanut kausittaisen toimintansa. Yyterin aukio on valmistunut ja otettu laajasti eri käyttäjien toimesta käyttöön. Huippusesongin ulkopuoliseen aikaan panostetaan, erityisesti kevääseen ja syksyyn, jolloin myös koulujen lomaviikot ovat tärkeässä asemassa. Herrainpäivien luontoreittiä ja lomakylää kehitetään yhteistyössä Metsähallituksen kanssa ja konsultin laatiman suunnitelmaluonnoksen pohjalta. Yyterin pysäköintiä sujuvoitetaan toteuttamalla asemakaavan mukainen katualue, kiertoreitti, arviolta 2028/2029. Kohde on osa Meren ja joen kaupunki -visiotyötä.
Kalafornia-Kirjurinluoto, *1 065 000 €* • Leirintäalue • Areenan yleissuunnitelman päivittäminen • Alueen opasteiden toteutussuunnittelu • Kirjurinluodon kärki • Raumansilta • VT8 -liittymäsuunnittelu Kalaforniantie - Kirjurinluodontie • Kesäteatterin sosiaalitilat • Leikkipuistot • Elinkeinoelämää tukevat investoinnit • Kirjurinluodon lintuhäkki	Kirjurinluodon ja Kalafornian alueita kehitetään kokonaisuutena laaditun kehittämisohjelman pohjalta. Tavoitteena ovat muun muassa majoituskapasiteetin kasvattaminen, tieyhteyksien parantaminen sekä houkuttelevat uudet elämykset. Liikenteellistä saavutettavuutta parannetaan vt 8:n suunnalta, Raumansillan uudistamisen yhteydessä ja Taavi-sillan ja sen mahdollisesti korvaavien siltojen jatkosuunnittelun myötä. Kirjurinluodon leiriytymisalueen infran kehittämistä jatketaan yleissuunnitelman pohjalta. Edelleen jatketaan leikkipuistotoimintojen päivittämistä sekä uusimista. Alueen yleistä toimivuutta parannetaan uudistamalla opastusta ja parhaillaan valmistaudutaan päivittämään Kirjurinluoto Areenan yleissuunnitelmaa tapahtumallisuuden kehittämiseksi. Kesäteatterille tavoitellaan kauan kaivattuja sosiaalitiloja. Kohde on osa Meren ja joen kaupunki -visiotyötä.
Urheilukeskus ja Porin metsä, *2 650 000 €* • Moukaripörssin pysäköintialue • Stadion • Maauimala • Pesäpallostadion • UK tekonurmen katsomo • Opasteiden uusiminen • Porin metsän pysäköintialue	Alueen kehittämistä ohjaa yleissuunnitelma, jonka päivitys on tarkoitus valmistua vuoden 2027 alussa. Urheilukeskus ja Porin metsä ovat Suomen mittakaavassa jo nykymuodossa ainutlaatuinen kokonaisuus. Alueella on vireillä useita suunnitelmia ja käynnistyviä investointeja Stadionin, Pesäpallostadionin, tekonurmen katsomon ja maauimalan olosuhteiden parantamiseksi. Saavutettavuutta parannetaan tekemällä lisää pysäköintialueita eri suunnista ja eri toimintoihin tulevia kävijöitä varten.

Kaupunkikeskusta	*Yhteensä 1 295 000 €*
Kokonaisuus, *1 295 000 €* • Jokikeskus 3 • Keskustan liikenneverkko-suunnittelu • Kauppatori • Kävelykatu ja Eetu Salinin aukio • Pääkirjasto • Satakieli-lava	Kaupunkikeskustaa kehitetään kaupunginhallituksen vuonna 2024 hyväksymän kehittämisohjelman ja vuosittain päivitettävän toimenpideohjelman mukaisesti. Kaupunki, Porin kaupunkikeskusta ry (Porikorttelit) ja muut alueen toimijat tekevät yhteistyötä kaupunkikeskustan eteen. Kaupunki ylläpitää ja kehittää julkisia palveluita ja tiloja sekä kehittää kaupunkiympäristöä olemisen, asumisen, elinkeinoelämän ja liikkumisen tarpeisiin. Kaupunkikeskustan pitkän tähtäimen kärkihankkeita ovat Jokikeskus, Kauppatori, kävelykatu ja Eetu Salinin aukio, liikenneverkko ja tilojen osalta pääkirjasto sekä Promenadikeskus. Vuonna 2027 jatketaan Jokikeskuksen kolmannen vaiheen valmisteluja päivitetyn yleissuunnitelman pohjalta. Kauppatorin osalta työohjelmassa ovat rakentamissuunnittelun loppuun saattaminen ja Satakieli-lavan remontin viimeistely. Kävelykadulla jatketaan panostuksia elämykselliseen kausivalaistukseen ja vihreään infrastruktuuriin. Lisäksi jatketaan kävelykadun ja Eetu Salinin aukion suunnittelua. Myös keskustan liikenneverkkosuunnittelua jatketaan laatimalla yleissuunnitelmat Vähälinnankadun ja Itsenäisyydenkadun (välillä Vähälinnankatu-Otavankatu) kaksisuuntaistamisesta sekä Isolinnankadun pyöräilyn laatukäytävästä (2-suuntainen pyörätie Matkakeskuksesta Etelärantaan). Työssä huomioidaan entisen linja-autoaseman alueelle suunniteltavan sisäliikunta- ja tapahtumatilan tarpeet liikenteen sujuvuuden ja pysäköinnin näkökulmasta. Pääkirjaston peruskorjaamisen suunnitteluja jatketaan vuonna 2027. Infra- ja tilainvestointien lisäksi vuonna 2027 toteutetaan kävelykadun juhlavuoden projekti, joka nostaa kävelykadun monin tavoin keskiöön. Kävelykadun 50-vuotisjuhlavuonna keskustan elävyyttä ja yhteisöllisyyttä vahvistetaan ympäri vuoden tapahtumien ja tilapilottien avulla. Juhlavuosi kokoaa kaupunkilaisia ja keskustan toimijoita yhteen, tiivistää yhteistyötä ja luo pohjaa kävelykadun ja kaupunkikeskustan pitkäjänteiselle kehittämiselle myös tulevina vuosina. Kohde on osa Meren ja joen kaupunki -visiotyötä.

Muutosalueet	*Yhteensä 1 500 000 €*
Karjarantakeskus	Vaikka karjarantakeskuksen hallit ovat edelleen teollisuuskäytössä, alueen käyttöä on mahdollista suunnitella niin, että elinkeinoelämän kannalta olennaista konepajatoimintaa ei vaaranneta. Alueella on kahdeksan rakennuskelpoista rakentamatonta kerrostalotonttia. Alueen olemisen ja kulkemisen, liikenteen ja tulvasuojelun järjestelyjä parannetaan. Repolankadun toteuttamista valmistellaan.
Pasaasi, *1 500 000 €* • Sisäliikunta- ja tapahtumatila • Urheilutalo • Kuninkaanhaan koulu, lähiliikuntapaikka	Pasaasi on kaupunkikeskustan itäinen laajentumisalue, jonka uudistumista on suunniteltu linja-autoaseman toimintojen siirryttyä Matkakeskukseen. Alueelle on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2020. Alueesta on mahdollista muodostaa jalankulkijoille ja pyöräilijöille houkutteleva sisääntuloväylä kaupunkikeskustaan, keskeisenä osana yleissuunnitelmassa esitetty länsi-itäsuuntainen aluetta halkova viherraitti. Raitin varrelle Kuninkaanhaan koulun yhteyteen rakennetaan vuonna 2027 lähiliikuntapaikka. Herralahden purettujen koulurakennusten alueelle suunniteltua asumista tutkitaan yhdessä Aalto-yliopiston kanssa järjestettävän opintokurssin avulla. Entisen linja-autoaseman tontti on valtuuston päätöksellä 15.6.2026 osoitettu sisäliikunta- ja tapahtumatilan sijoituspaikaksi. Samanaikaisesti päätettiin myös Urheilutalon peruskorjaamisesta. Molempien hankkeiden suunnittelua jatketaan vuonna 2027.
Karjalankatu- Ratapiha	Alue on kaupunkikuvallisesti tärkeä, koska se on muualta Poriin tulevalle usein ensimmäinen maisema Porin kaupungista. Ratapihan alueen toimijoiden kesken valmistellaan yhteistoimintaa Tampereen yliopiston yhdyskuntasuunnittelun ja Senaatin kanssa järjestettävän kurssin ohessa. Radan ja valtatien välissä kulkevan Ratapihantien jatkamista valmistellaan.

Kestävä kehitys ja resurssiviisas kiertotalouden tiekartta

Kaupunginhallitus hyväksyi lokakuussa 2023 CIRCWASTE-hankkeen tuottaman Resurssiviisaan kiertotalouden tiekartan ohjaamaan kaupungin kestävyystyötä. Tiekartta sisältää kaikkiaan 89 toimenpidettä jaettuna 11 tavoitetilaan (muutosjohtaminen, hankinnat, rakentaminen, kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö, luonnonvarat ja luonnon monimuotoisuus, arjen kiertotalous, ympäristöosaaminen, liikkuminen, kiertotalouden liiketoiminta, uusiutuva energia, yhteistyö). Kullekin toimenpiteelle on määritelty vastuutahot ja mittarit. Toimenpiteiden aikataulut täsmentyvät työn edetessä, mutta tiekartan aikajänne tähtää vuoteen 2030, johon mennessä myös toimenpiteiden tulisi valmistua. Kaupunginhallitus on velvoittanut kaupunkiorganisaation eri toimijoiden tuottamaan jatkossa talousarviota varten tiedot eri toimenpiteiden toteutumis- ja kustannussuunnittelusta. Tämä tehdään kolmatta kertaa vuoden 2027 talousarvion yhteydessä.

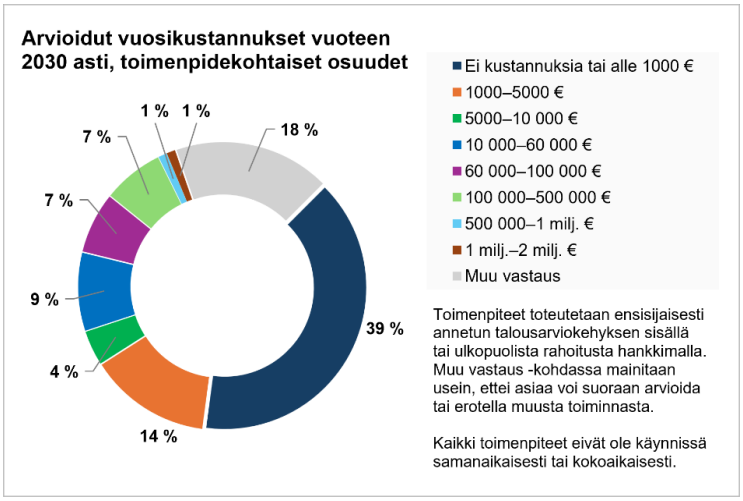
Ilmastonmuutos, luonnonvarojen ylikäyttö, luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen sekä muut globaalit kestävyyskriisit aiheuttavat vaikutuksia kaikkialla maailmassa myös paikallisesti. Kaupungeissa on pyrittävä tunnistamaan ja ennakoimaan vaikutuksia, jotka näkyvät esimerkiksi uudistuvassa lainsäädännössä sekä toimintakulttuurissa, infrastruktuurissa, taloudessa ja ilmastossa. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti tiekarttaa toteutetaan joko normaalin talouskehyksen puitteissa toimintaa suuntaamalla tai ulkopuolista rahoitusta hankkimalla. Kaupunkiorganisaation eri osista kerättyjen tietojen mukaan tiekarttatyöhön käytetään arviolta 4 320 000 euroa vuonna 2027. On huomioitava, että summan kustannuksista noin 63,7 % koostuu kolmesta yksittäisestä toimenpiteestä, jotka sisältävät vakiintunutta toimintaa. Toimenpiteet ovat Puhdistamolietteen hyödyntäminen biokaasutuotannossa (1,6 M€), Edistetään kestävän kehityksen liiketoimintaa julkisilla hankinnoilla ja Ekosysteemisopimus. Lisäksi summa sisältää myös saatua ulkopuolista hankerahoitusta. Kustannuksista noin 3,8 % on konserniyhtiöiden budjettia.

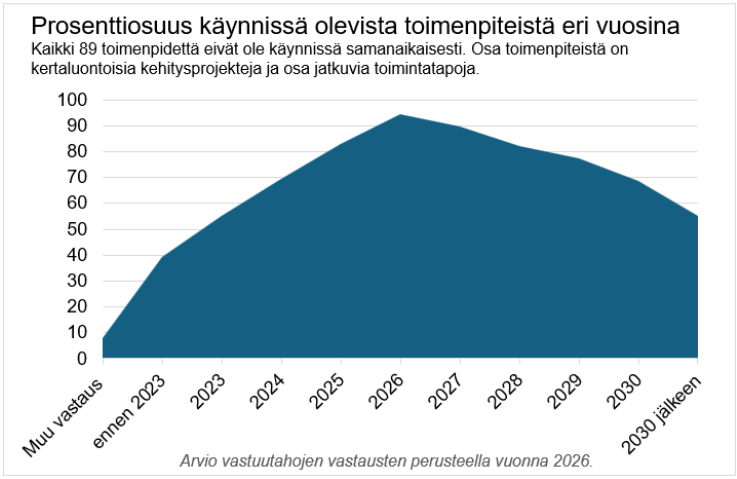
Toimenpidekohtainen taulukko resurssiviisaan kiertotalouden tiekartan rahoitus- ja toteutussuunnitelmista on aiemmin esitetty suoraan talousarviokirjassa. Jatkossa taulukko 89 toimenpiteestä on julkisesti ladattavissa sivulta: http://resurssiviisas.pori.fi/raportointi

Pori on kaupunkistrategiassa sitoutunut edistämään taloudellista, sosiaalista ja ekologista kestävää kehitystä. Tämä on ollut myös Resurssiviisaan kiertotalouden tiekartan laadinnan pohjalla. Tiekartalla tarkoitetaan suunnitelmaa ja toimenpideohjelmaa, jolla vastataan paikallistasolla kestävyyskriisin haasteisiin. Tiekartan toimenpiteistä kerättyjä tietoja hyödynnetään myös nostoina vuosittaisessa kestävän kehityksen raportissa.

Kaupunkien toimintakenttä on laaja ja Porissa ympäristöasioitakin on huomioitu jo pitkään. **Taloudellisen** kestävyyden näkökulmasta on ollut olennaista pyrkiä tunnistamaan jo olemassa olevaa ympäristökestävyystyötä, jota kaupungissa tehdään. Aiemmin mainittuun, tiekartan toimenpiteiden rahoitus- ja toteutussuunnitelmien taulukkoon on merkitty eri värein ne toimenpiteet, jotka ovat jo olleet vakiintunutta tai olemassa olevaa toimintaa samalla edistäen ympäristökestävyyttä sekä ne toimenpiteet, joissa kehitetään uutta tai muutetaan toimintaa ympäristökestävyysasioita huomioivaksi. Monet toimenpiteistä ovat kestävyysmuutoksen jalkauttamista osaksi kaupungin normaalia toimintaa ja arjen työtä.

Kaikki tiekartan sisällöt löytyvät Resurssiviisas Pori -sivustolta osoitteesta https://resurssiviisas.pori.fi/. Etusivulta voi tarkastella toimenpiteiden etenemisen tilannekuvaa.

Yhteenveto toimintaympäristöstä

Vuoden 2027 toimintaympäristö edellyttää Porilta kykyä hyödyntää talouden elpymisen myötä avautuvia kasvumahdollisuuksia. Talouden asteittainen koheneminen ei yksin riitä ratkaisemaan kaupungin pitkäjänteisiä haasteita, sillä väestön ikääntyminen, työikäisen väestön väheneminen, nuorten poismuutto ja pitkittynyt työttömyys heikentävät kaupungin kasvuedellytyksiä ja korostavat osaavan työvoiman saatavuuden, pitovoiman sekä työllisyyspalvelujen vaikuttavuuden merkitystä.

Samanaikaisesti Porilla on vahva mahdollisuus vahvistaa asemaansa teollisten investointien sijoittumispaikkana. Puhtaan siirtymän hankkeet, datakeskukset, vetyyn liittyvät investoinnit, merituulivoima, puolustusteollisuus sekä muu teollinen uudistuminen voivat toteutuessaan luoda uutta kysyntää osaamiselle, yritysalueille, energiaratkaisuille, logistiikalle ja palveluliiketoiminnalle. Näiden mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää kaupungilta ennakoivia ratkaisuja erityisesti maankäytössä, kaavoituksessa, infrastruktuurissa, yritysyhteistyössä ja osaavan työvoiman saatavuuden vahvistamisessa.

Kaupungin omat vuoden 2027 toimet kohdistuvat kasvun edellytysten vahvistamiseen. Maankäytön ja kaupunkikehityksen ratkaisuilla tuetaan teollisia investointeja, yritystoimintaa ja asumisen mahdollisuuksia. Työllisyys- ja elinvoimapalveluilla vahvistetaan työnantajayhteistyötä, osaamista, kansainvälisten osaajien alueelle juurtumista sekä vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisedellytyksiä. Samalla keskustaa, matkailu- ja vapaa-ajan kohteita sekä muita vetovoimaisia kaupunkiympäristöjä kehitetään osana Porin elinvoimaa, pitovoimaa ja asukasviihtyvyyttä.

Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Porin kaupungin riskienhallinnassa noudatetaan riskienhallinnan periaatteet -asiakirjaa, joka pohjautuu ISO 31000 standardiin. Riskienhallinnan prosessissa riski tunnistetaan, analysoidaan, arvioidaan riskin vaikutusta ja päätetään hallintakeinojen käyttämisestä. Riskienhallintaan vaikuttaa aina päätetyt tavoitteet, riskienhallinnan kattavuus, toimintaympäristön tarkastelu sekä organisaation määrittämät kriteerit. Prosessiin kuuluu myös se, että riskienhallinnasta viestitään sisäisesti, ulkoisesti sekä sidosryhmille. Riskienhallinnan prosessia arvioidaan ja katselmoidaan, jotta prosessia voidaan kehittää. Riskienhallinta tuottaa tietoa ja analyysiä talousarviota varten tunnistamalla organisaation suojattavat toiminnot ja arvot.

Riskin tunnistaminen

Strategisella ja taktisella tasolla tulee tunnistaa ne kaikki merkittävät riskit ja mahdollisuudet, joilla on vaikutusta kaupungin tavoitteiden saavuttamiseen ja toiminnan kehittämiseen. Yksittäisen suoritteen, työpisteen tai toiminnon osalta tulee tunnistaa kaikki riskit ja mahdollisuudet. Riskien tunnistamiseen on erilaisia menetelmiä, joista on valittava tarkoitukseen parhaiten soveltuva. Menetelmän lisäksi riskien tunnistamiseen osallistuvilla tulee olla tarvittava tietämys käsiteltävistä asioista sekä kaupungin tavoitteista. Käytettäviä apuvälineitä ovat muun muassa vahinkotilastot, tarkastuslistat, asiantuntijat, aivoriihet sekä tutkimukset. Tunnistamisessa on tärkeää kuvata riskin lähteet, vaikutusalueet ja tapahtumat sekä niiden keskinäiset suhteet. Kaikkien riskien lähteet eivät ole oman toiminnan hallinnassa, mutta ne on silti tunnistettava. Tällaisia ovat muun muassa sidosryhmien tai muiden toimialojen hallinnassa olevat riskien lähteet.

Riskianalyysi

Strategisella ja taktisella tasolla organisaatioriskien analysoimisessa käytetään potentiaalisten ongelmien analyysia (POA). Yksittäisen suoritteen, työpisteen tai toiminnon riskienarvioinnissa pyritään käyttämään myös POA:a, mutta tapauskohtaisesti voidaan analysoida myös muulla tavalla. Analysointityö tulisi tehdä aivoriihi-tyyppisesti, jotta analyysiä ei liikaa ohjaa yksittäisen henkilön ennakkoluulot, olettamukset eikä uskomukset. Analyysiä tekevien henkilöiden on ymmärrettävä, miten ihminen toimii riskitilanteissa ja riskin toteutumisella on suurin merkitys ihmisen toimintaan. Analyysi tulee tehdä parhaalla mahdollisella käytettävissä olevalla tiedolla.

Riskien käsittelyssä on huomioitava kaupungin tavoitteet ja riskinottohalukkuus, mutta samalla on huomioitava myös lainsäädäntö ja sieltä tulevat velvoitteet. Riskien käsittelyssä kirjataan tunnistettu riski ja siihen liittyvä todennäköisyys ja seuraus. Tämän lisäksi kirjataan nykyinen varautuminen kyseisen riskin hallitsemiseksi. Jonka jälkeen kirjataan, miten riskiä aiotaan hallita sekä mitkä ovat toimenpide-ehdotuksia lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Viimeiseksi analysoidaan miten hallintakeino ja toimenpiteet olettavasti vaikuttavat riskiin, tästä muodostuu jäännösriski, jonka osalta päätetään riskin hyväksyttävyys ja tehdään mahdollinen riskienhallintasuunnitelma.

Riskienhallinnan kattavuus

Riskienhallinnan on oltava koko organisaation päivittäistä toimintaa ja otettava huomioon kaikessa toiminnassa, mm. strategisissa, taktisissa ja operatiivisissa päätöksissä sekä hankinnoissa ja projekteissa. Riskienhallinnan kattavuudessa on päivittäisen toiminnan lisäksi huomioitava vaatimustenmukaisuus, joka koostuu lainsäädännöstä ja toimintaa ohjaavista määräyksistä. Organisaation kunkin tason riskienhallinnan prosessissa mennään yksityiskohtaisuudessaan niin syvälle kuin tason toiminnan kannalta on merkityksellistä. Merkityksellisyyttä arvioitaessa on huomioita organisaation tavoitteet ja arvot sekä riskienhallinnan tavoitteet. Tavoitteiden ja arvojen tunnistamisen jälkeen on helpompi analysoida ja tunnistaa suojattavat toiminnot ja arvot.

Porin kaupungin keskeisimmät riskit

Keskeisin riski on palveluiden käyttäjien ja asiakkaiden tuomat haasteet palvelutuotannon toteuttamiseksi. Haasteet näyttäytyvät moninaisesti muun muassa palvelun käyttäjien tuen tarpeen kasvussa, palvelun käyttäjien uhkaavasta käyttäytymisestä kaupungin henkilöstöä kohtaa sekä tiettyihin erikoistehtäviin kohdistuvat rekrytointivaikeudet. Riskiä hallitaan muun muassa puuttumalla asiakkaiden käyttäytymiseen, kehittämällä toimintamalleja, kehittämällä urapolkuja ja tekemällä yhteistyötä viranomaisten, järjestöjen sekä korkeakoulujen kanssa.

Toinen keskeinen riski liittyy talouden suunnitteluun ja toimintojen riippuvuuteen ulkopuolisesta rahoituksesta tai kunnan palvelujen tuotosta. Myös yleisellä taloustilanteella on vaikutus palveluiden tarpeeseen, esim. työllisyyspalvelut. Riskiä hallitaan sillä, että jokainen talousvastuullinen seuraa talouttaan sekä laajemmin toimintaympäristön analyysissä arvioidaan myös talouden, politiikan ja lainsäädännön vaikutuksia kaupungin toimintaan. Toimintaympäristöanalyysin avulla voidaan ennakoida taloudellisia vaikutuksia.

Kolmas keskeinen riski liittyy tällä hetkellä geopoliittiseen tilanteeseen, joka heijastuu ennalta arvaamattomina kustannusten nousuna, tavaroiden toimitusten viivästymisenä sekä järjestelmien käyttövarmuutena. Polttoaineiden hinnan nousu on nostanut myös välillisesti tavaroiden hintoja. Konfliktien takia tavaroiden toimitukset ovat viivästyneet. Maailmanlaajuisesti poikkeilevat päätökset ovat saaneet pohtimaan tietojärjestelmien käyttövarmuutta. Riskin hallinta on vaikeaa, sillä yksittäisen kaupungin on vaikeaa vaikuttaa seurauksiin. Kuitenkin tavaroiden toimitusten viivästykseen voidaan vaikuttaa omalla materiaalisella varautumisella.

Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Osana tätä työtä kaupunkikonserniin kuuluvilta tytäryhteisöiltä on kerätty tiedot päätetyistä ja suunnitteilla olevista investoinneista. Investoinneista on pyydetty ilmoittamaan, mikäli niillä on suora vaikutus kaupungin käyttötalouteen. Lisäksi yhteisöt raportoivat ennustetun lainakannan kehityksen tuleville kolmelle vuodelle. Kuntakonsernin taloutta käsittelevä osio sisältyy talousarvioon informatiivisena osana pois lukien ne investointikohteet, joilla on suora vaikutus kaupungin käyttötalouteen. Näistä kaupunginvaltuusto tekee aina erillisen päätöksen.

Kaupungin kahdeksan strategista tytäryhtiötä ovat: Länsirannikon Koulutus Oy, Pori Energia Oy, Suisto Kiinteistöt Oy, Porin Satama Oy, Porin YH-asunnot Oy, Prizztech Oy, Keräämö Oy ja Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy.

Tiedot kuntakonserniin kuuluvista tytäryhteisöistä löytyvät tutkihallintoa.fi sivustolta.

Tytäryhteisöjen päätetyt ja suunnitteilla olevat investoinnit

	Investoinnit 1 000 €			**Vaikutus käyttötalouteen 1 000 €**		
Tytäryhtiöt	**2027**	**2028**	**2029**	**2027**	**2028**	**2029**
Keräämö Oy	1 050	100				
Kiinteistö Oy Domus Arctopolis	14 900					
Kiinteistö Oy Luotsinmäen Puhdistamo	300	300	300			
Kiinteistö Oy Porin Winnova	3 000	4 000				
Länsi-Suomen Pelastusharjoitusalue	20	20	20			
Meri-Porin Palvelukeskus Oy (1	750	150	150	100	100	100
Pori Energia Oy-konserni	44 000	24 000	35 000			
Porin Linjat Oy	60					
Porin Satama Oy	3 500	5 000	10 000			
Porin Teatteritalo Oy	100	100	100			
Porin Toimitilat Oy	1 230	980	1 000			
Porin YH-asunnot Oy	3 500	3 500	3 500			
As Oy Porin Säveltäjänlinna	1 200	500				
Porin Erityiskiinteistöt Oy	1 000					
Sampolan Palvelukeskus Oy	1 000	2 000				
Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy	200	200	200			
Yhteensä	**75 810**	**40 850**	**50 270**	**100**	**100**	**100**

Kaupungin käyttötalouteen vaikuttavat investoinnit:

1) Meri-Porin uimahallin altaiden uudelleenlaatoitus

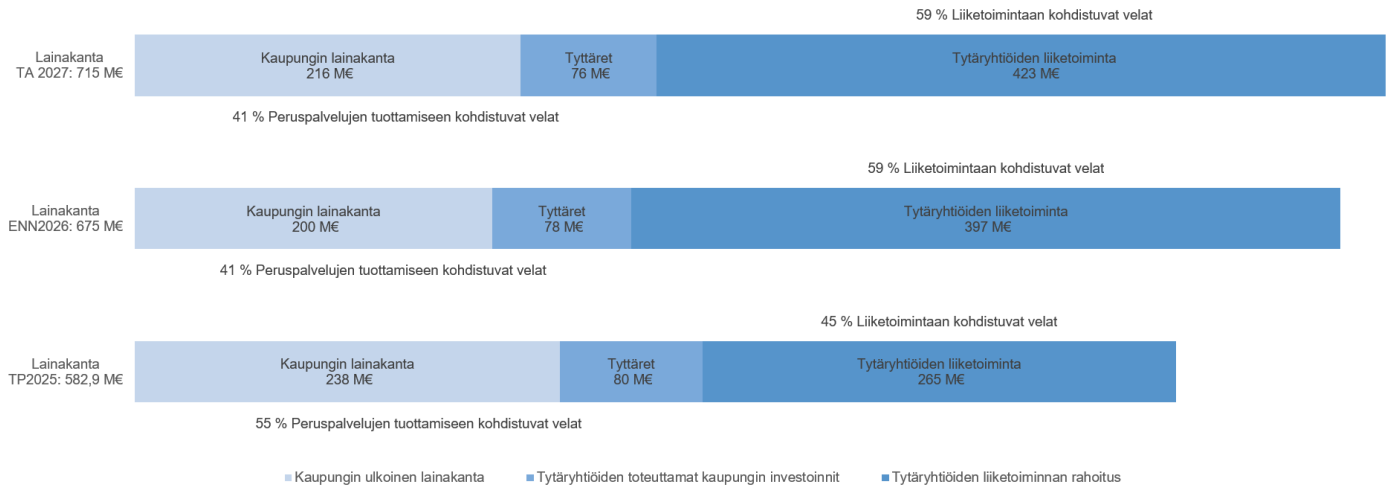
Vuonna 2027 konserniyhtiöiden suunnitelluista investoinneista 58 % koostuu Pori Energia -konsernin investoinneista.

Tytäryhteisöjen lainakannan kehitys

Konsernin ulkopuolinen velka 1 000 €			Lainakannan muutos 1 000 €			
Tytäryhtiöt		**31.12.2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Kiinteistö Oy Porin Uimahalli		3 972	-497	-497	-497	-497
Kiinteistö Oy Porin Winnova		18 369	-930	-930	-930	-930
Kiinteistö Oy Ulvilanpuisto		363	-26	-26	-25	-25
Länsi-Suomen Pelastusharjoitusalue	(L)	2 068	-186	-149	-133	-133
Meri-Porin Palvelukeskus Oy		2 364	-344	350	-450	-450
Pori Energia Oy-konserni	(L)	183 000	140 000	28 600	15 600	22 750
Porin Linjat Oy	(L)	0	0	0	0	0
Porin Satama Oy	(L)	20 149	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Porin Teatteritalo Oy	(L)	4 029	-348	-348	-348	-348
Porin Toimitilat Oy	(L)	1 824	-700	-180	-180	-180
Porin YH-asunnot Oy	(L)	30 796	-300	-400	-400	-300
Sampolan Palvelukeskus Oy		20 821	1 736	-339	661	-1 489
Yhteensä		**287 754**	**137 005**	**24 682**	**11 898**	**16 998**
Porin YH-Asunnot Oy:n tytäryhtiöt						
As Oy Porin Polkkapuisto		151	-18	-18	-18	-18
As Oy Porin Säveltäjänlinna		181	374	1 146	304	-196
Kaarisillan Koulu Oy		5 650	-565	-565	-565	-565
Kiinteistö Oy Porin Annankatu 8	(L)	4 405	-150	-131	-106	-117
Kiinteistö Oy Porin Päiväkodit		8 145	-738	-740	-743	-734
Porin Erityiskiinteistöt Oy		6 487	-411	583	-468	-377
Porin Haka Oy	(L)	7 248	-424	-424	-424	-424
As Oy Porin Otavan Kruunu	(L)	7 638	-163	-325	-325	-325
Porin Palvelukiinteistöt Oy		13 303	-800	-300	-340	-410
Yhteensä		**53 208**	**-2 896**	**-775**	**-2 686**	**-3 167**
Kaikki yhteensä		**340 962**	**134 110**	**23 907**	**9 212**	**13 831**

L = Liiketoimintaa harjoittava yhtiö. Vuonna 2027 tytäryhtiöiden veloista 16 % on Porin YH-Asunnot Oy:llä ja sen tytäryhtiöillä sekä 70 % Pori Energia-konsernilla.

Kaupunkikonsernin velat käyttötarkoituksen mukaan

Omistajatuloutukset

Porin Satama Oy

Porin Satama Oy maksaa 31.12.2034 kokonaan maksettavaksi erääntyvästä 25 M€ junior-lainasta kaupungille kiinteää vuosittaista korkoa 6 % (1,5 M€). Korkoa maksetaan vain mikäli yhtiön tulos ennen veroja ei ole nolla tai tappiollinen.

Pori Energia Oy

Pori Energia Oy:n tuloutus kaupungille muodostuu yhtiöltä saatavista osinkotuotoista sekä korvauksesta Pohjolan Voima Oy:n energiaosakkeiden käytöstä. Osinkotuotoiksi on arvioitu 8,3 miljoonaa euroa ja korvaus energiaosakkeiden käytöstä on 0,9 miljoonaa euroa.

Konsernitason tavoitteet

Porin kaupunkikonsernin konserniohjauksen lähtökohtana ovat kaupunginvaltuuston määrittelemät tavoitteet ja niiden mukaiset kaupungin omistajapolitiikan linjaukset osana kaupunkistrategiaa. Näillä valtuuston vahvistamilla konserniohjeilla ja omistajapoliittisilla linjauksilla ohjataan pääoman käyttöä ja eri omaisuuseriä koskevaa päätöksentekoa. Lisäksi kaupunginvaltuusto kaupunkikonsernin ylimpänä päättävänä elimenä asettaa kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet. Omistajapoliittiset linjaukset on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 16.10.2023.

Porin kaupungin omistajaohjauksesta vastaa kaupunginhallitus, joka ohjaa Porin kaupunkikonsernia sekä antaa tarvittavat ennakkokäsitykset yhteisöille. Kaupunginhallituksen lisäksi konsernijohtoon kuuluvat kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, sekä talous- ja hallintojohtaja. Omistajaohjauksen ja valvonnan keskeisin tehtävä on seurata konsernin tavoitteiden ja annetun ohjauksen toteutumista. Omistajaohjausta hoidetaan tavalla, joka mahdollistaa tytäryhtiöiden ja kaupungin yhteydenpidon parhaalla tavalla.

Kaupunkikonsernin tavoitteet jakaantuvat konsernijohdolle ja tytäryhteisöille asetettuihin tavoitteisiin. Konsernijohdolle asetetut tavoitteet konserniohjauksen periaatteista ja menettelytavoista on otettu pääsääntöisesti valtuuston hyväksymään konserniohjeeseen. Esimerkiksi vieraan pääoman hankinta tehdään konserniohjeen mukaisesti yhteistyössä konsernipalveluiden varainhallintayksikön kanssa ja lähtökohtaisesti tytäryhteisöjen tulee suunnitella ja mitoittaa lainamääränsä siten, että velka pystytään kuolettamaan vähintään investoinnin taloudellista pitoaikaa vastaavassa ajassa.

Talousarviovuoden sitova tavoite konsernijohdolle: **Konsernin lainanhoitokatteessa** (= *Vuosikate / Lainanhoitomenot)* **tavoitellaan yli yhden olevaa lukua.** Lainanhoitokate auttaa arvioimaan kuntakonsernin velanhoitokykyä ja taloudellista liikkumavaraa. Jos arvo on yli 1, kuntakonserni pystyy hoitamaan lainansa ilman lisävelkaa. Jos arvo on alle 1, kunta joutuu rahoittamaan lainanhoitonsa muilla keinoilla, mikä voi olla merkki talouden epätasapainosta.

Aktiivisen omistajaohjauksen ensisijainen tehtävä on aina varmistaa kunnan strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen pitkällä aikavälillä. Kaupunkikonsernin johtamisessa korostuu konsernikokonaisuuden ymmärtäminen ja hallinta sekä aktiivisen omistajuuden avulla tavoiteltavat tulokset. Kaupunkikonsernin omistajapolitiikassa kaupungin omistamisen ja määräysvallan tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin yhteiskunnallisia tavoitteita. Omistajuudella ja määräysvallalla tulee saavuttaa taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä.

Kaupungin tytäryhteisöjen toimintaa ohjaavat erityisesti konserniohje ja omistajapoliittiset linjaukset. Konserniohjeeseen sekä omistajapoliittisiin linjauksiin sisältyvät kuvaukset kaupungin omistajapolitiikasta sekä kuntalain edellyttämät konserni- ja omistajaohjauksen periaatteet. Linjauksissa määritellään muun muassa missä tehtävissä kaupunki on mukana omistajana ja minkä toimintaperiaatteiden mukaan konsernia ohjataan ja valvotaan. Näiden linjausten tarkoitus on tukea konsernijohdon työtä ja yhteisöjen toimintaa pitkällä tähtäimellä. Kaupungin omistajapolitiikan tavoitteena on tytäryhteisöjen toiminnan kehittäminen kaupungin strategisten linjausten mukaisesti sekä omistaja-arvon pitkäjänteisen kasvun tukeminen. Konserniyhtiöillä on aina jokin kunnan toimintaan liittyvä strateginen tavoite, ja ne toteuttavat kunnan kokonaisetuun perustuen tuloksellisesti näitä omistajan tavoitteita. Lisäksi yhtiöitä ohjataan taloudellisen aseman kehittymistä kuvastavilla tavoitteilla ja tunnusluvuilla.

Omaisuuden hyvä hoito on osa sitoutuneiden pääomien tehokasta käyttöä. Taloudellisten resurssien rajallisuus edellyttää sitä, että kaikessa omistuksessa on pyrittävä sijoitettavan tai sijoitetun pääoman tehokkaaseen käyttöön. Ohjeiden tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla. Kuntalainkin mukaan omistajaohjauksella tulee huolehtia siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisetu.

Omistusta koskevissa linjauksissa on otettu huomioon julkisen intressin ja strategisen merkityksen näkökulma sekä omistuksen taloudellinen ulottuvuus. Julkinen intressi nousee kunnille asetetuista lainsäädännöllisistä velvoitteista ja julkisen palvelutehtävän luonteesta. Strateginen merkitys näkyy toimintaan sitoutuneena korkeana odotusarvona. Omistuksen taloudellista ulottuvuutta arvioitaessa otetaan huomioon sekä tuotto- että kustannusvaikutukset.

Tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan säännönmukaisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Raporttien tulee sisältää konserniohjeen mukaisesti katsaus toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta, mahdollisiin poikkeamisiin toimintasuunnitelmasta ja niihin tehtyihin korjaaviin toimenpiteisiin. Raportissa pitää kertoa myös palvelutuotannon toteutuneet tärkeimmät suoritteet raportointihetkeen mennessä sekä myös päivitetty ennuste koko vuoden toteutumasta. Yhtiöille asetetut tavoitteet kuvastavat omistuksilta odotettavaa omistaja-arvoa, jonka tulisi kehittyä ja jota tulisi myös suojata. Omistaja-arvon suojaamista kuvastaa esimerkiksi kaupungin omistamien yhtiöiden omaisuuden arvon säilyttäminen. Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat myös kaupungin omaa sitoutumista omistajana tytäryhteisöille asetettaviin tavoitteisiin sekä muihin linjauksiin, mikä tukee pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta omistajuudessa.

Strategisten yhtiöiden tavoitteet

Konserniohjeen mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa kahdeksalle strategiselle yhtiölle omistajan/pääomistajan vuositason strategiset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan puolivuosittain sekä koko tilikaudesta konsernitilinpäätöksen yhteydessä.

Keräämö Oy

Tavoite	Mittari
Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-5, tulos yli 3,8.	Toteutunut asiakastyytyväisyys
Maksuvalmius, current ratio yli 2	Toteutunut current ratio
Positiivinen tulos	Toteutunut tulos

Länsirannikon Koulutus Oy

Tavoite	Mittari
Yhtiön laatiman strategian mukaiset tavoitteet saavutettu	Vetovoimaluku opiskelijat 1,2 ja henkilöstö 78, opiskelijavuodet 4100, tutkintojen määrä 1650, tutkinnon osien määrä 13700, opiskelijapalaute 4,4, työelämäpalaute 4,0, opiskelijoiden työllistyminen 70 %, opiskelijoiden siirtyminen jatko-opintoihin 10 %, koulutus- ja palvelutuotannon myynti 4,4 M€
Tulos vähintään 0 €	Toteutunut tulos

Pori Energia Oy

Tavoite	Mittari
Tavoitteet lisätään talousarviokirjaan 20.11. käsittelyn jälkeen	

Porin Satama Oy

Tavoite	Mittari
Liikevoitto 0,77 M€, pääoman tuotto 0,7 %	Toteutuneet tunnusluvut
Tavaramaksujen, alusmaksujen, kuljetinmaksujen, kiinnitys- ja irrotusmaksujen sekä maanvuokratulojen summa on 9,07 M€	Toteutunut tulokertymä
Tavaraliikenteen määrä on 4.200.000 tonnia	Toteutuneet tavaraliikenteen tonnit
Porin Sataman henkilöstön työkyky ja osaaminen ovat korkealla tasolla	Sairauspoissaolo-% <2,5%, koulutuspäivät 0,5 htp/hlö

Porin YH-Asunnot Oy

Tavoite	Mittari
Maksuvalmius on 2 (ilman seuraavan vuoden lainan lyhennyksiä)	Toteutunut maksuvalmius (ilman seuraavan vuoden lainan lyhennyksiä)
Lainakanta ei kasva seuraavan kolmen vuoden aikana ellei käynnistetä uudiskohteita tai merkittävää peruskorjausta	Toteutunut lainojen nettolyhennys euroissa
Käyttöaste kaikissa vuokra-asunnoissa yli 94 % ja opiskelija-asunnoissa yli 87 %	Toteutunut käyttöaste; toteutuneet vuokratuotot suhteessa teoreettiseen maksimivuokratuottoon
Asukkaiden vaihtuvuus tavallisissa vuokra-asunnoissa keskimäärin alle 25 % ja opiskelija-asunnoissa alle 27 %	Toteutunut vaihtuvuus: uudet sopimukset koko asuntosopimuskannasta
Liikevoitto vähintään nolla euroa	Toteutunut liikevoitto
Lainanhoitokyky emo/konserni	Porin YH-Asuntojen ja sen tytäryhtiöiden korollisten ulkopuolisten lainojen osuus taseesta korkeintaan 85 %

Prizztech Oy

Tavoite	Mittari
Yrittäjyyden edistäminen	Uusyrityskeskus Enter Satakunnan neuvonnassa olleiden asiakkaiden määrä 700, kiitettävä asiakaskokemus (asteikolla 1-5 arvosana 4)
Yritysten liiketoiminnan kasvun edistäminen	Yritysten kasvutavoitekartoitukset ja toimenpiteet kasvutavoitteiden saavuttamiseksi 30 kpl, kiitettävä asiakaskokemus (asteikolla 1-5 arvosana 4)
Elinvoimaisen yritysympäristön kehittäminen	Investointeja tukevien soveltuvuusselvitysten, tiekarttojen ja strategioiden toteuttaminen 5 kpl, Porin ekosysteemisopimusta edistäneiden hankkeiden ja yhteistyöaktiviteettien lukumäärä 10 kpl
Omistaja-asiakkaiden asiakaskokemus	Kiitettävä asiakaskokemus (asteikolla 1-5 arvosana 4) (mitataan kaksi kertaa vuodessa)
Hankintalakiin valmistautuminen (omistajien yhteinen suunnitelma valmis)	Uusi malli käytössä kesäkuun loppuun 2027 mennessä
Tulos vähintään 0-tasolla	Toteutunut tulos

Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy

Tavoite	Mittari
90 % SAMKin valmistuneista opiskelijoista on työllistynyt vuosi valmistumisen jälkeen	Työllistymisaste (Tilastokeskuksen työllistymistilasto, OKM rahoitusmittari)
Valmistuneista opiskelijoista (amk ja yamk) yli 90 % arvioi opiskelutyytyväisyytensä hyväksi (annettu arvio yli 4 asteikolla 1-7)	Valmistuville opiskelijoille tehtävä AVOP-kysely (OKM rahoitusmittari)
SAMKin henkilöstökokemusta kuvaavan indeksin arvo on parempi kuin koulutustoimialalla keskimäärin	SAMKissa vuosittain tehtävän henkilöstötutkimuksen tulos (EezyFlow:n PeoplePower indeksi)
SAMKin osuus rahoitusmallin mukaisista kaikkien ammattikorkeakoulujen amk-tutkintojen tutkintopisteistä on vähintään 4,0 %	Osuus tutkintopisteistä (OKM-rahoitusmittari, korkeakoulujen extranet Vipunen)
SAMKin TKI-toiminnan volyymi on vähintään 7 M€ (puhdas ulkoinen t&k-rahoitus)	Ulkoisen TKI rahoituksen määrä (Tilastokeskuksen määritelmän mukainen t&k rahoitus, OKM-rahoitusmittari)
Positiivinen tilikauden tulos	Sijoitusten realisoitumattomilla arvonmuutoksilla oikaistu tilikauden voitto

Suisto Kiinteistöt Oy

Tavoite	Mittari
Yhtiö ei tavoittele toiminnastaan voittoa (0-tulos)	Toteutunut tulos
Mäntyluodon telakalle yhdessä vuokralaisen kanssa laaditun investointisuunnitelman mukaiset vuodelle 2027 suunnitellut peruskorjausinvestoinnit toteutetaan	Toteutuneet investoinnit
Tahkoluodon omistuksen osalta tehdään pidemmän tähtäimen strategiset valinnat	Toteutuneet toimenpiteet

Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta sekä tilivelvolliset

Talousarvio ja taloussuunnitelma muodostuu käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosasta. Kunkin toimialan käyttötalousosassa on esitetty sitovat toiminnalliset tavoitteet Kasvun Metropori – Pori 2035-strategia kappaleessa kuvatuista strategiaa toteuttavista mittareista.

Käyttötalousosan sitovat erät

Kokonaisuus	**Sitova erä**	**Toimielin**
Tarkastustoimi	Toimintakate	Tarkastuslautakunta
Konsernipalvelut	Toimintakate	Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus
Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät:		
Porin Teatterin avustaminen	1 975 000 euroa	Kaupunginhallitus
Kumppanuussopimuksiin perustuvat avustukset	715 000 euroa	Kaupunginhallitus
Strategiset tapahtumakumppanuudet	325 000 euroa	Kaupunginhallitus
Tapahtuma-avustukset	100 000 euroa	Kaupunginhallitus
Pelastusharjoitusaluesäätiön avustaminen	100 000 euroa	Kaupunginhallitus
Kohtaamispaikka Lissun avustaminen	90 000 euroa	Kaupunginhallitus
Sivistystoimiala, opetus ja varhaiskasvatus	Toimintakate	Sivistyslautakunta
Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät:		
Yliopistojen toiminnan tukeminen	2 148 000 euroa	Sivistyslautakunta
Sivistystoimiala, kulttuuri, liikunta ja nuoriso	Toimintakate	Vapaa-ajan lautakunta
Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät:		
Toiminta-avustukset HYTE ja osallisuuteen	190 000 euroa	Vapaa-ajan lautakunta
Toiminta-avustukset kulttuuritoimintaan	152 000 euroa	Vapaa-ajan lautakunta
Toiminta-avustukset liikuntaan	430 000 euroa	Vapaa-ajan lautakunta
Toiminta-avustukset nuorisotyöhön	90 000 euroa	Vapaa-ajan lautakunta
IceHearts-toiminnan tukeminen sopimuksen mukaan	200 000 euroa	Vapaa-ajan lautakunta
Elinvoima- ja ympäristötoimiala	Toimintakate	Elinvoima- ja ympäristölautakunta
Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät:		
Esteettömyysavustukset (kate asumisen rahastosta)	300 000 euroa	Elinvoima- ja ympäristölautakunta
Asumisneuvontahanke (kate perintörahastosta)	90 000 euroa	Elinvoima- ja ympäristölautakunta
Hankeavustukset	60 000 euroa	Elinvoima- ja ympäristölautakunta
Nuorten kesätyötuki	300 000 euroa	Elinvoima- ja ympäristölautakunta
Työpolku-rahoitus kumppanuusyhdistyksille	100 000 euroa	Elinvoima- ja ympäristölautakunta
Tekninen toimiala	Toimintatulot	Tekninen lautakunta
Tekninen toimiala	Valmistus omaan käyttöön	Tekninen lautakunta
Tekninen toimiala	Toimintamenot	Tekninen lautakunta
Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät:		
Yksityistieavustukset	160 000 euroa	Tekninen lautakunta
Muu toiminta	Toimintakate	Kaupunginhallitus
Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät:		
Energian välitys	Toimintakate 0	Kaupunginhallitus

Avustusperiaatteiden mukaisiin neljään kategoriaan (kumppanuussopimukset, toiminta-avustukset, hankeavustukset ja tapahtuma-avustukset) kuuluvat avustukset ovat yhteensä **1 737 000 euroa**. Avustusmäärärahoja voidaan siirtää näiden kategorioiden välillä talous- ja hallintojohtajan tai johtavan controllerin viranhaltijapäätöksellä.

Investointiosan sitovat erät

Investointiosassa toimialainvestointien sitova erä on investointimenot kaupunginhallituksen, konsernipalvelujen, sivistystoimialan molempien lautakuntakokonaisuuksien, elinvoima- ja ympäristötoimialan sekä teknisen toimialan tasolla. Vastaavasti myös teknisen toimialan infrastruktuuriin ja tiloihin kohdistuvissa investoinneissa sitova erä on investointimenot.

Tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan sitovat erät

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Rahoitusosan sitova erä on pitkäaikaisten lainojen lisäys.

Liikelaitosten talousarviot

Liikelaitosten talousarviot eivät ole osa käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosan sitovia määrärahoja ja tuloarvioita, mutta niiden vaikutus tuloksen muodostumiseen on esitetty erillisellä laskelmalla. Lisäksi tuloslaskelma- ja rahoitusosassa on esitetty kaupungin kokonaistaloudelliset laskelmat, joihin liikelaitosten luvut sisältyvät.

Liikelaitosten tuloslaskelmaosan sitova erä on tilikauden ylijäämä tai alijäämä ennen varauksia. Liikelaitosten investointiosan sitova erä on investointimenot.

Tilivelvolliset

Tilivelvolliset vastaavat siitä, että toiminta järjestetään hyväksytyn talousarvion ja käyttösuunnitelman mukaisesti, tavoitteet saavutetaan ja määrärahojen riittävyyttä seurataan koko tilikauden ajan.

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat toimielimien jäsenet ja tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisten luettelon tarkoituksena on selkeyttää johtamis-, valvonta- ja raportointivastuuta sekä sitä, keitä vastuuvapauslausuma koskee. Tilintarkastajalla on viime kädessä harkintavalta tilivelvollisuuden kohdentamisessa.

Luottamushenkilöt	Kaupunginhallituksen jäsenet
	Lautakuntien ja niiden jaostojen jäsenet
	Liikelaitosten johtokuntien jäsenet
Tarkastustoimi	Tarkastusjohtaja
Konsernipalvelut	Kaupunginjohtaja
	Talous- ja hallintojohtaja
	Henkilöstöjohtaja
	Tietohallintojohtaja
	Strategia- ja hyvinvointijohtaja
	Viestintäjohtaja
	Johtava juristi
	Sidosryhmäjohtaja
Sivistystoimiala	Toimialajohtaja
	Varhaiskasvatusyksikön päällikkö
	Opetusyksikön päällikkö
	Kulttuuriyksikön päällikkö
	Liikuntayksikön päällikkö
	Nuorisoyksikön päällikkö
Elinvoima- ja ympäristötoimiala	Toimialajohtaja
	Kasvu- ja työllisyyspalvelut -yksikön päällikkö, työllisyysalueen johtaja
	Rakennusvalvontayksikön päällikkö
	Ympäristö- ja terveysvalvontayksikön päällikkö
	Ympäristösuunnitteluyksikön päällikkö
	Kaavoitusyksikön päällikkö
	Joukkoliikennepäällikkö
Tekninen toimiala	Toimialajohtaja
	Infrayksikön päällikkö
	Tilayksikön päällikkö
	Rakennuttamisyksikön päällikkö
Porin Palveluliikelaitos	Johtaja
	Ateria- ja puhtausyksikön päällikkö
Porin Vesi	Johtaja
	Verkostopäällikkö
	Laitospäällikkö

Talousarvion yhteydessä vahvistettavat erillisvaltuudet

1. Kaupunginhallituksella on kaupungin taloudellisen tilanteen niin edellyttäessä oikeus antaa kaikille toimialoille tarkempia ohjeita määrärahojen käytöstä ja tarvittaessa rajoittaa määrärahojen käyttöä.

2. Kaupunginhallituksella on oikeus käyttää lyhytaikaisia (alle 1 v.) lainoja sadan miljoonan (100 000 000) euron määrään asti. Lisäksi kaupunginhallituksella on oikeus tehdä tarvittaessa myös muita kaupungin rahoitusasemaa turvaavia päätöksiä.

3. Elinvoima- ja ympäristölautakunnalla on oikeus myöntää enintään kolmesataatuhatta (300 000) euroa hissi- ja esteettömyysavustuksiin vuonna 2026. Avustuksia vastaavat määrärahalisäykset katetaan asumisen rahastosta.

4. Talous- ja hallintojohtajalla sekä johtavalla controllerilla on kullakin oikeus päättää talousarvion määrärahasiirroista avustuskategorioiden ja käyttötalousosan sitovuustasojen sekä käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosien välillä (edellyttäen, että määrärahan käyttötarkoitus ei muutu).

5. Talous- ja hallintojohtajalla on valtuus myöntää määrärahalisäyksiä tekniselle toimialalle investointiosan kohtaan ajoneuvojen hankinta myytyjen ajoneuvojen myyntihinnan arvosta.

Seuranta ja raportointi

Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä talousarvion kaupunginhallitus antaa talousarvion täytäntöönpano-ohjeet, joissa ohjeistetaan tarkemmin talousarvion seurannasta ja raportoinnista. Kaupunginvaltuustolle talousarvion toteutumisesta – toiminnalliset tavoitteet mukaan lukien – raportoidaan vähintään kolmannesvuosittain.

Kasvun metropori – Pori 2035-strategia

Talousarvion toiminnallinen tavoitteenasetanta perustuu Kasvun metropori – Pori 2035-strategiaan. Valtuustoon nähden sitova taso on vuoden 2027 mittariarvo. Visio 2035 mittariarvo ei ole sitova, vaan se on tavoitteellinen mittariarvo. Sitovat mittariarvot on esitetty selkeyden vuoksi myös kunkin toimialan käyttötalousosassa.

Strategiataulukon jokaiselle mittarille ja panostukselle on nimetty Porin kaupunkiorganisaation tilivelvollinen omistaja.

Mittareiden tavoitearvot syntyvät pääsääntöisesti eri toimijoiden yhteistyön tuloksena. Mittarin omistaja vastaa mittarin seurannasta, raportoinnista ja tarvittavien korjaavien toimenpiteiden käynnistämisestä tavoitteiden poiketessa. Lisäksi omistaja vastaa yhteistyön koordinoinnista mittarille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Panostuksen omistaja vastaa strategian toteuttamiseen osoitettujen resurssien käytöstä ja seurannasta. Panostukseen liittyvä määräraha on talousarviossa osoitettu panostuksen omistajan vastuulle. Panostusten määrärahat eivät ole sitovia eriä, ellei näin ole muualla talousarviossa merkitty. Omistajuuden tarkoituksena on varmistaa, että strategiset tavoitteet, niiden toteutumisen seuranta sekä tavoitteiden saavuttamiseksi kohdennetut resurssit muodostavat selkeän, johdettavan ja seurattavan kokonaisuuden.

Laajat investoinnit tukevat useampaa tekoa ja painopistettä, mutta toiston välttämiseksi kukin investointi on esitetty vain kohdassa, jossa sen panosarvo on suurin. Jatkuvan kehittämisen investointikohteissa EUR yhteensä viittaa vuosiin 2025–2029.

Painopiste: Elinvoima ja yhteydet

Teko: Euroopan turvallisuus ja tulevaisuus

TOIMENPIDE	1.Laajennamme ja tiivistämme sopimuksellisuutta valtion ja EU:n kanssa. 2.Kehitämme lentokenttäalueen infraa ja mahdollisuuksia huoltovarmuuden, turvallisuuden ja TKI-toiminnan näkökulmasta. 3.Vahvistamme turvallisuusalan toiminta- ja koulutusympäristöjä sekä -mahdollisuuksia.
VAIKUTUKSET	Kaupungin strateginen ja logistinen sijainti, telakka ja satama, yhteistyö Porin prikaatin ja Puolustusvoimien kanssa, TNT-tuotantolaitos sekä Turvallisuuskeskus vahvistavat Porin asemaa turvallisuusklusterissa.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus hallitusohjelmassa ja Porin kaupunki mukana	Kaupunginjohtaja	Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus on olemassa, kärkinä teknologiametallit ja kiertotalous sekä automaatio ja robotiikka	Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus on olemassa ja uuden sopimuksen valmistelu on käynnistynyt	Porin seudun julkinen ja yksityinen TKI-volyymi kasvanut 40 miljoonasta eurosta 80 miljoonaan euroon
Lentokentän asema	Sidosryhmäjohtaja	Maakunnallinen	Koulutus-/turvallisuusstatus	Elinvoimainen lentokenttä, jolla säännöllinen reittiliikenne, lomalennot, rahti, koulutus, harrastelentäjät
Metallurgisen klusterin laajennus EU:lle kriittisiin materiaaleihin	Kaupunginjohtaja	Hankkeet valmistelussa	Edellytykset luotu	Tehtaat tuotannossa

Teko: Paremmat liikenneyhteydet ja saavutettavuus

TOIMENPIDE	1.Panostamme joukkoliikenteeseen sekä edistämme liikenneyhteyksiä valtakunnallisesti ja erityisesti Porin työssäkäyntialueella. 2.Vahvistamme edunvalvonnallamme junayhteyksiä. 3.Kehitämme ja lisäämme lentoyhteyksiä ja -liikennettä.
VAIKUTUKSET	Liikennöintimäärät ja liikenteen sujuvuus. Valtion panostukset alueen liikenneinfraan. Pori-Parkano-ratayhteyden kehitystyön jatkuminen. Valtion panostukset alueen liikenteeseen.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
VT2 ja VT8 Porin alueen infrahankkeet	Sidosryhmäjohtaja	VT2 Porin keskustan kohta kehysriihessä	VT2 Porin keskustan kohta hyväksytty	VT8 Tiiliruukki rakennettu
Pori-Tampere henkilöjunaliikenteen kaluston laatu	Sidosryhmäjohtaja	Kaukoliikennekalusto	Kaukoliikennekalusto	Kaukoliikenne-käyttöön varusteltu lähijunakalusto

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

INVESTOINNIT	OMISTAJA	TOTEUTUS	EUR, TA 2027	EUR, YHT.
VT2, Porin keskustan kohta (nelikaistaistus ja melusuojaukset)	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2027-2031	10 000	12 000 000

Teko: Laajeneva ja kehittyvä kaupunkikeskusta

TOIMENPIDE	1.Panostamme elinvoimaiseen ja viihtyisään kaupunkikeskustaan, joka houkuttelee asukkaita, yrittäjiä ja matkailijoita. 2. Elävöitämme keskustaa edistämällä monipuolisia palvelu- ja tapahtumatarjontaa, tyhjien liiketilojen hyödyntämistä sekä keskustan vehreyttä ja viihtyisyyttä. 3. Toteutamme tärkeimmät keskustan kehittämisohjelman mukaiset investoinnit.
VAIKUTUKSET	Elinvoiman kasvu. Yhteisöllisyys. Kaupungin identiteetti ja imago.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Tapahtumapäivien määrä koko keskustan alueella (sisältää alla olevien kohteiden lisäksi myös muita keskustan tapahtuma-alueita, kpl)	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	181 (2025)	+ 32	320
- tapahtumapäivien määrä Kauppatorilla (kpl)	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	25 (2025)	+ 5	50
- tapahtumapäivien määrä kävelykadulla ja Eetu Salinin aukiolla (kpl)	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	29 (2025)	+ 15 (Kävis 50v-juhlavuosi)	60
- tapahtumapäivien määrä Promenadikeskuksessa (kpl)	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	93 (2025)	+ 3	100
- tapahtumapäivien määrä Etelärannassa (kpl)	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	17 (2025)	+ 5	50
Kauppatorin ja Eetu Salinin aukion koko vuoden keskimääräinen päivittäinen käyntimäärä (km. kävijää per vrk).	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	20 343 (2025)	+300	22 500
15 minuutin kävelykeskustan työpaikat (kpl)	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	10 053 (2023)	10 220	10 560
Asukkaat 15 minuutin kävelykeskustassa (henkilöä)	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	15 257 (9/2026)	15 380	16 410

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUS	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Kävis50-juhlavuosi	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	1.1.2027	31.12.2027	250 000
Porin kaupunkikeskusta ry yhteistyösopimus Porin kaupunkikeskustan kehittämiseksi	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	1.1.2025	jatkuva	93 000

INVESTOINNIT	OMISTAJA	TOTEUTUS	EUR, TA 2027	EUR, YHT.
Kauppatori, keskustan kehittämishanke 1	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026-2030	50 000	6 880 000
Kävelykatu ja Eetu Salinin aukio, keskustan kehittämishanke 2	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026-2030	130 000	2 710 000
Jokikeskus, keskustan kehittämishanke 3	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026-2030, jatkuva	415 000	5 815 000

Liikenneverkko, keskustan kehittämishanke 4 (liikenneverkkosuunnittelu)	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026-2030, jatkuva	75 000	1 060 000
Pääkirjaston investointi, keskustan kehittämishanke 5	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2027-tarkentuu	700 000	27 460 000

Teko: Yhteistyö ja verkostot

TOIMENPIDE	1. Vahvistamme asemaamme maakunnan pääkaupunkina monipuolisella yhteistyöllä niin Satakunnassa kuin sen ulkopuolella. 2.Olemme linkki alueen yritysten ja oppilaitosten välillä osaavien työntekijöiden kouluttamisessa ja työllistymisessä. Edistämme kumppanuussopimuksia korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten sekä yritysten välillä. 3.Vahvistamme asukkaiden hyvinvointia ja sujuvaa arkea yhteistyössä kaupungin, hyvinvointialueen, elinkeinoelämän toimijoiden ja kolmannen sektorin kesken. 4. Parannamme yritysyhteistyötä.
VAIKUTUKSET	Yrityspäättäjien myönteiset näkemykset kaupungista toimintaympäristönä. Osaajien määrä vastaa kysyntää. Porilaisten hyvinvointi ja terveys.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Hyvinvointisuunnitelman viiden painopisteen teot toteutus (%)	Strategia- ja hyvinvointijohtaja	Hyvinvointisuunnitelmassa tavoitetila ja teot määritelty	Hyvinvointisuunnitelman teot aktiivisesti käytössä	100 % toteutettu
Yrittäjäkyselyiden tulosten parantaminen / yritysimago (NPS-arvo)	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	NPS -50 (2025)	NPS nousee kohti 0	NPS on positiivinen
Toimivallan määräaikainen siirto tietyissä ympäristölupa-asioissa valtion ympäristölupa- ja valvontaviranomaiselta Porin kaupungin ympäristönsuojeluviran-omaiselle, ympäristöministeriön päätös ympäristönsuojelulain 38 §:n nojalla (toimivalta ja aika)	Yksikön päällikkö, ympäristö- ja terveysvalvonta-yksikkö	Valtion ympäristölupaviranomaisen (Lupa- ja valvontavirasto) käsittelyaika 10 kk	Tiedoksi annetuista hakemuksista käsitellään 90 % viiden (5) kuukauden kuluessa	Määrä-aikainen toimivalta siirretty toistaiseksi voimassa olevana

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Yhteistoimintaosuudet / jäsenmaksut (Satakuntaliitto, Kuntaliitto, Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat)	Kaupunginjohtaja	1.1.2027	31.12.2027	1 153 000
Avustus pelastusharjoitusalueelle	Kaupunginjohtaja	1.1.2027	31.12.2027	100 000
Osallistuminen Alkutuotannon kasvuohjelmaan, Pyhäjärvi-instituutti	Kaupunginjohtaja	1.1.2027	31.12.2027	20 000
Avustus Porin teatterille	Kaupunginjohtaja	1.1.2027	31.12.2027	1 975 000
Kumppanuussopimukset	Kaupunginjohtaja	1.1.2027	31.12.2027	665 000
Hankeavustukset	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	1.1.2027	31.12.2027	60 000
Kasvun kumppanuusmallin käynnistäminen	Kaupunginjohtaja	1.1.2027	31.12.2027	500 000

ULKOISEN RAHOITUKSEN HANKKEET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR, YHT.
Kuntien välisen yhteistyön vahvistaminen perusopetuksen järjestämisessä	Toimialajohtaja, sivistystoimiala	1.8.2026	31.7.2028	207 000

Painopiste: Hyvinvointi ja vetovoima

Teko: Turvallinen ja onnellinen kaupunkiarki

TOIMENPIDE	1.Palvelutarjontamme on kattava ja porilaisten arki on aktiivista. Hyvät liikunta-, harrastus- ja osallistumismahdollisuudet mahdollistavat jokaisen porilaisen hyvinvoinnin. Vahvistamme turvallisuuden tunnetta arjessa. 2. Pori on lasten ja nuorten kaupunki. Jokaisella porilaisella lapsella ja nuorella on mielekäs harrastus. Liikkuminen on kiinteä osa varhaiskasvatusta ja perusopetusta. 3. Kehitämme nuorten yksilöllisiä palveluja ja yhteistyötä syrjäytymisen ehkäisemiseksi. 4. Huolehdimme olemassa olevista rakennuksista ja rakennetusta ympäristöstä.
VAIKUTUKSET	Toimiva ja turvallinen arkiympäristö. Korjausvelan pieneminen ja positiivinen vaikutus kaupunkikuvaan ja kuntalaisille. Kaupunkikuvan kerroksellisuuden säilyminen. Porilaisten liike ja liikuntaolosuhteet. Arjen turvallisuus ja sujuvuus. Kriisinkestävyys. Hyvinvointierojen kaventuminen. Nuorten syrjäytymisen vähentyminen.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Harrastamisen Porin mallin ryhmien osallistujamäärä suhteessa perusopetuksen oppilasmäärän, sis. yksityisten koulujen oppilasmäärä (%)	Yksikön päällikkö, liikuntayksikkö	22,4 % (31.12.2025)	> lähtötaso	50 %
Ne lapset/nuoret, joiden ainoa/ensimmäinen harrastus on Harrastamisen Porin mallin kautta (%)	Yksikön päällikkö, liikuntayksikkö	35 % (31.12.2025)	> lähtötaso	50 %
Syrjäytymisuhassa olevien 15–28-vuotiaiden nuorien määrä suhteessa ikäluokan kokoon (%)	Yksikön päällikkö, nuorisoyksikkö	17,01 % (2024)	< lähtötaso	Alle valtakunnan keskiarvon, vähintään 13,7 %
Tilatehokkuus (%)	Yksikön päällikkö, tilayksikkö	Ei mittaristoa	Mittaristo laadittu ja hyväksytty TA28 yhteydessä, rakennus-ryhmittäiset käyttöasteet selvitetty	Kaupungin käytössä olevien tilojen toimialakohtaiset käyttöasteet ylittävät määritellyt alarajat
Katuverkon korjausvelka(indeksi)	Yksikön päällikkö, infrayksikkö	100 (2025)	90	70

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Rakennusten purku	Yksikön päällikkö, tilayksikkö	1.1.2027	31.12.2027	500 000
Rakennuksien myynti	Yksikön päällikkö, tilayksikkö	1.1.2027	31.12.2027	60 000
Katujen kuivatuksesta huolehtiminen	Yksikkö päällikkö, infrayksikkö	1.1.2027	31.12.2027	370 000
Talvikunnossapito (kadut ja yleiset alueet)	Yksikkö päällikkö, infrayksikkö	1.1.2027	31.12.2027	1 000 000
Talvikunnossapito (pihat)	Yksikön päällikkö, tilayksikkö	1.1.2027	31.12.2027	200 000
Toiminta-avustukset (hyte, liikunta, nuoriso, kulttuuri)	Toimialajohtaja, sivistystoimiala	1.1.2027	31.12.2027	862 000
Suomen Icehearts ry yhteistyösopimus	Yksikön päällikkö, liikuntayksikkö	1.1.2019	31.12.2033	200 000
Satakunnan Yhteisöt ry:n hallinnoima Lasten ja nuorten harrastusrahasto	Kaupunginjohtaja	1.1.2027	31.12.2027	40 000
Yksityistieavustukset	Toimialajohtaja, tekninen toimiala	1.1.2027	31.12.2027	160 000
Lasten ja nuorten kesäruokailu	Strategia- ja hyvinvointijohtaja	1.1.2027	31.12.2027	40 000

ULKOISEN RAHOITUKSEN HANKKEET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR, YHT.
ESC 12	Yksikön päällikkö, nuorisoyksikkö	1.6.2025	31.5.2027	32 000
ESC 13	Yksikön päällikkö, nuorisoyksikkö	1.7.2026	30.4.2028	41 387
KEHTAAMO	Yksikön päällikkö, nuorisoyksikkö	1.1.2025	31.10.2027	204 885
Ote opintoihin – Oppilaitosnuorisotyöntekijä ammatillisen oppilaitoksen voimavaraksi	Yksikön päällikkö, nuorisoyksikkö	1.8.2025	31.7.2027	89 000
Loma-ajan toiminta 2026	Yksikön päällikkö, nuorisoyksikkö	1.5.2026	31.5.2027	164 320
Porin ja Ulvilan asumisneuvonta	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	1.1.2024	31.12.2027	148 850
Loistoluokka – Osallistuva valotaide osana koulupäivää ja kaupunkitapahtumia (projektisalkussa)	Yksikön päällikkö, kulttuuriyksikkö	1.3.2026	28.2.2029	22 500
Harrastamisen Porin malli 2026–2027	Yksikön päällikkö, liikuntayksikkö	1.8.2026	31.7.2027	376 500
Yhdessä musisoiden – Kansainvälistyvä musiikkioppilaitos	Yksikön päällikkö, opetusyksikkö	1.9.2026	29.2.2028	52 202
Perusopetuksen kerhotoiminnan tukeminen XVIII	Yksikön päällikkö, opetusyksikkö	22.1.2026	31.12.2027	25 000

INVESTOINNIT	OMISTAJA	TOTEUTUS	EUR, TA 2027	EUR, YHT.
Liikenneväylät, perusinvestoinnit (pl. energiatehokkuus)	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	3 635 000	25 710 000
Liikenneväylät ja taitorakenteet, hankeohjaus (Sillat, Kartano, Pihlava)	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	5 185 000	21 760 000
Puistot ja leikkipaikat	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	1 060 000	5 560 000
Liikuntarakennus- ja liikuntapaikkainvestoinnit	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	6 060 000	16 395 000
Perusopetuksen tilat	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	1 340 000	16 010 000
Varhaiskasvatuksen tilat	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	460 000	1 910 000
Elinvoima- ja ympäristö sekä muut erittelemättömät tilaratkaisut (kunnossapito)	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	2 325 000	16 390 000
Sisäliikunta ja tapahtumatilat ent. linja-autoasemalle	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030	200 000	32 500 000
Teknisen toimialan koneet ja kalusto	Toimialajohtaja, tekninen toimiala	2025–2029	1 499 000	7 495 000

Teko: Kulttuuri ja tapahtumat

TOIMENPIDE	1.Profiloidumme entistä vahvemmin kulttuuri- ja tapahtumakaupunkina, jossa järjestetään ympäri vuoden monipuolisia tapahtumia kaikenikäisille. Kaikenkokoiset tapahtumat, teatterit, museot, musiikkitarjonta ja liikuntatilat muodostavat vahvan perustan. 2. Näemme kulttuurin investointina elinvoimaan ja hyvinvointiin.
VAIKUTUKSET	Tapahtuma- ja kävijämäärien kasvu valituissa tapahtumapaikoissa ja -taloissa, kaupungin kulttuuri- ja liikelaitoksissa ja suurtapahtumissa.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Tapahtumakalenteriin ilmoitettujen tapahtumien määrä (kpl)	Viestintäjohtaja	3000 (2025)	+ 2 %	3600

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Tapahtuma-avustukset	Viestintäjohtaja	2027	2027	100 000
Strateginen tapahtumakumppanuus Pori Jazz-festivaali (Pori Jazz 66 ry)	Viestintäjohtaja	2025	2030	275 000
Strateginen tapahtumakumppanuus Porin päivä (Pori-Seura ry)	Viestintäjohtaja	2026	2030	10 000
Strateginen tapahtumakumppanuus Porispere-festivaali (Porispere Oy)	Viestintäjohtaja	2026	2028	30 000

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Strateginen tapahtumakumppanuus Iskelmäfestivaali Pori (Sanoma Media Finland Oy / Nelonen Media Live)	Viestintäjohtaja	2025	2029	10 000
SuomiAreena Oy	Viestintäjohtaja	2025	2030	500 000
Kiinteistö Oy Porin Jäähalli, hoitovastikkeet	Yksikön päällikkö, tilapalvelut	2022	jatkuva	1 441 000
Kiinteistö Oy Porin jäähalli, pääomavastikkeet	Kaupunginjohtaja	2022	jatkuva	881 275

ULKOISEN RAHOITUKSEN HANKKEET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR, YHT.
Baltic's Past & Future: Uniting Our Heritage through New European Bauhaus Initiatives	Yksikön päällikkö, kulttuuriyksikkö	1.1.2026	31.12.2027	46 022
Avustukset kuvataiteilijoiden näyttelyihin	Yksikön päällikkö, kulttuuriyksikkö	1.1.2026	31.12.2027	46 250
Satakunnan Museon palveluiden kehittäminen maahanmuuttajien näkökulmasta	Yksikön päällikkö, kulttuuriyksikkö	1.1.2026	31.12.2027	35 000
Taidetestaajat, lukukausi 2026–27	Yksikön päällikkö, kulttuuriyksikkö	1.5.2026	31.5.2027	8 820
Korsi-komissio -ohjelma	Yksikön päällikkö, kulttuuriyksikkö	1.4.2024	31.3.2027	75 000

INVESTOINNIT/	OMISTAJA	TOTEUTUS	EUR, TA 2027	EUR, YHT.
Kulttuurirakennukset (muut kuin kirjasto, joka keskustan kehittämishankkeissa)	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	1 310 000	2 970 000

Teko: Meri ja luonto

TOIMENPIDE	1.Tarkastelemme meren ja joen mahdollisuuksia monipuolisesti. Yyteri ja merellinen Pori sekä Kirjurinluoto ja keskusta muodostavat kaupungin käyntikortin niin asukkaille kuin vierailijoille. Edistämme asukkaiden ja matkailijoiden palvelutarjontaa.
VAIKUTUKSET	Asukkaiden hyvinvointi. Mereen ja jokeen kytkeytyvän liiketoiminnan kehitys. Lisääntyvä luontomatkailu.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Potentiaalisten liiketoiminnan harjoittamisen paikkojen valmiusaste (%)	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	- **Reposaari**: Sahan alue (50 %), Merilokki (80 %), Kaupparanta (50 %), Merimesta (90 %) - **Mäntyluoto**: Kallo (50 %), Uniluoto (30 %) - **Herrainpäivät** (30 %) - **Yyteri** (50 %) - **Kirjurinluoto** (40 %) - **Jokisatama**: Makasiininranta (20 %), Sähkölaitoksenranta (30 %), Eteläranta (90%), Pohjoisranta (40 %), Konepajan- ja Isojoenranta (20 %) (6/2026)	Keskimäärin + 10% lähtötasosta	Keskimäärin 80%
Kärkikohteissa uudet yritykset tai olemassa olevan toiminnan laajentuminen (kpl)	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	Yhteensä 19 yritystä - Reposaari: sahan alue 2, Merilokki 1, Kaupparanta 1, Merimesta 1 - Mäntyluoto: Kallo 1, Uniluoto - Herrainpäivät 1 - Yyteri 4 - Kirjurinluoto 4 - Jokisatama: Makasiininranta, Sähkölaitoksenranta 1, Eteläranta 3, Pohjoisranta, Konepajan- ja Isojoenranta (6/2026)	21	30
Yyterin kävijämäärien kasvu (kävijää)	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	256 000 (2025)	+ 10 %	500 000

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Yyterin käyttötalous	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	1.1.2027	31.12.2027	345 000
Kalatalouden kuntaraha	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	1.1.2021	31.12.2027	16 000

ULKOISEN RAHOITUKSEN HANKKEET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR, YHT.
Coastal and Rural Gems | Connecting Coastal Gems and Rural Experiences 2026-2028 -hanke	Viestintäjohtaja	1.9.2026	30.6.2028	38 719

INVESTOINNIT	OMISTAJA	TOTEUTUS	EUR, TA 2027	EUR, YHT.
Pienvenesatamat ja -väylät	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026-2030, jatkuva	750 000	3 660 000
Yyterin kehittäminen	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	2025-2030, jatkuva	300 000	1 412 000
Kirjurinluodon kehittäminen	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	2025-2030, jatkuva	30 000	142 000
Yyterin alue (Kallo, Kortejäventie-Santalantie)	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026-2030, jatkuva	10 000	325 000
Kalafornia – Kirjurinluoto alue	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026-2030, jatkuva	290 000	693 000

Teko: Vetovoimainen kaupunkibrändi

TOIMENPIDE	1.Rakennamme vetovoimaista kaupunkibrändiä, jonka vahvuuksia ovat maailman onnellisimmat porilaiset, elävä kulttuuri, ainutlaatuinen luonto ja monipuoliset kaupunginosat. Kaupungin eri toimintojen ja toimijoiden koordinaatio sekä kärkikohteiden kehitys luovat pohjan brändiviestinnälle ja markkinoinnille. 2.Hyödynnämme Porin uniikkeja ominaisuuksia ja vahvistamme kaupunkibrändiä niin asukkaiden, matkailijoiden kuin yritystenkin keskuudessa Suomessa ja kansainvälisesti.
VAIKUTUKSET	Muuttovoitto kasvaa. Yritysmielikuva paranee. Matkailutulo kasvaa.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Asukasluku (henkilöä)	Strategia- ja hyvinvointijohtaja	83207 (12.7.2026)	+ 0,49 %	87000
15-34-vuotiaiden muuttotase (henkilöä)	Strategia- ja hyvinvointijohtaja	-131 (2024)	Positiivinen	Positiivinen
Korkea-asteen suorittaneiden muuttotase (henkilöä)	Strategia- ja hyvinvointijohtaja	+17 (2024)	Positiivinen	Positiivinen
Työllisten muuttotase (henkilöä)	Strategia- ja hyvinvointijohtaja	-82 (2024)	Positiivinen	Positiivinen
Matkailun kokonaisvaikutukset	Viestintäjohtaja	124,13 M€ (2025)	+ 2 %	180 M€

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Asukas-, matkailu- ja Yyteri-markkinointi	Viestintäjohtaja	1.1.2027	31.12.2027	270 000

Painopiste: Osaaminen ja teollisuus

Teko: Uudet työpaikat ja yritykset

TOIMENPIDE	1.Kannustamme yrittäjyyteen, vahvistamme startup-ekosysteemiä, autamme pk-yritysten kasvua ja teemme aktiivisesti työtä saadaksemme uusia investointeja, mikä synnyttää ympärilleen lisää työpaikkoja ja uusia kasvualoja. 2.Sujuvoitamme lupaprosesseja ja edistämme liikenneyhteyksiä, jotka tekevät Porista houkuttelevan paikan yrittää ja investoida. 3.Johdamme teollista ja kaupallista maankäyttöä siten, että mahdollistamme investoinnit ja kasvun.
VAIKUTUKSET	2000 uutta teollista työpaikkaa, mikä tuo 5000 muuta työpaikkaa. Tuottavuuden ja viennin kasvu. Verotulojen kasvu.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Uudet työpaikat (kpl)	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	15 260 (4/2026)	+ 2 %	17500
Yritysten sijoittumisliidit (kpl)	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	10 (4/2026)	+5 uutta liidiä	+5-10 uutta liidiä vuosittain
Kasvuyritysten määrä, +10 % kasvaneita (kpl)	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	479 (4/2026)	520	1000
Varhaisen vaiheen kasvuyritykset, startup (kpl)	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	0 (4/2026)	5	40+
Yritykset, jotka palkkaavat 1. työntekijän (kpl)	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	3 (6/2026)	+100 %	20
Rakentamislupien käsittelyaika uuden rakentamislain voimaantulon jälkeen (päivää mediaani)	Yksikön päällikkö, rakennusvalvontayksikkö	Käsittelyaika vuonna 2026	-5 % vuoden 2026 tasosta	-20% vuoden 2026 tasosta

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Startup-selvitys	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	1.1.2027	31.12.2027	40 000
Prizztech Oy, toimeksiantosopimus	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	1.1.2025	31.12.2027	1 028 000
Satakunnan työllisyysalue, Porin maksuosuus yhteiskustannuksista	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	1.1.2027	31.12.2027	9 052 380
Leader Karhuseutu-kuntaraha	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	1.1.2021	31.12.2027	54 000

ULKOISEN RAHOITUKSEN HANKKEET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR, YHT.
Porin Merituulikeskus-, ekosysteemi- ja kehityshanke	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	1.4.2024	31.3.2027	485 299

INVESTOINNIT	OMISTAJA	TOTEUTUS	EUR, TA 2027	EUR, YHT.
Maa-alueiden uushankinta	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2025–2029, jatkuva	1 500 000	7 500 000
Maa-alueiden parannusinvestoinnit	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2025–2029, jatkuva	200 000	1 000 000
Peittoo – Tahkoluoto - Mäntyluoto alue	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	95 000	935 000
Aviapori – Honkaluoto – Mikkola - Metallinkylä	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	10 000	945 000

Teko: Jatkuva oppiminen ja osaamistason nostaminen

TOIMENPIDE	1.Vahvistamme määrätietoisesti varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen laatua ja mahdollistamme oppimispolun Porissa tohtoritutkintoon saakka. 2.Takaamme opintojen, oppilaitosten ja korkeakoulujen kautta jatkuvan oppimisen mahdollisuudet jokaiselle porilaiselle.
VAIKUTUKSET	Osaamisen lisääntyminen. Työllisyyden paraneminen.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
15 vuotta täyttäneiden koulutusaste, vähintään toisen asteen tutkinto suoritettu	Toimialajohtaja, sivistystoimiala	75 % (2024)	> lähtötaso	85 %
Pitkäaikaistyöttömien määrä	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	2039 (6/2026)	2000	1500

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Yliopistotoiminnan yhteistoimintaosuudet	Toimialajohtaja, sivistystoimiala	21.9.2015 2.10.2019	jatkuva	1 848 000
Professuurien perustaminen sekä maisteriohjelman käynnistäminen	Toimialajohtaja, sivistystoimiala	1.1.2026	31.12.2028	300 000
Otsolan Kannatusyhdistys ry kumppanuussopimus	Strategia- ja hyvinvointijohtaja	1.1.2026	31.12.2030	50 000

ULKOISEN RAHOITUKSEN HANKKEET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR, YHT.
Uimaopetuksen kehittämishanke (Vesivarmat koululaiset)	Yksikön päällikkö, opetusyksikkö	1.12.2025	31.7.2027	80 000
Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027	Yksikön päällikkö, opetusyksikkö	17.4.2024	31.12.2027	1 649 531
Ovet avoinna osaamiselle - saavutettava kansalaisopisto (opintosetelirahoitus 2026–2027)	Yksikön päällikkö, opetusyksikkö	5.6.2026	31.12.2027	9 000

Teko: Koulutuksen ja elinkeinoelämän tiiviit yhteydet

TOIMENPIDE	1. Rakennamme tulevaisuuden osaamista tiiviissä yhteistyössä oppilaitosten ja työelämän kanssa. 2. Osallistumme koulutuksen ja työelämän yhteistyöhön, jotta opiskelijat – myös kansainväliset – löytävät paikkansa Porista. 3. Tuemme yritysten ja tutkimuslaitosten välistä tutkimus-, kehitys- ja innovaatioyhteistyötä. 4. Rakennamme STEAM (Science, Technology, Engineering, Art, Math) -tiede- ja teknologiaopintopolun varhaiskasvatuksesta korkeakouluun yhdessä yritysten kanssa.
VAIKUTUKSET	Osaajia on kysyntää vastaavasti. Vahva työelämäintegraatio sekä enemmän koulutusta vastaavia harjoittelu- ja työpaikkoja. Satakuntaan työllistyneiden opiskelijoiden määrä. 2000 uutta korkeakoulupaikkaa, jotka kohdistuvat yhteiskunnan tarpeisiin.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on STEAM-opintopolku	Toimialajohtaja, sivistystoimiala	Ei	Kyllä	Jokaisella porilaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus perusopetuksen aikana tutustua STEAM-opintoihin
Uudet korkeakoulupaikat (kpl)	Toimialajohtaja, sivistystoimiala	1565 (2025)	+100	2000
Työllisten osuus Satakunnassa korkeakoulututkinnon suorittaneista vuosi valmistumisen jälkeen (%)	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	Amk 90 Ylempi amk 96 Alempi korkeakoulu 67 Ylempi korkeakoulu 90 (2024)	Säilyy vähintään lähtötasolla	Kaikki vähintään 96 %

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen hankeportfolion laajuus ja strateginen kohdentuminen	Sidosryhmäjohtaja	7 aktiivista strategista hanketta (31.12.2025)	Vähintään 4–6 uutta kaupungin strategisiin painopisteisiin kytkeytyvää TKI-hankeavausta	Ekosysteemi-sopimuksen TKI-hankeportfolion kokonaisrahoitus on vähintään kaksinkertaistunut vuoden 2025 tasosta kahteen miljoonaan euroon

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus	Kaupunginjohtaja	18.1.2021	31.12.2027	450 000
Kesätyöpaikkatuki yrityksille ja yhdistyksille	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	1.1.2027	31.12.2027	300 000
Työpolkutuki kumppanuusyhdistyksille	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	1.1.2027	31.12.2027	100 000
STEAM-polun luominen	Yksikön päällikkö, opetusyksikkö	1.1.2027	31.12.2027	80 000

ULKOISEN RAHOITUKSEN HANKKEET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR, YHT.
Porin ekosysteemiohjelman koordinaatio ja vihreän siirtymän mahdollisuudet	Toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala	1.3.2024	31.1.2027	326 533
Nuorten työllistämistuki	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	1.3.2026	30.6.2027	668 000

Teko: Kansainvälisyys

TOIMENPIDE	1.Panostamme kansainvälisten osaajien ja opiskelijoiden houkutteluun sekä heidän sitouttamiseensa alueelle. 2.Parannamme yritysten ja muiden organisaatioiden valmiutta rekrytoida vieraskielisiä osaajia sekä lisäämme englanninkielistä koulutusta ja ylläpidämme monipuolista kieliosaamista. 3.Tarjoamme mahdollisuuksia suomenkielen oppimiseen osana vieraskielisten kotoutumista.
VAIKUTUKSET	Väestönkasvu. Korkea työllistymisaste. Vieraskielisten osallisuus osana porilaista yhteisöä.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Vieraskielisten osuus väestöstä (%)	Strategia- ja hyvinvointijohtaja	7,02 % (12.7.2026)	7,5 %	10 %
Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrä korkea-asteella ja ammatillisella toisella asteella SAMK ja WinNova (opiskelijaa)	Toimialajohtaja, sivistystoimiala	2042 (9/2026)	Konsernitason tavoite	2550
Ulkomaalaisten työnhakijoiden määrä (henkilöä)	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	622 (6/2026)	600	400

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Englanninkielinen lukiokoulutus	Yksikön päällikkö, opetusyksikkö	1.1.2027	31.12.2027	53 000
Perusopetuksen valmistava opetus	Yksikön päällikkö, opetusyksikkö	1.1.2027	31.12.2027	640 000
Perusopetuksen valmistavan opetuksen lisäopetus	Yksikön päällikkö, opetusyksikkö	1.1.2027	31.12.2027	133 000
Perusopetuksen S2-opetus (suomi toisena kielenä ja kirjallisuus)	Yksikön päällikkö, opetusyksikkö	1.1.2027	31.12.2027	180 000

ULKOISEN RAHOITUKSEN HANKKEET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR, YHT.
S2-opetuksen kehittäminen	Yksikön päällikkö, opetusyksikkö	1.8.2026	31.12.2027	73 333
Pakolaisten kuntiin ohjaamisen erityisavustus 2027	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	1.1.2027	31.12.2027	40 000

Painopiste: Johtaminen ja vastuullisuus

Teko: Johtaminen

TOIMENPIDE	1. Uudistamme konsernijohtamisen järjestelmää. 2. Kehitämme johtamisjärjestelmäämme. Esihenkilömme tuntevat johtamisjärjestelmämme. Se tukee koko organisaation johtamista ja johtamisen avoimuutta. 3. Sujuvoitamme organisaation sisäisiä prosesseja niin, että ne tukevat esihenkilötyötä.
VAIKUTUKSET	Porissa on kuntasektorin parasta johtamista. Konserniyhtiöiden kokonaisuuden hallinta. Osaava, hyvinvoiva ja sitoutunut henkilöstö. Tyytyväisyys organisaation johtamistapaan paranee. Esihenkilöiden tyytyväisyys konsernipalveluilta saatuun tukeen paranee.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Konserniyhtiöiden strateginen ohjautuvuus (%)	Kaupunginjohtaja	Konsernijohtamisen kehittämissuunnitelmaa ei kuvattu eikä dokumentoitu	Konsernijohtamisen kehittämis-suunnitelman valmistelu	Kehittämis-suunnitelma toteutettu 100 %
Johtamisjärjestelmän kehittäminen	Henkilöstöjohtaja	Ei kuvattu eikä dokumentoitu	Nykytilan kuvaus- ja toimenpide-suunnitelma tehty	Toimenpide suunnitelma toteutettu 100 %
Työhyvinvointikysely (indeksi, 1-5), Johtamisen avoimuus Tyytyväisyys organisaation johtamistapaan Lähiesihenkilötyöindeksi	Henkilöstöjohtaja	3,8 3,3 3,2 3,8 (2024)	3,9 3,4 3,3 3,9	4,2 4,0 4,0 4,2
Konsernipalveluiden asiakaspalvelukysely (ka indeksi, 1–5)	Henkilöstöjohtaja	3,8 (2025)	3,9	4,2

Teko: Kestävä talous

TOIMENPIDE	1.Teemme lähtökohtaisesti ylijäämäisiä talousarvioita. 2.Teemme pitkän tähtäimen investointiselvityksen (30 v.) ja investointiohjelman (10 v.), joita tarkastellaan valtuustokausittain.
VAIKUTUKSET	Taloudellinen liikkumavara. Investointien osalta selkeämpi tulevaisuuskuva. Ulkopuolisten investointien sijoittuminen Poriin.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
10 vuoden investointiohjelma ja 30 vuoden investointiselvitys laadittu ja hyväksytty poliittisesti	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	1+2 vuoden suunnitelma	10 vuoden investointi-suunnitelma hyväksytty	30 vuoden investointiselvitys olemassa ja hyväksytty

Teko: Digitalisaatio ja tekoäly

TOIMENPIDE	1.Tehostamme digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämistä kaupungin toiminnassa, palveluissa ja arjen prosesseissa. 2.Toimimme kokeilualustana paikallisille yrityksille, kehittäen arjen sujuvuutta ja turvallisuutta digitaalisilla ratkaisuilla.
VAIKUTUKSET	Toiminnan vaikuttavuus ja tehokkuus. Henkilöstön parempi digiosaaminen.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Henkilöstön digitaalinen osaaminen ja kyvykkyys (ka, indeksi 1-5)	Tietohallintojohtaja	3,5 (2026)	Digi- ja tekoäly-osaamiseen liittyvät koulutuspolut suunniteltu sekä käytössä	4,0
Digitalisaation strategiset tavoitteet	Tietohallintojohtaja	Tavoitteet määrittelyssä	Tiekartta luotu ja toteutus alkanut	Tiekartta toteutettu 100 %
Kokeilualustakonseptin suunnittelu ja pilotointi	Tietohallintojohtaja	Kokeilualustakonsepti valmistelussa	Kokeilualustakonsepti valmistelussa	Kokeilu-alusta-konsepti valmiste-lussa

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
TieraCity käyttöönotto	Tietohallintojohtaja	15.9.2023	15.12.2028	277 000
eVakan käyttöönotto	Yksikön päällikkö, varhaiskasvatusyksikkö	23.2.2026	30.6.2027	50 000
Identiteetin hallintajärjestelmä (IDM)	Tietohallintojohtaja	19.1.2026	18.12.2028	70 000

INVESTOINNIT	OMISTAJA	TOTEUTUS	EUR, TA 2027	EUR, YHT.
ICT-investoinnit	Tietohallintojohtaja	2025-2029	720 000	3 600 000
Joukkoliikenteen aikataulunäytöt	Joukkoliikennepäällikkö	2027	20 000	20 000
Ilmakuvaus- ja laserkeilausaineiston päivitys	Yksikön päällikkö, rakennusvalvontayksikkö	2027	200 000	200 000

Teko: Pidämme huolta ympäristöstä

TOIMENPIDE	1.Kehittyvänä ja kasvavana kaupunkina edistämme kaupunkiluonnon arvoaan kasvua sekä luontopositiivisuutta. Välineinä meillä ovat Resurssiviisas kiertotalouden tiekartta sekä Hiilineutraalit kunnat (HINKU) -ohjelma. 2.Kestävien hankintojen avulla viestimme omista arvoistamme aktiivisesti. 3.Lisäämme energiatehokkuutta ja uusiutuvan päästöttömän energian käyttöä.
VAIKUTUKSET	Päästövähennykset ja luonnonvarojen säästyminen. Uudet työpaikat, yritykset ja investoinnit. Vihreä brändi. Asukkaiden hyvinvointi.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Porin kaupungin luonnon monimuotoisuusohjelman (LUMO-ohjelma) toimenpiteet toteutettu	Yksikön päällikkö, ympäristösuunnittelu-yksikkö	Porin kaupungin LUMO-ohjelma valmistelussa	Maakunnallisen LUMO-ohjelman valmistuttua vuonna 2027 sen kytkeminen Porin kaupungin LUMO-ohjelmaan aloitetaan	Porin kaupungin LUMO-ohjelman toimenpiteet 100 % toteutettu
HINKU-verkoston tavoite kasvihuonekaasuvähennys saavutettu	Yksikön päällikkö, ympäristösuunnittelu-yksikkö	Vähennys 60 % vuodesta 2007 (2024)	Päästöt vähentyneet vuoden 2024 tiedoista	Päästötavoite vähintään 80% saavutettu
Julkisenalan energiatehokkuussopimuksen (JETS) energiansäästötavoite saavutettu (MWh)	Yksikön päällikkö, tilayksikkö	225181 (2025)	Energiakäytön tehostuminen lähtötasosta, vähintään 1% säästö	Energiasäästö-tavoitteet 10 % saavutettu

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

KÄYTTÖTALOUSPANOSTUKSET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR 2027
Biopolttoaineen käyttö joukkoliikenteessä (59 % osuus)	Kaupunginjohtaja	2019	jatkuva	76 700

ULKOISEN RAHOITUKSEN HANKKEET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR, YHT.
Energiaälykäs kunta - ENKU	Yksikön päällikkö, ympäristösuunnittelu-yksikkö	1.11.2025	30.9.2028	322 549

INVESTOINNIT	OMISTAJA	TOTEUTUS	EUR, TA 2027	EUR, YHT.
Energiatehokkuutta parantavat investoinnit (LVIA + katuvalo)	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	1 270 000	7 070 000
Sähköautojen latauspisteiden lisääminen	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	50 000	250 000
Maanläjitys, kierrätyspuiston suunnittelu ja luvitus	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030	20 000	120 000

Teko: Varautuminen

TOIMENPIDE	1.Selkeytämme toimintatapojamme erilaisissa poikkeustilanteissa. Kriisi- ja häiriötilanteisiin varautumisen prosesseja kehitetään. 2.Vahvistamme huoltovarmuutta osana kaupungin johtamista.
VAIKUTUKSET	Kriisinkestävyys.

MITTARI	OMISTAJA	LÄHTÖTASO	TAVOITE 2027	VISIO 2035
Tunnistettujen kriittisten toimintojen lukumäärä ja niistä tehdyt jatkuvuussuunnitelmat (%)	Sidosryhmäjohtaja	Kaikkia kriittisiä toimintoja ei ole tunnistettu	Kriittiset toiminnot tunnistettu ja jatkuvuus-suunnitelmista on tehty 80 %	Kriittisten toimintojen jatkuvuussuunnitelmis ta on tehty 100 %
Organisaatiotasoisen valmiuden ja kriisinkestävyyden harjoitus (krt/vuosi ja laatu)	Sidosryhmäjohtaja	Osallistuu muutaman vuoden välein valtion järjestämiin valmiusharjoituksiin kaupungin johtoryhmän toimesta	Kaupunki järjestää vuosittain valmiusharjoituksen, jossa mukana kaupungin johtoryhmä ja toimialojen johtoryhmät	Kaupunki järjestää vuosittain valmiusharjoituksen, jossa mukana kaupunginhallitus, kaupungin johtoryhmä, toimialojen johtoryhmä ja yksiköiden johto

Toimenpiteisiin ja mittareihin kytkeytyvät panostukset

ULKOISEN RAHOITUKSEN HANKKEET	OMISTAJA	ALKAA	PÄÄTTYY	EUR, YHT.
Testing and demonstrating transformative solutions to build resilience towards health risks caused by the effects of climate change (AURORA)	Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut	1.9.2024	29.2.2028	70 500

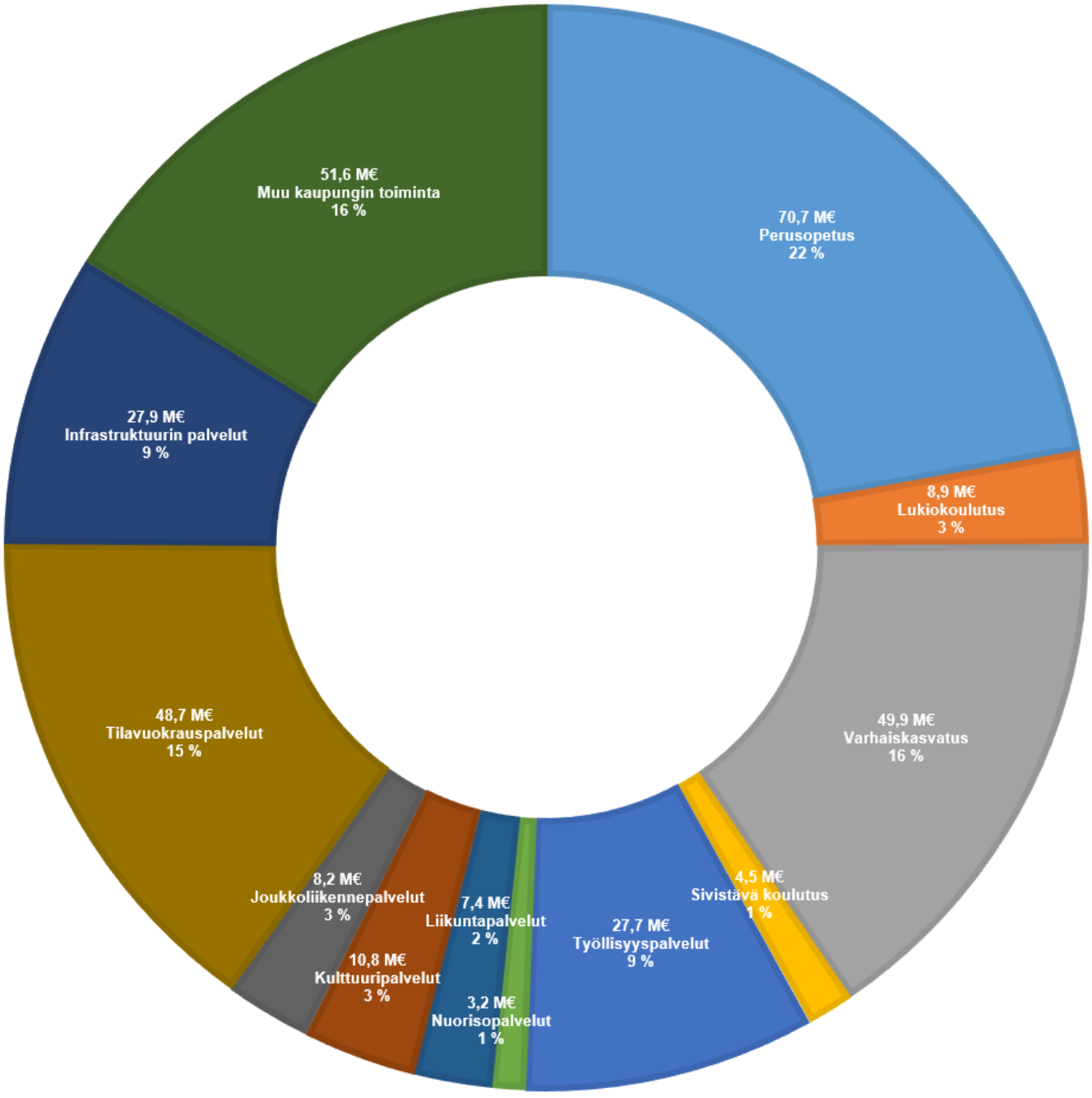
INVESTOINNIT	OMISTAJA	TOTEUTUS	EUR, TA 2027	EUR, YHT.
Tulvasuojelu	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	555 000	3 830 000
Hulevesisaneeraukset	Yksikön päällikkö, rakennuttamisyksikkö	2026–2030, jatkuva	425 000	2 410 000

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa esitetään toimialojen ja muiden tehtävien tulo- ja menoarviot, joiden erotuksena muodostuva toimintakate on toimialan sitova tavoite eli kaupunginvaltuuston vahvistama määräraha, ellei toisin ole esitetty. Sitovina toiminnallisina tavoitteina esitetään mittarit Kasvun metropori – Pori 2035-strategia kappaleesta. Lisäksi käyttötalousosaan sisältyy kuvaukset merkittävimpien prosessien perustehtävistä ja vastuista sekä arvio toimintaympäristön muutoksesta ja riskeistä ja niiden hallinnasta.

Toimialojen taloudesta esitetään toimintakatteen alapuolisista laskennallisista eristä suunnitelman mukaiset poistot. Toimintakate yhteenlaskettuna laskennallisilla erillä kuvaa toimialan tai tehtävän kokonaiskustannuksia. Jokaisen toimialan osalta on esitetty lisäksi toimintakatteen jakautuminen yksiköittäin, toimialan menolajijakauma sekä henkilöstösuunnitelman mukaiset suunnitellut henkilötyövuodet.

Palveluiden käyttömenot talousarviovuonna

Käyttömenot = ulkoiset toimintamenot + ostot liikelaitoksilta + poistot
Kokonaismenoista on vähennetty energian välitys-tehtäväkohta
Työllisyyspalveluiden menoihin sisältyy muiden kuntien rahoittama osuus Satakunnan Työllisyysalueen toiminnasta

Henkilötyövuodet ja niiden kehitys taloussuunnitelmakaudella

Talousarviossa 2026 koko kaupungin (ml. liikelaitokset) henkilötyövuosien määrä oli 2 949. Talousarviovuonna HTV on 2 941. Taloussuunnitelmavuoden 2028 HTV on edelleen 2 941 ja vuoden 2029 HTV 2 931.

Tarkastustoimi

Tarkastuslautakunta valmistelee kuntalaissa määritellyt asiat kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunnan tärkeimpiä tehtäviä on antaa kaupunginvaltuustolle vuosittain arviointikertomus, jossa käydään läpi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kaupungin ja kaupunkikonsernin osalta. Tarkastuslautakunta valvoo lisäksi sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunnan alainen tarkastustoimisto edistää lautakunnan tehtävien suorittamista ja huolehtii tarkastustoimen hallinnosta sekä ulkoisen arvioinnin ja sisäisen tarkastuksen tehtävistä.

Tarkastustoimen taloudelliset tavoitteet

Tulo- ja menoarviot (1000 €)	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	9	11	11	11	11
Toimintamenot	-478	-546	-578	-591	-606
Toimintakate (Netto)	-469	-536	**-567**	-581	-595
Laskennalliset kustannukset					
Sisäiset vuokrat 2025–2026	-10	-9			
Tehtävän kokonaiskustannukset	-479	-545	-567	-581	-595

Tarkastustoimen henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilötyövuodet taloussuunnitelmakaudella

Tarkastustoimen HTV-määrä on 4,4 vuosina 2027–2029.

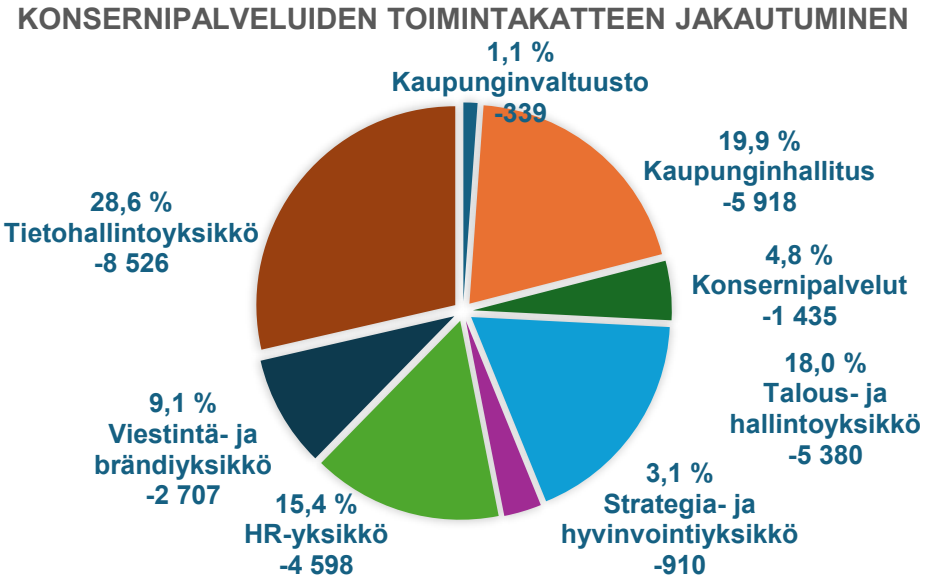
Konsernipalvelut

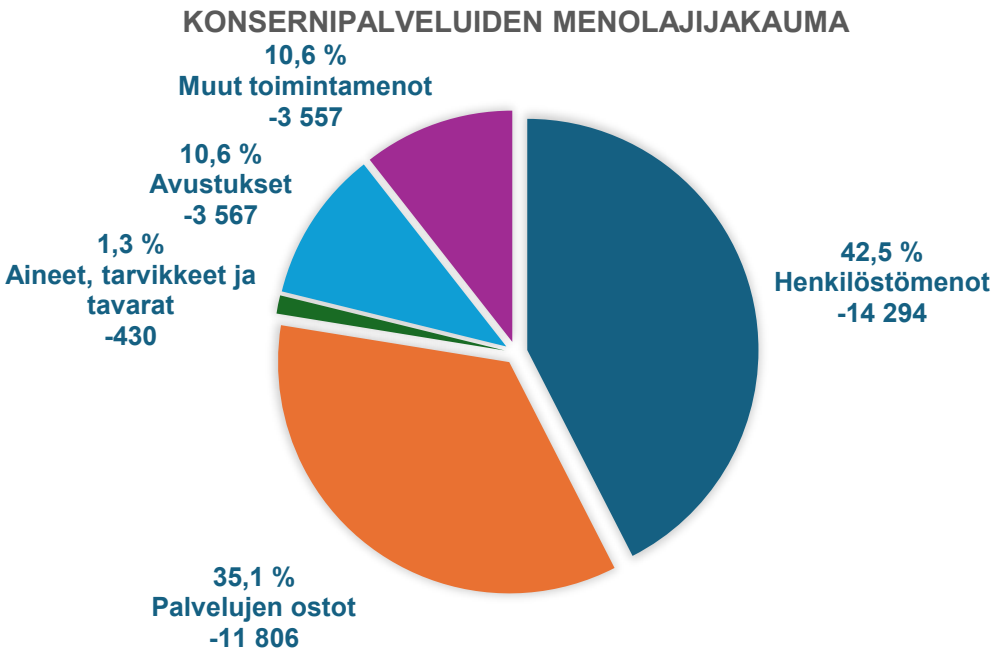
Konsernipalveluiden yhteissitovuuden piiriin kuuluvat kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä konsernipalvelut-esikuntayksikön tehtävät. Konsernipalvelut huolehtii kaupungin yhteisestä hallinnosta, talouden ohjauksesta, henkilöstöpolitiikasta, tietohallinnosta, viestinnästä ja markkinoinnista sekä strategisesta kehittämisestä ja hyvinvoinnin edistämisestä. Konsernipalvelut tukee toimialoja sekä liikelaitoksia niiden perustehtävien toteuttamisessa.

Konsernipalveluiden taloudelliset tavoitteet

Tulo- ja menoarviot (1000 €)	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	5 049	4 921	3 841	3 897	3 955
Toimintamenot	-31 153	-31 139	-33 654	-34 451	-35 267
Toimintakate (Netto)	-26 104	-26 217	**-29 813**	-30 553	-31 312
Laskennalliset kustannukset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-863	-1 109	-722	-765	-779
Sisäiset vuokrat 2025–2026	-1 324	-1 192			
Tehtävän kokonaiskustannukset	-28 292	-28 518	-30 535	-31 318	-32 090

Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät (1 000 €)	
Porin Teatterin avustaminen	**1 975**
Kumppanuussopimuksiin perustuvat avustukset	**715**
Strategiset tapahtumakumppanuudet	**325**
Tapahtuma-avustukset	**100**
Pelastusharjoitusaluesäätiön avustaminen	**100**
Kohtaamispaikka Lissun avustaminen	**90**

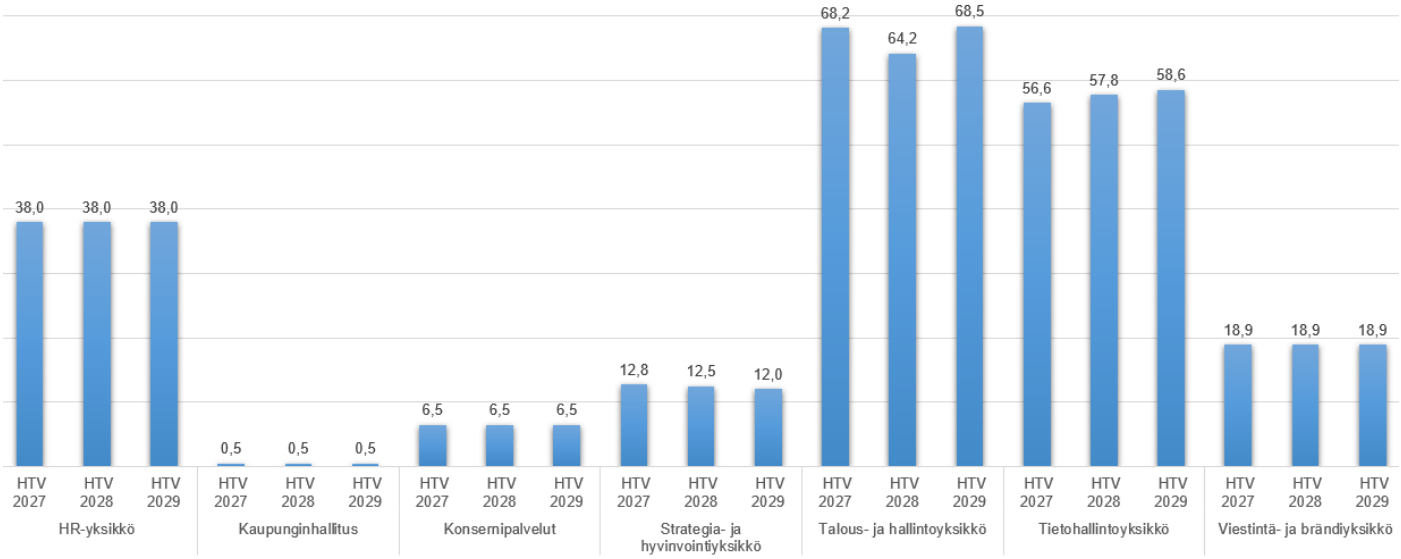

Konsernipalveluiden toiminnalliset tavoitteet

Mittari	Tavoitetaso 2027
Painopiste: Elinvoima ja yhteydet	
Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus hallitusohjelmassa ja Porin kaupunki mukana	Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus on olemassa ja uuden sopimuksen valmistelu on käynnistynyt
Lentokentän asema	Koulutus- / turvallisuusstatus
Metallurgisen klusterin laajennus EU:lle kriittisiin materiaaleihin	Edellytykset luotu
VT2 ja VT8 Porin alueen infrahankkeet	VT2 Porin keskustan kohta hyväksytty
Pori-Tampere henkilöjunaliikenteen kaluston laatu	Kaukoliikennekalusto
Hyvinvointisuunnitelman viiden painopisteen teot toteutus	Hyvinvointisuunnitelman teot aktiivisesti käytössä
Painopiste: Hyvinvointi ja vetovoima	
Tapahtumakalenteriin ilmoitettujen tapahtumien määrä	+2 % 3 000 tapahtuman lähtötasoon
Asukasluku	+0,49 % 83 207 henkilön lähtötasoon
15–34-vuotiaiden muuttotase	Positiivinen
Korkea-asteen suorittaneiden muuttotase	Positiivinen
Työllisten muuttotase	Positiivinen
Matkailun kokonaisvaikutukset	+2 % 124,13 miljoonan euron lähtötasoon
Painopiste: Osaaminen ja teollisuus	
Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen hankeportfolion laajuus ja strateginen kohdentuminen	Vähintään 4–6 uutta kaupungin strategisiin painopisteisiin kytkeytyvää TKI-hankeavausta
Vieraskielisten osuus väestöstä (%)	7,5 %
Painopiste: Johtaminen ja vastuullisuus	
Konserniyhtiöiden strateginen ohjautuvuus	Konsernijohtamisen kehittämissuunnitelman valmistelu
Johtamisjärjestelmän kehittäminen	Nykytilan kuvaus- ja toimenpidesuunnitelma tehty
Työhyvinvointikysely (indeksi 1–5) Johtamisen avoimuus (indeksi 1–5) Tyytyväisyys organisaation johtamistapaan (ind. 1–5) Lähiesihenkilötyöindeksi (indeksi 1–5)	3,9 3,4 3,3 3,9
Konsernipalveluiden asiakaspalvelukysely (ka. ind. 1–5)	3,9
Henkilöstön digitaalinen osaaminen ja kyvykkyys	Digi- ja tekoälyosaamiseen liittyvät koulutuspolut suunniteltu sekä käytössä
Digitalisaation strategiset tavoitteet	Tiekartta luotu ja toteutus alkanut
Kokeilualustakonseptin suunnittelu ja pilotointi	Kokeilualustakonsepti valmistelussa
Tunnistettujen kriittisten toimintojen lukumäärä ja niistä tehdyt jatkuvuussuunnitelmat	Kriittiset toiminnot tunnistettu ja jatkuvuussuunnitelmista on tehty 80 %
Organisaatiotasoisen valmiuden ja kriisinkestävyyden harjoitus (krt / vuosi ja laatu)	Kaupunki järjestää vuosittain valmiusharjoituksen, jossa mukana kaupungin johtoryhmä ja toimialojen johtoryhmät

Konsernipalveluiden henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilötyövuodet taloussuunnitelmakaudella

Muu toiminta

Muun toiminnan toimialoille kohdistamattomiin käyttötalouseriin sisällytetään kaupungin käyttötalouden tulo- ja menoeriä, jotka luonteensa vuoksi koskevat koko kaupunkikonsernia tai kaupungin yhteisiä taloudellisia vastuita, eikä niitä ole tarkoituksenmukaista kohdentaa yksittäiselle toimialalle. Merkittävimmät tulo- ja menoerät muodostuvat energian välityksestä. Pohjolan Voima Oyj:n osakkaana Porin kaupunki toimii energian juridisena ostajana, joka myy hankitun energian edelleen Pori Energia Oy:lle. Kaupungille syntyy energiakaupasta yhtä suuret tulot ja menot, minkä vuoksi toiminnalla ei ole vaikutusta kaupungin toimintakatteeseen.

Muun toiminnan taloudelliset tavoitteet

Tulo- ja menoarviot (1000 €)	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	37 960	35 315	28 227	28 227	28 227
Toimintamenot	-28 673	-25 617	-28 572	-28 572	-28 572
Toimintakate (Netto)	9 287	9 698	**-345**	-345	-345
Laskennalliset kustannukset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-131	-268	-131	-138	-141
Tehtävän kokonaiskustannukset	9 156	9 430	-475	-483	-486
Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät (1 000 €)					
Energian välitys			**0**		

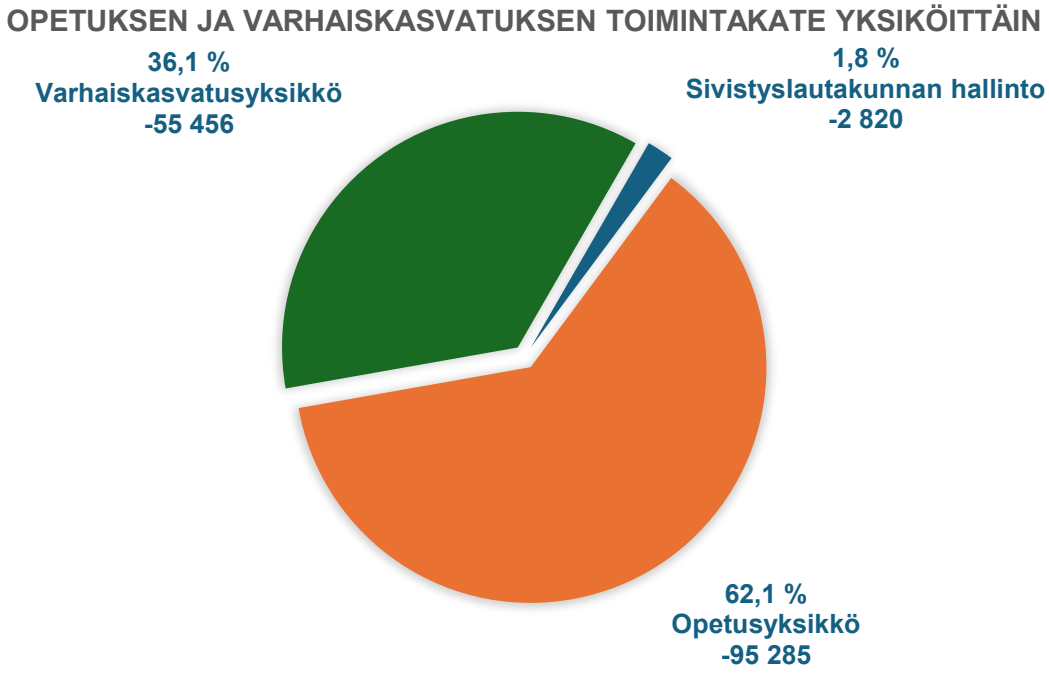
Talousarviovuoden ja taloussuunnitelmavuosien toimintatuloista ja -menoista 27 miljoonaa euroa on energian välitystä. Muina tuloina on budjetoitu 1,2 miljoonaa euroa maaomaisuuden luovutusvoittoja. Osuudet verotuskustannuksiin ovat 0,8 miljoonaa euroa. Luottotappioihin ym. kustannuksiin on varattu 0,4 miljoonaa euroa ja lomapalkkavelan kasvuun 0,3 miljoonaa euroa.

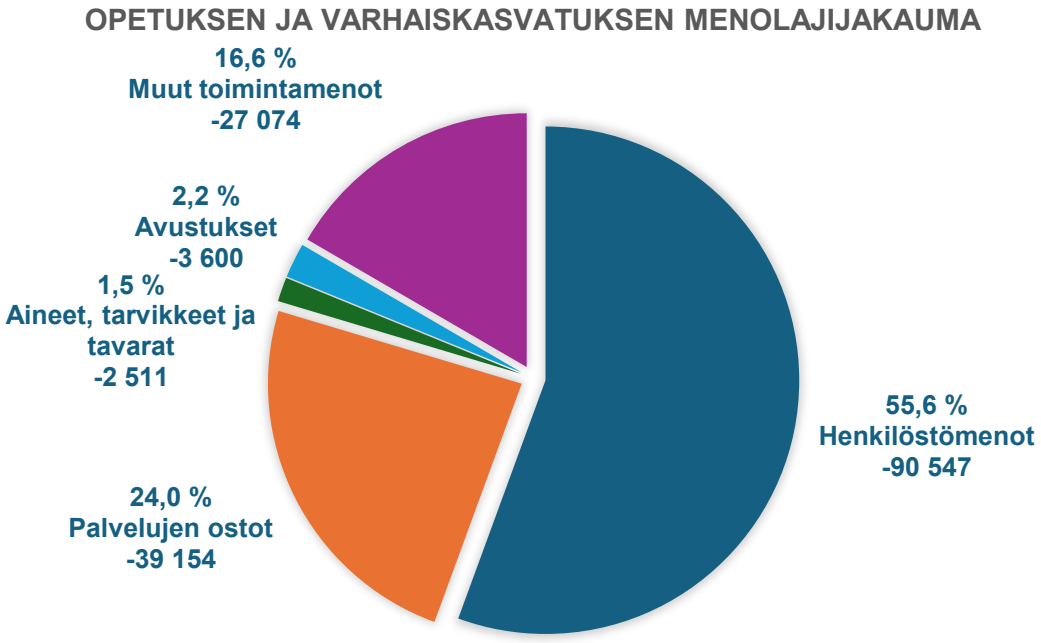
Sivistystoimiala – Opetus ja varhaiskasvatus

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä sivistävän koulutuksen järjestämisestä. Toiminnan keskiössä ovat oppiminen, kasvu ja osaamisen kehittäminen eri elämänvaiheissa. Palveluilla luodaan edellytyksiä koulutukselliselle tasa-arvolle, elinikäiselle oppimiselle sekä lasten, nuorten ja aikuisten aktiiviselle osallistumiselle yhteiskuntaan.

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen taloudelliset tavoitteet

Tulo- ja menoarviot (1000 €)	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	9 604	9 568	9 325	9 557	9 794
Toimintamenot	-127 001	-133 037	-162 886	-165 886	-168 960
Toimintakate (Netto)	-117 397	-123 469	**-153 561**	-156 329	-159 166
Laskennalliset kustannukset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-864	-850	-821	-869	-885
Sisäiset vuokrat 2025–2026	-23 620	-23 014			
Tehtävän kokonaiskustannukset	-141 881	-147 333	-154 382	-157 198	-160 052
Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät (1 000 €)					
Yliopistojen toiminnan tukeminen			**2 148**		

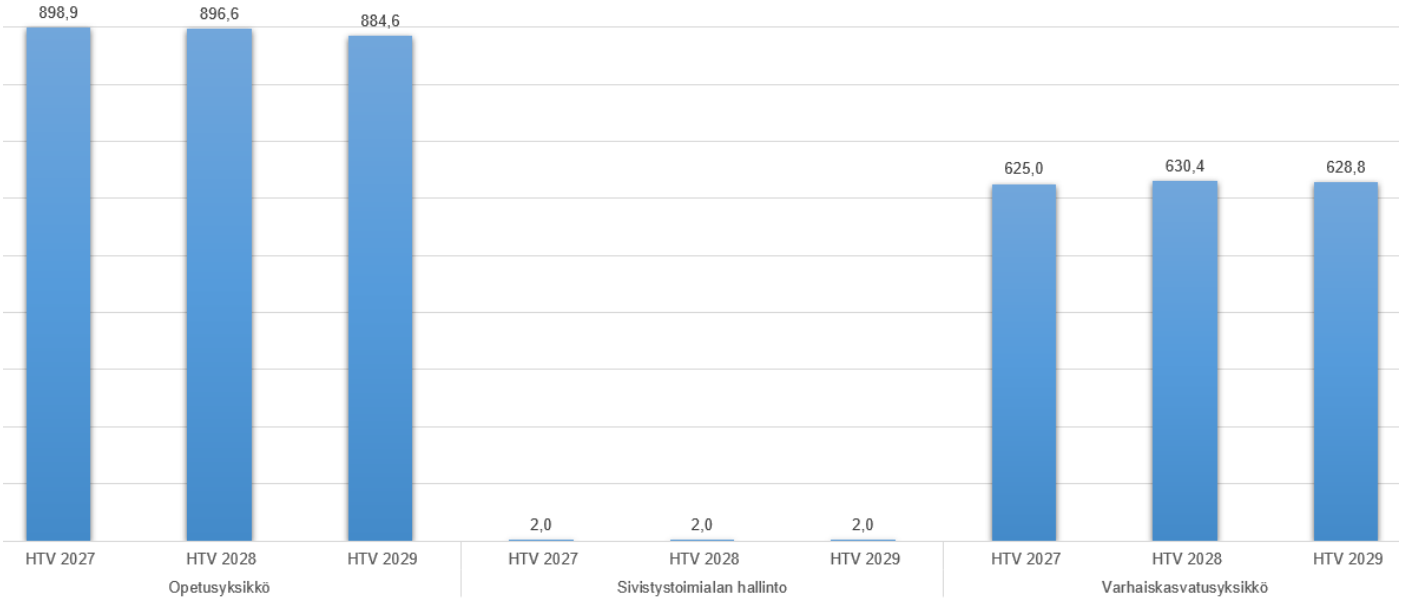

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen toiminnalliset tavoitteet

Mittari	Tavoitetaso 2027
Painopiste: Osaaminen ja teollisuus	
15 vuotta täyttäneiden koulutusaste, vähintään toisen asteen tutkinto suoritettu	Suurempi kuin 75 % lähtötaso
Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa on STEAM-opintopolku	Kyllä
Uudet korkeakoulupaikat	+100
Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrä korkea-asteella ja ammatillisella toisella asteella SAMK ja WinNova (opiskelijaa)	Konsernitason tavoite

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilötyövuodet taloussuunnitelmakaudella

Varhaiskasvatus

Perustehtävä ja vastuut

Varhaiskasvatuksen, mukaan lukien esiopetus, perustehtävä on tarjota 0–6-vuotiaille lapsille suunnitelmallinen, tavoitteellinen ja pedagogisesti laadukas kokonaisuus kasvatusta, opetusta ja hoitoa. Toiminta tukee lasten kokonaisvaltaista kehitystä, oppimista ja hyvinvointia sekä luo perustan kasvun ja oppimisen polulle. Varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat kunnallisista päiväkodeista, kunnallisesta sekä yksityisestä perhepäivähoidosta sekä palvelusetelipäiväkodeista.

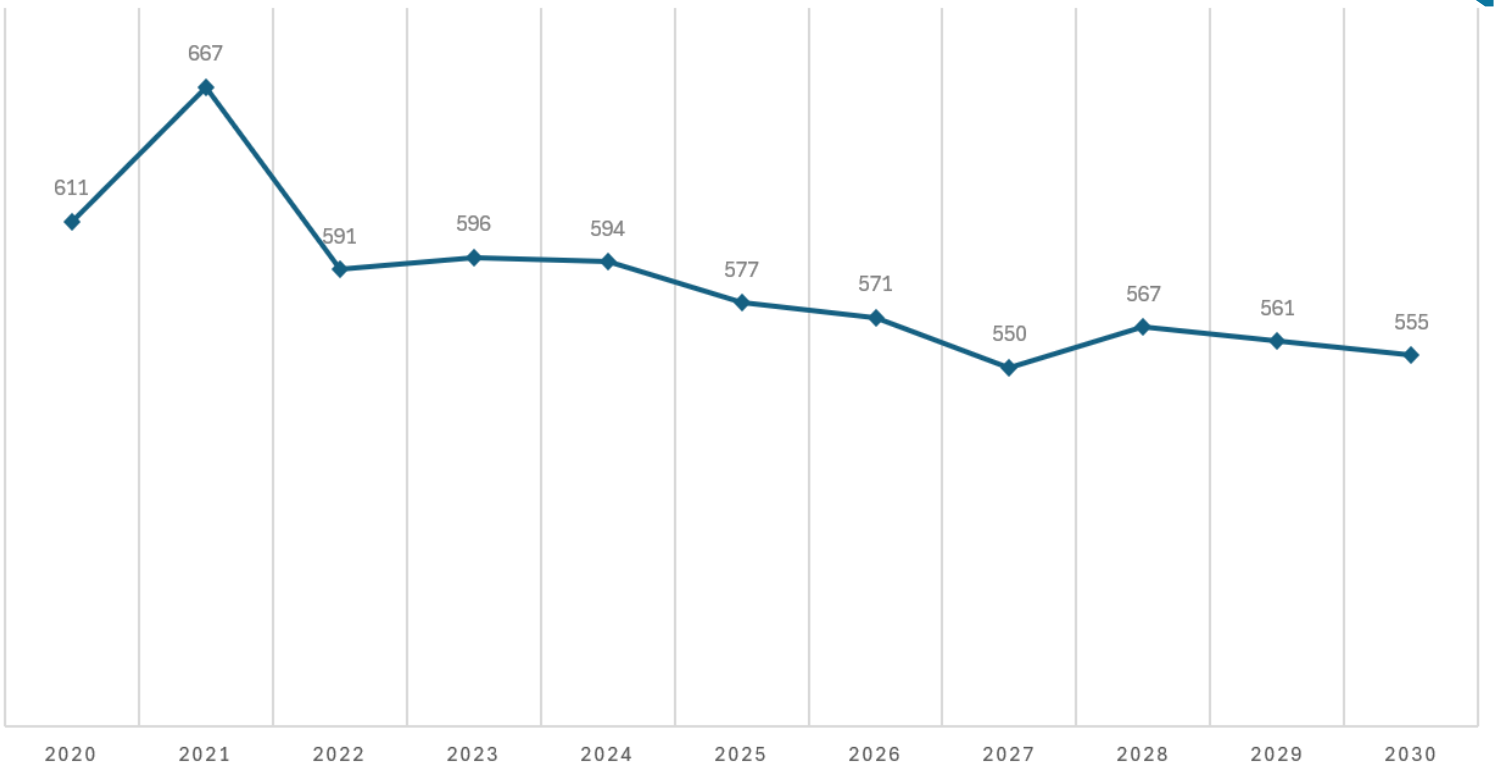
Kaupunki vastaa palveluiden riittävyydestä, saavutettavuudesta ja laadusta sekä henkilöstön osaamisesta ja turvallisista, tarkoituksenmukaisista tiloista. Lisäksi kaupunki huolehtii perheiden palveluohjauksesta, asiakasmaksujen määräytymisestä sekä lasten yksilöllisten tukitoimien järjestämisestä osana varhaiskasvatusta.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

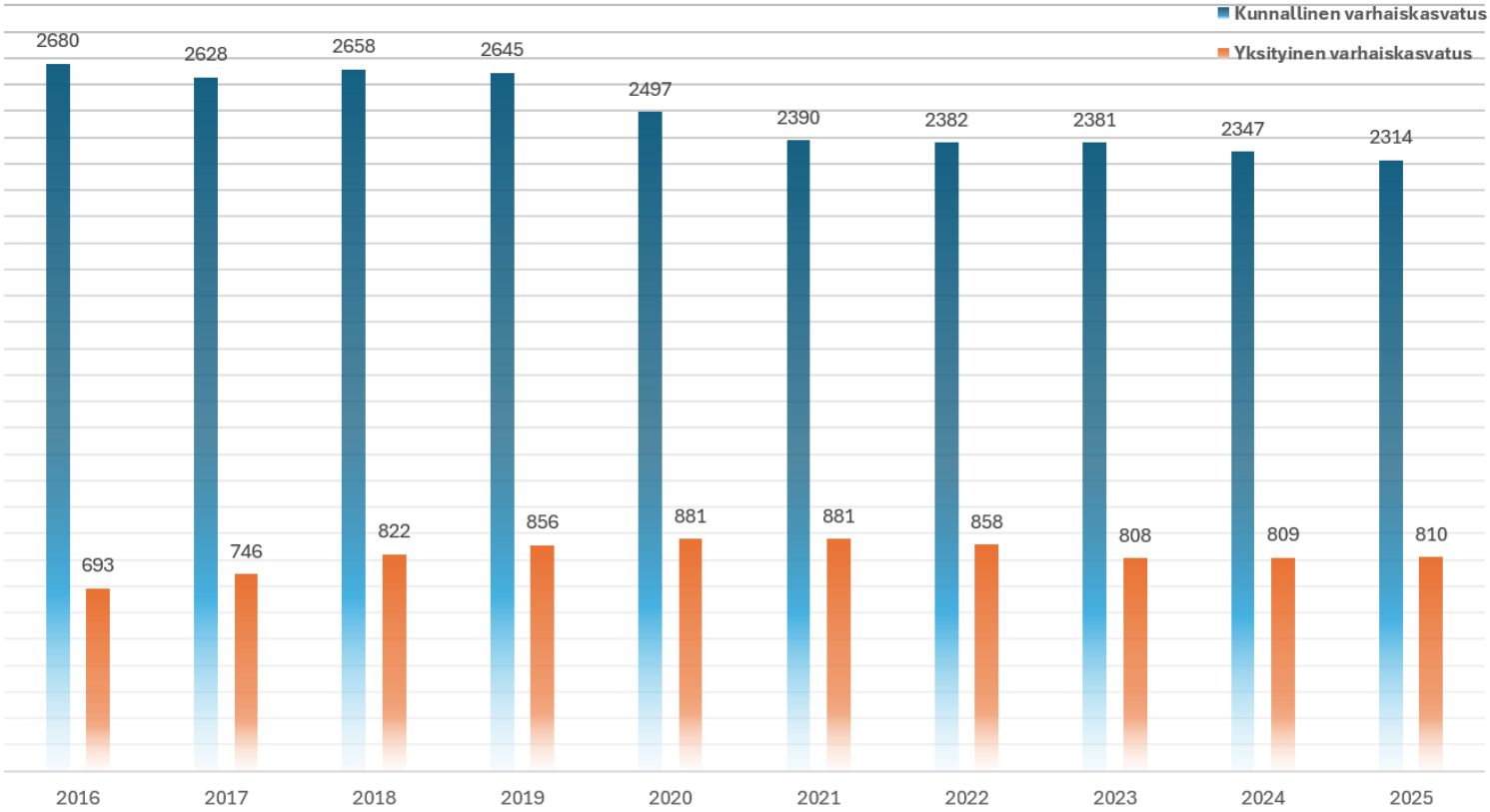
Varhaiskasvatuksen toimintaympäristöä muokkaavat keskeisesti väestökehitys, ikäluokkien pieneneminen sekä perheiden palvelutarpeiden muutokset.

Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on vähentynyt vuodesta 2020 lähtien pienenevien ikäluokkien seurauksena. Samanaikaisesti lasten tuen tarpeiden kasvu lisää vaatimuksia henkilöstömitoitukselle, osaamiselle sekä tilojen joustavuudelle.

SYNTYNEET PORI, 2026-2030 VÄESTÖENNUSTE THL

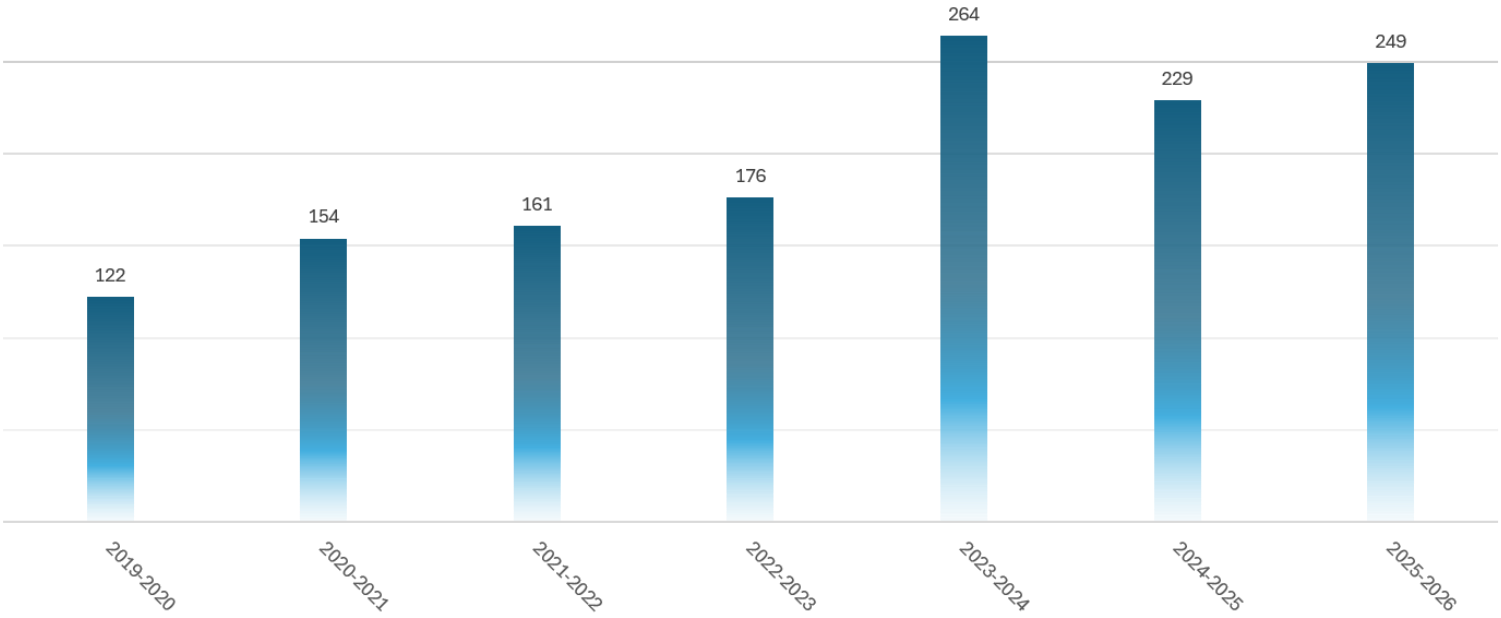

LAPSET VARHAISKASVATUKSESSA, TILANNE 31.12.

Toiminnan keskeisiä riskejä ovat henkilöstön saatavuus, tuen tarpeiden lisääntyminen, tilojen riittävyys sekä varhaiskasvatusmaksuihin liittyvien muutosten vaikutukset palveluiden käyttöön ja palveluohjaukseen. Lisäksi kansainvälisten perheiden määrän kasvu (S2 eli suomea toisena kielenä puhuvat) tietyillä alueilla lisää paikkamitoituksen ja palveluiden kohdentamisen haasteita. Oppimisen tuen uudistukset kasvattavat kustannuspaineita esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa.

S2-LASTEN MÄÄRÄ KUNNALLISESSA VARHAISKASVATUKSESSA

Riskienhallintaa toteutetaan suunnitelmallisesti muun muassa ennakoivalla tilasuunnittelulla ja täyttöasteen seurannalla, henkilöstörakenteen ja mitoituksen optimoinnilla sekä yhtenäistämällä tuen järjestämisen prosesseja. Lisäksi palvelurakennetta tasapainotetaan oman tuotannon ja palvelusetelipalveluiden välillä, ja huolehditaan toimivasta ja oikea-aikaisesta viestinnästä perheiden ja palveluntuottajien kanssa.

Perusopetus

Perustehtävä ja vastuut

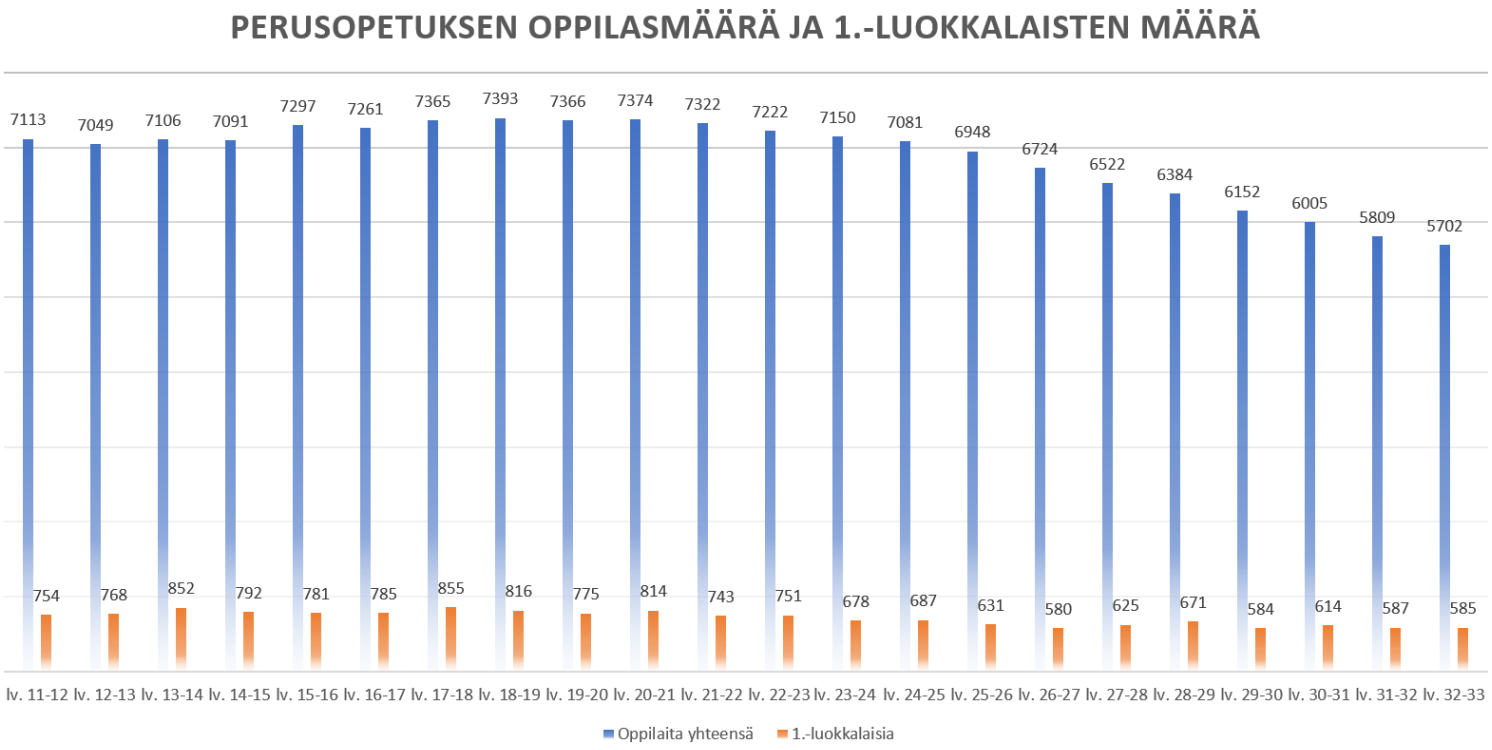
Perusopetuksen perustehtävänä on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetuksessa edistetään sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa, liikunnallista elämäntapaa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana.

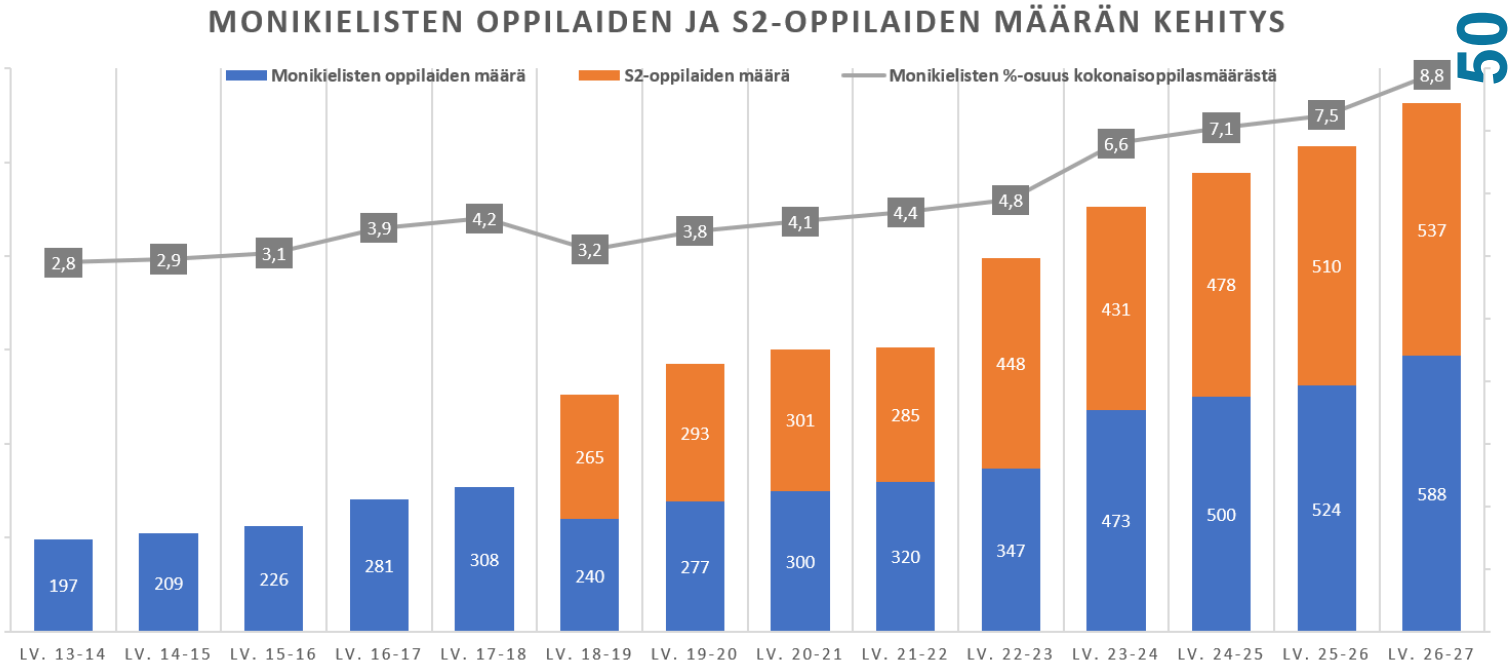
Porin kaupunki järjestää oppivelvollisuusikäisille porilaisille lapsille ja nuorille perusopetusta vuosiluokilla 1–9, perusopetukseen valmistavaa opetusta maahanmuuttotaustaisille lapsille ja nuorille sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Perusopetusta järjestetään 24 peruskoulussa mukaan lukien sairaalakoulu. Perusopetukseen sisältyy muun muassa luokan- ja aineenopetus eri oppiaineissa, oppimisen tuen kokonaisuus, pedagogisesti toimiva kouluverkko ja oppimisympäristöt, koulujen opetus- ja kasvatushenkilöstö, koulukuljetukset ja kouluruokailu. Lisäksi järjestetään kaksikielistä ja johonkin oppiaineeseen tai teemaan liittyvää painotettua opetusta. Opiskeluhuolto järjestetään Porin kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyönä. Toiminnan järjestäminen ja kehittäminen perustuu lainsäädäntöön, kansallisiin ja paikallisiin opetussuunnitelmiin sekä kaupungin strategisiin tavoitteisiin.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Perusopetuksen järjestämiseen vaikuttavat merkittävästi oppilasmäärän lasku, oppilaiden kasvavat erot osaamisessa, hyvinvoinnissa ja kouluun kiinnittymisessä, oppilaiden tuen tarpeiden kasvu, monikielisten oppilaiden määrän kasvu sekä koulujen alueelliset erot.

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata lasten ja nuorten yhdenvertaiset oppimismahdollisuudet, vahvistaa perustaitoja sekä ehkäistä oppimisen ja hyvinvoinnin eriytymistä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Perusopetuksessa tulee varmistaa, että oppilailla on tarvittavat taidot tulevaisuuden yhteiskunnassa sekä jatko-opinnoissa pärjäämiseksi. Tämä haastaa perusopetusta seuraamaan yhteiskunnallisia muutoksia ja reagoimaan niihin opetuksessa. Vahvasti normiohjattuna toimintana erilaiset lakimuutokset, kuten oppimisen tuen uudistus tai tulossa oleva osaamistakuu, tuovat perusopetukseen lisätehtäviä. Perusopetuksen järjestämistä ja kehittämistä haastaa myös ulkoisen hanke- ja kehittämisrahoituksen merkittävä väheneminen.

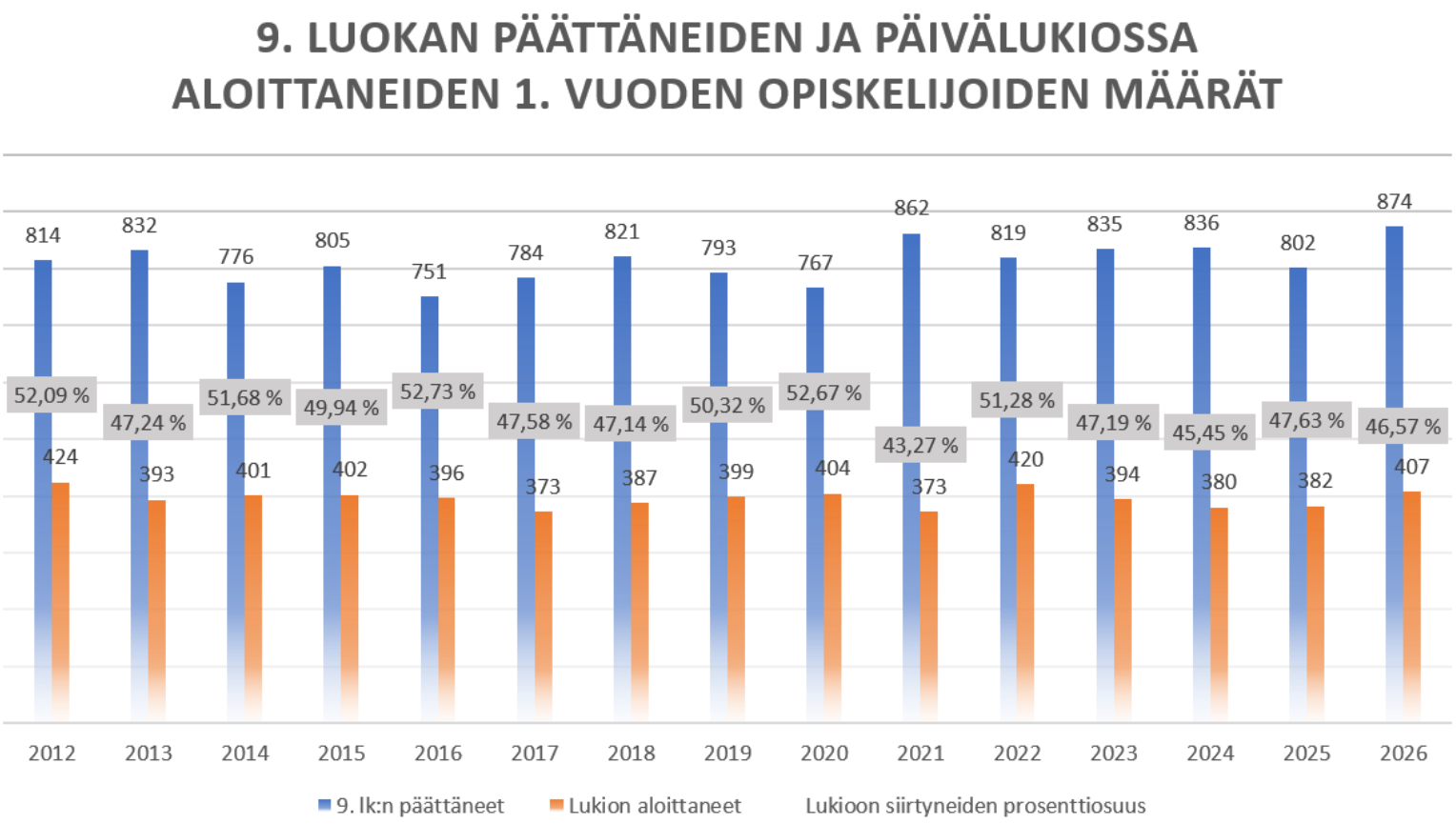
Riskien hallintaa helpottaa hieman oppilasmäärän väheneminen. Oppilasmäärät eivät kuitenkin vähene tasaisesti alueittain tai kouluittain ja lisäksi perusopetus järjestetään nykyisen kouluverkon ja lähikoulualueiden puitteissa. Tämän vuoksi oppilasmäärän lasku ei automaattisesti tarkoita luokkien ja luokanopettajien määrän vähenemistä vaan se johtaa monessa koulussa luokkakokojen pienenemiseen. Oppilasmäärät vähenevät monissa kouluissa, mutta oppilaskohtainen kustannus ei laske. Monikielisten oppilaiden määrän kasvu lisää perusopetukseen valmistavan opetuksen, valmistavan opetuksen lisäopetuksen, suomi toisena kielenä eli S2-opetuksen, oman äidinkielen opetuksen ja eri uskontojen opetusta. Näitä järjestetään tavanomaista pienemmissä ryhmissä joko lainsäädännön tai oppilasmäärien vuoksi. Osaan toiminnasta saadaan erillistä valtionavustusta. Monikielisten oppilaiden määrän ennustaminen on vaikeaa, mikä hankaloittaa palvelujen ennakoivaa suunnittelua. Lainsäädännön ohella oppilaiden polarisaatio edellyttää myös vahvaa oppimisen tuen sekä erilaisen hyvinvointiin liittyvän tuen resursointia, jotta oppimisen tavoitteet voidaan saavuttaa. Viime aikojen lakiuudistukset ja toimintaympäristöjen muutokset ovat vaikuttaneet myös erityisopettajien ja opinto-ohjaajien saatavuuteen. Porin kaupungin tukipalveluja järjestävien toimialojen talouden sopeuttaminen vaikuttaa osin perusopetuksen toimintaan.

Riskienhallinnan kannalta on olennaista vahvistaa oppilaiden perustaitoja ja erilaisia tulevaisuustaitoja, vahvistaa kouluun kiinnittymistä ja ehkäistä syrjäytymistä, tehdä ennakoivaa yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa, kohdentaa oppimisen tuki ja monikielisten oppilaiden tarvitsemat palvelut tarkoituksenmukaisesti, varmistaa pätevän kasvatus- ja opetushenkilöstön saatavuus ja pysyvyys sekä ennakoida muutoksien vaikutuksia palveluverkkoon.

Lukiokoulutus

Perustehtävä ja vastuut

Lukiokoulutuksen perustehtävä on tarjota opiskelijoille laadukas yleissivistävä koulutus, joka tukee opiskelijan osaamista, hyvinvointia sekä valmiuksia jatko-opintoihin. Porin kaupunki järjestää nuorille tarkoitettua lukiokoulutusta yhdessä toimipisteessä, jossa tilat on mitoitettu nykyiselle opiskelijamäärälle ja opetusta on kehitetty erityisesti tilojen toimivuuden ja pedagogiikan näkökulmasta. Päivälukiossa opiskelee noin 1250 opiskelijaa ja opetuksesta vastaa noin 75 päätoimista opettajaa.

Lukiossa toimii yleis-, englanninkielinen, ilmaisutaidon, luonnontieteen sekä urheilulinja. Luonnontieteen ja urheilulinja ovat valtakunnallisia erityistehtäviä, ilmaisutaidon linja on paikallinen erityislinja. Englanninkielisen lukiokoulutuksen linja aloitettiin 1. elokuuta 2026.

Painotettua opetusta annetaan kuvataiteessa sekä liiketalouden ja Satakunnan urheiluakatemian opintokokonaisuuksissa. Syksystä 2026 alkaen uutena painotuksena toteutetaan Porin kaupungin strategiaan perustuvaa STEAM-tiede- ja -teknologiapolkua.

Päivälukion kanssa samoissa tiloissa toimii Porin aikuislukio, joka tarjoaa aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaista opetusta. Aikuislukiossa opiskelee noin 100 tutkinto- ja aineopiskelijaa sekä työskentelee noin seitsemän opettajaa. Aikuislukio vastaa myös aikuisten perusopetuksen alku- ja päättövaiheen opetuksesta.

Lukiokoulutuksen vastuisiin kuuluvat opetussuunnitelman mukainen opetus, opiskelijoiden ohjaus ja tukipalvelut, erityisopetuksen kehittäminen sekä turvallisen, terveellisen ja tarkoituksenmukaisen oppimisympäristön tarjoaminen. Ylioppilaskirjoitusten järjestäminen on yksi keskeisistä lukion tehtävistä. Opiskeluhuolto järjestetään Porin kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyönä.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Lukiokoulutuksen toimintaympäristöön vaikuttavat erityisesti ikäluokkien koko ja alueellinen demografia, koulutuksen vetovoima sekä maksuttoman toisen asteen lainsäädäntömuutokset. Opiskelijamäärä on ollut viime vuodet tasainen, mutta sen ennustaminen on haastavaa. Lukiokoulutuksen vetovoima suhteessa muihin toisen asteen opintoihin sekä alueen väestökehitys vaikuttavat tuleviin opiskelijavirtoihin. Myös opiskelijoiden hyvinvointiin, oppimiseen ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin liittyvät muutokset lisäävät palvelun kehittämisen merkitystä.

Lukiokoulutuksen järjestämiseen liittyviä riskejä ovat mm. väestönkehitys, lainsäädäntömuutokset, opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin haasteet, yhteistyö hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuoltopalveluihin liittyen sekä opiskelijamäärien vaihtelu, joka vaikuttaa tilasuunnitteluun, opintotarjontaan ja henkilöstömitoitukseen.

Riskienhallintaa toteutetaan ennakoivana ja jatkuvana prosessina. Alueelliseen väestönkehitykseen, opiskelijamäärien vaihteluun ja lainsäädäntömuutoksiin liittyviä riskejä hallitaan mukauttamalla lukiokoulutuksen toimintaa ja rakennetta ennakoivasti. Oppimisen tuen haasteisiin vastataan vahvistamalla oppimisen tuen käytänteitä sekä kieli- ja kulttuuritietoista opetusta ja monikielisten tuen toimintatapoja. Sidosryhmäyhteistyötä kehittämällä pyritään vaikuttamaan mm. siihen, että opiskeluhuoltopalveluissa olisi palvelutarvetta vastaava henkilöstömitoitus.

Sivistävä koulutus

Perustehtävä ja vastuut

Sivistävän koulutuksen perustehtävä on tarjota kuntalaisille laaja-alaiset ja saavutettavat oppimisen ja harrastamisen mahdollisuudet, jotka tukevat osaamisen kehittymistä, kulttuurista sivistystä ja elinikäistä oppimista. Porissa palvelukokonaisuuteen kuuluvat vapaan sivistystyön opetusta sekä taiteen perusopetusta antava Porin seudun kansalaisopisto ja taiteen perusopetusta antavat Porin taidekoulu sekä Palmgren-konservatorio. Palmgren-konservatorio toteuttaa lisäksi musiikkialan ammatillista koulutusta osana WinNovan koulutustarjontaa.

Kaupunki vastaa palvelujen järjestämisestä, laadusta ja saavutettavuudesta sekä opetuksen toteuttamisesta eri ikä- ja käyttäjäryhmille. Kaupunki varmistaa, että palvelut järjestetään lakien ja normien mukaisesti. Porin kaupunki saa sivistävän koulutuksen palveluiden järjestämiseen valtionosuusrahoitusta.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Sivistävän koulutuksen toimintaympäristö on muutoksessa erityisesti lainsäädännön uudistusten sekä valtionosuusrahoituksen mahdollisten muutosten myötä. Taiteen perusopetuksen lainsäädännön uudistus voi lisätä valtakunnallisia palvelun saavutettavuusvaatimuksia ja tuoda taloudellisia vaikutuksia kaupungin palvelutuotantoon. Samalla rahoituspohjaan liittyy epävarmuutta valtionosuusrahoituksen kehityksestä. Porin kaupungissa saavutettavuuteen liittyvät tekijät, esimerkiksi opetustilojen saavutettavuus sekä toiminnasta perittävien asiakasmaksujen suuruus, voivat myös vaikuttaa palvelukokonaisuuteen tulevaisuudessa.

Riskienhallintaa palvelukokonaisuuden osalta on vahvistettu lisäämällä eri käyttäjäryhmien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Lisäksi on vahvistettu toiminnan näkyvyyttä ja kuntalaisille suunnattuja matalan kynnyksen palveluita.

Sivistystoimiala – Kulttuuri, liikunta ja nuoriso

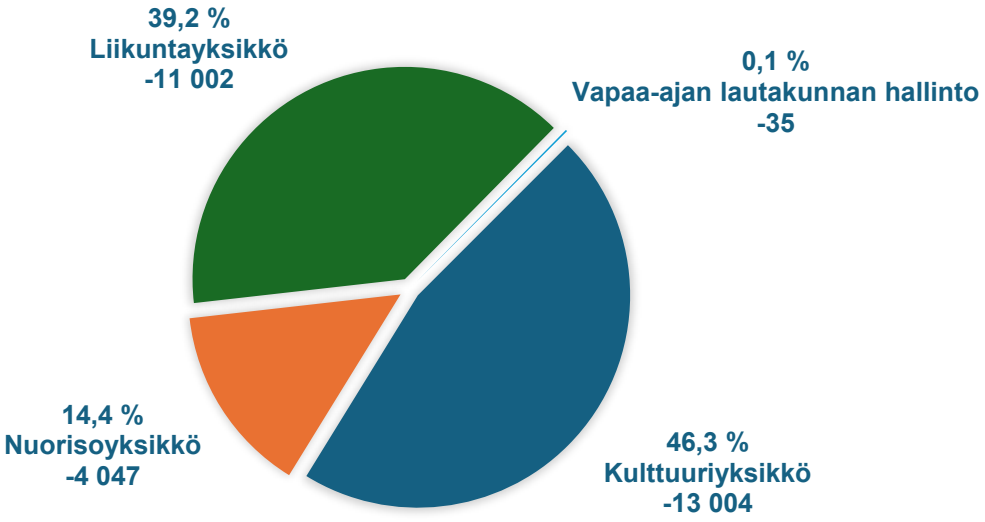
Vapaa-ajan lautakunnan alaisuudessa sivistystoimiala järjestää kaupungin kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Toiminta edistää hyvinvointia tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuuksia harrastamiseen, virkistymiseen, yhteisöllisyyteen sekä oman osaamisen ja luovuuden kehittämiseen. Palveluilla vahvistetaan osallisuutta, terveellisiä elämäntapoja ja kaupungin vetovoimaa kaikissa ikäryhmissä.

Kulttuurin, liikunnan ja nuorison taloudelliset tavoitteet

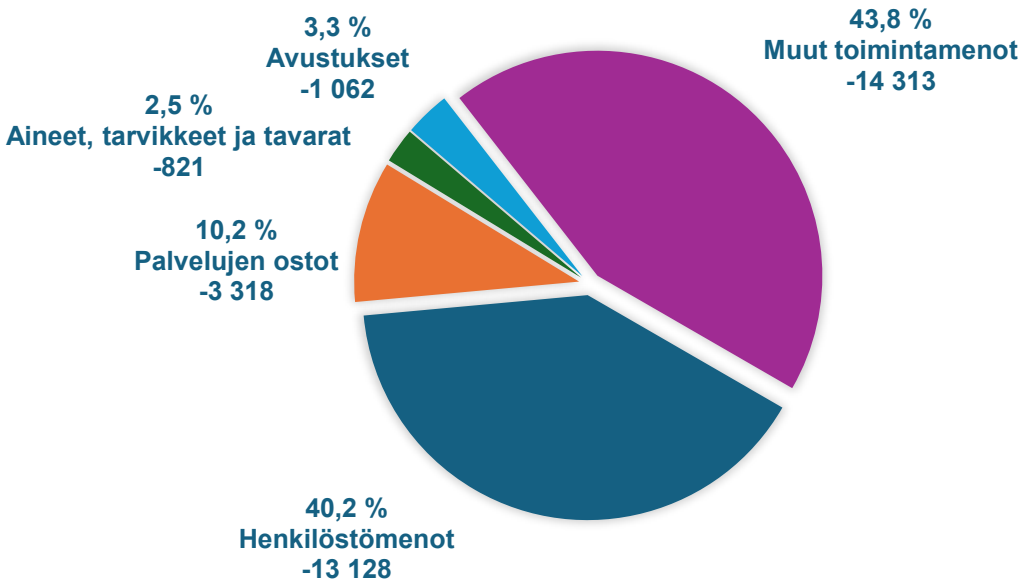
Tulo- ja menoarviot (1000 €)	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	5 104	4 548	4 554	4 668	4 784
Toimintamenot	-17 773	-17 897	-32 642	-33 061	-33 490
Toimintakate (Netto)	-12 669	-13 349	**-28 088**	-28 393	-28 706
Laskennalliset kustannukset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-20	-136	-32	-34	-34
Sisäiset vuokrat 2025–2026	-3 484	-3 438			
Tehtävän kokonaiskustannukset	-16 172	-16 923	-28 119	-28 426	-28 740

Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät (1 000 €)	
Toiminta-avustukset HYTE ja osallisuuteen	**190**
Toiminta-avustukset kulttuuritoimintaan	**152**
Toiminta-avustukset liikuntaan	**430**
Toiminta-avustukset nuorisotyöhön	**90**
IceHearts-toiminnan tukeminen sopimuksen mukaan	**200**

KULTTUURIN, LIIKUNNAN JA NUORISON TOIMINTAKATE YKSIKÖITTÄIN

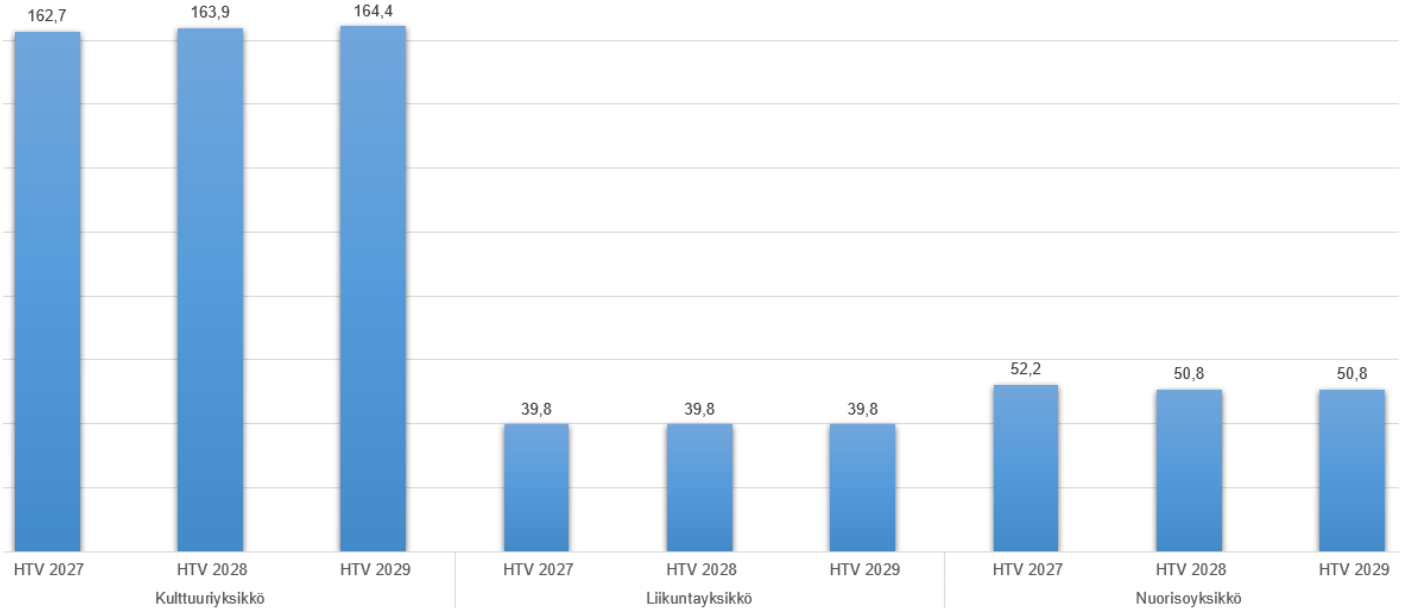
KULTTUURIN, LIIKUNNAN JA NUORISON MENOLAJIJAKAUMA

Kulttuurin, liikunnan ja nuorison toiminnalliset tavoitteet

Mittari	Tavoitetaso 2027
Painopiste: Hyvinvointi ja vetovoima	
Harrastamisen Porin mallin ryhmien osallistujamäärä suhteessa perusopetuksen oppilasmäärään, sis. yksityisten koulujen oppilasmäärän	Suurempi kuin 22,4 % lähtötaso
Ne lapset / nuoret, joiden ainoa / ensimmäinen harrastus on Harrastamisen Porin mallin kautta	Suurempi kuin 35 % lähtötaso
Syrjäytymisuhassa olevien 15–28-vuotiaiden nuorien määrä suhteessa ikäluokan kokoon	Pienempi kuin 17,01 % lähtötaso

Kulttuurin, liikunnan ja nuorison henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilötyövuodet taloussuunnitelmakaudella

Kulttuuripalvelut

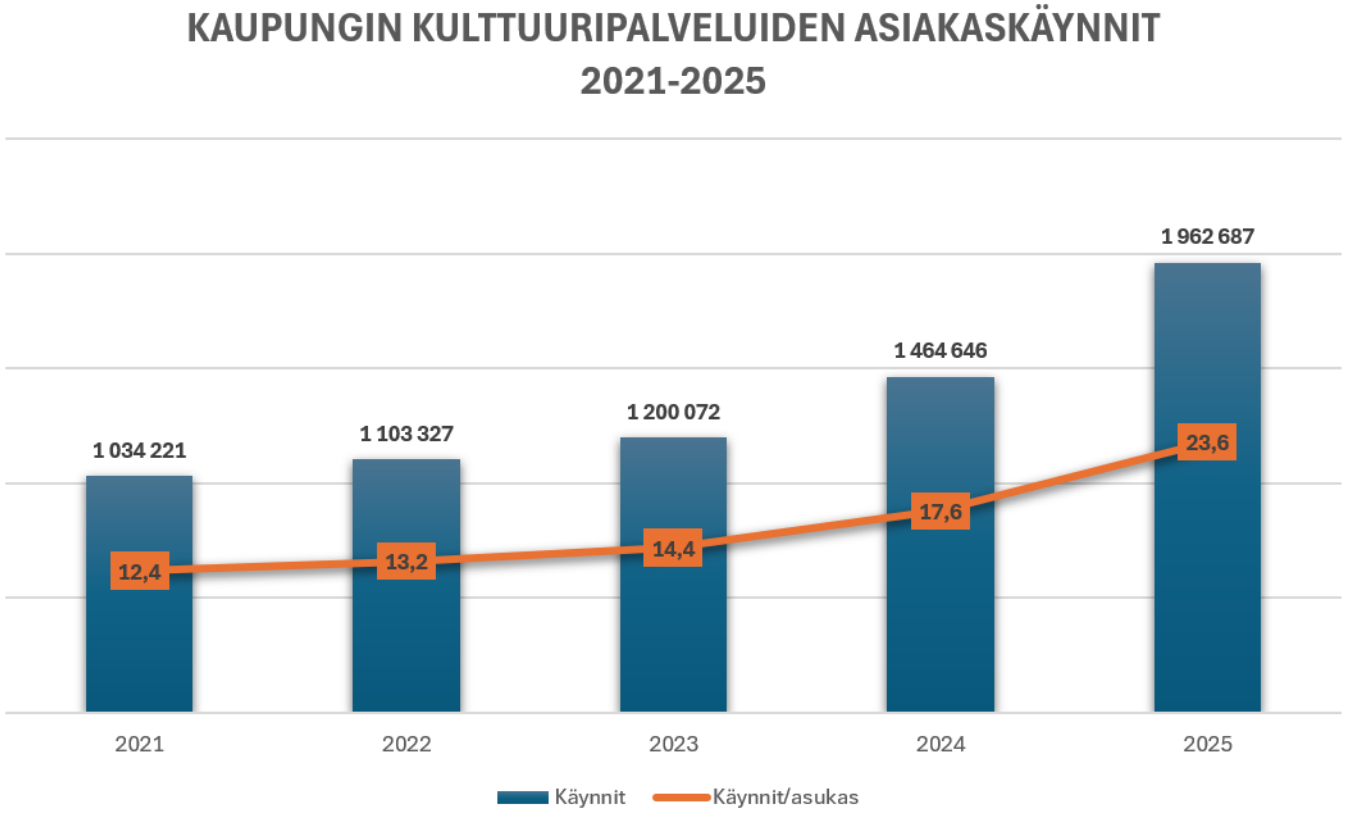
Perustehtävä ja vastuut

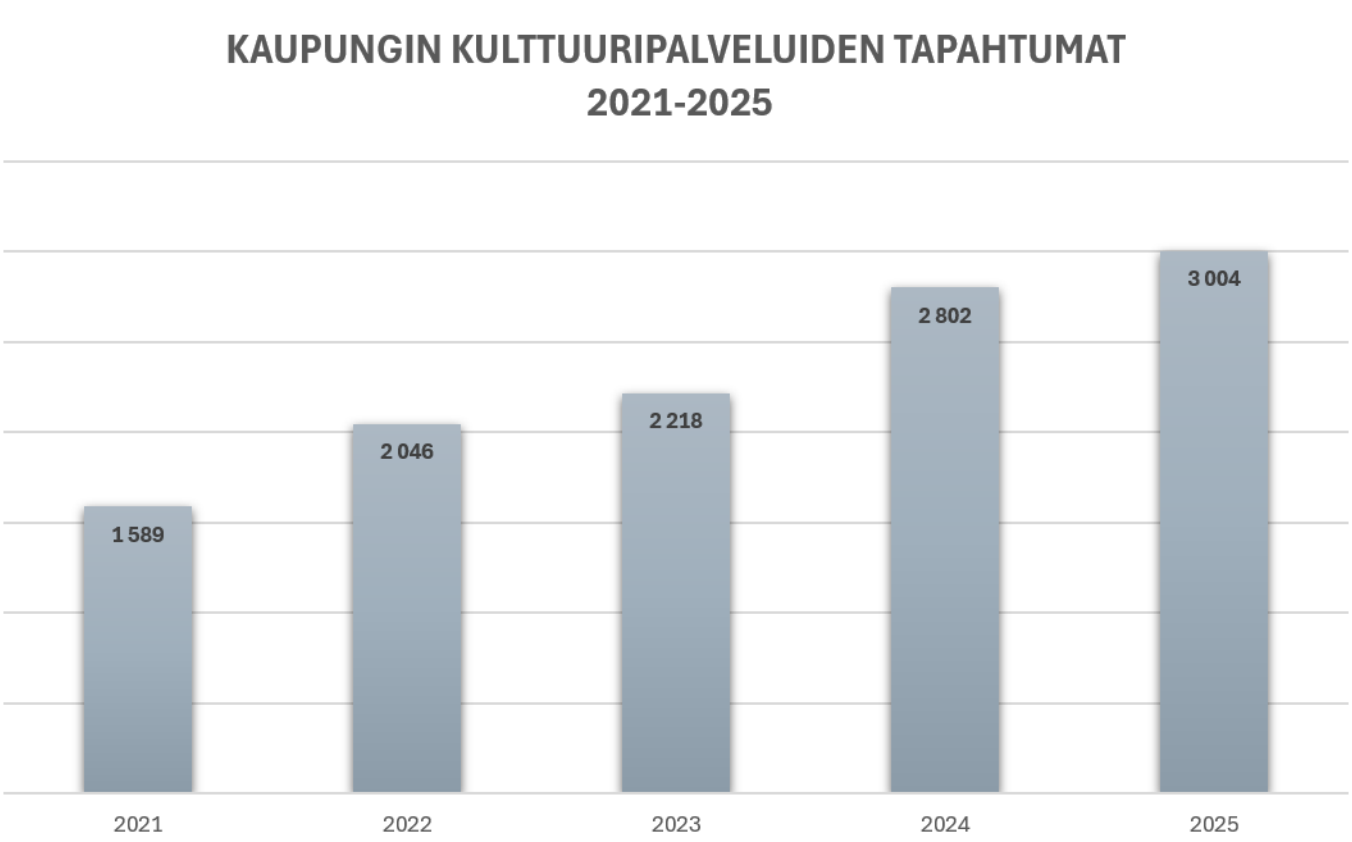
Kulttuuripalvelujen perustehtävä on edistää kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja elinvoimaa tarjoamalla saavutettavia, monipuolisia ja eri käyttäjäryhmien tarpeisiin vastaavia kulttuuripalveluja. Palvelu tukee asukkaiden mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuurin kokemiseen, luovaan toimintaan ja elinikäiseen oppimiseen.

Kaupunki vastaa kulttuuripalvelujen järjestämisestä, saatavuudesta ja laadusta sekä palvelujen kehittämisestä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Palveluun sisältyvät kirjastopalvelut, museopalvelut sekä taide- ja musiikkipalvelut, joita tuotetaan sekä omana toimintana että yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kirjastopalvelut on lakisääteistä toimintaa. Porissa kirjastopalveluita on saatavilla pääkirjaston lisäksi 10 lähikirjastossa sekä jalkautuvissa kirjastopalveluissa (kirjastoauto, kotipalvelu ja siirtokokoelmat). Porin taidemuseo ja Satakunnan Museo hoitavat opetus- ja kulttuuriministeriön määrittämää alueellisen vastuumuseon tehtävää. Satakunnan Museo vastaa myös kulttuuriympäristön asiantuntija- ja viranomaistehtävistä Satakunnan maakunnassa. Taide- ja musiikkipalveluihin kuuluvat kaupunginorkesteri Pori Sinfonietta sekä Lastenkulttuurikeskus Kruunupää. Pori Sinfoniettan ydintoimintaa on konserttitoiminta niin kotisalissaan Promenadikeskuksessa kuin osin myös koko maakunnan alueella. Lastenkulttuurikeskus Kruunupää tarjoaa työpajoja ja tapahtumia lapsille, nuorille ja perheille sekä päiväkodeille ja kouluille.

Kulttuuripalvelut vastaa Promenadisalin ja Kirjurinluodon kesäteatterin toiminnan koordinoinnista sekä kaupungin kulttuuriavustuksista. Kulttuuripalveluita täydennetään ulkoisella hankerahoituksella.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Kulttuuripalvelujen toimintaympäristöön vaikuttavat erityisesti julkisen talouden kiristyminen, muuttuvat asiakastarpeet ja sitä myötä tarvittava henkilöstön osaaminen sekä palvelujen digitaalinen kehittyminen. Kysyntä kohdistuu yhä enemmän saavutettaviin, matalan kynnyksen ja monikanavaisiin palveluihin.

Keskeisiä riskejä ovat:

- kulttuuripalvelujen rahoituspohjan heikkeneminen
- keskeisten toimitilaratkaisujen saattaminen toteutukseen
- henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet asiantuntijatehtävissä
- kolmannen sektorin toimijoiden toimintaedellytysten heikkeneminen, mikä vähentää alueen palvelutarjontaa

Riskien hallintaa toteutetaan:

- kohdentamalla resursseja vaikuttaviin ja saavutettaviin palveluihin
- kehittämällä palveluiden käyttöä lisääviä toimintamalleja ja digitaalisia palveluja
- muokkaamalla henkilöstön työnkuvia toteutettavan toiminnan mukaan
- vahvistamalla yhteistyötä kolmannen sektorin ja muiden kumppaneiden kanssa
- priorisoimalla investointeja kulttuuripalvelujen keskeisiin tilaratkaisuihin

Liikuntapalvelut

Perustehtävä ja vastuut

Liikuntapalvelujen perustehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja aktiivista elämäntapaa tarjoamalla saavutettavia, monipuolisia ja eri käyttäjäryhmien tarpeisiin soveltuvia liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia. Palvelu tukee arjen liikkumista, harrastamista ja yhteisöllisyyttä, vahvistaa kaikenikäisten kuntalaisten mahdollisuuksia hyvinvointia edistävään liikuntaan ja tukee kaupungin urheiluseurojen hyvinvointia edistävää liikuttamistyötä.

Liikuntapalvelut koordinoi ja toteuttaa esi- ja perusopetuksen uimaopetusta sekä suunnittelee ja toteuttaa kaikki perusopetuksen ikäluokat kattavaa Liikuntapolkutoimintaa. Peruskouluikäisille kuntalaisille kohdennettu Harrastamisen Porin mallilla edistetään lasten ja nuorten harrastamista osana valtakunnallista, nuorisolain mukaista Harrastamisen Suomen mallia.

Kaupunki vastaa liikuntapalvelujen järjestämisestä, palvelujen esteettömyydestä ja saavutettavuudesta sekä edistää liikkumista poikkihallinnollisesti. Liikuntapalveluiden kokonaisuus sisältää ohjatun liikuntatoiminnan, liikkumisen edistämisen ohjelmat, liikkumisolosuhteiden käytön, seuratoiminnan avustamisen sekä yhteistyön urheiluseurojen ja muiden liikuttamistyötä tekevien toimijoiden kanssa. Osa palveluista järjestetään ulkoisella hankerahoituksella. Kaupunki vastaa myös koko maakunnan kattavasta Satakunnan Urheiluakatemian toiminnasta.

Liikuntapaikkaverkoston hoidosta, ylläpidosta, turvallisuudesta ja kehittämisestä koostuva olosuhdetyö on osa liikkumisen edistämisen kokonaisuutta. Laadukkaasti hoidetulla, monipuolisella ja nykypäivän tarpeisiin vastaavalla liikuntapaikkaverkostolla taataan kuntalaisille terveelliset, turvalliset ja tarkoituksenmukaiset liikuntapaikat. Liikuntapaikkaverkostoa kehitetään käyttäjien ja liikunta-alan ammattilaisten näkökulmat huomioiden.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Liikuntapalvelujen toimintaympäristö muuttuu väestörakenteen ja terveydellisten tarpeiden seurauksena. Kuntalaisten liikkumisen edistäminen kytkeytyy vahvasti hyvinvointitavoitteisiin, joissa liikunnan merkitys korostuu. Haasteen muuttuvalle toimintaympäristölle asettaa myös taloudelliset reunaehdot. Toimintaympäristöön vaikuttavat liikuntapaikkojen perusparannus- ja investointitarpeet, joita ohjaavat sekä kuntalaisten liikuttamista edistävät tavoitteet että monipuolisen seuratoiminnan ja eritasoisen kilpaurheilun olosuhdetarpeet.

Keskeisiä riskejä ovat:

- palvelujen saavutettavuuden turvaaminen eri alueilla ja eri käyttäjäryhmille
- liikuntatilojen riittävyys ja käyttäjäturvallisuus
- liikuntatilojen käyttöä ohjaavien ja mahdollistavien järjestelmien toimivuus ja ajanmukaisuus
- kuntalaisten liikkumiskäyttäytymisen muutos, joka näkyy liikuntalaitosten käyttäjämäärissä
- henkilöstön osaamistason ylläpito muuttuvassa toimintaympäristössä

Riskienhallintaa toteutetaan mm.:

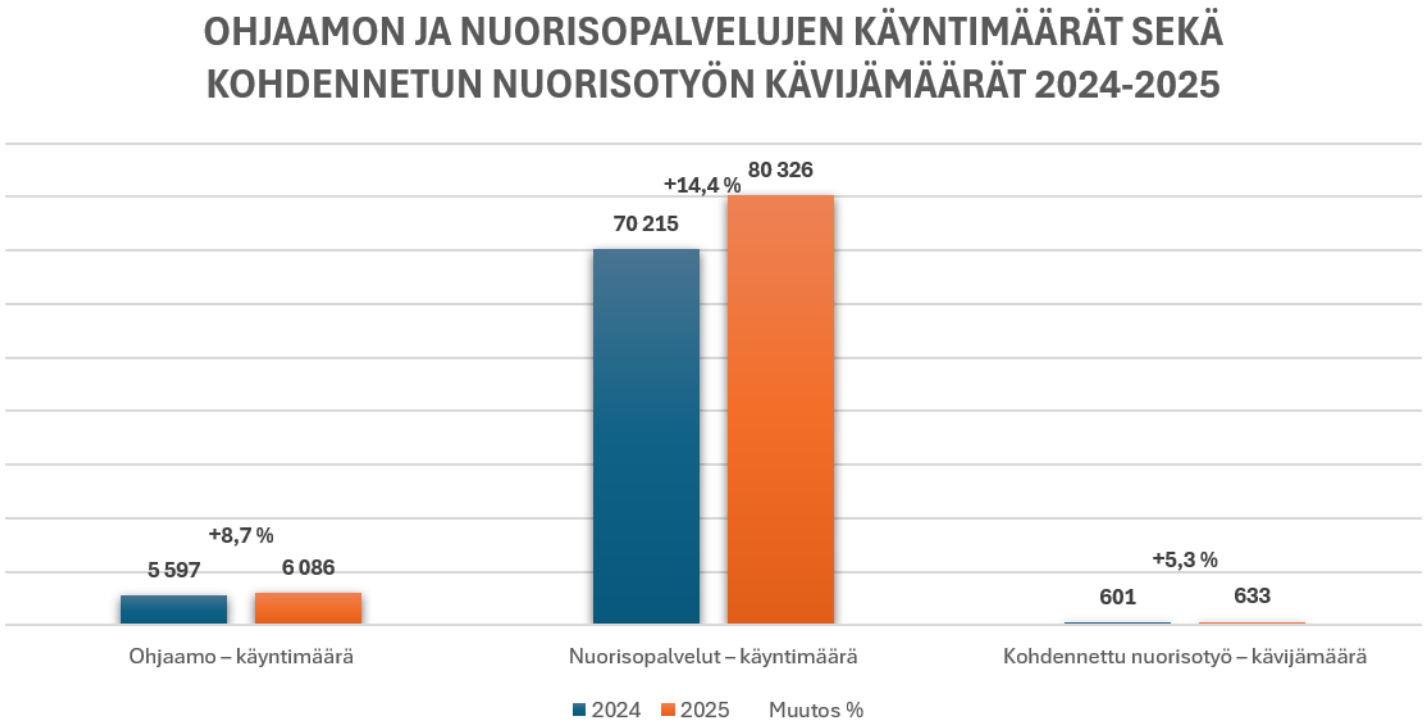
- suuntaamalla palveluja ja resursseja siten, että ne tukevat kuntalaisten hyvinvointia, liikunta-aktiivisuutta ja palvelujen yhdenvertaista saavutettavuutta ja esteettömyyttä
- seuraamalla palvelujen käyttöä ja vaikuttavuutta
- vahvistamalla yhteistyötä urheiluseurojen ja muiden toimijoiden kanssa
- tarjoamalla matalan kynnyksen toimintoja, jotka tavoittavat laajasti kaupungin eri ikä- ja liikkujaryhmiä, soveltavan liikunnan tarpeet huomioiden
- ylläpitämällä henkilöstön osaamistasoa koulutuksilla

Nuorisopalvelut

Perustehtävä ja vastuut

Nuorisopalveluiden perustehtävä on edistää nuorten hyvinvointia, kasvua ja osallisuutta sekä ehkäistä syrjäytymistä tarjoamalla tukea, ohjausta ja turvallisia yhteisöjä nuorten arkeen. Palvelu vahvistaa nuorten mahdollisuuksia osallistua, löytää tarvitsemansa tuki ja kiinnittyä koulutukseen, työhön, harrastuksiin ja yhteiskuntaan.

Kaupunki vastaa nuorisotyön järjestämisestä, saavutettavuudesta ja laadusta sekä palvelujen kehittämisestä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Nuorisopalvelut sisältävät nuorisotilatoiminnan, erityis-, digitaalisen, kansainvälisen- ja kulttuurisen nuorisotyön, koulunuorisotyön, liikkuvan nuorisotilatoiminnan sekä nuorille suunnatut tapahtumat, retket ja leirit. Palveluja toteutetaan eri puolilla kaupunkia nuorisotiloilla ja Kulttuuritalo Anniksessa sekä oppilaitoksissa. Ohjaamo tarjoaa alle 30-vuotiaille nuorille matalan kynnyksen monialaisen palvelupisteen, jossa nuoret saavat kokonaisvaltaista ohjausta ja tukea koulutukseen, työhön ja arjen asioihin sekä ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin. Kohdennettu nuorisotyö sisältää etsivän nuorisotyön sekä nuorten työpajatoiminnan, jotka tukevat nuorten elämänhallintaa, koulutus- ja työelämäpolkuja.

Nuorisopalvelut vastaa lisäksi hanketoiminnan koordinoinnista, nuorisopassista, avustusten hallinnasta sekä loma-aikojen toiminnan järjestämisestä.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Nuorisopalveluiden toimintaympäristö on viime vuosina muuttunut merkittävästi. Keskeisiä muutoksia ovat nuorten hyvinvoinnin eriytyminen sekä palvelutarpeiden kasvu ja monimuotoistuminen. Moni nuorista voi hyvin, mutta samanaikaisesti pahoinvointi, mielenterveys- ja päihdehaasteet sekä yksinäisyys ovat lisääntyneet, mikä näkyy tuen tarpeen kasvuna. Palveluihin osallistuvien määrä on suuri ja asiakaskunta moninainen, mikä edellyttää toiminnalta joustavuutta, saavutettavuutta ja kykyä vastata erilaisiin elämäntilanteisiin.

Keskeisiä riskejä ovat:

- nuorten tuen tarpeen kasvu ja palvelujen kuormittuminen
- kohdennetun nuorisotyön riippuvuus valtionavustuksista
- palveluiden saavutettavuuden ja tunnettuuden riittävyys eri nuorten ryhmissä
- monialaisen tuen katkokset tilanteissa, joissa nuori tarvitsee usean toimijan palveluja

Riskienhallintaa toteutetaan:

- vahvistamalla henkilöstön osaamista ja kykyä kohdata erilaisissa elämäntilanteissa olevia nuoria
- kehittämällä palveluiden tunnettuutta ja saavutettavuutta sekä matalan kynnyksen toimintatapoja
- varmistamalla monialaisen tuen ja varhaisen puuttumisen palveluketjut
- seuraamalla asiakasmääriä, palvelutarpeita ja vaikuttavuutta systemaattisesti
- aktiivinen yhteistyö sidosryhmien kanssa
- varautumalla valtionavustusten vaihteluihin palveluiden suunnittelussa

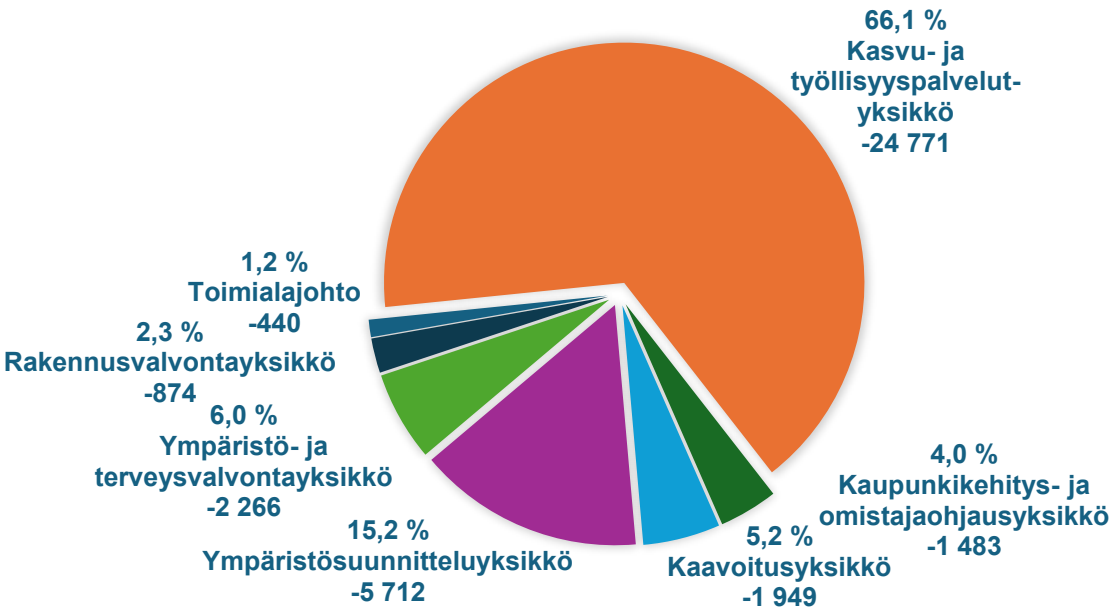
Elinvoima- ja ympäristötoimiala

Elinvoima- ja ympäristötoimiala huolehtii kaupungin maankäytön, ympäristön, rakentamisen, työllisyyden ja elinkeinojen kehittämiseen liittyvistä tehtävistä. Toimiala luo edellytyksiä yritystoiminnalle, työpaikkojen syntymiselle ja kestävälle kaupunkikehitykselle sekä ohjaa kaupungin kasvua suunnitelmallisesti ja vastuullisesti. Tehtävät vaikuttavat merkittävästi kaupungin kilpailukykyyn, houkuttelevuuteen ja tulevaisuuden kehitysedellytyksiin.

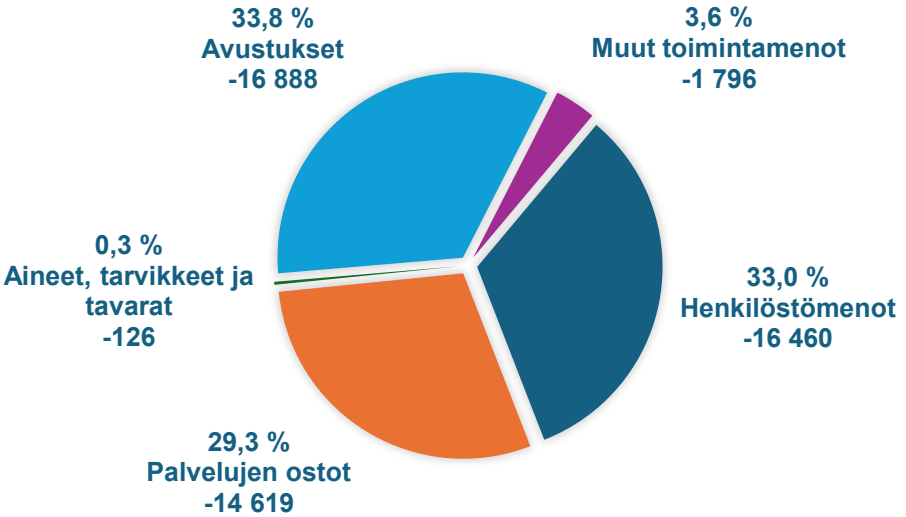
Elinvoima- ja ympäristötoimialan taloudelliset tavoitteet

Tulo- ja menoarviot (1000 €)	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	11 850	11 860	12 395	12 698	13 008
Valmistus omaan käyttöön	4				
Toimintamenot	-44 904	-45 514	-49 890	-51 088	-52 315
Toimintakate (Netto)	-33 050	-33 654	**-37 495**	-38 390	-39 308
Laskennalliset kustannukset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-317	-198	-321	-340	-346
Sisäiset vuokrat 2025–2026	-971	-1 126			
Tehtävän kokonaiskustannukset	-34 338	-34 977	-37 816	-38 730	-39 654
Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät (1 000 €)					
Esteettömyysavustukset (kate asumisen rahastosta)			**300**		
Asumisneuvontahanke (kate perintörahastosta)			**90**		
Hankeavustukset			**60**		
Nuorten kesätyötuki			**300**		
Työpolku-rahoitus kumppanuusyhdistyksille			**100**		

ELINVOIMA- JA YMPÄRISTÖTOIMIALAN TOIMINTAKATE YKSIKÖITTÄIN

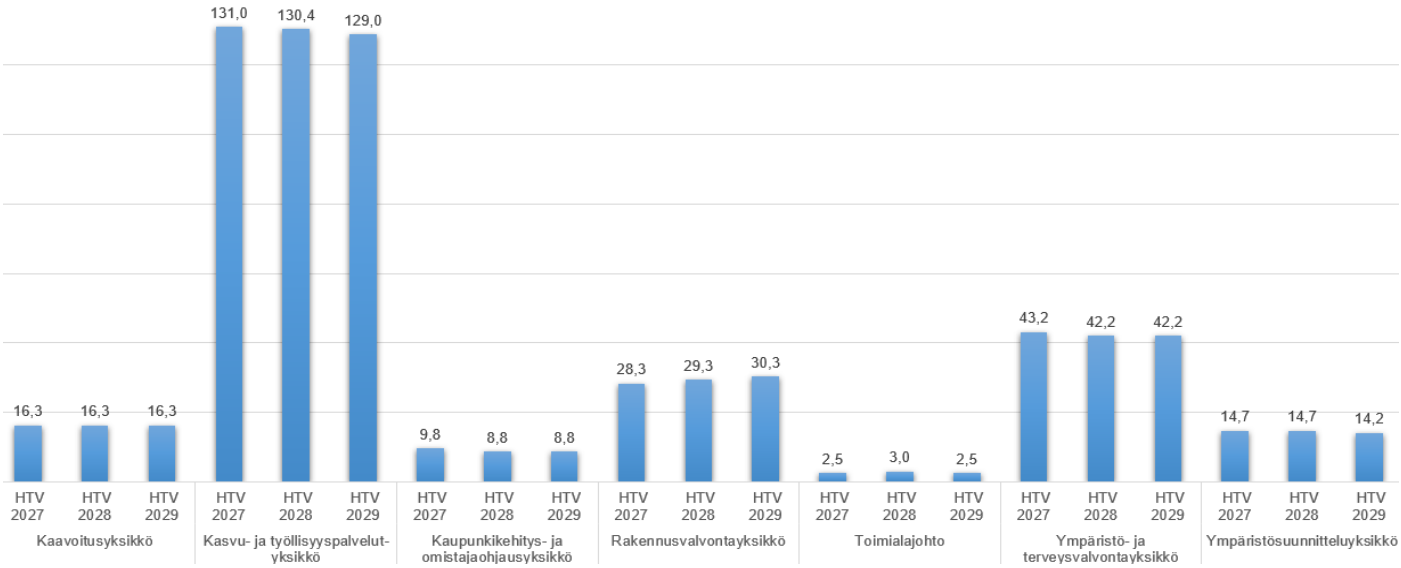
ELINVOIMA- JA YMPÄRISTÖTOIMIALAN MENOLAJIJAKAUMA

Elinvoima- ja ympäristötoimialan toiminnalliset tavoitteet

Mittari	Tavoitetaso 2027
Painopiste: Elinvoima ja yhteydet	
Tapahtumapäivien määrä koko keskustan alueella	+32
Tapahtumapäivien määrä kauppatorilla	+5
Tapahtumapäivien määrä kävelykadulla ja Eetu Salinin aukiolla	+15 (Kävis 50v-juhlavuosi)
Tapahtumapäivien määrä Promenadikeskuksessa	+3
Tapahtumapäivien määrä Etelärannassa	+5
Kauppatorin ja Eetu Salinin aukion koko vuoden keskimääräinen päivittäinen käyntimäärä	+300
15 minuutin kävelykeskustan työpaikat (kpl)	10 220
Asukkaat 15 minuutin kävelykeskustassa (henkilöä)	15 380
Yrittäjäkyselyiden tulosten parantaminen / yritysimago	NPS nousee lähtöarvosta -50 kohti 0
Toimivallan määräaikainen siirto valtiolta Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tietyissä asioissa ympäristönsuojelulain § 38 nojalla	Tiedoksi annetuista hakemuksista käsitellään 90 % viiden (5) kuukauden kuluessa
Painopiste: Hyvinvointi ja vetovoima	
Potentiaalisten liiketoiminnan harjoittamisen paikkojen valmiusaste (%)	Keskimäärin +10 % lähtötasosta
Kärkikohteissa uudet yritykset tai olemassa olevan toiminnan laajentuminen (kpl)	21
Yyterin kävijämäärien kasvu (kävijää)	+10 % 256 000 lähtötasoon
Painopiste: Osaaminen ja teollisuus	
Uudet työpaikat (kpl)	+ 2 % lähtötasoon 15 260
Yritysten sijoittumisliidit (kpl)	+5 uutta liidiä
Kasvuyritysten määrä, +10 % kasvaneita (kpl)	520
Varhaisen vaiheen kasvuyritykset, startup (kpl)	5
Yritykset, jotka palkkaavat 1. työntekijän (kpl)	+100 % lähtötasoon 3
Rakentamislupien käsittelyaika uuden rakentamislain voimaantulon jälkeen (päivää mediaani)	-5 % vuoden 2026 tasosta
Pitkäaikaistyöttömien määrä	2 000
Työllisten osuus Satakunnassa korkeakoulututkinnon suorittaneista vuosi valmistumisen jälkeen (%)	Säilyy vähintään lähtötasolla
Ulkomaalaisten työnhakijoiden määrä (henkilöä)	600
Painopiste: Johtaminen ja vastuullisuus	
Porin kaupungin luonnon monimuotoisuusohjelman (LUMO-ohjelma) toimenpiteet toteutettu	Maakunnallisen LUMO-ohjelman valmistuttua vuonna 2027 sen kytkeminen Porin kaupungin LUMO-ohjelmaan aloitetaan
HINKU-verkoston tavoite kasvihuonekaasuvähennys saavutettu	Päästöt vähentyneet vuoden 2024 tiedoista

Elinvoima- ja ympäristötoimialan henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilötyövuodet taloussuunnitelmakaudella

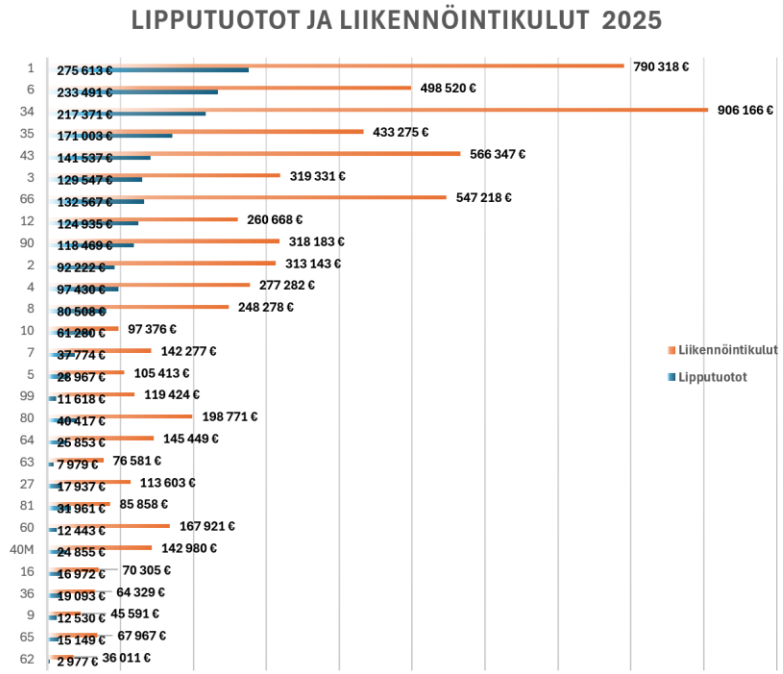

Joukkoliikennepalvelut

Perustehtävä ja vastuut

Joukkoliikenteen perustehtävä on turvata kuntalaisten sujuvat ja saavutettavat liikkumismahdollisuudet tarjoamalla luotettavia ja kustannustehokkaita yhteyksiä eri kaupunginosien, palvelujen, työpaikkojen ja oppilaitosten välillä. Kaupungin vastuulla on päättää reitit ja aikataulut sekä lippujen asiakashinnat ja käyttöehdot. Kaupunki huolehtii asiakaspalvelusta sekä lippu- ja maksujärjestelmästä ja niiden avulla kerättävän myynti- ja matkadatan hyödyntämisestä palvelun suunnittelussa. Palvelu tukee kestävää liikkumista, vähentää liikenteen päästöjä ja edistää kaupungin strategisia tavoitteita, kuten elinvoimaa ja liikkumismahdollisuuksia. Joukkoliikenteen järjestäminen on kaupungin ei-lakisääteinen strateginen tehtävä.

Lipputuotot eivät sisällä sivistystoimialan sisäisenä eränä kirjattavia koululaisten lippuja eikä opetuksen ja varhaiskasvatuksen ryhmämatkoja. Reittien 80, 81 ja 90 lipputuotoista ja liikennöintikuluista kuuluu Ulvilan kaupungille 60 %. Kaikki summat ovat arvonlisäverottomia.

Porin kaupunki on sitoutunut hankkimaan avointa joukkoliikennettä sidosyksikkö Porin Linjat Oy:ltä 8 + 2 vuoden pituisen hankintasopimuksen ajan 3.6.2029 saakka (optiolla 1.6.2031). Lisäksi Porin kaupunki osallistuu ostokustannuksiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen järjestämissä avoimen joukkoliikenteen hankintasopimuksissa yhteysväleillä Rauma-Eurajoki-Pori, Lavia-Kankaanpää-Pori, Olkiluoto-Pori ja Kokemäki/Eura-Harjavalta-Nakkila-Pori. Sopimukset päättyvät vuosina 2028–30.

Porin kaupunki tuottaa joukkoliikenteen viranomaistehtävät Harjavallan, Kokemäen ja Ulvilan kaupungeille sekä Nakkilan kunnalle liikennepalvelulain § 182 mukaisesti.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Matkustajien tarve joukkoliikenteen reiteille ja aikatauluille muuttuu kaupunginosien väestön ikärakenteen ja lähipalvelujen (ruokakauppa, päiväkoti, peruskoulu) sijaintien mukaan. Joukkoliikenne ei ole kustannustehokas liikkumispalvelu, jos säännöllisesti matkustavia joukkoja ei ole kaupunginosassa.

Palvelun keskeisinä riskeinä ovat matkustajamäärien (lipputulot) vuodenajoista ja sääoloista riippuvainen heilahtelu sekä energiahintojen ja käyttövoimamurroksen vaikutukset liikenteen tuotantokustannuksiin. Lisäksi riskeinä tunnistetaan rahastuslaitteiden vaatimien verkkoyhteyksien toimivuus, tiestön talvikunnossapito rannikon nopeasti vaihtuvissa keleissä ja kuljettajien saatavuus.

Riskienhallintatoimina korostuvat:

- reitit ja aikataulut kohdennetaan matkustuskysyntään kustannustehokkaasti
- ruuhkautuvia vuoroja seurataan ja ruuhkien syyt tunnistetaan
- perusopetuslain mukaisten kuljetusten siirretään kylissä ja harvaan asutuilla alueilla sivistystoimialan hoitamiin erilliskuljetuksiin, mikä lisää kysyntää hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain sekä Kelalle kuuluvien sairausvakuutuslain mukaisille henkilökuljetuspalveluille (taksit)
- digitalisaation hyödynnetään matkustajan opastamisessa (ajantasainen reittiopas ja lipputuotteet sovelluksessa)

- lippujen hinnoittelulla ja käyttöehdoilla varmistetaan, että joukkoliikenne on lähtökohtaisesti käyttäjälleen maksullinen kohtuuhintainen palvelu
- valtio keskittää joukkoliikennetehtävät Traficomiin (linja-autot, henkilöjunat ja maakuntalennot) ja valtion joukkoliikennehankintojen kustannustenjakotapa ja kunnille myönnettävien avustusten myöntämismenettelyt uudistetaan 2027 ja 2029 (uusi MAL-sopimuskausi alkaa)
- kaluston käyttövoimavalinnat ja niiden hallittu siirtymä 2030-luvun uuteen sopimuskauteen on merkittävä HINKU-toimenpide

Työllisyyspalvelut

Perustehtävä ja vastuut

Porin kaupunki toimii 11 kunnan muodostaman Satakunnan työllisyysalueen vastuukuntana. Työllisyysalue järjestää julkiset työvoimapalvelut sekä niitä täydentävät palvelut työnhakijoille ja työnantajille.

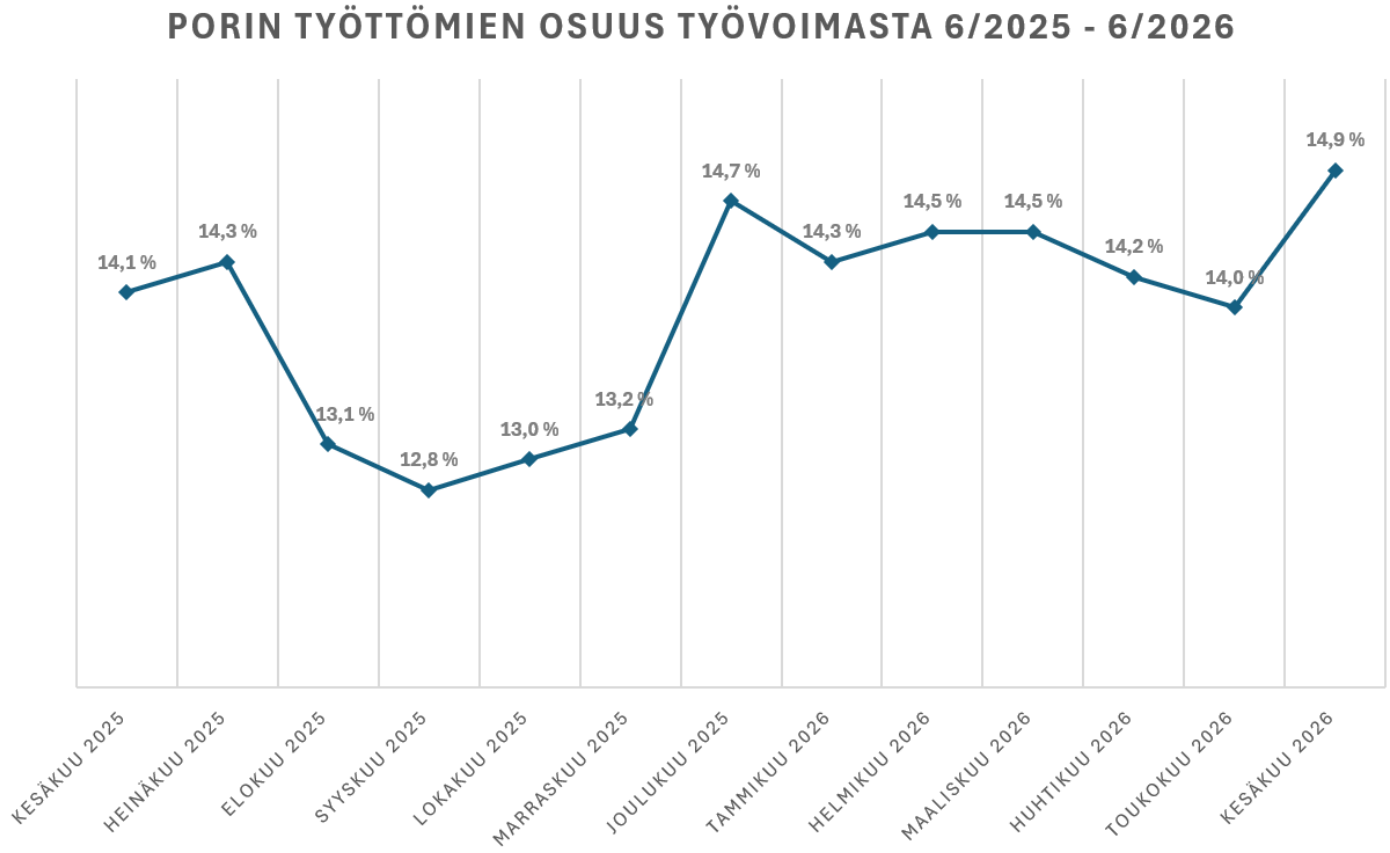
Työllisyyspalveluiden perustehtävänä on vahvistaa alueen elinvoimaa edistämällä yritysten kasvun edellytyksiä, osaavan työvoiman saatavuutta ja kuntalaisten työllistymistä.

Työllisyyspalvelu tukee työnhakijoiden työllistymistä tarjoamalla työnvälitystä, ohjausta, neuvontaa ja osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia. Erityispalveluja kohdennetaan nuorille, ulkomaalaistaustaisille, yli 55-vuotiaille ja täsmätyökykyisille. Toiminnassa korostuvat yhdenvertaiset ja saavutettavat palvelut sekä yhteistyö työnantajien, oppilaitosten, hyvinvointialueen ja muiden kumppaneiden kanssa.

Työllisyysalueen työnantajapalvelu vastaa alueen työnantajille suunnatuista julkisista työllisyyspalveluista. Se tukee työnantajia rekrytoinneissa, tekee lakisääteisiä tuki- ja koulutuspäätöksiä sekä neuvoo muutostilanteissa. Toiminta edistää osaavan työvoiman saatavuutta, vahvistaa elinkeinoyhteistyötä sekä tukee yritysten kasvua ja alueen elinvoimaa.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Työllisyyspalveluiden toimintaympäristöön vaikuttavat talouden suhdannekehitys, työmarkkinoiden rakennemuutokset sekä työnhakijoiden palvelutarpeiden monimuotoistuminen. Keskeisiä riskejä ovat työttömyyden kasvu ja pitkittyminen, osaavan työvoiman saatavuuden haasteet, palvelutarpeiden lisääntyminen sekä lainsäädännön mahdollisista muutoksista aiheutuvat uudet velvoitteet ja kustannukset. Riskejä hallitaan vahvistamalla työvoiman ja työpaikkojen kohtaantoa, kohdentamalla palveluja vaikuttavasti sekä tiivistämällä yhteistyötä työnantajien ja muiden kumppaneiden kanssa. Lisäksi riskejä hallitaan tukemalla yritysten kasvun edellytyksiä ja alueen elinvoimaa yhteistyössä elinkeinopalveluverkoston kanssa.

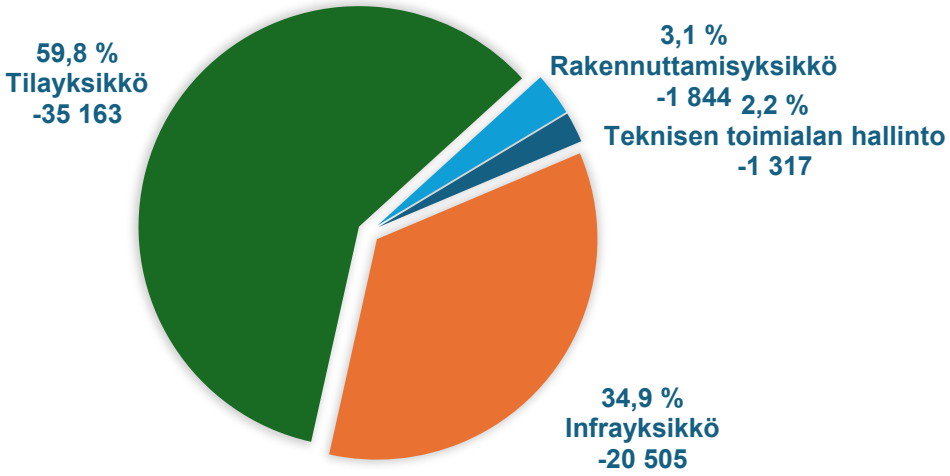
Tekninen toimiala

Tekninen toimiala vastaa kaupungin toimitiloista, yhdyskuntatekniikasta, liikenneväylistä, viheralueista ja muusta kaupunkiympäristöstä. Toiminta varmistaa palvelutuotannon tarvitsemien tilojen ja infrastruktuurin toimivuuden sekä huolehtii kaupungin omaisuuden ylläpidosta ja kehittämisestä. Laadukas toimintaympäristö luo perustan sujuvalle arjelle, turvallisuudelle ja viihtyisälle kaupunkikuvalle.

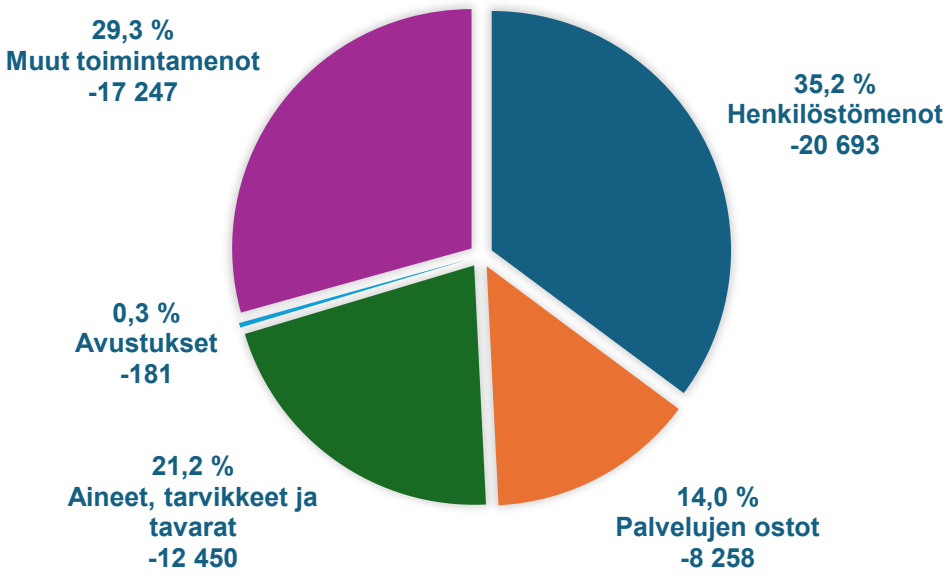
Teknisen toimialan taloudelliset tavoitteet

Tulo- ja menoarviot (1000 €)	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	24 783	18 061	**61 666**	62 081	62 505
Valmistus omaan käyttöön	2 908	2 931	**2 931**	2 931	2 931
Toimintamenot	-54 172	-55 800	**-58 829**	-60 151	-61 507
Toimintakate (Netto)	-26 481	-34 808	5 768	4 860	3 930
Sisäiset vuokratulot 2025–2026	38 508	35 935			
Laskennalliset kustannukset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-25 200	-23 452	-23 511	-24 891	-25 352
Sisäiset vuokrat 2025–2026	-9 099	-7 155			
Tehtävän kokonaiskustannukset	-22 272	-29 480	-17 743	-20 031	-21 422
Sitovuustason sisällä erikseen sitovat erät (1 000 €)					
Yksityistieavustukset			**160**		

TEKNISEN TOIMIALAN TOIMINTAMENOT YKSIKÖITTÄIN

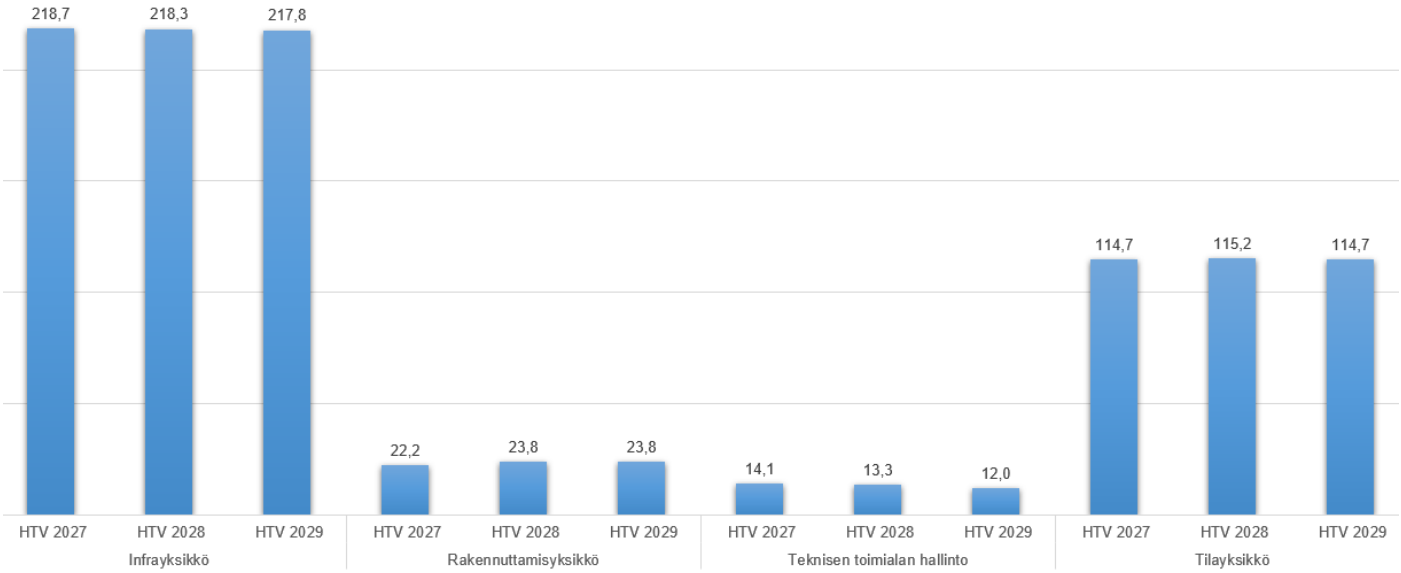
TEKNISEN TOIMIALAN MENOLAJIJAKAUMA

Teknisen toimialan toiminnalliset tavoitteet

Mittari	Tavoitetaso 2027
Painopiste: Hyvinvointi ja vetovoima	
Tilatehokkuus (%)	Mittaristo laadittu ja hyväksytty TA 2028 yhteydessä, rakennusryhmittäiset käyttöasteet selvitetty
Katuverkon korjausvelka (indeksi)	90
Painopiste: Johtaminen ja vastuullisuus	
10 vuoden investointisuunnitelma ja 30 vuoden investointiselvitys laadittu ja hyväksytty poliittisesti	10 vuoden investointisuunnitelma hyväksytty
Julkisenalan energiatehokkuussopimuksen (JETS) energiansäästötavoite saavutettu (MWh)	Energiakäytön tehostuminen lähtötasosta, vähintään 1 % säästö

Teknisen toimialan henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilötyövuodet taloussuunnitelmakaudella

Infrastruktuurin palvelut

Perustehtävä ja vastuut

Infrastruktuurin palveluiden perustehtävä on huolehtia, että kaupungin liikenneväylät rakenteineen, yleiset alueet, vesiväylät, pienvenesatamat, viheralueet, retkeilyreitit ja -rakenteet sekä liikuntapaikat ja -laitokset pidetään turvallisina, toimivina ja käyttötarkoitustaan palvelevina asukkaiden, yritysten ja vierailijoiden käyttöön. Lisäksi infrapalveluihin sisältyy kaupungin maaomaisuudesta, kaduilla ja yleisillä alueilla tehtävien töiden luvituksesta, liikenne- ja viheralueiden sekä yleisten alueiden suunnittelusta ja rakentamisesta, kaupunkikuvan kehittämisestä sekä kaupungin metsäalueiden hoitosuunnitelman laatimisesta ja toteuttamisesta huolehtiminen.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Rakennetun infrastruktuurin toimintaympäristössä merkittävimmät riskit liittyvät korjausvelan hallintaan. Ilman rakenteisiin kohdistuvia peruskorjauksia korjausvelka kasvaa, mikä lisää ylläpitokustannuksia ja heikentää väylien, puistojen ja yleisten alueiden turvallisuutta ja käytettävyyttä. Katuverkon, puistojen ja yleisten alueiden kunto vaikuttavat merkittävästi myös yleiseen kaupunkikuvaan ja viihtyisyyteen. Esimerkiksi huonokuntoinen katuverkko lisää liikenteestä aiheutuvia tärinä- ja meluhaittoja ja puutteellisesti hoidettu leikkipuisto voi olla käyttäjille vaarallinen.

Toinen merkittävä riskitekijä kaupungin infrastruktuurin ylläpidolle on vuosittaiset säävaihtelut (liukkaudentorjunta, lumimäärä) sekä enenevässä määrin myös sään ääri-ilmiöt (myrskyt ja tulvat). Muita huomioitavia riskejä ovat lainsäädännön muutosten myötä tulevat uudet velvoitteet, kaluston investointitarpeet sekä yleisesti muuttuvat ja lisääntyvät palvelutarpeet hoidettavan infra-omaisuuden kasvaessa.

Riskienhallintaa vahvistetaan kehittämällä omaisuudenhallintaa kaikilla osa-alueilla, varautumalla suunnitelmallisesti säänvaihteluihin ja sään ääri-ilmiöihin sekä kehittämällä kunnossapitokalustoa ja -menetelmiä.

Tilavuokrauspalvelut

Perustehtävä ja vastuut

Tilavuokrauspalvelujen perustehtävänä on varmistaa, että kaupungin palveluilla on käytössään turvalliset, terveelliset, tarkoituksenmukaiset ja kustannustehokkaat tilat palvelujen tuottamiseen. Tilatarpeet muodostuvat toimialojen toiminnasta, ja tilavuokrauspalvelut ohjaa tilankäyttöä sekä tuottaa tilojen kustannuksia, kuntoa ja käyttöastetta koskevan tiedon päätöksenteon tueksi. Palvelu vastaa siitä, että tilakantaa hoidetaan ja kehitetään määriteltyä palvelutarvetta vastaavasti sekä kiinteistöomaisuuden arvo ja kunto säilyvät.

Tilavuokrauspalvelu vastaa kaupungin omistamien ja hallinnoimien tilojen vuokrauksesta, suunnitelmallisesta ylläpidosta, kiinteistönhoidosta ja isännöinnistä sekä kiinteistöjen myynnistä. Palvelu kehittää tilojen käyttöastetta sekä valmistelee ja toteuttaa palveluverkkopäätösten edellyttämät tilajärjestelyt yhdessä toimialojen kanssa.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Tilavuokrauspalvelujen toimintaympäristö muuttuu palveluverkkojen, väestörakenteen ja kaupungin tilatarpeiden muuttuessa. Samalla kiinteistökannan ikääntyminen, energiatehokkuusvaatimusten kasvu ja taloudelliset paineet korostavat pitkäjänteisen omaisuudenhallinnan merkitystä.

Keskeisiä riskejä ovat korjausvelan kasvu ja tilojen kunnon heikkeneminen, energiakustannusten nousu, palveluverkkomuutosten vaikutukset tilatarpeisiin ja vajaakäyttöön. Lisäksi keskeisiä riskejä ovat tilojen käyttöasteen vaihtelu eri toimialoilla, talotekniikan ja muiden järjestelmien ikääntyminen sekä henkilöstön saatavuus ja osaamisen varmistaminen.

Riskienhallintaa toteutetaan tehostamalla tilojen käytön suunnittelua ja käyttöasteen seurantaa, kohdentamalla ylläpitotoimenpiteitä suunnitellusti korjaustarpeisiin, arvioimalla tilaratkaisuja, keskittämällä tilankäyttöä ja purkamalla vajaakäyttöä. Riskienhallintaa toteutetaan lisäksi vahvistamalla toimialatasoista tilajohtamista sekä varmistamalla henkilöstön osaaminen koulutuksen ja rekrytoinnin avulla.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosaan yhdistellään käyttötalousosasta siirtyvät erät ja budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalousosissa ja tulosbudjeteissa.

Toimintakate

Toimintakate kuvaa kaupungin palvelutuotannosta ja muusta varsinaisesta toiminnasta aiheutuvien toimintatuottojen ja toimintakulujen erotusta. Toimintakate on yksi keskeisimmistä kuntatalouden tunnusluvuista, sillä se osoittaa, kuinka paljon kaupungin toiminnan nettomenot edellyttävät rahoitusta verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoituserillä.

Toimintakatteen kehitys kuvaa siten kaupungin oman toiminnan taloudellista vaikutusta paremmin kuin mikään muu yksittäinen tuloslaskelman erä. Toimintakatteen heikkeneminen merkitsee, että toimintamenot kasvavat toimintatuottoja nopeammin, mikä lisää painetta verorahoituksen riittävyyteen ja heikentää kaupungin talouden tasapainoa. Vastaavasti toimintakatteen hallinta edellyttää palvelutuotannon tuottavuuden, rakenteiden ja kustannustehokkuuden jatkuvaa kehittämistä.

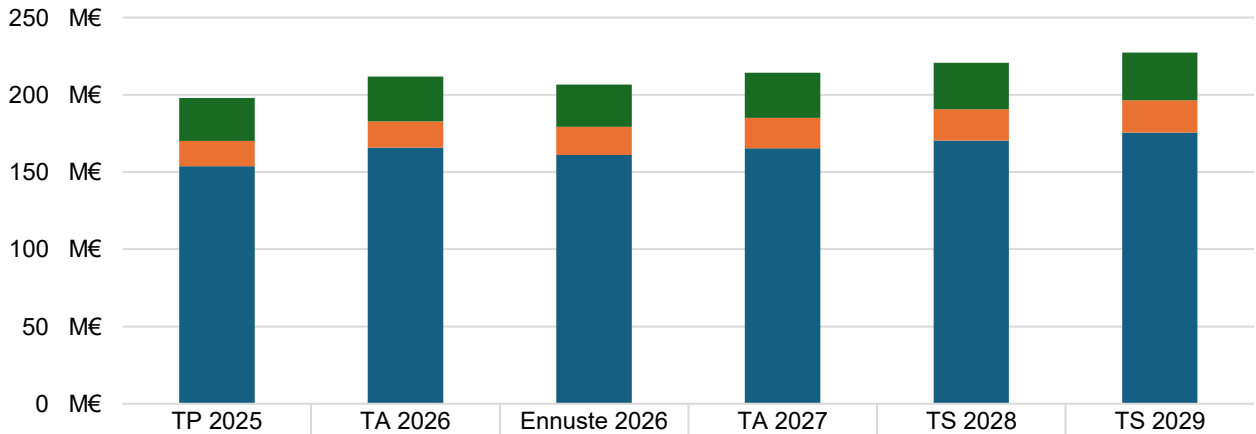
Toimintakatteen muutoksen tulkinnassa on huomioitava mahdolliset kertaluonteiset ja poikkeukselliset erät, kuten merkittävät käyttöomaisuuden luovutusvoitot. Tällaiset erät eivät kuvaa kaupungin varsinaisen palvelutuotannon tuloksellisuutta tai kustannuskehitystä.

Talousarviovuonna 2027 kaupungin toimintakate on -244,1 M€ (-232,0 M€ liikelaitokset huomioiden). Toimintakatteen muutos edelliseen talousarvioon verrattuna on 9,7 %. Kertaluonteisten erien (maantiekadun kiinteistön myynti) vaikutuksella oikaistuna toimintakatteen vertailukelpoinen muutos on 4,9 %, mikä kuvaa paremmin kaupungin varsinaisen toiminnan taloudellista kehitystä. Suunnitelmakaudella toimintakatteen kehitykseen tulevat vaikuttamaan muun muassa palvelutarpeiden muutokset, yleinen kustannustason kehitys, palkkaratkaisut sekä kaupungin omat toiminnan tehostamistoimenpiteet.

Verotulot

Verotulot ovat kaupungin tärkein tulorahoituksen lähde ja keskeinen edellytys palvelujen järjestämiselle sekä investointien rahoittamiselle. Kaupunki saa verotuloja kunnallisverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta. Verotulojen rakenteessa kunnallisvero muodostaa edelleen selvästi suurimman osan kokonaiskertymästä, kun taas yhteisövero ja kiinteistövero täydentävät kaupungin veropohjaa. Vuonna 2027 kaupungin verotulojen arvioidaan olevan yhteensä 214,2 M€, josta kunnallisveron osuus on 77 %, yhteisöveron 9 % ja kiinteistöveron 14 %. Taloussuunnitelmavuosille 2028–2029 verotuloihin on laskettu 3 prosentin vuosittainen kasvu.

Väestökehityksellä on merkittävä vaikutus kaupungin verotulojen pitkän aikavälin kasvuun. Työikäisen väestön määrä, työllisyysaste ja palkkasumman kehitys vaikuttavat suoraan kunnallisverotuottoon. Väestön ikärakenteen muutokset ja työikäisen väestön mahdollinen väheneminen voivat hidastaa verotulojen kasvua, vaikka ansiotaso ja yleinen talouskehitys olisivatkin myönteisiä. Verotulojen kestävän kasvun kannalta keskeisessä asemassa ovat uusien työpaikkojen syntyminen, yritystoiminnan vahvistuminen sekä kaupungin veto- ja pitovoiman kehittyminen.

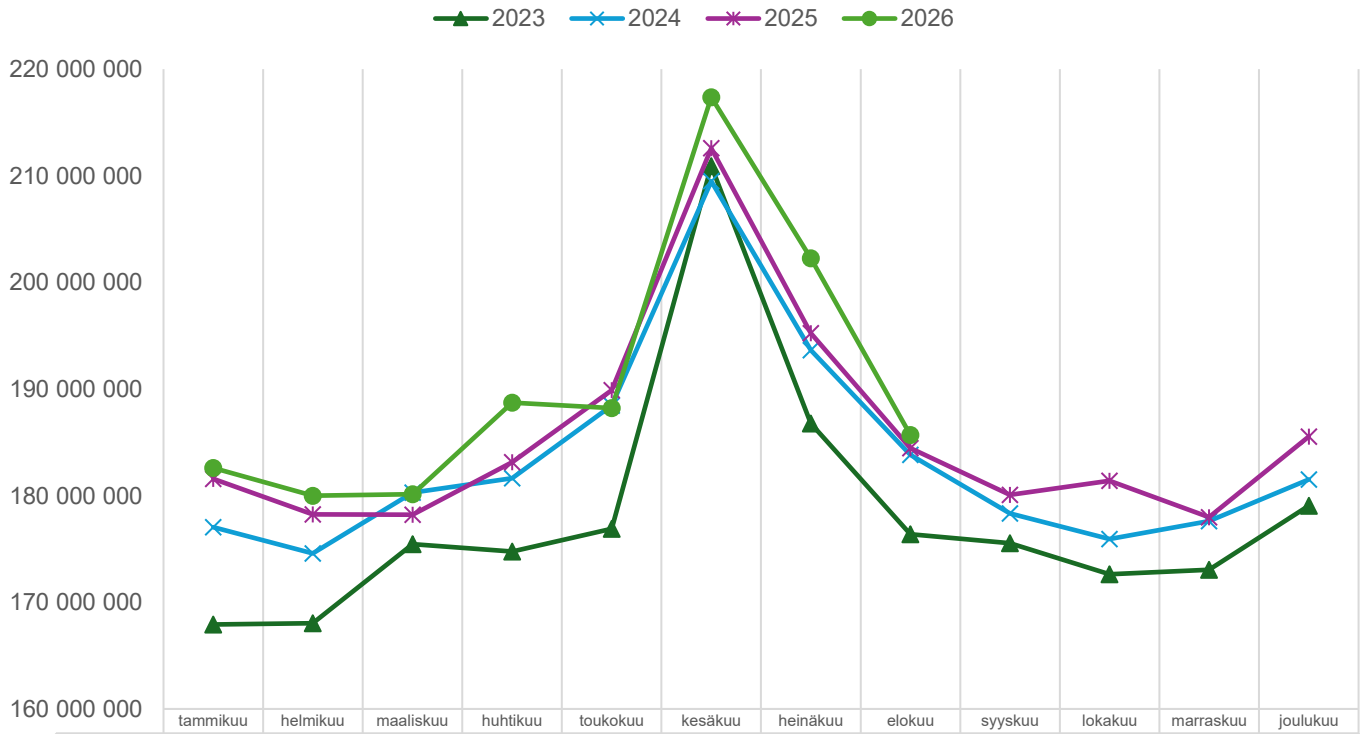
	TP 2025	TA 2026	Ennuste 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kiinteistövero	27,8	29,1	27,3	29,1	30,0	30,9
Yhteisövero	16,4	16,9	18,2	19,7	20,3	20,9
Kunnallisvero	153,7	165,8	161,1	165,4	170,4	175,5
Verotulot	197,9	211,8	206,7	214,2	220,6	227,2

Kunnallisvero

Kunnallisvero on kaupungin merkittävin yksittäinen tulolähde. **Porin kaupungin kunnallisveroprosentti on 8,7 %, eikä siihen esitetä muutoksia taloussuunnitelmakaudella.** Kunnallisveron kertymään vaikuttavat veroprosentin lisäksi erityisesti työllisyystilanne, palkkasumman kehitys, väestömäärä sekä valtion veroperustemuutokset. Talousarvion verotuloennuste perustuu kuntaliiton veroennustekehikkoon 9/2026. Kunnallisveron tuoton arvioidaan vuonna 2027 olevan 165,4 M€, mikä vastaa 2,7 % muutosta vuoden 2026 ennustettuun kertymään.

Kunnallisveron kehitystä havainnollistetaan oheisella ennakonpidätyksen alaisten ansiotulojen kuukausikehitystä kuvaavalla kuvaajalla. Ennakonpidätyksen alaiset ansiotulot muodostavat kunnallisveron keskeisen veropohjan, minkä vuoksi niiden kehitys antaa verokertymää paremman kuvan työmarkkinoiden, palkkasumman ja väestökehityksen vaikutuksista kaupungin verotuloihin. Kuvaajasta voidaan havaita ansiotulojen kasvaneen vuosina 2023–2026 lähes kaikissa kuukausissa. Erityisesti kesällä maksettavat lomarahat näkyvät selkeänä kausivaihteluna, mutta myös muiden kuukausien ansiotulot ovat kehittyneet myönteisesti. Ansiotulojen kasvu tukee kunnallisverotuottojen kehitystä, vaikka väestömäärän ja työikäisen väestön pitkän aikavälin kehitys asettavat veropohjan kasvulle haasteita tulevina vuosina.

ENNAKONPIDÄTYKSEN ALAISET ANSIOTULOT KUUKAUSITTAIN

	tammikuu	helmikuu	maaliskuu	huhtikuu	toukokuu	kesäkuu	heinäkuu	elokuu	syyskuu	lokakuu	marraskuu	joulukuu
2023	167 923 631	168 043 171	175 442 182	174 759 013	176 886 186	210 915 348	186 779 834	176 372 922	175 557 554	172 633 361	173 041 856	179 065 508
2024	177 034 510	174 589 725	180 297 731	181 647 345	188 446 695	209 483 713	193 641 707	183 836 922	178 334 123	175 943 016	177 612 759	181 510 380
2025	181 592 196	178 251 460	178 216 356	183 153 918	189 884 101	212 580 205	195 226 592	184 462 270	180 088 060	181 385 797	177 983 884	185 541 495
2026	182 604 589	179 999 675	180 139 358	188 726 775	188 220 719	217 372 182	202 259 987	185 701 051				

Yhteisövero

Yhteisövero muodostuu kaupungin osuudesta yritysten maksamasta tuloverosta. Vuoden 2027 alusta yhteisöverokanta alenee 20 prosentista 18 prosenttiin, mutta muutoksen vaikutus kuntatalouteen kompensoidaan kasvattamalla kuntien jako-osuutta. Yhteisöverokertymän kehitykseen vaikuttaa alueen yritystoiminnan kannattavuus, uusien investointien toteutuminen sekä työllisyyden ja elinvoiman yleinen kehitys. Porin seudulle suunnitteilla olevat merkittävät teollisuus- ja energiainvestoinnit voivat toteutuessaan vahvistaa kaupungin yhteisöveropohjaa pitkällä aikavälillä. Vuonna 2027 yhteisöverotuottojen arvioidaan olevan 19,7 M€.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on kaupungille vakaa tulonlähde, jonka tuotto perustuu alueella sijaitsevien rakennusten ja maa-alueiden verotusarvoihin sekä kaupunginvaltuuston vahvistamiin veroprosentteihin. Kiinteistöverokertymää heikentää ikäalennusprosentteja koskevien verotusarvosäännösten muutos, joka alentaa sairaalakiinteistöjen verotusarvoja. Samanaikaisesti Porin pitkän aikavälin kiinteistöveropohjan näkymät ovat kuitenkin myönteiset. Alueelle suunnitellut datakeskusinvestoinnit, TNT-tehdashanke sekä muut merkittävät teolliset investoinnit kasvattavat kaupungin kiinteistöverokertymää merkittävästi tulevina vuosina. Vuonna 2027 kiinteistöverotuottojen arvioidaan olevan 29,1 M€.

Lähde: Verottajan tietokanta. Kirjanpitoon verot kirjataan maksuperusteisesti, joten toteutuneet luvut eivät vastaa tilinpäätöstietoja.

Valtionosuudet

Valtionosuudet ovat verotulojen ohella kaupungin keskeinen tulorahoituksen lähde. Valtionosuuksien tarkoituksena on turvata kuntien mahdollisuudet järjestää lakisääteiset palvelut koko maassa kuntien erilaisista olosuhteista ja verotulopohjasta riippumatta. Valtionosuuksien määräytymiseen vaikuttavat muun muassa väestörakenne, sairastavuus, työllisyys, koulutustausta sekä kuntien välisen taloudellisen kantokyvyn tasoittamiseen tarkoitettu verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus. Lisäksi kaupungille maksetaan veromenetysten korvauksia valtion päättämien veroperustemuutosten johdosta.

Vuonna 2027 kaupungin valtionosuuksien arvioidaan olevan yhteensä 26,1 M€ eli 1,8 M€ suuremmat kuin vuonna 2026. Prosentuaalisesti valtionosuus kasvaa edellisvuodesta 7,5 % samalla kun peruspalvelujen hintaindeksi nousee arvioiden mukaan 3,5 prosentilla. Valtionosuudet muodostuvat kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, verotulomenetysten korvauksista sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksista. Lopulliset valtionosuudet tarkentuvat valtion talousarvion ja ministeriöiden päätösten perusteella.

Peruspalvelujen valtionosuuksien laskentaperusteet	**2026**	**TA 2027**	**Muutos**
Ikärakenne, laskennallinen kustannus yhteensä	124 715 460	125 379 811	664 351
Ikä 0–5	*33 200 154*	*33 740 218*	*540 064*
Ikä 6	*6 400 495*	*6 034 415*	*-366 079*
Ikä 7–12	*39 226 080*	*39 043 151*	*-182 929*
Ikä 13–15	*36 811 041*	*37 293 393*	*482 352*
Ikä 16+	*5 018 975*	*5 085 829*	*66 855*
Ikä 18–64	*4 058 717*	*4 182 805*	*124 088*
Muut laskennalliset kustannukset yhteensä	25 681 237	26 671 215	989 978
Vieraskielisyyden laskennallinen kustannus	*9 744 334*	*10 796 556*	*1 052 223*
Työttömyyden ja työllisyyspalveluiden laskennalliset kustannukset	*12 368 183*	*12 274 815*	*-93 368*
Muut laskennalliset kustannukset	*3 568 720*	*3 599 844*	*31 123*
Omarahoitusosuus	-129 021 951	-131 545 117	-2 523 166
Työpaikkaomavaraisuuteen perustuva lisäys	1 207 031	1 247 120	40 089
HYTE-kertoimeen perustuva lisäys	1 680 270	1 721 543	41 272
TE25 ja työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajennuksen korvaus	4 730 208	4 695 711	-34 498
SOTE-uudistukseen liittyvät vähennykset	-20 391 111	-19 244 589	1 146 522
Kaupungin rahoitusosuus perustoimeentulotuesta	-4 770 160	-6 479 821	-1 709 661
Muut vähennykset ja valtion päättämät säästöt valtionosuuksista	-3 345 339	-3 340 210	5 128
Valtionosuus ennen verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tas.	**485 646**	**-894 337**	**-1 379 983**
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	21 038 615	21 912 960	874 345
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	**21 524 261**	**21 018 623**	**-505 638**

Ikärakenteeseen perustuva laskennallinen kustannus on ennakollisissa valtionosuuslaskelmissa vuonna 2027 yhteensä 125,4 miljoonaa euroa, mikä on 0,7 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2026. Kasvu johtuu pääosin valtionosuusjärjestelmän yksikköhintojen ja kustannustason tarkistuksista, sillä väestörakenteessa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Erityisesti 0–5-vuotiaiden ja 13–15-vuotiaiden ikäryhmien laskennallinen kustannus kasvaa yksikköhintojen nousun seurauksena, vaikka lasten määrän kehitys ei tue vastaavaa kasvua pitkällä aikavälillä.

Väestökehitys muodostaa pitkän aikavälin näkökulmasta merkittävän haasteen valtionosuuspohjan kehitykselle. Porin syntyvyys on, kuten koko Suomessa, ollut jo usean vuoden ajan matalalla tasolla. Syntyneiden määrän väheneminen näkyy viiveellä päivähoito-, esiopetus- ja perusopetusikäisten määrässä sekä edelleen valtionosuuksien laskentaperusteissa. Vaikka yksikköhintojen tarkistukset voivat yksittäisinä vuosina kasvattaa ikärakenteeseen perustuvia laskennallisia kustannuksia, johtaa lasten ja nuorten ikäluokkien pieneneminen pidemmällä aikavälillä laskennallisen palvelutarpeen ja sitä kautta myös valtionosuuspohjan supistumiseen.

Muiden laskennallisten kustannusten määrä kasvaa noin miljoonalla eurolla johtuen muun muassa kotoutumispalvelujen uudistuksen yhteydessä toteutetusta kotoutumiskoulutuksen rahoituksen sisällyttämisestä osaksi valtionosuusjärjestelmää. Kunnan omarahoitusosuuden kasvu vähentää valtionosuuksia 2,5 miljoonalla eurolla. Vuonna 2026 omarahoitusosuus oli 1 548,79 euroa/asukas ja vuonna 2027 se tulee olemaan 1 584,69 euroa/asukas.

Valtionosuuksiin sisältyvät edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen liittyvät siirtymätasaus- ja muutosrajoituserät, joilla tasataan uudistuksen vaikutuksia kuntien talouteen. Vuonna 2027 sote-uudistukseen liittyvät vähennykset pienentävät Porin valtionosuuksia yhteensä noin 19,2 miljoonalla eurolla. Lisäksi kunnan rahoitusosuus perustoimeentulotuen kustannuksista vähentää Porin valtionosuuksia vuonna 2027 yhteensä 6,5 miljoonaa euroa, mikä on jopa 1,7 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2026.

Ilman verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta Porin peruspalvelujen valtionosuus jäisi vuonna 2027 negatiiviseksi. Verotulojen tasausjärjestelmän tavoitteena on kaventaa kuntien välisiä eroja verotulokertymässä ja turvata kunnille edellytykset lakisääteisten palvelujen järjestämiseen. Porin verotulot asukasta kohden jäävät tasausjärjestelmän laskennassa valtakunnallisen tasausrajan alapuolelle, minkä vuoksi kaupunki saa verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta.

Varainhoitovuodesta 2010 lähtien toteutetuista veroperustemuutoksista johtuvia kunnallisverotulomuutoksia vastaava euromäärä maksetaan kunnille valtionosuuden yhteydessä. Merkittävin korvaustasoon vaikuttava päätös viime vuosilta on vuonna 2025 toteutettu kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen poisto, mikä vähentää korvausta merkittävästi. Vuodelle 2027 kohdistuvista veroperustemuutoksista euromääräisesti merkittävimmät ovat ansiotuloverotuksen indeksitarkistukset sekä työtulovähennyksen kasvattaminen. Vuoden 2027 valtionosuuksiin sisältyvä verotulomenetysten korvaus on yhteensä 8,9 miljoonaa euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksien laskentaperusteet	**2026**	**TA 2027**	**Muutos**
Esiopetus: pidennetty oppivelvollisuus, 5-vuotiaat	21 006		-21 006
Esiopetus: varhennettu oppivelvollisuus	15 004	231 523	216 519
Perusopetus: muun pidennetyn oppivelvollisuuden rahoitus	1 297 889		-1 297 889
Perusopetus: vamma, sairaus, rajoite	927 064	1 836 603	909 539
Perusopetus: pidennetty, vaikeasti kehitysvammaiset	945 508		-945 508
Perusopetus: toiminta-alueittain	675 363	1 907 395	1 232 032
Perusopetus: valmistava opetus	669 782	1 161 052	491 270
Perusopetus: valmistavan opetuksen arviokorjaus	-226 428	289 315	515 743
Perusopetus: valmistava lisäopetus	134 410	178 095	43 685
Perusopetus: aikuisten perusopetus	77 928	110 187	32 259
Perusopetus: aikuisten perusopetuksen arviokorjaus	-5 482	-10 650	-5 168
Perusopetus: joustavan perusopetuksen lisä	229 279	231 473	2 194
Lukiokoulutus, nuorten oppimäärä	10 162 711	10 332 403	169 692
Lukiokoulutus, aikuisten oppimäärä	200 236	191 436	-8 800
Lukiokoulutus, erityiset koulutustehtävät	186 439	180 249	-6 190
Aamu- ja iltapäivätoiminta	817 651	872 850	55 199
Taiteen perusopetus: musiikki	1 239 810	1 275 046	35 236
Taiteen perusopetus: muu kuin musiikki	151 342	155 644	4 302

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuksien laskentaperusteet	2026	TA 2027	Muutos
Kansalaisopistot	753 390	804 036	50 646
Kansalaisopistot, kotoutuminen	45 935	22 214	-23 721
Liikuntatoiminta	296 899	295 848	-1 051
Nuorisotyö	107 241	105 735	-1 506
Kulttuurilaitokset	835 336	903 157	67 821
Kulttuurilaitosten korotettu rahoitus	36 611	39 584	2 973
Museot	791 327	823 220	31 893
Museot: alueellinen vastuumuseo	674 772	701 967	27 195
Yhteensä	**21 061 023**	**22 638 382**	**1 577 359**
Kunnan rahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen	-16 727 644	-16 934 040	-206 396
Kunnan rahoitusosuus lukiokoulutukseen	-8 983 611	-9 473 101	-489 490
Kansalaisopistosopimukseen perustuva palautus Ulvilan kaupungille	-100 000	-100 000	
OKM VOS YHTEENSÄ	**-4 750 232**	**-3 868 759**	**881 473**

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus perustuu pääosin laskennalliseen valtionosuusjärjestelmään, jossa rahoitus määräytyy toiminnan laajuutta kuvaavien suoritteiden ja niille vahvistettujen yksikköhintojen perusteella. Rahoituksen määräytymisperusteina käytetään toiminnasta riippuen muun muassa oppilas- ja opiskelijamääriä, opetustunteja, opiskelijavuorokausia tai -viikkoja sekä kulttuuritoimessa henkilötyövuosia ja kunnan asukasmääriä sekä liikunta- ja nuorisotoimessa kunnan asukasmääriä. Rahoitus kohdentuu kunnille, kuntayhtymille ja muille palvelujen järjestäjille koulutusmuoto- ja toimintokohtaisten laskentaperusteiden mukaisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimalla opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoituksella katetaan niitä opetuksen ja koulutuksen järjestäjien kustannuksia, joita peruspalveluiden valtionosuus ei kata.

Rahoitusjärjestelmässä valtion ja kuntien rahoitusvastuu jakautuu siten, että osa rahoituksesta katetaan valtion rahoituksella ja osa kuntien asukasperusteisella omarahoitusosuudella.

Vuoden 2027 opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta lisää erityisesti perusopetukseen valmistavan opetuksen määrän kasvu. Porin kaupunki järjestää lisäksi 1.8.2026 alkaen perusopetukseen valmistavan opetuksen lisäopetusta. Opetuksen järjestäminen perustuu perusopetuslain muutokseen ja siihen saadaan valtionosuutta. Yksikköhintojen tarkistukset kasvattavat myös valtionosuuden määrää vuodelle 2027. Porin ja Ulvilan välisen kansalaisopistosopimuksen mukaisesti palautetaan vuosittain Ulvilan kaupungille valtionosuutta Ulvilassa toteutuneiden tuntien mukaisesti. Palautus vähentää valtionosuutta noin 0,1 miljoonaa euroa. Lisäksi vaikeimmin kehitysvammaisten ja muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden rahoituksen perusteisiin tuli muutos 1.8.2026 alkaen, ja se näkyy vuoden 2027 rahoituksen muodostumisessa. Kunnan omarahoitusosuus ammatilliseen ja lukiokoulutukseen kasvaa noin 9 euroa asukasta kohden vuodesta 2026.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tekee vuotta 2027 koskevan ennakollisen valtionosuuden rahoituspäätöksen vuoden 2026 lopussa. Rahoituspäätös tarkistetaan vuoden 2027 toteutuneiden keskimääräisten oppilas- ja opiskelijamäärien mukaisesti.

Valtionosuuksien kehitys taloussuunnitelmakaudella

Suunnitelmavuosina 2028–2029 valtionosuuksien kehitykseen liittyy tavanomaista enemmän epävarmuutta. Syksyllä 2026 julkaistun kuntatalousohjelman mukaan kuntatalouden menopaineet jatkuvat koko tarkastelukauden ajan väestön ikääntymisen, investointitarpeiden, työmarkkinakustannusten sekä kuntien kasvaneiden lakisääteisten tehtävien vuoksi. Samalla julkisen talouden tasapainottamistarve säilyy merkittävänä, mikä rajoittaa valtion mahdollisuuksia vahvistaa kuntien rahoitusasemaa.

Kevään 2027 eduskuntavaalien jälkeen aloittavan hallituksen linjaukset vaikuttavat olennaisesti kuntien valtionosuuksien kehitykseen. Talouspolitiikan lähtökohtia ohjaavat kuitenkin julkisen talouden tasapainottamistavoitteet, EU:n finanssipoliittisen sääntelyn mukaiset velvoitteet sekä laajasti omaksuttu tavoite julkisen velkaantumisen hillitsemisestä. Näistä lähtökohdista arvioituna kuntatalouden rahoituskehykseen kohdistuu edelleen säästö- ja tehostamispaineita myös seuraavalla hallituskaudella.

Valtionosuuksien kehitykseen liittyy lisäksi epävarmuutta valtionosuusjärjestelmän mahdollisen uudistamisen vuoksi. Nykyisellä hallituskaudella valmisteltu laaja valtionosuusjärjestelmän uudistus ei edennyt päätöksentekoon, mutta kuntien rahoitusjärjestelmän kannustavuuteen, oikeudenmukaisuuteen ja määräytymisperusteisiin liittyvät kysymykset ovat edelleen ratkaisematta. Tämän vuoksi on mahdollista, että vuoden 2027 eduskuntavaalien jälkeen muodostettava hallitus käynnistää valtionosuusjärjestelmän uudistamisen uudelleen joko kokonaisuudistuksena tai vaiheittaisina muutoksina. Mahdollisten muutosten vaikutukset kuntien väliseen valtionosuusjakoon voisivat olla kuntakohtaisesti merkittäviä, minkä vuoksi suunnitelmavuosien valtionosuusarvioihin sisältyy tavanomaista enemmän rakenteellista epävarmuutta.

Vuoden 2029 alussa on tarkoitus tulla voimaan lakimuutos, jonka mukaan kuntien rahoitusosuutta perustoimeentulotuen kustannuksista ei enää vähennettäisi peruspalvelujen valtionosuuksista, vaan Kansaneläkelaitos laskuttaisi rahoitusosuuden suoraan kunnalta. Siirtymävaiheessa valtionosuuksiin tehdään vielä tarkistuksia aiempien vuosien toteutuneiden kustannusten perusteella, jotta uudistus toteutuu kuntatalouden näkökulmasta kustannusneutraalisti.

Porin kannalta valtionosuuksien tasoon vaikuttavat myös jatkossa merkittävästi verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus sekä valtionosuuksien laskennalliset määräytymistekijät. Suunnitelmavuosien valtionosuusarviot perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön ja nykyisiin laskentaperusteisiin, mutta mahdolliset valtionosuusjärjestelmän uudistukset, julkisen talouden sopeutustoimet sekä uuden hallituksen kuntatalouslinjaukset voivat muuttaa toteutuvaa kehitystä olennaisesti.

Rahoitustulot ja -menot

Korkotulot

Antolainojen korkotulot	**Koron peruste**	**TA 2027**
Porin Satama Oy	Kiinteä 6 %	1 500 000
Kiinteistö Oy Domus Arctopolis	12 kk euribor + 0,90 %	600 000
Suisto Kiinteistöt Oy	12 kk euribor + 1,20 %	250 000
Porin aikuiskoulutussäätiö	12 kk euribor + 0,90 %	80 000
Kiinteistö Oy Porin Jäähalli	12 kk euribor + 0,90 %	55 000
Muut		35 000
Korkotulot yhteensä		**2 520 000**

Muut rahoitustulot

Pori Energia Oy:n vähemmistöosuuden myynnistä saadut varat ovat mahdollistaneet kaupungin laajamittaisen sijoitustoiminnan käynnistämisen. Porin kaupungin sijoitusvarallisuutta hoidetaan valtuuston hyväksymien rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteiden sekä kaupunginhallituksen vahvistaman sijoitussuunnitelman mukaisesti usean instituutiovarainhoitajan toimesta. Sijoitustoiminnan tavoitteena on turvata varallisuuden reaaliarvon säilyminen pitkällä aikavälillä sekä tuottaa kaupungin talouteen vakaata tuottoa hallitulla riskitasolla. Ylijäämäisen tuloksen saavuttamiseksi sijoitustuottoja arvioidaan tuloutettavan talousarvioissa noin 14 miljoonaa euroa. Talousarvioon sisältyy kuitenkin sijoitusmarkkinoiden kehitykseen liittyvä tuottoriski. Sijoitustoiminnan tuotot riippuvat aina markkinaolosuhteiden kehityksestä, eikä niiden toteutuminen ole koskaan varmaa. Mikäli sijoitusmarkkinoiden kehitys on negatiivinen, kaupungin sijoitussalkkujen tuotot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi tai muodostua negatiivisiksi. Tällaisessa tilanteessa sijoituksista ei välttämättä voida tulouttaa talousarviossa arvioitua määrää.

Kaupungin osinkotuottojen arvioidaan olevan vuonna 2027 yhteensä 10 miljoonaa euroa, josta Pori Energia Oy:n maksaman osingon osuus on 8,3 miljoonaa euroa.

Pori Energia Oy maksaa kaupungille vuosittain korvausta Pohjolan Voima Oy:n energiaosakkeiden tuottaman sähköntuotannon käyttöoikeudesta. Korvaus perustuu energiaosakkeiden hallintaan liittyvään järjestelyyn.

Yhteenveto muista rahoitustuloista	**TA 2027**
Sijoitustulot	14 000 000
Osingot, Pori Energia Oy	8 300 000
Osingot, muut	1 700 000
Korvaus energiaosakkeiden käytöstä	885 884
Takausprovisiot ja muut erät	570 000
Peruspääoman korvaus liikelaitoksilta	3 093 434
Muut rahoitustulot yhteensä	**28 549 318**

Korkomenot

Voimassa olevien korkosuojausten ansiosta kaupungin lainasalkun arvioitu keskikorko vuonna 2027 on noin 1,2 prosenttia ja lainojen koroiksi suojaukset huomioiden arvioidaan 2,9 miljoonaa euroa. Lisäksi konsernipankkitilin korkokuluihin on varattu 0,6 miljoonaa euroa.

Muut rahoitusmenot

Meri-Porin Palvelukeskus Oy:n rahoitusvastikkeisiin on varattu 0,4 miljoonaa euroa ja Kiinteistö Oy Porin Jäähallin rahoitusvastikkeisiin 0,9 miljoonaa euroa.

Vuosikate

Vuosikate saadaan, kun toimintakatteeseen lisätään verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja –kulut. Vuosikate on kaupungin tuloslaskelman välitulos, joka osoittaa sen tulorahoituksen, mikä juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin, lainojen lyhennyksiin ja sijoituksiin. Vuoden 2027 talousarviossa kaupungin vuosikate on 22,4 miljoonaa euroa (31,4 miljoonaa euroa liikelaitokset huomioiden).

Poistot

Suunnitelman mukaisiin poistoihin on varattu 25,5 miljoonaa euroa (31,1 miljoonaa euroa liikelaitokset mukaan lukien). Poistojen määrän odotetaan edelleen kasvavan taloussuunnitelmakaudella merkittävien tilainvestointien toteutuessa.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos talousarviovuonna on -3,2 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa liikelaitokset huomioiden). Suunnitelmavuosissa on huomioitu noin 2,5 % toimintakatteen kasvu ja 3 % verorahoituksen kasvu, minkä seurauksena suunnitelmavuosina tulos päätyy noin kahteen-kolmeen miljoonaan euroon.

Tuloslaskelmat

1 000 €

Peruskaupunki ilman liikelaitoksia	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	94 360	84 284	120 019	121 138	122 285
Myyntitulot	45 274	44 209	46 312	46 748	47 195
Maksutulot	7 411	6 837	7 175	7 354	7 538
Tuet ja avustukset	6 049	5 058	4 701	4 818	4 939
Muut toimintatulot	35 626	28 180	61 831	62 218	62 614
Valmistus omaan käyttöön	2 938	2 931	2 931	2 931	2 931
Toimintamenot	-304 200	-309 550	-367 051	-373 800	-380 717
Henkilöstömenot	-143 376	-150 761	-155 843	-159 732	-163 717
Palvelujen ostot	-77 046	-75 895	-78 158	-79 585	-81 048
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41 517	-40 377	-43 343	-43 742	-44 150
Avustukset	-23 758	-23 159	-25 298	-25 930	-26 578
Muut toimintamenot	-18 503	-19 358	-64 409	-64 811	-65 223
Toimintakate	-206 903	-222 335	-244 101	-249 731	-255 501
Verotulot	197 900	211 783	**214 190**	220 616	227 234
Valtionosuudet	21 509	24 257	**26 079**	26 861	27 667
Rahoitustulot ja -menot	14 236	20 244	**26 212**	27 812	27 412
Korkotulot	6 486	1 700	2 520	2 520	2 520
Muut rahoitustulot	14 046	24 149	28 549	30 549	30 549
Korkomenot	-5 078	-4 150	-3 500	-3 900	-4 300
Muut rahoitusmenot	-1 219	-1 455	-1 357	-1 357	-1 357
Vuosikate	26 742	33 949	22 380	25 559	26 812
Poistot ja arvonalentumiset	-27 395	-26 012	-25 537	-27 037	-27 537
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 022	-26 012	-25 537	-27 037	-27 537
Arvonalentumiset	-373	0	0	0	0
Satunnaiset erät	355 873				
Satunnaiset tulot	355 873				
Tilikauden tulos	355 220	7 937	-3 157	-1 479	-725
Tilinpäätössiirrot	-355 770	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-550	7 937	-3 157	-1 479	-725
			= valtuustoon nähden sitova erä		

1 000 €

Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	136 510	125 762	162 421	163 540	164 687
Myyntitulot	86 740	85 249	88 255	88 691	89 138
Maksutulot	7 425	6 846	7 189	7 369	7 552
Tuet ja avustukset	6 219	5 172	4 832	4 950	5 070
Muut toimintatulot	36 126	28 494	62 144	62 531	62 927
Valmistus omaan käyttöön	3 119	3 031	3 071	3 071	3 071
Toimintamenot	-333 215	-340 301	-397 519	-404 268	-411 185
Henkilöstömenot	-158 059	-166 523	-171 710	-175 598	-179 584
Palvelujen ostot	-82 779	-82 352	-84 514	-85 941	-87 404
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48 481	-47 912	-50 685	-51 083	-51 492
Avustukset	-23 759	-23 159	-25 298	-25 930	-26 578
Muut toimintamenot	-20 137	-20 356	-65 313	-65 715	-66 127
Toimintakate	-193 586	-211 509	-232 027	-237 656	-243 427
Verotulot	197 900	211 783	214 190	220 616	227 234
Valtionosuudet	21 509	24 257	26 079	26 861	27 667
Rahoitustulot ja -menot	11 165	17 151	23 119	24 719	24 319
Korkotulot	6 486	1 700	2 520	2 520	2 520
Muut rahoitustulot	14 069	24 149	28 549	30 549	30 549
Korkomenot	-5 078	-4 150	-3 500	-3 900	-4 300
Muut rahoitusmenot	-4 312	-4 548	-4 450	-4 450	-4 450
Vuosikate	36 988	41 682	31 361	34 540	35 793
Poistot ja arvonalentumiset	-32 683	-31 555	-31 080	-32 580	-33 080
Suunnitelman mukaiset poistot	-32 310	-31 555	-31 080	-32 580	-33 080
Arvonalentumiset	-373	0	0	0	0
Satunnaiset erät	355 873				
Satunnaiset tulot	355 873				
Tilikauden tulos	360 178	10 127	282	1 960	2 714
Tilinpäätössiirrot	-355 736	33	33	33	33
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	4 442	10 161	315	1 993	2 747

Ulkoinen tuloslaskelma	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot	114 725	103 972	95 555	96 674	97 821
Myyntitulot	65 573	64 035	66 690	67 126	67 573
Maksutulot	7 252	6 703	7 175	7 354	7 538
Tuet ja avustukset	6 173	5 172	4 832	4 950	5 070
Muut toimintatulot	35 728	28 063	16 858	17 244	17 640
Valmistus omaan käyttöön	3 119	3 031	3 071	3 071	3 071
Toimintamenot	-311 430	-318 512	-330 653	-337 401	-344 319
Henkilöstömenot	-158 059	-166 523	-171 710	-175 598	-179 584
Palvelujen ostot	-61 932	-61 457	-63 413	-64 840	-66 303
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48 169	-47 592	-50 270	-50 669	-51 077
Avustukset	-23 713	-23 159	-25 298	-25 930	-26 578
Muut toimintamenot	-19 558	-19 782	-19 962	-20 364	-20 776
Toimintakate	-193 586	-211 509	-232 027	-237 656	-243 427
Verotulot	197 900	211 783	214 190	220 616	227 234
Valtionosuudet	21 509	24 257	26 079	26 861	27 667
Rahoitustulot ja -menot	11 165	17 151	23 119	24 719	24 319
Korkotulot	6 486	1 700	2 520	2 520	2 520
Muut rahoitustulot	10 976	21 056	25 456	27 456	27 456
Korkomenot	-5 078	-4 150	-3 500	-3 900	-4 300
Muut rahoitusmenot	-1 219	-1 455	-1 357	-1 357	-1 357
Vuosikate	36 988	41 682	31 361	34 540	35 793
Poistot ja arvonalentumiset	-32 683	-31 555	-31 080	-32 580	-33 080
Satunnaiset erät	355 873				
Tilikauden tulos	360 178	10 127	282	1 960	2 714
Tilinpäätössiirrot	-355 736	33	33	33	33
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	4 442	10 161	315	1 993	2 747

Tuloslaskelman tunnusluvut	**TP 2025**	**ENN 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toimintatulot / Toimintamenot, %	37,2 %	33,0 %	29,2 %	28,9 %	28,7 %
Vuosikate / Poistot, %	113,2 %	132,1 %	100,9 %	106,0 %	108,2 %
Vuosikate, euro/asukas	445	500	375	411	424
Kertynyt ylijäämä (-alijäämä), 1 000 €	47 712	54 612	54 927	56 920	59 667
Asukasmäärä vuoden lopussa	83044	83316	83615	84025	84437

Investointiosa

Toimialainvestoinnit

	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kaupunginhallitus	-42	-1 200	**-900**	-900	-900

Määräraha on varattu kaupunginhallitukselle erikseen päätettäviin elinkeinoelämää ja korkeakoulutusta tukeviin investointeihin.

Konsernipalvelut	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Yritysjärjestelyt	0	-1 210	-1 210	-1 210	-1 210
Pääomavastikkeet	-344	-662	-662	-662	-662
Vesiosuuskuntien avustaminen	0	-300	-300	-300	-300
ICT-investoinnit	-314	-900	-720	-720	-720
Konsernipalvelut yhteensä	-658	**-3 072**	**-2 892**	-2 892	-2 892

Sivistystoimiala	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Opetus ja varhaiskasvatus	-961	-1 410	**-1 540**	-1 540	-1 540
Kulttuuri, liikunta ja nuoriso	-40	-75	**-75**	-75	-75

Sivistyslautakunnan investointimääräraha käytetään 4. ja 7. luokkalaisten Chromebook-hankintoihin sekä lukion 1. vuoden opiskelijoiden tietokonehankintoihin. Lisäksi määrärahaa kohdennetaan Kansalaisopiston uusien tilojen kalustamiseen, Valimo-rakennuksen lukion käyttöön tulevien luokkien kalustamiseen, teknisen työn turvallisuushankintoihin, lukion kalusteiden uusimiseen sekä koulujen ja päiväkotien kalusteiden ja laitteiden uudis- ja korvaushankintoihin.

Vapaa-ajan lautakunnan investointimääräraha käytetään liikuntayksikön fatbike-pyörien hankintaan sekä kulttuuriyksikön käyttöön tulevien Valimon tilojen kalustamiseen ja esitystekniikan hankintaan.

Elinvoima- ja ympäristötoimiala	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Yyterin kehittäminen	-213	-300	-300	-300	-300
Kirjurinluodon kehittäminen	-26	-30	-30	-30	-30
Ilmakuvaus ja laserkeilaus			-200	-200	-200
Muut koneet ja kalusto	-17	-20	-20	-20	-20
Elinkeino- ja ympäristötoimiala yht.	-256	-350	**-550**	-550	-550

Tekninen toimiala	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Ajoneuvojen hankinta	-449	-840	-840	-905	-905
Muut koneet ja kalusto	-1 192	-659	-659	-594	-594
Tekninen toimiala yhteensä	-1 641	-1 499	**-1 499**	-1 499	-1 499

= valtuustoon nähden sitova erä

Teknisen toimialan investoinnit

Uusi rakennuttamisyksikkö on aloittanut toimintansa 1.1.2026 alkaen. Organisaatiomuutoksella on haluttu keskittää kaikki kaupungin teknisen toimialan investoinnit yhdeksi kokonaisuudeksi. Muutoksella on merkitys myös siihen, miten investoinnit esitetään jatkossa talousarviossa. Jatkossakin työohjelmia on kaksi, toimintayksiköiden mukaisesti, hankeohjauksella on omansa ja rakennuttamisen toimintayksiköllä on omansa. Teknisen toimialan investointiohjelmaa työstetään 10-vuotiseksi, kun aiemmin investointiohjelma oli 3–5-vuotinen. Talouskehyksen mukainen kokonaissumma vuodelle 2027 on 26,1 miljoonaa euroa, huomioiden maa-alueiden myynnit ja rahoitusosuudet. Tämän peruskehyksen päälle tulee erityishankkeet, joita infran osalta on noin 7,6 M€ ja tilan osalta noin 70,7 M€, vuodelle 2027 erityishankkeista kohdistuu 1,2 miljoonaa euroa. Erityishankkeiden summat perustuvat tällä hetkellä keväällä 2026 valmistuneisiin vaikutuksien ennakkoarviointiin (evaus).

€ YHT = hankkeen tämänhetkinen kokonaiskustannusarvio. Summa voi sisältää ennen vuotta 2025 toteutuneita tai vuoden 2029 jälkeen ajoittuvia kustannuksia. Pyöristyksistä johtuen summarivi saattaa hieman poiketa tarkempien alatasojen luvuista.

Teknisen toimialan investoinnit taloussuunnittelukaudella

Kohde	€ YHT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Tilat isot hankkeet	92 785	9 377	1 900	1 850	7 465	7 200
Tilat kunnossapito	45 300	2 153	4 700	4 400	3 100	3 100
Liikuntatilat ja -paikat	15 210	3 470	4 500	5 600	1 090	1 725
Liikenneväylät	44 161	7 038	5 011	5 135	4 900	5 617
Taitorakenteet	x	868	1 370	3 655	4 620	570
Tulva, hulev., pienv.	x	2 093	1 740	1 750	1 210	1 885
Puistot ja leikkipaikat	x	663	1 500	1 060	1 000	1 000
Kärki- ja erillisinvest.	77 660	2 129	2 750	3 070	11 563	21 640
Maa-alueet	x	627	1 700	1 700	1 700	1 700
SUMMA INV.MENOT	x	**28 388**	**25 171**	***28 220**	**36 653**	**44 437**
Maa-alue myynnit	x	-89	-600	-600	-600	-600
Rahoitusosuudet	x	-1 623	-371	-325	-178	-77
SUMMA NETTO	x	**26 676**	**24 200**	**27 295**	**35 875**	**43 760**

**Valtuustoon nähden sitova erä. Luvut tuhansia euroja.*

Jokainen teknisen toimialan investointi pohjautuu strategiaan:

Elinvoima ja yhteydet

Paremmat liikenneyhteydet ja saavutettavuus : VT2, Porin keskustan kohdalla nelikaistaistus ja melusuojaukset

Laajeneva ja kehittyvä kaupunkikeskusta: Kauppatori, Kävelykatu, Jokikeskus, Liikenneverkko, pääkirjasto

Hyvinvointi ja vetovoima

Turvallinen ja onnellinen kaupunkiarki: Liikenneväylät, puistot ja leikkipaikat, perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen tilat, monitoimihalli
Kulttuuri ja tapahtumat: kulttuuripalveluiden tilat
Meri ja luonto: Pienvenesatamat ja -väylät, Yyterin ja Kirjurinluoto-Kalafornia alueiden kehittäminen

Osaaminen ja teollisuus

Uudet työpaikat ja yritykset: Maa-alueiden uushankinta ja parannusinvestoinnit, Peittoo-Tahkoluoto- Mäntyluoto, Aviapori – Honkaluoto-Mikkola-Metallinkylä

Johtaminen ja vastuullisuus

Pidämme huolta ympäristöstä: Energiatehokkuusinvestoinnit, sähköautojen latauspisteet, kierrätyspuiston suunnittelu
Varautuminen: Tulvasuojelu ja hulevesisaneeraukset

Kärki- ja erillisinvestoinnit

Kohde	€ YHT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Sisäliikunta- ja tapah.tilat **U**	32 500	0	30	200	200	500
Pääkirjaston peruskorjaus	27 500	0	300	700	6700	14000
Urheilutalon peruskorjaus	10 700	0	0	50	0	0
Jokikeskus	x	173	130	415	465	1 655
Kaupunkikehityskohteet	x	698	1 000	655	3 068	3 865
Energiatehokkuusinvestoinn.	x	1 212	1 150	970	1 050	1 200
EU-hankkeet ja erillisprojekti	x	46	140	80	80	450
SUMMA	x	**2 129**	**2 750**	**3 070**	**11 563**	**21 640**

Sisäliikunta- ja tapahtumatilojen hanketta on esiselvitetty ja valmisteltu laajasti osallistaen vuoden 2026 aikana. Porin kaupunginvaltuusto vahvisti joulukuussa 2025 talousarvion hyväksymisen yhteydessä aikataulutavoitteet pääkirjastopalveluiden ja sisäliikuntatilojen toteutuslinjauksille, minkä jälkeen esiselvitykset ja valmistelu käynnistyivät. Porin kaupunginvaltuusto hyväksyi ylimääräisessä kokouksessaan 15.6.2026 keskeiset linjaukset kaupungin tilahankkeita koskevan jatkovalmistelun pohjaksi. Näiden keskeisten linjausten mukaisesti sisäliikunta- ja tapahtumatilat toteutetaan Porin entisen linja-autoaseman tonttikokonaisuuteen. Lisäksi tilojen yhteyteen toteutetaan vaikutusten ennakkoarvioinnissa selvitetyt pysäköintimahdollisuudet. Hankkeen kustannusarviona yllä olevassa taulukossa esitetty 32,5 M€ perustuu valtuuston päätöksenteossa esitettyyn lukuun, jossa tapahtumat mahdollistava sisäliikuntatila arvioitiin maksavan 24,5 miljoonaa euroa ja 400 auton pysäköintihalli arvioitiin evauksen yhteydessä maksavan 8 miljoonaa euroa. Edistettävä vaihtoehto ei kuitenkaan sisältynyt keväällä 2026 laadittuun vaikutusten ennakkoarviointiin, joten kustannusarvio tarkentuu tarveselvityksen ja hankesuunnittelun yhteydessä. Sisäliikunta- ja tapahtumatilojen uudishanke käynnistetään mahdollisimman nopeasti, mutta viimeistään vuoden 2027 alusta alkaen. Valtuuston päätöksen jälkeen hanketta on edistetty kesäkuusta 2026 alkaen tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheiden valmistelulla. Tarveselvityksen on tarkoitus käynnistyä syksyllä 2026, jonka pohjalta tavoitellaan tarveselvitystyön valmistumista helmi-maaliskuuhun 2027. Tämän jälkeen käynnistyy hankesuunnitteluvaihe, joka kestää arviolta 12 kk.

Pääkirjaston tarveselvitys on tehty vuoden 2022–2023 aikana. Hankesuunnittelua on päivitetty kesän 2025 aikana ja sitä on päivitettävä uudelleen Porin kaupunginvaltuuston ylimääräisen kokouksessa 15.6.2026 päätettyjen keskeisten linjausten jälkeen. Laadittavassa hankesuunnitelmassa esitetään hankkeen kustannusarvio ja määritellään peruskorjaus-/parannushankkeen kuvaus ja määrittely siten, että sen perusteella tekninen toimiala esittää hankkeen jatkamista yleis- ja toteutussuunnitteluvaiheeseen. Hankesuunnittelussa aikaisemmin rakennukseen kaavailtu nuorisotila jää pois valtuuston päätöksen mukaisesti. Syksyn 2026 aikana päivitettävän tarveselvityksen pohjalta rakennukseen tullaan esittämään muita käyttäjiä kirjaston lisäksi. Rakennuksen korjaushankkeen kustannusarvio on 25–35 miljoonaa euroa ja peruskorjaushanke on suunnitelmissa toteuttaa vuosien 2028–2030 aikana. Kustannustaso tarkentuu syksyn 2026 aikana päivitetyn tarveselvityksen sekä loppuun saatettavan hankesuunnitelman pohjalta. Taulukon 27,5 M€ perustuu evauksessa esitettyihin laskelmiin.

Urheilutalo on valtuuston kesäkuisen -26 päätöksen mukaan päätetty peruskorjata, hanketta edistetään sisäliikunta- ja tapahtumatilan edistämisen rinnalla. Vuoden 2027 aikana on tarkoitus päivittää hankesuunnitelma. Hankesuunnitelman päivitykseen on varattu 50 000 euroa. Päivitetyn hankesuunnitelman pohjalta valmistellaan ehdotus urheilutalon peruskorjauksen aikataulusta tuleville vuosille. Tämän osalta merkittävin ratkaistava asia on se, että peruskorjataan/-parannetaanko rakennus kerralla vai vaiheittain useamman vuoden aikana. Urheilutaloa käyttävien tahojen toiminnan jatkuvuus ja mahdolliset väistötilatarpeet tulee huomioida osana hankesuunnittelua. Talousarviossa esitetty summa perustuu aiempaan hankesuunnitelmaan.

Jokikeskus. Kaupunginhallitus on 11.3.2013 hyväksynyt Jokikeskuksen yleissuunnitelman. Vuosien 2017 ja 2018 aikana peruskorjattiin etelärannan rantamuuri ja oleskeluaukio Porin sillalta rantamakasiini rakennukseen asti. Jokikeskuksen toinen vaihe vajaan 300 metrin matkalta rantamakasiinin rakennuksen itäpäädystä Taavi-sillalle toteutettiin vuosina 2022–2024. Toteutussuunnittelu on tehty vuonna 2012 hyväksytyn Jokikeskushankkeen suunnittelukilpailun periaatteita noudattaen. Alue mahdollistaa tapahtumien järjestämisen korkeatasoisessa paikassa sekä edistää matkailua ja porilaisten hyvinvointia. Vuodelle 2026 on varattu rahaa Jokikeskuksen toisen vaiheen pienimuotoisille viimeistelytöille. Lisäksi on varattu rahaa Kirjurinluodon kärjen jatkotutkimuksiin ja selvityksiin, toteutusvaihtoehtojen tarkasteluun ja suunnittelun aloittamiseen sekä kolmannen vaiheen (väli Taavisilta-Rauman silta) tutkimuksille ja lupa-asioiden valmistelulle. Määrärahalla laaditaan myös Jokikeskuksen seuraavien vaiheiden hankesuunnitelma. Vuoden 2027 aikana on tarkoitus käynnistää lupamenettelyt sekä rakentamissuunnittelu syksyllä 2026 päivitettävän hankesuunnitelman pohjalta.

Kaupunkikehityksen kärkikohteiden investointimääräraha on varattu hankkeiden suunnitelmien ja toteutusten edistämiseen. Kaupunkikehityskohteiden pitkän tähtäimen ja vuoden 2027 tavoitteet ja toteutukset esitellään talousarvion yleisperusteluissa.

Erityishankkeet muodostavat 1,2 M€ kokonaisuuden vuonna 2027. Näitä ovat sisäliikunta- ja tapahtumatilat, kirjasto, urheilutalo sekä Harjunpäänjoen alaosan ja Sunniemen vesitaloushanke (30 000 euroa), Kauppatorin uudistaminen (50 000 euroa) ja Kirjurinluodon kärki (150 000 euroa vuonna 2027).

Energiatehokkuusinvestoinnit koostuvat katuvalaistuksen valaisinsaneerauksista, joita toteutetaan sekä omana työnä että yhteishankkeina Pori Energian Sähköverkot Oy:n kanssa; urheilukeskuksen hiihto- ja kuntoratojen valaistuksen saneerauksesta sekä muiden kuntoratojen valaistuksen uusimisesta. Katuvalaistuksen valaisinsaneerauksiin (elohopeahöyryt, suurpainenatrium, monimetallivalaisimet) on varattu vuodelle 2027 560 000 € ja muihin katuvalosaneerauksiin 400 000 €. Lisäksi kuntoratojen valaistuksen parantamiseen on varattu 10 000 € vuodelle 2027. LED-valaistukseen siirtyminen alentaa merkittävästi katuvalaistuksen energiakulutusta.

EU-hankkeet. Määräraha on varattu erinäisiin vuoden aikana esiin tuleviin hankkeisiin. Vuodelle 2027 on varattu rahaa Pihlavan torin suunnitteluun ja sähköautojen latauspisteiden toteuttamiseen.

Infrastruktuuriin kohdistuvat investoinnit

Infrainvestointien kokonaissumma vuodelle 2027 on 14 900 000 euroa. Lisäksi peruskehyksen päälle tulevat erityishankkeet ovat yhteensä 7,6M euroa, jotka oli esitetty jo aiemmin kohdassa kärki- ja erillisinvestoinnit. Painopisteet, strategisten linjausten lisäksi ovat: katuverkon, siltojen, viheralueiden, pumppaamojen, laitureiden ja rantamuurien korvausvelan kasvun hillitseminen, kestävien kulkumuotojen edistäminen, suunnitelmallinen liikenneturvallisuuden parantaminen sekä yhteishankkeet valtion kanssa.

Infrainvestointien ryhmittely on pääsääntöisesti pysynyt samana. Ensin on liikenneväylät, joista taitorakenteet on tästä eriteltynä omana ryhmänään. Seuraavaksi on esitelty kokonaisuutena veteen liittyvät investoinnit, sisältäen tulvasuojelu-, hulevesi- pienvenesatamat ja -väyläinvestoinnit. Puistot ja leikkipaikat ovat säilyneet omana kokonaisuutena, samoin maa-alueinvestoinnit. Maa-alueinvestointien yhteydessä myös maa-alueisiin liittyvät tulot sekä muut tulot. Lopussa valtion yhteishankkeet, joiden aikataulu ei ole vielä tiedossa.

Liikenneväylät

Kohde	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Pää- ja kokoojakadut	2 211	550	135	165	15
Asunto- ja teollisuuskadut	299	426	120	965	320
Liikennejärjestelyt	910	445	485	1 445	965
Kevyen liikenteen väylät	258	60	33	53	110
Katujen perusp & uud.asf	3 238	3 460	4 292	2 207	4 137
Joukkoliikenne	122	70	70	70	70
SUMMA	**7 038**	**5 011**	**5 135**	**4 905**	**5 617**

Pää- ja kokoojakatujen kehittämistä jatketaan vuosittain katuverkon sujuvuuden ja turvallisuuden parantamiseksi. Vuonna 2027–2028 edistetään Kalaforniantien ja Kirjurinluodontien järjestelyjä, joihin sisältyy tiesuunnitelman laatiminen (0,1 M€). Vuonna 2028 toteutetaan Pohjoisväylän suojapenkereiden vihertyöt (0,13 M€), joilla parannetaan väylän maisemallista laatua ja rakenteiden pitkäaikaista kestävyyttä. Kokonaisuutena investoinnit vahvistavat pää- ja kokoojakatujen toimivuutta sekä tukevat kaupunkirakenteen hallittua kehitystä.

Asunto- ja teollisuusalueiden katuja suunnitellaan ja rakennetaan tonttituotantoa varten. Niiden suunnittelu- ja rakentamisaikatauluun tulee vaikuttamaan oleellisesti tonttituotannon ohjaus. Uudet asuntoalueet lisäävät käyttötalouden menoja kunnossapitoalueen kasvaessa. Asunto- ja teollisuusalueiden katujen perusparannuksia toteutetaan vuosittain kaupunkirakenteen toimivuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi. Vuonna 2027 kunnostetaan Palotie (0,052 M€). Vuonna 2028 perusparannukset kohdistuvat Jahtitie, Varsitie ja Heikkiläntie -katualueisiin, yhteensä 0,52 M€. Vuonna 2029 toteutetaan Tarhakujan perusparannus (0,1 M€) sekä Päivikintien ja Päivikinkujan kunnostus (0,15 M€). Investoinnit parantavat alueiden liikenneturvallisuutta, katujen laatutasoa ja niiden pitkäaikaista käyttövarmuutta.

Liikennejärjestelyjen investointirahalla suunnitellaan ja rakennetaan hankkeita, jotka muun muassa parantavat liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Hankkeet edistävät osaltaan usein myös esteettömyyttä ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Hankkeiden ohjelmointiin vaikuttavat palveluverkon ja elinkeinoelämän tarpeiden lisäksi liikenneonnettomuuksien kasaumapisteet. Porissa tapahtuu vuosittain lähes 100 henkilövahinkoon johtanutta liikenneonnettomuutta. Onnettomuuksia ja niiden aiheuttamia kustannuksia voidaan vähentää liikenneturvallisuutta parantavilla investoinneilla. Tekninen toimiala jatkaa vuosittain liikennevalojärjestelmän kehittämistä ja liikenneturvallisuushankkeita osana katuverkon toimivuuden ja turvallisuuden parantamista. Vuonna 2027 on tarkoitus toteuttaa näihin liittyviä investointeja. Pohjois-Porin monitoimitalon alueen liittymäjärjestelyt uudistetaan (0,080 M€), mikä parantaa koulun ja lähiympäristön liikenneturvallisuutta. Valtakadulle on tarkoitus rakentaa

kahdet uudet liikennevalot vuosina 2028–2029 (0,240 M€) sujuvoittamaan ajoneuvo- ja jalankulkuliikennettä. Lisäksi toteutetaan vuosina 2028–2029 merkittävä liikennejärjestelyhanke, jossa rakennetaan Pohjoisväylän ja Vaasantien liikenneympyrä sekä jalankulun ja pyöräilyn alikulku (1,5 M€). Kokonaisuutena investoinnit vahvistavat liikennejärjestelmän turvallisuutta, sujuvuutta ja kestävyyttä kaupunkirakenteen tarpeisiin.

Kevyen liikenteen väylien investointirahalla suunnitellaan ja rakennetaan uusia jalankulku- ja pyöräväyliä, jotka täydentävät olemassa olevaa verkkoa ja parantavat arjen liikkumisen sujuvuutta. Lisäksi investointirahalla toteutetaan pieniä kevyen liikenteen järjestelyjä, joilla parannetaan turvallisuutta erityisesti koulu- ja asiointimatkoilla. Kevyen liikenteen investointien hyötykustannussuhde on tyypillisesti erittäin hyvä, sillä väylien rakentaminen lisää liikenneturvallisuutta ja vähentää koulukuljetustarvetta. Kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuuden kasvu tuottaa merkittäviä terveys-, ympäristö- ja kustannushyötyjä: asukkaiden hyvinvointi paranee, sairaanhoitomenot pienenevät, kaupunki on viihtyisämpi ja liikenne sujuvampaa. Laskennallisesti 10 % kasvu jalan ja pyörällä tehdyissä matkoissa tuo kaupungille vuosittain noin 3,4 M€ säästöt (HEAT-laskentamenetelmä). Vuosina 2026–2028 edistetään uusien jalankulku- ja pyöräväylien suunnitelmavalmiutta sekä lisätään vuosittain runkolukittavia pyörätelineitä. Vuonna 2029 toteutetaan Jäähallinpolun kevyen liikenteen väylän rakentaminen (0,050 M€), mikä parantaa alueen turvallisuutta ja yhteyksiä.

Katujen perusparantaminen pidentää liikenneinfran elinkaarta ja hillitsee korjausvelan kasvua. Investointirahalla suunnitellaan ja toteutetaan erillisiä perusparannuskohteita, katujen perusparantamista vesi-, viemäri- ja sähköverkon saneeraustöiden yhteydessä (yhteishankkeet) sekä jalankulku- ja pyöräväylien perusparannuskohteita.

Katujen perusparantaminen ja vuosittainen kestopäällysteen uusiminen (2 M€/v) ovat keskeisiä toimenpiteitä katuverkon elinkaaren pidentämiseksi ja korjausvelan hallitsemiseksi. Vuoden 2027 määrärahalla uudelleen päällystetään muun muassa Kirkkokankaankadun 800–900 metrin jakso, Riihikedonkatu kokonaisuudessaan, Korpraalintien väli Professorintieltä Varusmiehentielle, Karjarannantien osuus Rauhanpuistosta Jokiniityntielle, Itäkeskuksenkaaren väli Mikkolankaaresta Mikkolantielle sekä Ulvilantien osuus Vanhakoivistontieltä Itsenäisyydenkadulle. Perusparantaminen vähentää kunnossapitokustannuksia, parantaa liikenneturvallisuutta ja vähentää liikenteen tärinä- ja meluhaittoja sekä kohentaa kaupunkikuvaa.

Vuonna 2027 toteutetaan Kartanon alueella merkittävä perusparannuskokonaisuus: Mäkipuistontien väli Sepänpellontieltä Reunapuistontielle uudistetaan (1,425 M€), ja siihen sisältyy jalankulku- ja pyöräväylän rakentaminen. Lisäksi rakennetaan Sepänpellontien jalankulku- ja pyöräväylä (0,350 M€), mikä parantaa alueen turvallisuutta ja yhteyksiä.

Vuonna 2029 edistetään Päärnäisen alueen katuverkon kehittämistä. Maantiekadun 900 metrin osuus Rauhanpuistosta Valtionsillalle perusparannetaan, ja samalla uudistetaan Rauhanpuiston liikenneympyrä (yhteensä 1,6 M€). Toejoen alueella rakennetaan Toejoenpuistikon jalankulku- ja pyöräväylä välillä Ampiaisentie–Jauhiaisentie (0,2 M€), ja Sampolan alueella toteutetaan Kalskeentien jalankulku- ja pyöräväylä (0,15 M€). Nämä investoinnit parantavat alueiden liikenneturvallisuutta, sujuvuutta ja katuverkon laatutasoa sekä tukevat kestävän liikkumisen edellytyksiä.

Joukkoliikenteen edellyttämien rakenteiden investointiraha on tarkoitettu joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantamiseen kuten pysäkkijärjestelyjen, pysäkkikatosten ja kääntöpaikkojen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Taitorakenteet

Taitorakenteista näkyvimpiä ovat sillat. Taitorakenteisiin kuuluvat myös muun muassa alikulkukäytävät ja muut tunnelirakenteet.

Kohde	€ YHT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Impolan ylikulkusilta	7 900	202	350	3 100	4 350	50
Raumansilta	x	43	80	10	10	100
Kirkonkankaantiensilta	110	0	0	0	10	100
Kehäpolunsilta	85	0	5	80	0	0
Muut *	x	622	935	465	250	320
SUMMA	**x**	**868**	**1 370**	**3 655**	**4 620**	**570**

Kaupunki teetti vuonna 2024 taitorakenteiden yleistarkastuksen, joka kattoi kaupungin omistamat sillat sekä teräsputkirummut. Tarkastusten perusteella on laadittu erikoistarkastuksia ja käynnistetty korjaussuunnittelua tulevalle suunnittelukaudelle. Taitorakenteet vaativat erityisosaamista; näkyvimpiä niistä ovat sillat, mutta kokonaisuuteen kuuluvat myös alikulkukäytävät ja muut tunnelirakenteet.

Vuoden 2027 investoinnit sisältävät kunnossapitokohteita ja taitorakenteiden uusimisia. Impolan ylikulkusillan uusimistyöt käynnistyvät vuoden 2027 aikana, minkä vuoksi hankkeelle varataan 3,1 milj.€. Raumansillan uusimista valmistellaan talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien aikana. Tulossa mm. Koivulan, Herralahden ja

Vanhankoivistontien alikulkukäytävät yhteensä 5.3 M€. Kolmen vuoden suunnittelukaudella näihin kohdistuu kuitenkin vasta 0,07 M€, ja varsinainen toteutus ajoittuu 2030-luvulle.

Tulva- , maanläjitys-, pienvenesatama- ja väyläinvestoinnit sekä hulevesisaneeraukset

Kohde	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Tulvasuojelu	505	740	555	415	205
Maanläjitys	39	40	20	20	20
Pienvenesatamat ja v.	1 171	400	750	350	1 250
Hulevesisaneer.	378	560	425	425	410
SUMMA	**2 093**	**1 740**	**1 750**	**1 210**	**1 885**

Tulvasuojelu. Vuonna 2026 tulvasuojelussa on muun muassa edistetty Harjunpäänjoen alaosan ja Sunniemen vesitaloushankkeen suunnittelua, lupamenettelyjä ja kaavoitukseen liittyviä valmisteluja. Lisäksi on valmisteltu Lotskerin asemakaava-alueen tulvasuojelua, Suntinojan tulvasuojeluselvitystä, Repolanrannan tulvasuojeluratkaisuja sekä Myrskyntien padon jatkotoimenpiteitä. Tulvasuojelun digitaalisen tilannekuvajärjestelmän kehittäminen on käynnistetty osana Porin patoturvallisuussuunnitelman toteuttamista. Varsinaiset rakentamistoimenpiteet ovat vuonna 2026 kohdistuneet pääasiassa Isojoenrannan patojen peruskorjaukseen ja Järviojan reunapadon korjaamiseen.

Vuonna 2027 tulvasuojelussa jatketaan sekä suunnittelu- että toteutustoimenpiteitä. Harjunpäänjoen alaosan vesitaloushankkeessa jatketaan hankkeen suunnittelua sekä katu-, silta- ja hulevesiratkaisujen valmistelua. Lisäksi viimeistellään Suntinojan tulvasuojeluselvitys ja edistetään Lotskerin alueen tulvasuojelutoimenpiteiden toteutusta. Rakentamiskohteina toteutetaan Karjarannan rannan tukeminen sekä saatetaan loppuun Isojoenrannan patojen peruskorjaus ja Järviojan reunapadon korjaus.

Hankkeilla parannetaan Porin tulvasuojelua, ylläpidetään olemassa olevien tulvasuojelurakenteiden toimintakuntoa sekä luodaan edellytyksiä alueiden kehittämiselle ja rakentamiselle.

Maanläjitysalueiden investointimäärärahalla valmistellaan uutta kierrätyspuisto-/maanläjitysaluetta Luotsinmäelle.

Pienvenesatamat ja -väylät muodostavat tärkeän osan kaupungin vesiliikenteen ja virkistyskäytön infrastruktuuria. Vuonna 2019 valmistui kaupungin pienvenelaitureiden kuntoa koskeva pitkän tähtäimen suunnitelma, ja vuonna 2024 laadittiin pienvenesatamaselvitys. Näitä suunnitelmia noudatetaan pienvenelaitureihin liittyvissä investoinneissa tulevina vuosina.

Porin jokiväylän ruoppaus etenee vaiheittain: altaan rakentaminen ajoittuu vuosille 2027–2028 ja varsinainen ruoppaus vuodelle 2029, kokonaiskustannusten ollessa arviolta 1,8 M€. Vuonna 2027 toteutetaan lisäksi Luotsinmäen veneenlaskupaikan investointi (0,18 M€) sekä Kaupparannan merenpuoleisen laiturin ja aallonmurtajan kunnostus (0,21 M€). Näillä toimenpiteillä parannetaan pienvenesatamien turvallisuutta, käytettävyyttä ja palvelutasoa sekä varmistetaan jokiväylän toimivuus ja saavutettavuus pitkällä aikavälillä.

Hulevesirakenteisiin kohdistuvat investoinnit voi jakaa kahteen kokonaisuuteen. Toinen selkeämpi on teknisiin järjestelmiin kohdistuvat investoinnit; näistä merkittävimmät vuonna 2027 ovat Kuhakujan pumppaamon uusiminen ja Aittaluodon pumppaamon korjauksen suunnittelu. Lisäksi katukuivatusten parantamisia jatketaan, näiden tarkemmat määrät ja kohteet tarkentuvat syksyn 2026 ja osittain vielä vuoden 2027 aikana. Vuosittain on tarkoitus uusia yksi suurempi pumppaamo, jotta korjausvelka ei lisäänny.

Toinen kokonaisuus on valtaojiin kohdistuvat investoinnit, joita on mm. valtaojien peruskunnostus sekä mahdollisten viivytys-/tasausaltaiden ja kosteikkojen rakentaminen. Vuonna 2027 investoinnit keskittyvät vielä pääsääntöisesti valtaojien peruskunnostuksiin, mutta vuodesta 2028 painopiste on tasausaltaissa ja kosteikoissa.

Hulevesialalla on jaossa säännöllisesti hankerahaa, joita kaupungin kannattaa hakea aktiivisesti. Viimeisimpänä Tekninen toimiala oli mukana MUSTBE-hankkeessa, jossa rakennettiin kaksi pilottikohdetta Porin kaupungin alueelle. Varsinkin keskusta-alueelle rakennetusta pilottikohteesta saatiin rohkaisevia tuloksia hulevesien imeyttämisestä keskusta-alueen kohteissa. Tuloksia tullaan hyödyntämään tulevissa suuremmissa investointikohteissa, joissa hulevesiä syntyy paljon. Ensimmäisiä tällaisia hankkeita on kauppatorin uudistaminen ja liikenneverkon uudistamisprosessi, sekä pari pysäköintialueen uudistamista. Tekninen toimiala on lisäksi hakenut AHTI-rahoitushaun kautta rahoitusta pohjoisporin alueen valuma-alueiden ja pumppaamojen kokonaisriskikartoitukseen. Hankkeen tarkoitus on parantaa valuma-alueiden ja pumppaamojen riskien- ja omaisuudenhallintaa. Hankkeiden avustussummista tarkemmin kohdassa rahoitusosuudet.

Puistot ja leikkipaikat

	€ YHT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
SUMMA	**x**	**663**	**1 500**	**1 060**	**1 000**	**1 000**

Viheralueet tukevat kaupunkilaisten hyvinvointia, luonnon monimuotoisuutta ja ilmastonmuutokseen sopeutumista tarjoamalla varjostusta, tuulensuojaa, melunvaimennusta ja ilmanlaadun parantumista sekä edistämällä hulevesien hallintaa ja energiatehokkuutta. Ne lisäävät viihtyisyyttä, vähentävät stressiä ja vahvistavat kaupungin vetovoimaa. Puistot ja leikkipaikat -investoinneilla parannetaan viheralueiden käytettävyyttä rakentamalla toiminnallisia puistoja, leikkipaikkoja, kulkuverkostoja ja niittyalueita sekä tekemällä pienilmastoa parantavia metsäistutuksia ja hoitoa helpottavia ratkaisuja, jotka vahvistavat viheralueiden pitkäjänteistä ylläpidettävyyttä.

Uusia puistoja ja leikkipaikkoja rakennetaan vuosittain noin 0,29 M€ määrärahalla ja saneerauksia olemassa oleviin toteutetaan noin 0,71 M€ edestä. Merkittävimmät uudiskohteet lähivuosina ovat Louhenpuisto I ja Sylvian tivoli. Saneerauksia toteutetaan Hanhipuistoon, Herralahden leikkipaikkaan, Sammonpuistoon, Satamapuistoon ja Messipojanpuistoon.

Tiloihin kohdistuvat investoinnit

Tilat on jaettu seuraaviin ryhmiin perusopetus, varhaiskasvatus, kulttuuri, liikunta, elinvoima ja ympäristö sekä lopuksi on kunnossapitoinvestoinnit. Liikuntainvestoinnit pitävät sisällään sekä liikuntarakennuksiin että liikuntapaikkoihin liittyvät investoinnit. Tiloihin liittyvät investoinnit ovat vuodelle 2027 yhteensä 11 200 000 euroa.

Lisäksi kärki- ja erillishankkeet, jotka esitetty aiemmassa kohdassa.

Perusopetuksen tiloihin kohdistuvat tilainvestoinnit

Kohde	€ YHT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kyläsaaren koulu ja päiväk.	13 200	4	50	675	5 350	7 000
Muut	x	2 604	1 800	220	10	0
SUMMA	**x**	**2 608**	**1 850**	**895**	**5 360**	**7 000**

Kyläsaaren koulu ja päiväkoti. Kyläsaaren koulun ja päiväkodin uudisrakentaminen ja/tai peruskorjaus on suunnitelmissa toteuttaa vuosien 2025–2029 aikana. Vuoden 2025 aikana laadittiin tarveselvitys, jossa selvitettiin tarpeet tilahankkeelle ja vaihtoehtoiset tavat ratkaista tilantarve. Vuonna 2026 hanketta on edistetty hankesuunnitelman laadinnalla, joka on valmistuessaan tarkoitus tuoda päätöksentekoon syksyllä 2026. Vuonna 2027 vuorossa on rakennussuunnittelu ja perusparannus- ja laajennustyöt on tarkoitus toteuttaa vuosien 2028–2029 aikana.

Muut. Lisäksi vuosien 2027–2029 aikana tehdään hankesuunnitelmia ja tutkimuksia mm. Kalaholman koulu, Kankaan koulu, Söörmarkun koulu, Cygnauksen koulu, Noormarkun yhtenäiskoulu yht. 0.2 M€. Näiden mahdollinen rakentamisvaihe ajoittuu 2030-luvulle. Vuosien 2025–2026 osalta luvuissa näkyy vielä Ahlaisten ja Pohjois-Porin monitoimitalojen kustannuksia. Vuoden 2026 suurin tilainvestointi kouluihin on Väinölän koulun vesikaton ja julkisivujen korjaustyöt.

Varhaiskasvatuksen tiloihin kohdistuvat tilainvestoinnit

Kohde	€ YHT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Viikarin päiväkoti	1 900	6	0	50	0	90
Tuulentuvan päiväkoti	2 300	15	0	0	0	20
Muut	x	6 667	0	0	0	0
SUMMA	**x**	**6 687**	**0**	**50**	**0**	**110**

Viikarin päiväkodin (uusi ja vanha osa) peruskorjaus on suunnitelmissa toteuttaa lähitulevaisuudessa. Keväällä 2026 hyväksyttiin tarveselvitys, jossa selvitettiin tarpeet tilahankkeelle ja vaihtoehtoiset tavat ratkaista tilantarve. Tällä hetkellä selvityksessä on hankkeen edistymisen suhteen yhteistyö YH-Asuntojen kanssa.

Tuulentuvan päiväkodin peruskorjaus arvioitu toteutuvan vuosina 2033-34.

Muut. Päiväkoti Koivistoinen ja Reposaaren päiväkodin peruskorjaus ovat viimeisimmät valmistuneet päiväkotikohteet. Päiväkoti Koivistoinen otettiin vastaan 28.11.2025. Reposaaren puukoulukortteli vastaanotettiin 5.7.2024 ja käsityötilojen osalta 7.10.2024. Vaiheittainen vastaanotto aiheutui terveysasematilojen muutoksesta käsityötiloiksi kesken hankkeen hyvinvointialueen vetäydyttyä hankkeesta.

Kulttuuri, tilainvestoinnit

Kohde	€ YHT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Raatihuone	2 170	63	0	200	1 950	20
Satakunnan museo	2 360	7	0	250	0	10
Kirjurinluodon kesäteatteri, **U**	430	0	0	350	80	0
Muut	x	0	50	0	0	0
SUMMA		**70**	**50**	**800**	**2 030**	**30**

Raatihuoneen julkisivukorjaustyön valmistelevat työt ovat käynnissä ja ne jatkuvat suunnittelulla sekä päätykolmion restauroinnilla vuoden 2027 aikana, julkisivujen korjaustyöt ajoittuvat vuodelle 2028.

Satakunnan museon laajempaa korjausta suunniteltu 2030-luvulle, julkisivun ja vesikaton osalta kunnostus toteutunee vuonna 2027.

Kirjurinluodon kesäteatterin sosiaalitilojen rakentamishankkeelle varataan vuodelle 2027 0,35 M€. Uudis-hankkeen edistymistä tahdistaa rakentamisluvan saamisen edellytysten täyttyminen eli poikkeusluvan saaminen.

Muut. Myllykartano ja Noormarkun yleisurheilukentän tarveselvitys 2026.

Liikuntarakennuksiin ja –paikkoihin kohdistuvat investoinnit

Kohde	€ YHT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Pohjois-Porin mtt kentät	x	0	0	1 000	0	0
Stadion	4 700	2 200	2 300	200	0	0
UK tekonurmen katsomo, **U**	2 830	0	700	2 100	30	0
Kuninkaanhaan lähiliikunta	1 485	5	50	1 420	15	0
Pesäpallostadion	2 130	113	20	50	0	0
Maauimala	3 620	224	0	200	30	30
Karhuhalli	520	0	0	0	490	0
Musan kenttä	4 840	1	50	80	0	1 000
Skeittiparkki, Pormestarinl.	210	0	0	10	80	120
Itä-Porin kenttä, olosuhde	1 300	31	1 000	0	0	300
Kyläsaari Pumptrackrata **U**	185	0	0	185	0	0
Retkeilyreitit ja -rakenteet	x	0	0	135	145	125
Muut	x	896	380	220	300	150
SUMMA		**3 470**	**4 500**	**5 600**	**1 090**	**1 725**

Vuoden 2027 osalta liikuntarakennuksien osuus on 4,97 milj. ja liikuntapaikkojen osuus on 0,63 miljoonaa euroa.

Pohjois-Porin monitoimitalon kylmäkontti 1,0 M€. Pohjois-Porin monitoimitalon piha-alueella olevaan isompaan tekonurmikenttään asennettiin rakennusvaiheessa putkistot, jotka voidaan liittää myöhemmin toteutettavaan kylmäkonttiin. Tällä saadaan Pohjois-Porin alueelle tekojäärata. Hankkeen yhteydessä saadaan kiinteistöhuollon koneille talli.

Stadion hanke käynnistyi vuonna 2024 kentän ja katsomon osalta, lisäksi hankkeessa korjattiin huoltosiiven A osa. Stadionin kenttä ja katsomo sekä näitä täydentävät muut työt valmistuivat kesällä 2026.

Vuonna 2027 stadionin osalta varaudutaan 0,2M€:lla Kalevan kisojen 2027 varusteluun.

Urheilukeskuksen tekonurmikentän katsomo, uudiskatsomo rakennetaan vuosien 2026 – 2027 aikana.

Kuninkaanhaan koulun yhteyteen rakennetaan 2027 **lähiliikuntapaikka.** Hankkeen kokonaiskustannus on n**.** 1,5 M€. Liikuntapaikka-avustuksen saamisen edellytyksiä selvitetään syksyn 2026 aikana. Aiemmin ko.investointi on esitetty koulujen yhteydessä.

Pesäpallostadionin hiekkatekonurmen uusimista ja stadionin peruskorjausta valmistellaan vuosien 2027–2029 aikana**.** Pesäpallostadionin peruskorjaus ajoittuu 2030-luvulle.

Maauimalan peruskorjaus etenee vaiheittain vuosina 2027–2031. Vuonna 2027 tehdään tarveselvitys ja kuntotutkimus, minkä pohjalta laaditaan hankesuunnitelma vuosina 2027–2028. Varsinainen suunnittelu toteutetaan vuosina 2028–2029, ja rakentaminen ajoittuu vuosille 2030–2031. Peruskorjaus sisältää vedenpuhdistusjärjestelmän uusimisen, altaiden kunnostuksen, suihku- ja wc-tilojen uudistamisen, pukuhuoneiden parantamisen sekä esteettömyyden kehittämisen, joiden tavoitteena on nostaa maauimalan toiminnallinen ja tekninen taso vastaamaan nykyisiä vaatimuksia. Hankkeen kustannusarvio tarkentuu tarveselvitys- ja hankesuunnittelu-vaiheessa. Maauimalassa toteutetaan hyppytornin osalta korjaustoimenpiteitä syksyllä 2026.

Karhuhallin tekonurmen uusinta 0,49 M€ on suunniteltu vuodelle 2028.

Musan kentän perusparantaminen etenee vaiheittain vuosina 2023–2031. Kentän yleissuunnitelma valmistui vuonna 2023, ja sitä seurasi asemakaavatyö 2024–2025. Vuonna 2026 laaditaan hankesuunnitelma, jossa tarkastellaan myös Rinteentien leventämistä ja pysäköintijärjestelyjä. Vuonna 2027 on tarkoitus laatia toteuttamissuunnitelma, ja varsinainen toteutus ajoittuu vuosille 2029–2031. Perusparannus sisältää tekonurmikentän ja valaistuksen uusimisen. Tämänhetkinen kustannusarvio hankkeelle on 4,84 M€, eikä se sisällä lisäpukuhuoneita tai kentän lämmitystä. Hankkeen kustannusarvio tarkentuu hankesuunnitelman valmistumisen yhteydessä.

Itä-Porin kentän tekonurmen ja aidan rakentaminen toteutettiin 2026, budjetti 1,0 M€ . Tulevaisuudessa kentän valaistuksen rakentamisella sekä pysäköintijärjestelyiden parantamisella kentän käytettävyyttä voidaan vielä merkittävästi parantaa**.**

Pumptrackrata, uudishankkeen rakentamispäätös voidaan tehdä rahoitusosuuden varmistumisen jälkeen.

Muut liikuntapaikat. Määrärahaa on varattu liikuntapaikkojen pysäköinti- ja liikennejärjestelyjen, aitojen, kuntoilulaitteiden ja kenttien sekä muiden vastaavien järjestelyjen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Investoinneilla parannetaan liikuntapaikkojen turvallisuutta ja käytettävyyttä. Liikuntapaikkainvestointien ohjelmointia ohjaa kaupunginhallituksen hyväksymä Liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelma vuosille 2024–2030.

Elinvoima ja ympäristö sekä muut tilainvestoinnit

Kohde	€ YHT	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kirjuriluodon lintuhäkki, **U**	140	0	0	15	75	50
Valtakatu 11 peruskorj.	2 500	12	0	0	0	10
Satakielilavan esitystekn.	90	0	0	90	0	0
SUMMA		**12**	**0**	**105**	**75**	**60**

Kirjurinluodon lintuhäkki on 1960-luvulta ja sitä on kunnostettu viimeksi 2000-luvun alussa. Kirjurin uudislintuhäkin suunnittelutyö aloitetaan vuonna 2027 ja toteutus vuosille 2028–2029.

Valtakatu 11, tilojen peruskorjaus, kustannusarvio tällä hetkellä 2,5 miljoonaa euroa.

Satakielilavan esitystekniikkaa uusitaan vuonna 2027 0,09M€:llä.

Kunnossapitoinvestoinnit

Kohde	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Sivistys toimiala	1 058	2 657	3 200	0	0
Konserni toimiala ja yhtiöt	51	0	570	0	0
Elinvoima ja ympäristö toimi	9	0	0	0	0
Tekninen toimiala	795	1 823	125	0	0
Kohdistamattomat	240	250	500	3 100	3 100
SUMMA	**2 153**	**4 700**	**4 400**	**3 100**	**3 100**

Kiinteistöjen rakennusosa- ja järjestelmäkohtaisten peruskorjauksien ja teknisen korjausvelan pienentäminen sekä PTS-suunnitelman toteutussuunnitelmien toteutusta. Yksityiskohtaisempi työohjelma laaditaan yhteistyössä tilayksikön kanssa syksyn 2026 aikana ja sen hyväksyy tekninen lautakunta.

Kunnossapitoinvestointien tarpeita on 10 miljoonan euron edestä vuosittain. Vuonna 2027 kunnossapito-investointeihin on varattu yhteensä 4,4 M€, vuonna 2026 määräraha oli 4,7 M€. Vuosien 2028–2029 osalta kohdistusta ei ole tässä kohdin tehty, pääpaino on vahvasti perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen tiloissa.

Huomioitavaa on, että toimialakohtainen erittely saattaa poiketa aiemmasta TA esitystavasta. Aiemmin tekniseen toimialaan oli merkitty pääosin kaikki koulu- päiväkoti- ja liikuntarakennuksien ulkopuoliset tilat. Vuoden 2027 osalta tekniselle toimialalle on kohdistettu vain rakennukset, joita tekninen toimiala itse käyttää. Kun taas konsernipalveluille on kohdistettu ulkoiset vuokralaiset/yhtiöt, suurimpana HVA:n käyttämät tilat.

Maa-alueiden investointimenot ja - myyntitulo sekä rahoitusosuudet

Kohde	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Maa-alueiden uushankinta	612	1 500	1 500	1 500	1 500
Maa-alueiden parannusinv.	15	200	200	200	200
Maa-alueiden myyntitulo	-89	-600	-600	-600	-600
Tulvasuojelu hankerahoitus	-300	-331	-325	-178	-77

Maa-alueiden investointien määrärahalla hankitaan raakamaata kaavoituksen tarpeisiin sekä parannetaan luovutettavia tontteja.

Maa-alueiden investointitulot muodostuvat maaomaisuuden, lähinnä tonttien, myynnistä. Maaomaisuuden myynnistä kirjattavat myyntivoitot ja -tappiot vaikuttavat kaupungin käyttötalouteen.

Rahoitusosuudet

Porin tulvasuojeluhankkeeseen on vuosina 2007–2025 käytetty noin 10,6 milj. euroa, josta valtion rahoitusosuus on ollut noin 5,1 milj. euroa. Valtion rahoitusosuus on 48 prosenttia tulvasuojeluhankkeen rahoitukseen hyväksyttävistä kustannuksista. Vuoden 2026 tarkennettu kustannusennuste on noin 0,76 milj. euroa, ja vuoden 2027 kustannukset ovat valtion rahoitusosuus mukaan lukien noin 0,55 milj. euroa. Vuosina 2028–2031 investointeja kohdistetaan muun muassa Lotskerin tulvasuojeluun, Pihlavanlahden niittoihin ja pintaruoppauksiin, Repolanrannan ja Myrskyntien tulvasuojelurakenteisiin sekä Harjunpäänjoen alaosan ja Sunniemen vesitaloushankkeen suunnitteluun ja toteutukseen. Harjunpäänjoen alaosan ja Sunniemen vesitaloushankkeen toteutus jatkunee vielä vuonna 2032. Hankkeiden kustannukset ja aikataulut tarkentuvat suunnittelun, luvituksen ja rahoitusratkaisujen edetessä.

Hulevesialalla on jaossa säännöllisesti hankerahaa, joita kaupungin kannattaa hakea aktiivisesti. Tekninen toimiala on hakenut AHTI-rahoitushaun kautta n. 80 000 euron rahoituksen **Pohjois-Porin alueen valuma-alueiden ja pumppaamojen kokonaisriskikartoitukseen**. Koko hankkeen budjetti on 100 000 euroa, eli Porin kaupungin osuus olisi avustuksen saamisen jälkeen 20 000 euroa. Hanke alkaa keväällä 2027 ja kestää n. 12 kuukautta. 80 000 euroa sisältyy tulvasuojelun hankerahoitussummaan.

Tällä hetkellä ei ole tiedossa muita myönnettyjä avustuksia vuosille 2027–2029. Avustuksiin liittyvää hakemusprosessia tullaan kehittämään, jotta avustushaku on aiempaa järjestelmällisempää ja laajempaa.

Rahoitusosa

Kaupungin ja liikelaitosten toiminnan ja investointien rahavirta on noin -9,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 talousarviossa vastaava luku oli 29,5 miljoonaa euroa positiivinen johtuen Maantiekadun kiinteistön myynnistä. Suunnitelmavuosina 2028–2029 toiminnan ja investointien rahavirta heikentyy kasvavien investointimenojen takia.

Antolainasaamisten lisäykset talousarviovuonna perustuvat Kiinteistö Oy Domus Arctopolikselle myönnettyihin, vielä nostamattomiin antolainoihin. Antolainasaamisten vähennys perustuu em. yhtiön lisäksi mm. Suisto Kiinteistöt Oy ja Kiinteistö Oy Porin Jäähallin maksamiin lyhennyksiin.

Uutta pitkäaikaista lainaa arvioidaan nostettavan 56 miljoonaa euroa. Maksuvalmius varmistetaan tarvittaessa lyhytaikaisella lainalla, esimerkiksi kuntatodistuksia liikkeelle laskelmalla. Näillä oletuksilla konsernin ulkopuolinen lainakanta on vuoden 2027 lopussa 216 miljoonaa euroa.

1 000 €					
Peruskaupunki ilman liikelaitoksia	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toiminnan rahavirta	**15 007**	**22 584**	**21 103**	**24 280**	**25 532**
Vuosikate	26 742	33 949	22 380	25 559	26 812
Satunnaiset erät	355 873				
Tulorahoituksen korjauserät	-367 608	-11 365	-1 277	-1 279	-1 280
Investointien rahavirta	**348 583**	**5 571**	**-33 474**	**-42 052**	**-49 936**
Investointimenot	-31 987	-33 192	-35 676	-44 109	-51 893
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 622	386	325	178	77
Pysyvien vastaavien luovutustulot	378 948	38 377	1 877	1 879	1 880
Toiminnan ja investointien rahavirta	**363 590**	**28 155**	**-12 371**	**-17 772**	**-24 404**
Rahoituksen rahavirta	**14 209**	**-29 225**	**9 500**	**15 500**	**23 000**
Antolainauksen muutokset	90 270	475	-6 500	2 000	2 000
Antolainasaamisten lisäys	-12		-8 500		
Antolainasaamisten vähennys	90 282	475	2 000	2 000	2 000
Lainakannan muutokset	-76 061	-29 700	16 000	13 500	21 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	56 000	55 000	65 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-44 820	-40 700	-40 000	-41 500	-44 500
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-31 241	11 000			
Vaikutus maksuvalmiuteen	**377 799**	**-1 070**	**-2 871**	**-2 272**	**-1 404**
			= valtuustoon nähden sitova erä		

Liikelaitokset mukaan lukien	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toiminnan rahavirta	**25 253**	**30 317**	**30 084**	**33 261**	**34 513**
Vuosikate	36 988	41 682	31 361	34 540	35 793
Satunnaiset erät	355 873				
Tulorahoituksen korjauserät	-367 608	-11 365	-1 277	-1 279	-1 280
Investointien rahavirta	**342 055**	**-819**	**-39 864**	**-48 782**	**-57 666**
Investointimenot	-38 515	-39 582	-42 066	-50 839	-59 623
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 622	386	325	178	77
Pysyvien vastaavien luovutustulot	378 948	38 377	1 877	1 879	1 880
Toiminnan ja investointien rahavirta	**367 308**	**29 498**	**-9 780**	**-15 521**	**-23 153**
Rahoituksen rahavirta	**18 910**	**-29 225**	**9 500**	**15 500**	**23 000**
Antolainauksen muutokset	90 270	475	-6 500	2 000	2 000
Antolainasaamisten lisäys	-12		-8 500		
Antolainasaamisten vähennys	90 282	475	2 000	2 000	2 000
Lainakannan muutokset	-71 360	-29 700	16 000	13 500	21 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	56 000	55 000	65 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-44 820	-40 700	-40 000	-41 500	-44 500
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-26 540	11 000			
Vaikutus maksuvalmiuteen	**386 218**	**273**	**-280**	**-21**	**-153**

Rahoituslaskelman tunnusluvut	**TP 2025**	**ENN 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	283 400	332 265	346 753	353 708	352 629
Investointien tulorahoitus, %	100,3 %	106,3 %	75,1 %	68,2 %	60,1 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	1,2	0,8	0,8	0,8

Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

1 000 €			
Sitovuus valtuustoon nähden: B=Brutto, N=Netto, E=Ei sitova	**Sitovuus**	**Määrärahat**	**Tuloarviot**
Käyttötalousosa			
Tarkastustoimi	N	578	11
Konsernipalvelut (yhteissitovuustaso)	N	33 654	3 841
Muu toiminta	N	28 572	28 227
Sivistystoimiala – Opetus ja varhaiskasvatus	N	162 886	9 325
Sivistystoimiala – Kulttuuri, liikunta ja nuoriso	N	32 642	4 554
Elinvoima- ja ympäristötoimiala	N	49 890	12 395
Tekninen toimiala	B	58 829	64 597
Tuloslaskelmaosa			
Verotulot	B		214 190
Valtionosuudet	B		26 079
Rahoitustulot ja -menot	N	4 857	31 069
Investointiosa			
Kaupunginhallitus	B	900	
Konsernipalvelut	B	2 892	
Sivistystoimiala – Opetus ja varhaiskasvatus	B	1 540	
Sivistystoimiala – Kulttuuri, liikunta ja nuoriso	B	75	
Elinvoima- ja ympäristötoimiala	N	550	
Tekninen toimiala	B	1 499	
Infrastruktuuriin ja tiloihin kohdistuvat investoinnit	B	28 220	925
Rahoitusosa			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	E	8500	
Antolainasaamisten vähennys	E		2 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		56 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	E	40 000	
Vaikutus maksuvalmiuteen			2 871
Talousarvion loppusumma		**456 084**	**456 084**
Liikelaitosten talousarviot			
Porin Palveluliikelaitos			
Tulosbudjetti	N	17 768	19 185
Investointibudjetti	B	390	
Rahoitusbudjetti	E	1 027	
Porin Vesi			
Tulosbudjetti	N	15 793	23 357
Investointibudjetti	B	6 000	
Rahoitusbudjetti	E	1 564	
Talousarvion loppusumma liikelaitokset huomioiden		**498 626**	**498 626**

Liikelaitosten talousarviot

Porin palveluliikelaitos

Perustehtävä ja vastuut

Porin Palveluliikelaitos tuottaa ateria- ja puhtauspalveluita kaupungin toimialoille. Liikelaitoksen tehtävänä on varmistaa laadukkaat, turvalliset ja kustannustehokkaat tukipalvelut, jotka tukevat kaupungin ydintoimintojen toteuttamista. Palveluiden tuottaminen perustuu toimialojen kanssa tehtyihin sopimuksiin sekä palvelukuvauksiin.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Toimintaan vaikuttavat pääosin palveluverkosto, tilaratkaisut sekä Sivistystoimialan oppilas- ja lapsimäärät. Vuonna 2027 toimintaympäristöön kohdistuu edelleen kustannuspaineita erityisesti raaka-ainehintojen nousun sekä työehtosopimusten mukaisten palkankorotusten seurauksena. Palveluliikelaitokselle asetettujen taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää toiminnan jatkuvan kehittämisen sekä kustannustehokkuutta parantavien toimenpiteiden täydellistä onnistumista.

Keskeisimpiä vuoden 2027 kehittämistoimenpiteitä ovat lähijohtamisjärjestelmän muutoksen laajentaminen sekä puhtauspalveluiden optimoinnin ja työkykyprojektin aikaansaamien hyötyjen edelleen vahvistaminen. Lisäksi vuonna 2027 käynnistetään palvelualueiden välistä henkilöstön liikkuvuutta edistävä kehittämistyö, jonka tavoitteena on henkilöstöresurssien tarkoituksenmukainen ja joustava hyödyntäminen. Raaka-ainekustannusten vaikutuksia pyritään hallitsemaan hankintasopimusten mahdollistamien raaka-ainevalintojen sekä reseptiikan kehittämisen avulla.

Esihenkilöiden talouden seurannan vahvistamisella, vastuiden selkiyttämisellä sekä toimintamallien systemaattisella kehittämisellä on saavutettu aiempina vuosina myönteisiä tuloksia talousajattelun vahvistumisessa ja tavoitteisiin sitoutumisessa. Kustannustehokkuutta tukevien toimintamallien kehittämistä jatketaan vuonna 2027 tavoitteena toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden edelleen parantaminen. Toimenpiteillä pyritään lisäksi vahvistamaan Palveluliikelaitoksen kokonaistaloudellista toimintaa sekä tukemaan toiminnan pitkäjänteistä ja kestävää kehittämistä.

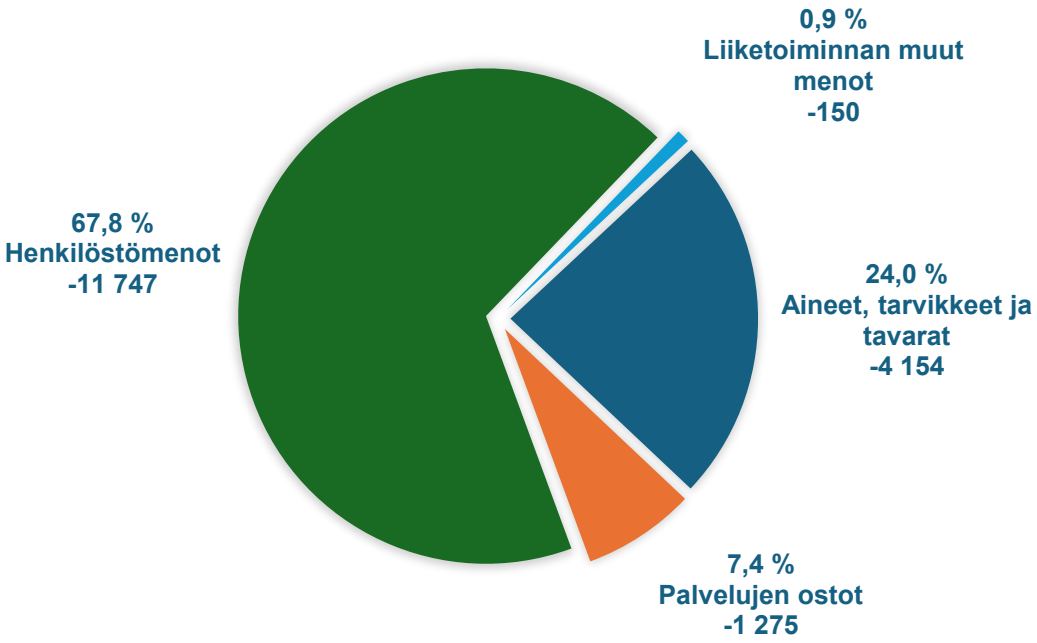
Työvoimavaltaisina aloina ateria- ja puhtauspalveluiden sairauspoissaolojen määrällä on merkittäviä kokonaistaloudellisia sekä toiminnallisia vaikutuksia. Vuoden 2026 aikana on saavutettu merkittävää laskua sairauspoissaoloissa. Talouden toteutuminen suunnitellusti edellyttää tämän trendin jatkumista myös vuonna 2027. Sairauspoissaolojen kasvua ennaltaehkäistään esihenkilötyötä kehittämällä sekä kaupungin yhteisiä toimintamalleja noudattamalla.

Palveluliikelaitoksen riskienhallintaa toteutetaan osana normaalia toimintaa. Palveluliikelaitoksella on käytössä varautumissuunnitelma, jota päivitetään tarvittaessa. Palveluliikelaitos pyrkii edelleen varmistamaan, että merkittävimpiin riskeihin on varauduttu ja palvelut pystytään mahdollisimman hyvin tuottamaan palvelukuvausten mukaisesti.

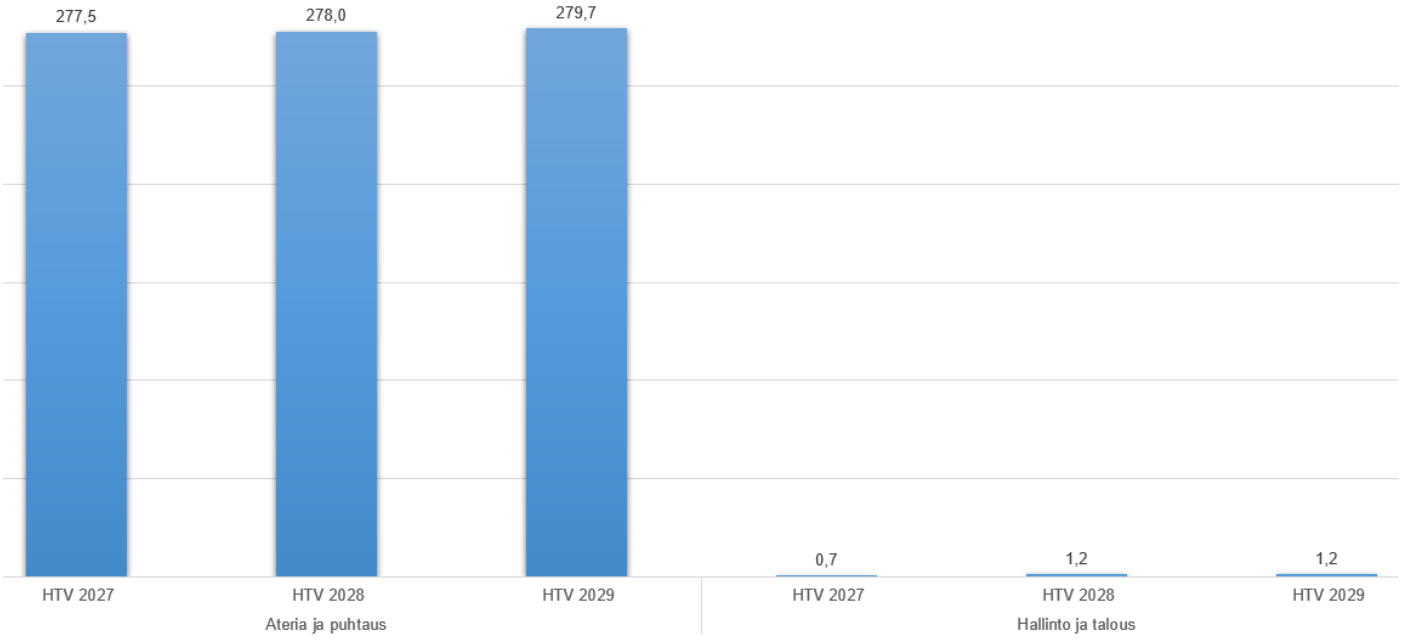
Palveluliikelaitoksen taloudelliset tavoitteet

Tulosbudjetti (*1 000 €*)	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Liiketoiminnan tulot	18 866	18 951	19 185	19 185	19 185
Liiketoiminnan menot	-16 331	-17 686	-17 327	-17 327	-17 327
Poistot ja arvonalentumiset	-566	-585	-585	-585	-585
Liikeylijäämä	1 969	680	1 273	1 273	1 273
Rahoitustulot ja -menot					
Korvaus peruspääomasta	-441	-441	-441	-441	-441
Tilikauden ylijäämä ennen varauksia	1 528	239	**832**	832	832
Investointibudjetti *(1 000 €)*					
Investointimenot	-370	-390	**-390**	-390	-390
Nettoinvestoinnit	-370	-390	-390	-390	-390
Rahoitusbudjetti *(1 000 €)*					
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 724	434	1 027	1 027	1 027
Rahoituksen rahavirta					
Rahavarojen muutos	1 724	434	1 027	1 027	1 027
			= valtuustoon nähden sitova erä		

PALVELULIIKELAITOKSEN LIIKETOIMINNAN MENOJAKAUMA

Palveluliikelaitoksen henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilötyövuodet taloussuunnitelmakaudella

Porin Vesi, liikelaitos

Perustehtävä ja vastuut

Porin Vesi tuottaa vedenhankinta-, vedenjakelu- sekä jätevesihuollon palvelut toiminta-alueellaan. Liikelaitos huolehtii vesihuollon toimintavarmuudesta, verkostojen ja laitosten ylläpidosta sekä palveluiden kehittämisestä siten, että asukkaille ja elinkeinoelämälle voidaan turvata laadukkaat ja ympäristön kannalta kestävät vesihuoltopalvelut.

Toimintaympäristön muutokset, riskit ja hallinta

Porin Vesi, liikelaitoksen toiminta on ollut pitkään teknisesti ja taloudellisesti varsin vakaata. Taksaa korotettiin ensimmäisen kerran kymmeneen vuoden 2025 alussa. Tämä antoi vesihuoltolaitokselle kaivattua puskuria mm. sähköenergian hankintahinnan vaihteluille, joilla on suuri merkitys vuotuiseen käyttötalouden toteumaan. Lisäksi kiinteistö Oy Luotsinmäen Puhdistamolle maksettava vuotuinen vuokra aleni vuonna 2026.

Porilainen talousvesi on laadukasta ja jätevedenpuhdistus korkeatasoista. Verkostojen ja laitosten kunto on verrattain hyvä, vaikkakin ankara talvi 2025–2026 lisääntyneine vesijohtovuotoineen osoitti, että verkoston saneerausinvestointeihin on syytä panostaa voimakkaasti. Toiminnalliset riskit kasvavat nopeasti, jos vuosittaiset laitosten ja verkostojen saneerausmäärät eivät ole riittävät. Luotsinmäen keskuspuhdistamon uudesta ympäristöluvasta aiheutunee tulevina vuosina jossakin määrin investointivaateita, jotka rahoittavat ensikädessä Kiinteistö Oy Luotsinmäen Puhdistamo ja edelleen Porin Vesi vuotuisen vuokran korotuksina.

Euroopan parlamentin hyväksymän uuden yhdyskuntajätevesidirektiivin myötä jätevedenpuhdistamoille asetettavat puhdistusvaatimukset kasvavat mm. ravinteiden poiston osalta. Uutena vaatimuksena on tulossa mikroepäpuhtauksien puhdistus. Nämä aiheuttavat merkittäviä investointitarpeita lähimmän kahden vuosikymmenen sisällä. Lisäksi vesihuoltolaitoksilta tullaan edellyttämään huomattavia toimia energianeutraaliuden saavuttamiseksi.

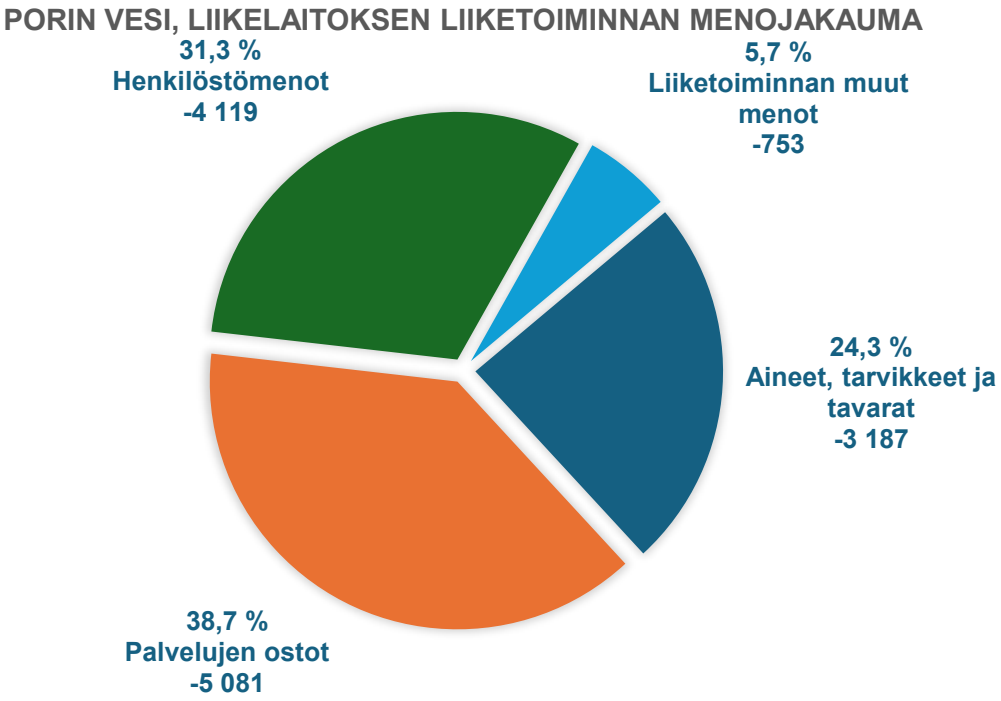
Vesihuollossa on aina olemassa vedenlaatuhäiriöihin, putkirikkoihin, viemäritulviin ja jätevesipäästöihin liittyviä riskejä. Porissa nämä ovat verrattain hyvin hallinnassa. Ilmastonmuutos asettaa mm. sadannan kasvun ja talviaikojen tulvien vuoksi haasteita erityisesti viemäröintiin ja jätevedenpuhdistamoille. Vesihuolto kuuluu yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisenä palveluna kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2) ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan CER-direktiivin piiriin. Yleinen turvallisuustilanne vaatii vesihuoltolaitoksilta aiempaa suurempaa panosta varautumisasioihin.

Vesihuoltolaki muuttui merkittävästi 1.1.2026. Yhtenä keskeisenä muutoksena on vaatimus vesihuoltolaitoksen omaisuudenhallintasuunnitelmasta. Kyseessä on vesihuoltolaitoksen pitkän aikavälin (20 vuotta) omaisuudenhallinta-, investointi- ja taloussuunnitelma, jonka avulla johdetaan verkostojen ja laitosten elinkaarta sekä turvataan vesihuoltopalvelujen jatkuvuus. Talouden näkökulmasta uudistuksen tärkein viesti on, että maksujen tulee riittää kattamaan kaikki vesihuollon toiminnan ja investointien kustannukset. Maksujen on oltava kohtuulliset ja tasapuoliset. Omaisuudenhallintasuunnitelmassa tulee ottaa kantaa maksujen nykytasoon sekä kehitykseen sekä arvioida omistajatuloutuksen vaikutusta maksuihin ja laitoksen kykyyn investoida.

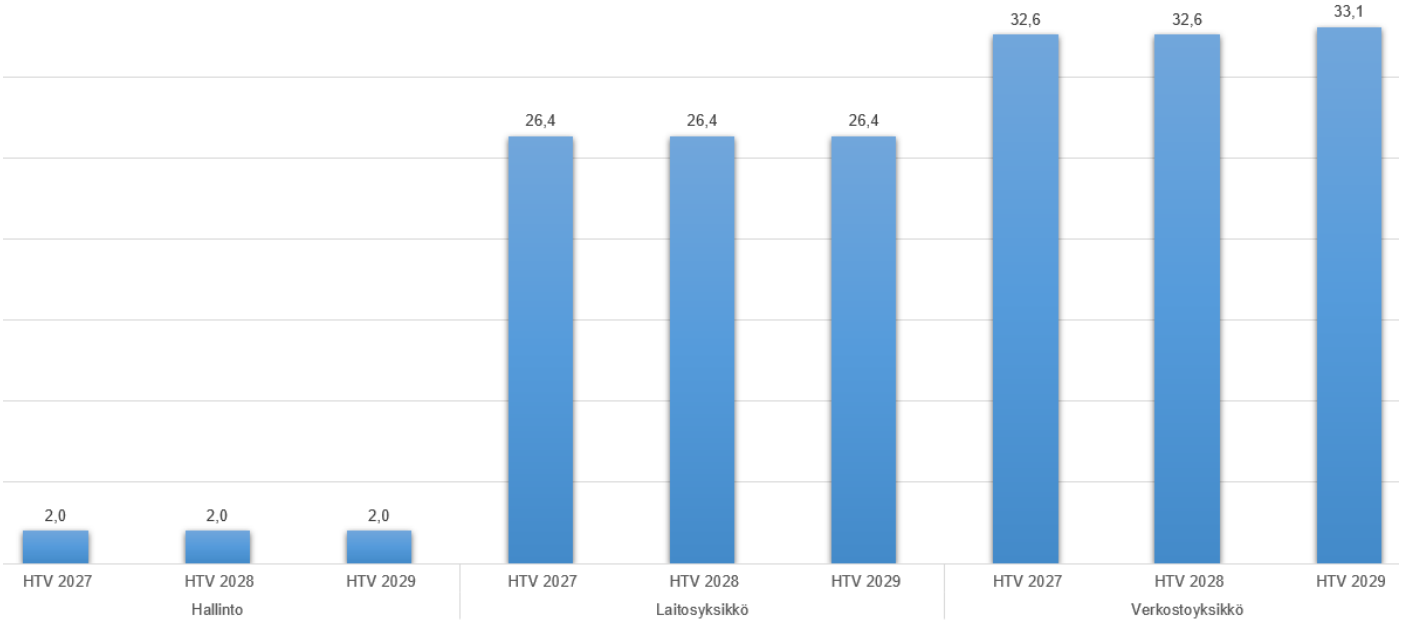
Porin Veden omaisuudenhallintasuunnitelma valmistuu keväällä 2027 vesihuoltolain mukaisen siirtymäajan puitteissa. Suunnitelma on perustana vuoden 2028 budjetille.

Porin Vesi, liikelaitoksen taloudelliset tavoitteet

Tulosbudjetti (*1 000 €*)	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**TS 2028**	**TS 2029**
Liiketoiminnan tulot	23 285	22 526	23 217	23 217	23 217
Valmistus omaan käyttöön	181	100	140	140	140
Liiketoiminnan menot	-12 684	-13 065	-13 141	-13 141	-13 141
Poistot ja arvonalentumiset	-4 722	-4 957	-4 957	-4 957	-4 957
Liikeylijäämä	6 060	4 604	5 259	5 259	5 259
Rahoitustulot ja -menot					
Korvaus peruspääomasta	-2 652	-2 652	-2 652	-2 652	-2 652
Tilikauden ylijäämä ennen varauksia	3 431	1 951	**2 606**	2 606	2 606
Poistoeron vähennys	33	33	33	33	33
Tilikauden ylijäämä	3 464	1 985	2 640	2 640	2 640
Investointibudjetti *(1 000 €)*					
Investointimenot	-6 158	-6 000	**-6 000**	-6 340	-7 680
Nettoinvestoinnit	-6 158	-6 000	-6 000	-6 340	-7 680
Rahoitusbudjetti *(1 000 €)*					
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 994	909	1 564	1 224	-116
Rahoituksen rahavirta					
Rahavarojen muutos	1 994	909	1 564	1 224	-116
					= valtuustoon nähden sitova erä

Porin Vesi, liikelaitoksen henkilöstösuunnitelman mukaiset henkilötyövuodet taloussuunnitelmakaudella

Liikelaitosten vaikutus kaupungin tilikauden tuloksen muodostumiseen

Talousarvio	Tuloslaskelma		Eliminoinnit		Kaupunki +
1 000 €	Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupunki	Liikelaitokset	Liikelaitokset
Toimintatulot	**120 019**	**42 402**	**-1 128**	**-19 689**	**141 604**
Myyntitulot	46 312	41 943	-830	-19 553	67 872
Maksutulot	7 175	14			7 189
Tuet ja avustukset	4 701	132			4 832
Muut toimintatulot	61 831	313	-298	-136	61 710
Valmistus omaan käyttöön	**2 931**	**140**			**3 071**
Toimintamenot	**-367 051**	**-30 468**	**19 689**	**1 128**	**-376 702**
Henkilöstömenot	-155 843	-15 867			-171 710
Palvelujen ostot	-78 158	-6 356	19 136	775	-64 602
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 343	-7 341	407		-50 278
Avustukset	-25 298				-25 298
Muut toimintamenot	-64 409	-904	146	353	-64 814
Toimintakate	**-244 101**	**12 074**	**18 562**	**-18 562**	**-232 027**
Verotulot	**214 190**				**214 190**
Valtionosuudet	**26 079**				**26 079**
Rahoitustulot ja -menot	**26 212**	**-3 093**	**-3 093**	**3 093**	**23 119**
Korkotulot	2 520				2 520
Muut rahoitustulot	28 549		-3 093		25 456
Korkomenot	-3 500				-3 500
Muut rahoitusmenot	-1 357	-3 093		3 093	-1 357
Vuosikate	**22 380**	**8 981**	**15 468**	**-15 468**	**31 361**
Poistot ja arvonalentumiset	**-25 537**	**-5 542**			**-31 080**
Suunnitelman mukaiset poistot	-25 537	-5 542			-31 080
Tilikauden tulos	**-3 157**	**3 439**	**15 468**	**-15 468**	**282**
Poistoeron muutos		33			33
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	**-3 157**	**3 472**	**15 468**	**-15 468**	**315**